INTRODUCTION TO
ROMANIAN

GEORGE O. SEIVER
UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA

HAFNER PUBLISHING COMPANY
NEW YORK
1953

PRINTED IN GREAT BRITAIN

TO

PĂCALĂ

ACKNOWLEDGEMENTS

IN the making of this work I have had much help and generous advice. It is, therefore, a pleasant task for me to thank all those who have been kind to me.

Professor Leo Spitzer of Johns Hopkins University has read every lesson in this grammar and let me use "hard to get" books from his own library; his many suggestions have been of immense help. Provost Edwin B. Williams of the University of Pennsylvania, whom I have constantly consulted, has, as ever, unerringly directed me in the ways of precision and clarity. My colleagues, Professors William J. Roach and Carlos Claveria, have scrutinized parts of the manuscript and have been greatly helpful with their specific suggestions. My sister Adela and Dr. Emil Grosswald have patiently checked time and time again matters of language and idiom.

The Committee on Faculty Research and the Department of Romance Languages Publication Fund of the University of Pennsylvania have contributed toward the publication of this work.

Mr. Michael Toconita provided me with many useful books—otherwise unobtainable. Professor James E. Ianucci of St. Joseph College, Mr. Simon Belasco, Professor George Clements of Juniata College, Mr. Hilton Goodman, Mr. Henry Hornik, Mr. Alvin Oslen, and Mr. Harry Fleetwood have been of great assistance by their searching questions and discussions.

To all the above persons, once again, many thanks. The responsibility, however, for the shortcomings and errors are, alas, the author's and his alone.

PREFACE

THERE are in existence, at present, a reasonably sufficient number of elementary Romanian grammars. None, at least in this writer's opinion, fulfils satisfactorily the requisites of simplicity, clarity, or practicability. Hence our *Introduction to Romanian.*

It is constructed along the lines of modern grammatical presentation in the United States. It provides through its Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises, and short, varied Reading Passages ample material for the study of Romanian. It was not intended to make that study "easy", nor, on the other hand, too difficult. Yet there is no gainsaying that as a language Romanian presents many complexities. The presentation of the grammatical points was simplified and illustrated at every step, and the pronunciation of Romanian is shown in such a way that both those who possess or do not possess a knowledge of phonetics may be helped.

The author did not deem it necessary nor fitting to attempt to include an historical sketch of Romania or of the Romanian language. One may consult with profit, in the short *Bibliography* which follows, the works of competent scholars of this subject.

The *Introduction to Romanian* should prove of interest to those who are adept at self-learning, to those whose tasks require a knowledge of the language, and, of course, to Romance philologists who may wish to extend their knowledge of Romanian. It is hoped that this work will satisfy those who are interested in the language of a long-suffering people who has known better days and fervently hopes for a better future. It deserves it.

TABLE OF CONTENTS

ACKNOWLEDGMENTS

INTRODUCTION

BIBLIOGRAPHY

PRONUNCIATION OF ROMANIAN
Vowels and Consonants **1–28**; Diphthongs **29–50**; Triphthongs **51–58**; Accentuation **59**; Consonant changes **60**; Vowel changes **61**; Syllabification **62**; Elision **63**; Diacritical marks **64**; Punctuation marks **65**; Abbreviations **66.**

WORD ORDER AND REMARKS **67–68**

LESSON I
Gender **69–75**; Definite article **76–77.** Vocabulary; Everyday Expressions; Exercises A, B.

LESSON II
Indefinite article **78–81**; Negative **82**; Interrogation **83**; Present indicative of **a fi** *to be*, **a avea** *to have* **84**; Uses of subject pronoun **85**; Polite form of address **86.** Vocabulary, Everyday Expressions; Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON III
Formation of plural **87–88**; Declension **89**; Cases **90**; Abbreviations for cases **91**; Definite article (continued) **92.** Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON IV
Uses of definite article **93**; Omission of definite article **94**; Declension of noun **95**; Present indicative of **a da** *to give*, **a vrea** *to want, wish* **96.** Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON V
Noun declensions **97**; Use of inflected nouns **98.** Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON VI
Phonetic changes in verbs **99**; Adverbs **100**; Present indicative of **a bea** *to drink*, **a usca** *to dry* **101.** Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON VII

Conjugations **102**; Present indicative of the four conjugations **103**; Suffix "**-ez**" in the first conjugation **104**; Suffix "**-esc**" in the fourth conjugation **105**; Suffix "**-ăsc**" in the fourth conjugation **106**; Changes of conjugation **107**; Uses of present indicative **108**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON VIII

Possessive adjectives **109**; Position and uses of possessive adjectives **110**; Possessive pronouns and possessive article **111**; Use of possessive article **al 112**; Omission of possessive article **113**; Agreement of possessive article **114**. Present indicative of irregular verbs **a lua** *to take* and **a ști** *to know* **115**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON IX

Adjective **116**; Gender of adjectives **117**; Plural of adjectives **118**; Declension and position of adjectives **119**; Noun adjectives **120**; Agreement of adjectives **121**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON X

Cardinal numbers **122**; **Un, una** as pronouns **123**; Declension of **zece** **124**; Uses of cardinal numbers **125**; Use and declension of **amândoi** *both* and **ambii** *both* **126**; Comparison of adjectives and demonstrative article **127**; Use of **cel 128**; Present indicative of **a mânca** *to eat*, **a scrie** *to write*, **a sta** *to stay*, **a rămânea** *to remain* **129**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON XI

Present subjunctive **130**; Present subjunctive of **a avea, a fi, a bea, a da, a lua, a scrie 131**; Uses of present subjunctive **132**; Imperative **133**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON XII

Forms of unstressed personal pronouns **134**; Position and uses of object pronouns **135**; Repetition of unstressed personal pronouns **136**; Neuter pronoun **o 137**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON XIII

Past participle **138**; Past participle of irregular verbs **139**; Agreement of past participle **140**; Past participle as supine **141**; Past indefinite **142**; Uses of the past indefinite **143**; Expression for time of day **144**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON XIV

Interrogative and relative pronouns **cine** *who* and **ce** *what* **145**; Gender and number for **cine** and **ce** **146**; Uses of **cine** and **ce** **147**; Imperfect indicative **148**; Imperfect indicative of irregular verbs **a avea, a fi, a da, a sta** **149**; Uses of the imperfect indicative **150**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON XV

Interrogative adjective and interrogative and relative pronoun **care** **151**; Uses of **care** **152**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B, C, D; Reading passage E.

LESSON XVI

Stressed personal pronouns **153**; Declension of stressed personal pronouns **154**; Changes in **dânsul, dânsa** after certain prepositions **155**; Uses of stressed personal pronouns **156**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XVII

Future indicative **157**; Uses of future indicative **158**; Future anterior **159**; Uses of future anterior **160**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XVIII

Demonstrative adjectives and pronouns **161**; Special meanings and uses of demonstrative adjectives and pronouns **162**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XIX

Reflexive verbs **163**; Present indicative and past indefinite of **a se plimba** *to take a walk* and **a-şi aminti** *to remember* **164**; Personal pronouns with reflexive verbs **165**; Reciprocal use of reflexive pronouns **166**; Impersonal use of reflexive **167**; Passive voice **168**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XX

Cardinal numbers (continued) **169**; Uses of cardinal numbers **170**; Indefinite adjectives **171**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XXI

Past subjunctive **172**; Uses of past subjunctive **173**; Pluperfect subjunctive **174**; Uses of pluperfect subjunctive **175**; Present conditional **176**; Past conditional **177**; Uses of conditional **178**; Gerund **179**; Gerund of **a bea, a rămânea, a scrie, a avea, a fi** **180**; Uses of gerund **181**; Agreement of gerund **182**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XXII

Preterite **183**; Preterite of **a avea, a fi, a da, a sta 184**; Uses of preterite **185**; Pluperfect **186**; Uses of pluperfect **187**; Declension of **cât** *how much* **188**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XXIII

Infinitive **189**; Perfect infinitive **190**; Supine (continued) **191**; Presumptive **192**; Pronouns of identity used for emphasis **193**; Uses of pronouns of identity **194**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

LESSON XXIV

Ordinal numbers **195**; Uses, position and declension of ordinal numbers **196**; Pronouns of polite address **197**; Impersonal verbs **198**. Vocabulary, Everyday Expressions, Exercises A, B; Reading passage C.

APPENDIX I. Flexional Changes in Verbs

APPENDIX II. Conjugation of Regular Verbs

APPENDIX III. Auxiliary Verbs

APPENDIX IV. Conjugation of Reflexive Verbs

APPENDIX V. Conjugation of Irregular Verbs

GLOSSARY: Romanian–English; English–Romanian

INDEX

BIBLIOGRAPHY

ABBREVIATIONS

Ro = *Romania*
ZRP = *Zeitschrift für romanische Philologie*

ACADEMIA ROMÂNĂ. "Reguli ortografice", *Analele Academiei Române*, lii (1931–2), 215–27.

—— *Dicționarul limbii române*. București, Socec și Sfetea, 1913.

BYCK, J. "La répétition en roumain", *Bulletin linguistique*, ii (1934), 67–85.

—— "Sur l'impératif en roumain", *Bulletin linguistique*, iii (1935), 54–64.

—— "L'emploi affectif du pronom personnel en roumain", *Bulletin linguistique*, v (1937), 15–32.

CANDREA, AURELIU, and GH. ADAMESCU. *Dicționarul enciclopedic ilustrat*. București, Cartea românească, 1931.
Partea I: Dicționarul limbii române din trecut și de astăzi.
Partea II: Dicționarul istoric și geografic universal.

Dacoromania. Buletinul "Muzeul limbii române", ed., Sextil Pușcariu, 1920– .

DENSUȘIANU, O. *Histoire de la langue roumaine*. 2 vols. Paris, Ernest Leroux, 1901–7.

FRIEDWANGER, M. "Über die Sprache und Heimat der Rumänen in ihrer Frühzeit", *ZRP*, liv (1934), 641–720.

Grai și Suflet. Revista "Institutului de Filologie și Folklor", publicată de Ovid Densușianu. București, 1923–35.

GRAUR, A. "Notes sur les diphtongues en roumain", *Bulletin linguistique*, iii (1935), 15–53.

—— "*-re* et *-ră* facultatifs", *Bulletin linguistique*, iii (1935), 182–5.

—— "Une nouvelle marque du pluriel dans la flexion verbale roumaine", *Bulletin linguistique*, iii (1935), 178–82.
Treats of the changes in the endings of the preterite and pluperfect.

—— "Sur les changements de conjugaison en roumain", *Bulletin linguistique*, iv (1936), 189–93.

—— "Sur le genre neutre en roumain", *Bulletin linguistique*, v (1937), 5–11.

—— "Autour de l'article postposé", *Bulletin linguistique*, v (1937), 205–18.
A thorough treatment on conjectures on this item.

—— and ROSETTI, A. "Esquisse d'une phonologie roumaine", *Bulletin linguistique*, vi (1938), 5–29.

—— "Les verbes réfléchis en roumain", *Bulletin linguistique*, vi (1938), 42–89.

IORDAN, IORGU. "L'emploi du datif en roumain actuel", *Bulletin linguistique*, vii (1939), 29–64.
—— *Limba română actuală*. 2nd ed., Bucureşti, 1943.

LERCH, E. "Gibt es im Vulgärlateinischen oder im Rumänischen eine Gelenkspartikel", *ZRP*, lx (1940), 113–90.
LOMBARD, A. *La Prononciation du roumain*. Paris, E. Droz, 1935. (Also in the Mémoires de la Société Linguistique d'Upsal 1934–6; extract from *Uppsala Universitets Årsskrift*, pp. 103–75.)
Reviewed by A. Graur, *Bulletin linguistique*, iii (1935), 191–3.
—— "Le futur roumain du type *o să cânt*", *Bulletin linguistique*, vii (1939), 5–28.

NANDRIŞ, G. "Sur la postposition du pronom personnel en roumain", *Bulletin linguistique*, v (1937), 200–3.

PASCU, GH. "Bibliographie roumaine (1922–24)", *Archivum Romanicum*, x (1926), 439–84.
PETROVICI, E. "Le pseudo *i* final du roumain", *Bulletin linguistique*, ii (1934), 86–97.
PHILIPPIDE, ALEXANDRU. *Originea românilor*. 2 vols. Iaşi, Viaţa Românească. Vol. i, 1923; vol. ii, 1927.
POP, SEVER. *Grammaire roumaine* (in Bibliotheca Romanica, ed., W. von Wartburg), Berne, A. Franck, 1948.
POPINCEANU, I. *Rumänische Elementargrammatik*. Halle (Saale), Max Niemeyer, 1950.
PUŞCARIU, SEXTIL. *Études de linguistique roumaine*. Cluj-Bucureşti, Imprimeria naţională, 1937.
—— *Atlasul linguistic român*. Cluj, Muzeul limbii române, 1938– (Ă–Micul).
—— *Die Rumänische Sprache*. Leipzig, Otto Harrassowitz, 1943.

RACOVIŢA, C. "Sur le genre personnel en roumain", *Bulletin linguistique*, viii (1940), 154.
RAUTA, A. *Gramatica rumana* (in *Tesis y Estudios Salmantinos*, iv). Universidad de Salamanca, 1947.
ROSETTI, A. *Étude sur le rhotacisme en roumain*. Paris, Champion, 1924.
—— "Observaţiuni asupra ortografiei Academiei române", *Revista istorică română*, ii (1932), 354–66.
—— "Contribution à l'analyse physiologique et à l'histoire des voyelles roumaines ă et î (â)", *Bulletin linguistique*, iii (1935), 85–112.
—— "Classification des voyelles roumaines", *Bulletin linguistique*, v (1937), 200.
—— and BYCK, J. *Gramatica Limbii Române*. 2nd ed. Bucureşti, 1945.

ŞĂINEANU, CONSTANTIN. *Dictionnaire roumain-français*. Bucharest, Imprimerie Nationale, 1936.
SAINÉAN, L. "Les éléments orientaux en roumain", *Ro*, xxxi (1902), 82–99, 557–89.

SALMON, E. T. "Roumanian and Latin", *Classical Journal*, xxxiii (1937), 69–78.

SANDFELD, KR., and OLSEN, HEDVIG. *Syntaxe roumaine.* Emploi des mots à flexion. Vol. i. Paris: E. Droz, 1936.

SANDFELD, KR. "Die Konstruktion *de* im Rumänischen", *ZRP*, xxviii (1904), 11–35.

—— "Über Prädikativ und Apposition im Rumänischen", *ZRP*, lvii (1937), 313–25.

SÂNZIANU, M. *Indice bibliografice (1867–1937).* Bucureşti, 1937.

SEIDEL, A. EUGEN. *Fonologia şi problemele ei actuale.* Bucureşti, Institut de linguistique roumaine, 1942.

ŞIADBEI, I. "Le sort du prétérit roumain", *Ro*, lvi (1930), 331–60.

SPITZER, L. "*Vine el tata*", *Bulletin linguistique*, vi (1938), 245–58.
An interesting discussion of "affective" inversions in Romanian. See also J. Byck, *Bulletin linguistique*, v (1937), 15–32.

—— "Addition à *vine el tata*", *Bulletin linguistique*, vii (1939), 156–63.

—— "Romanian *Un prieten al mieu* 'A friend of mine' ", *Word*, vi (1950), 141–59.

TAGLIAVINI, KARL. *Rumänisches Lesebuch.* Heidelberg, Julius Groos, 1923.

TITKIN, H. *Rumänisch-Deutches Wörterbuch.* 3 vols. Bucharest, 1903–25.

PRONUNCIATION OF ROMANIAN

In general, Romanian is pronounced as it is written. It contains, however, certain features which make it differ appreciably from the pronunciation of other Romance languages. The description given below aims to be a close approximation of the Romanian sounds. The phonetic symbols used are those approved by the *Association Phonétique Internationale.*

	LETTER	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUND
1.	**a**	[a]	Half-way between *a* in *at* and *a* in *father*, e.g. **carte** *book*, **apa** *the water.*
2.	**ă**	[ə]	Somewhat like the *a* in *about*, but pronounced farther back, e.g. **săptămână** *week.* It occurs very rarely in initial position, e.g. in the colloquial use of the demonstrative pronouns **ăla** *that one*, **ăsta** *this one*, and a few other words.
3.	**â**	[ɨ]	Pronounced somewhat like the sound of **ă** above but farther back and with a distinct pharyngeal sound (a blend between [i] and [u]), e.g. **când** *when.* It occurs most often before a nasal consonant and in a stressed position. Before the stressed position it appears only rarely, e.g. **a scârţâi** *to squeak.* Most examples of this kind occur in onomatopoeic verbs. **ă** and **â** lose some of their sonority in the final position.

	LETTER	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUND
4.	**b**	[b]	Like English *b*, e.g. **babă** *old woman.*
5.	**c**	[tʃ] [k]	(*a*) When followed by **e** or **i** like *ch* in *Charles*, e.g. **cer** *sky*, **cine** *who.* (*b*) When followed by **a**, **o**, or **u**, and in final position like *c* in *collar*, e.g. **carte** *book*, **colț** *corner*, **cum** *how*, **ac** *needle.*
	ch	[k]	(*c*) Like *k* in *kiln*, e.g. **chem** *I call.*
6.	**d**	[d]	Like English *d*, e.g. **da** *yes.*
7.	**e**	[e]	Like *e* in *send*, e.g. **verde** *green.* In initial position it is preceded by the semi-vowel [j][1], e.g. **eu** [jew] *I*, **era** [jera] **was.**
		[je]	
8.	**f**	[f]	Like English *f*, e.g. **fac** *I make* or *I do.*
9.	**g**	[dʒ]	(*a*) When followed by **e** or **i** like *j* in *jelly*, e.g. **ger** *frost.*
	g	[g]	(*b*) When followed by **a**, **o**, **u**, or in final position like *g* in *go*, e.g. **gata** *ready*, **gol** *empty*, **gust** *taste*, **târg** *market.*
	gh	[g]	(*c*) Like *g* in *give*, e.g. **ghete** *shoes.*
10.	**h**	[h]	Like English *h* in *hot* but slightly more aspirated, e.g. **hârtie** *paper*, **hrană** *food.*
11.	**i**	[i]	Like *i* in *police*: (*a*) In initial position before a consonant, e.g. **icre** *caviar.* When

[1] Except in a few "learned" words, e.g. **epocă** *epoch.*

	LETTER	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUND
			not part of a diphthong, **i** is preceded, in a few instances, by a semi-vowel, e.g. **inimă** [jinimə] *heart.*
			(*b*) In medial position, e.g. **nisip** *sand.*
			(*c*) After the groups **cl, cr, ndr, str,** e.g. **ciocli** *undertakers,* **socri** *fathers-in-law,* **mândri** *proud* pl. **pilaştri** *pilasters.*
	i	[j]	In initial position before a vowel, like *y* in *yes,* e.g. **ieri** *yesterday.* In final position like *y* in *boy,* e.g. **joi** *Thursday.*
	ĭ[1]		Like *i* in the English suffix *-tion* (nation); this sound occurs almost always at the end of a word, is barely sounded, and is asyllabic. It retains, however, its role of a semi-vowel and therefore affects the pronunciation of the preceding vowels and consonants (cf. **61**; **99**), e.g. **faci** [fatʃ] *you make,* **paşi** [paʃ] *steps.*
12.	**î**	[ɨ]	Pronounced like **â** in **4**, e.g. **încă** *yet,* **a hotărî** *to decide.* It occurs mostly at the beginning of a word.
13.	**j**	[ʒ]	Like *s* in *pleasure,* e.g. **a juca** *to play.*
14.	**l**	[l]	Generally like initial English *l,* e.g. **loc** *place.* At the end of a word or syllable like *l* in *old,* e.g. **cal** *horse.*

[1] Although it is written **i** in present-day orthography, we shall indicate this sound by using the older spelling **ĭ** in order to facilitate its recognition.

	LETTER	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUND
15.	m[1]	[m]	Like English *m*, e.g. **mamă** *mother*.
16.	n[1]	[n]	Like English *n*, e.g. **nume** *name*.
17.	o	[o]	Like *o* in *ore*, e.g. **os** *bone*.
18.	p	[p]	Like initial English *p*, e.g. **pepene** *mellon*.
19.	r	[r]	Like *r* in *bread* but much more trilled, e.g. **rar** *rare*.
20.	s	[s]	Like English *s* in *sit*, e.g. **a sosi** *to arrive*. Pronounced **z** before **b, d, g**, e.g. **a sbiera** *to shout*, **a sdrobi** *to crush*, **sgârcit** *miser*.
21.	ş	[ʃ]	Like English *sh* in *sharp*, e.g. **şase** *six*.
22.	t	[t]	Like initial English *t*, e.g. **tot** *all*.
23.	ţ	[ts]	Like English *ts* in *its*, e.g. **hoţ** *thief*.
24.	u	[u]	(*a*) Like *u* in *rule*, e.g. **unt** *butter*.
		[w]	(*b*) Like *w* in *want* when it occurs before vowels, e.g. **rouă** *dew*, or in final position, e.g. **nou** *new*.
	v	[v]	Like *v* in *vat*, e.g. **văduvă** *widow*.

[1] **m** and **n** are slightly nasalized before **b, f, p, v**; **n** before **m**, but **m** is never nasalized before **n**.

	LETTER	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUND
25.	**w**	[v]	In borrowed words, like *v*, e.g. **wagon-lit** *pullman car*, **west** *west* (sometimes written **vest**).
26.	**y**	[i]	In borrowed words like *i* in *police*, e.g. **Ulysse** *Ulysses*.
27.	**z**	[z]	Like English *z*, e.g. **zece** *ten*.
28.	**x**[1]	[ks]	Like English *x*, e.g. **a extrage** *to extract*.

29. ***Diphthongs.*** The diphthongs listed below with their approximate sounds in English are made up of a combination of one "strong" vowel and one "weak" vowel. The strong vowels—in order of their strength—are **a, â (î), o, e**; the weak vowels are **u, i**. The strong vowels are always accented whether they stand first or second in the diphthong; when there is a combination of weak vowels, **u** is stronger than **i**.

1. ACCENTED ON THE FIRST VOWEL[2]

	DIPHTHONG	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUNDS
30.	**ai**	[aj]	Like *i* in *ice*, e.g. **haină** *suit-coat*.
31.	**ăi**	[əj]	Like **ă** in **2** and *i* in **11**, e.g. **tăinu·i** *to hide*.
32.	**au**	[aw]	Like *ow* in *cow*, e.g. **dau** *I give*.

[1] In general, consonants in final position are slightly unvoiced.

[2] There are many vowel combinations which appear to be diphthongs but which are not. In such examples a dot (·) will denote the vowel forming the syllable, e.g. **cre·atură** *creature*, **ca·ut** *I seek*.

	DIPHTHONG	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUNDS
33.	**ău**	[əw]	Like **ă** in **2** and **u** in **24**, e.g. **rău** *bad.*
34.	**âi**	[ɁJ]	Like **â** in **3** and **i** in **11**, e.g. **câine** *dog.*
35.	**âu**	[ɁW]	Like **â** in **3** and **u** in **24**, e.g. **râu** *river.*
36.	**ei**	[ej]	Like *ey* in *they*, e.g. **grei** mpl. *heavy.*
37.	**eu**	[ew]	Combination of sounds [e]+[w], e.g. **greu** msg. *heavy.* See also **7**.
38.	**ii**	[ij]	Like *i* in *police* and **i** in **11**, e.g. **fiii** *the sons.*
39.	**iu**	[iu]	Like English *you*, e.g. **iute** *quickly.*
40.	**oi**	[oj]	Like *oy* in *boy*, e.g. **doi** *two.*
41.	**ou**	[ow]	Like *ow* in *low*, e.g. **nou** *new.*
42.	**ui**	[uj]	Like English *we*, e.g. **cui** *nail.*

2. ACCENTED ON THE SECOND VOWEL

	DIPHTHONG	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUNDS
43.	**ea**	[ja]	Like *ia* in *piano*, e.g. **ea** *she.*
44.	**eo**	[jo]	Like *yo* in *yodel*, e.g. **Aoleo!** *Woe is me!*

	DIPHTHONG	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUNDS
45.	**ia**	[ja]	Like *ya* in *yard*, e.g. **ia** *he takes.*
46.	**ie**	[je]	Like *ye* in *yes*, e.g. **miel** *lamb.*
47.	**io**	[jo]	Like *yo* in *yoyo*, e.g. **chior** *one-eyed.*
48.	**oa**	[wa]	Like *wa* in *was*, e.g. **oameni** *men.*
49.	**ua**	[wa]	Like *wa* in *was*, e.g. **steaua** *the star.*
50.	**ua**	[wa]	Like *wa* in *water*, e.g. **rouă** *dew.*

51. ***Triphthongs.*** The triphthongs listed below with their approximate sounds in English are accented—except **ioa**—on the middle vowel. All the triphthongs—except **ioa**—consist of a vowel preceded by [j] or [w] and followed by [j] or [w]. **Ioa** consists of [j]+[w]+[a], and is accented on the **a**.

	TRIPHTHONGS	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUNDS
52.	**eai**	[jaj]	Combination of the sound of *y*+*i* in *ice*, e.g. **trăgeai** *you pulled.*
53.	**eau**	[jaw]	Combination of the sound of *y*+*ow* in *yowl*, e.g. **puteau** *they were able.*
54.	**iai**	[jaj]	Combination of the sound of *y*+*i* in *ice*, e.g. **speriai** *you frightened.*

	TRIPHTHONGS	PHONETIC SYMBOL	APPROXIMATE SOUNDS
55.	**iau**	[jaw]	Like *yow* in *yowl*, e.g. **iau** *I am taking*.
56.	**iei**	[jej]	Combination of the sound of *y+ey* in *they*, e.g. **miei** *lambs*.
57.	**ioa**	[jwa]	Combination of the sound of *y+wa* in *watch*, e.g. **chioară** *one-eyed woman*.
58.	**oai**	[wai]	Like *wi* in *wise*, e.g. **leoaică** *lioness*.

59. ***Accentuation.***[1] The rules given below apply to almost all cases. A few important exceptions are also listed.

(*a*) In words ending in a consonant, the accent falls on the last syllable, e.g. **sănătos** *healthy*.

(*b*) Some words ending in **-ăt, -ec, -ed, -eş, -et, -ic,** or **-ot** are accented on the syllable next to the last, e.g. **cumpăt** *consideration*, **amestec** *I mix*, **veşted** *faded*, **trupaş** *trooper*, **trâsnet** *thunderclap*, **uşuratic** *light-hearted*, **clopot** *bell*.

(*c*) The accent falls on the syllable next to the last in words ending in a vowel, e.g. **carte** *book*.

(*d*) Most of the words ending in a diphthong or triphthong are, however, accented on the diphthong or triphthong, e.g. **întăi** *first*, **trăgeai** *you pulled*.

(*e*) The third person singular of the imperfect indicative, preterite indicative, and the infinitives in **-a, -ea,** and **-i** of the first, second, and fourth conjugation are also accented on the last syllable, e.g. **dormia** *he was sleeping*, **făcu** *he did, made*,

[1] In practice, there are no accents in Romanian. The diacritical marks used over the vowels **ă, â, î, ĭ,** and under the consonants **ş, ţ,** indicate particular sounds. In the vocabularies we shall, however, use the Bold italic letters to show accentuation which deviates from the rules given in **59**.

a aduna *to add*, **a tăcea** *to keep silent*, **a fugi** *to run away*.[1]

(*f*) In words borrowed from the Slavic languages and from Turkish, the accentuation varies a great deal.

1. In words borrowed from the Slavic languages the accent may fall on the third, fourth, or fifth syllable from the end, e.g. **prăpastie** *abyss*, **Dâmboviţă** name of river running through Bucarest.
2. In words borrowed from Turkish those ending in **a** are accented on the last syllable, e.g. **halva** *Turkish paste* (candy).

(*g*) The definite article which in Romanian comes after the noun and is attached to it (postpositive position) is never accented and should not be considered as an element in the application of the above rules of accentuation.

60. ***Consonant changes.*** The following changes occur in the consonants.

(*a*) **d** changes to **z** when an **i** immediately follows **d**, e.g. **văd** *I see*, **vezi** *you see*, and **aud** *I hear*, **auzi** *you hear*, **brad** *pine-tree*, **brazi** *pine-trees*.

(*b*) **l** (also **n** and **r**) drop sometimes when an **i** is added to a word which ended in **l** (**n** or **r**), e.g. **cal** *horse*, **cai** *horses* (**pun** *I put*, **pui** *you put*, **subţire** *thin*, **subţiior** *thinnish*).

(*c*) **s** changes to **ş** when an **i** or **i** is added to a word which ended in **s**, e.g. **pas** *step*, **paşi** *steps*, **paşii** *the steps*.

(*d*) The combinations **sc** and **şc** change to **şt** when an **e** or **i** is added to a word which ended in **sc** or **şc**, e.g. **iubesc** *I love*, but **iubeşte** *he loves*, **ceaşcă** *cup*, but **ceşti** *cups*.

(*e*) The combinations **st** and **str** change to **şt** and **ştr** when an **i** or **i** is added to a word which ended in **st** or **str**, e.g. **prost** msg. *foolish*, **proşti** mpl. *foolish*, **albastru** msg. *blue*, **albaştri** mpl. *blue*.

(*f*) **t** changes to **ţ** when an **i** or **i** is added to a word which ended

[1] The third conjugation verbs are accented—in the infinitive—on the penultimate syllable.

in **t**, e.g. **arăt** *I show*, **arăţi** *you show*, **dinte** *tooth*, **dinţi** *teeth*, **înghit** *swallow*, **a înghiţi** *to swallow*.

(*g*) **t** and **ţ** change to **ci** when an **i**+a vowel are added to a word which ended in **t** or **ţ**, e.g. **înţelept** msg. *intelligent*, **înţelepciune** *intelligence*, **credinţă** *belief*, but **credincios** *believer*.

(*h*) **z** often changes to **j** when an **i** is added to a word which ended in **z**, e.g. **viteaz** *brave*, **viteji** *braves*.

61. ***Vowel changes.*** Many vowels change due to phonetic alteration brought about by the plural signs, and by declensions, conjugations, or addition of a suffix.[1]

(*a*) **a** stressed becomes **ă** in undeclined plurals with **i**, e.g. **baracă** *barracks*, **barăci** *barracks*, **bancă** *bank, bench*, **bănci** *banks, benches*. There are exceptions such as **fragă** *raspberry*, **fragi** *raspberries*, **vacă** *cow*, **vaci** *cows*.

(*b*) **a** stressed or unstressed becomes **e** in undeclined plurals with **e** or **i**, e.g. **bănuială** *suspicion*, **bănuieli** *suspicions*, **număr** *number*, **numere** *numbers*; or when **a** comes after the semi-vowel [j] in derivatives, e.g. **a încheia** *to close*, **încheiere** *closing*, **a întemeia** *to found*, **întemeiere** *founding*.

(*c*) **â** stressed becomes **i** when **e** or **i** are found in following syllable, or when it is preceded by a palatal consonant, e.g. **cuvânt** *word*, **cuvinte** *words*, **tânăr** *young man*, **tineri** *young men*.

(*d*) **e** is pronounced [je] at the beginning of a syllable, e.g. **era** [jera] *he was*, **e** [je] *is*.

(*e*) **ea** becomes **e** when followed by **e** or **i** in the next syllable, and when it becomes unaccented, e.g. **cafenea** *café*, **cafenele** *cafés*, **ceaşcă** *cup*, **ceşti** *cups*, **pleacă** *he leaves*, **plecăm** *we are leaving*.

(*f*) **e** stressed diphthongizes to **ea** when followed in the next syllable by **a** or **ă**, e.g. **plec** *I am leaving*, **pleacă** *he is leaving*, **drept** *right*, **la dreapta** *to the right*.

(*g*) **i** [ə] becomes **i** when because of declension or other causes

[1] See Lesson VI for vowel changes in conjugations.

it ceases to be in final position, e.g. **bănci** *banks*, **băncile** *the banks*, **clienţi** *clients*, **clienţii** *clients*.

(*h*) **o** becomes **u** when it passes from a stressed to an unstressed position, e.g. **joc** *I am playing*, **jucăm** *we are playing*.

(*i*) **o** becomes **oa** when followed by **ă** or **e** in the next syllable, e.g. **comori** *treasures*, **comoară** *treasure*, **folos** *benefit*, **foloase** *benefits*.

There are many other instances of vowel changes, and also exceptions to the foregoing remarks. In general a shift in stress, the formation of the plural in which the vowels **e** and **i** play an important role, and the conjugations, bring about the most constant changes.

62. ***Syllabification.*** In general, each syllable must begin with a consonant, e.g. **di-mi-nea-ţă** *morning*. Other rules for the division of syllables are:

(*a*) Two vowels together count for two syllables, unless they are part of a diphthong or triphthong, e.g. **îm-pre-u-nă** *together*, **mu-ie-re** *woman*, **foa-ie** *leaf*, **chioa-ră** *one-eyed*.

(*b*) A consonant between two vowels belongs to the following vowel, e.g. **ma-re** *big*, **pi-cior** *foot*.

(*c*) In a group of two or three consonants between two vowels, the first consonant goes with the first vowel, e.g. **car-te** *book*, **mân-dru** *proud*.

(*d*) In a group of two or three consonants of which the second or third is **r** or **l**, the consonants remain grouped in one syllable, e.g. **pa-tru** *four*, **su-flu** *I blow*, **stră-in** *stranger*.

63. ***Elision.*** The vowels **ă**, **e**, **i**, and **u** are elided when they occur at the end of a word and immediately before a word beginning with a vowel. The vowel **î** is elided only in initial position after a word ending in a vowel. All five vowels are elided in the following instances.

(*a*) **ă** is elided in (1) The unstressed accusative forms of the personal pronouns **mă** *me*, **vă** *you*, e.g. **M'am dus** *I went*, **v'aţi dus** *you went*. (2) In the conjunction **că** *that*, e.g.

N'am ştiut c'ai venit *I did not know you came,*[1] **Lasă c'o fac eu** *Don't worry, I'll do it.*

(*b*) The **e** of the reflexive pronoun **se**, e.g. **nu s'a auzit aşa ceva** *this is unheard of.*

(*c*) The **i** of the conjunction **şi** *and*, e.g. **ş'acum** *and now.*

(*d*) The **u** of the adverb **nu** *no*, e.g. **N'am văzut nimica** *I did not see anything.*

(*e*) The **î** in words which begin in **în** *in*, e.g. **Vino 'ncoace!** (for **vino încoace**) *Come here!*; **Dacă 'ţi** (for **îţi**) **va da** *If he will give you.*

Note that in everyday rapid speech or in popular literature there are many more elisions. Such an expression as **şi încă odată** *and once more*, may be written **şi 'nc' odată.**

64. ***Diacritical marks.*** The Romanian diacritical marks are

(*a*) The ˘ is placed over the vowel **a** to give it the sound **ă** in **casă** *house.* It is also placed, in this grammar, over **i** in final position to indicate that it is muted, e.g. **vezi** *you see.* See **11.**

(*b*) The circumflex accent ˆ is placed over the vowels **a** and **i** to give them the sound of **â** in **când** *when* and **î** in **în** *in.* See **3** and **12.**

(*c*) The cedilla ¸ is placed under **s** and **t** to give them the sound of **ş** in **şi** *and*, and **ţ** in **ţară** *country.* See **21** and **23.**

(*d*) The diaeresis ¨ is used only to indicate the pronunciation of foreign names, e.g. **Lübke.**

(*e*) The apostrophe ' is used to indicate the elision of a vowel.

(*f*) Stress is here indicated by the use of Bold italic type, e.g. **întâi** *first.*

65. ***Punctuation marks.*** Romanian punctuation does not differ appreciably from English usage. The only distinct difference is the use of a dash to indicate the beginning of a dialogue. The names of the punctuation marks in Romanian are as follows:

. **punctul**
, **virgula**

[1] **ă**, as shown in the examples given, is virtually always elided before the auxiliary forms of the verb **a avea** *to have.* While the elision of **ă** is found in other instances, it is not obligatory nor recommended.

; **punctul şi virgula**
: **două puncte**
? **semnul întrebării**
! **semnul mirării**
' **apostroful**
" **semnul citării**
. . . **semnul întreruperii**
— **linioară de dialog, trăsura de unire**
() **paranteză**

66. ***Abbreviations.*** The most common abbreviations used in Romanian are:

a.	**anul** *the year*
a.c.	**anul curent** *the current year*
c.	**circa** *about*
C.F.R.	**Că·ile Ferate Române** *The Romanian Railroads*
d.c. or **d.H.**	**după Hristos** *A.D.*
d.e.	**de exemplu** *for example*
d.p.	**de pildă** *for example*
î.d.H.	**înainte de Hristos** *B.C.*
l.c.	**luna curentă** *the current month*
nr.	**numărul** *number*
ş.a.	**şi altele** *and other* (things)
ş.a.m.d.	**şi aşa mai departe** *and so forth, etc.*
Sf.	**Sfântul** *Saint*
S-ta.	**Sfânta** *Saint* f.
Str.	**Strada** *Street*
v.	**vezi** *see*

67. ***Word order.*** The word order in Romanian is unstable. This instability (declensions and conjugations) is in a large measure due to the fact that the various grammatical elements differ in form sufficiently enough to make a rigid position in a sentence unnecessary. Very briefly, the rules for the word order in a sentence are as follows:

(*a*) The usual order is subject, verb, object, e.g. **Ion mănâncă pâine** *John eats bread.*

(*b*) When a noun subject is followed by several modifiers—adjectives or another noun—the order is:

1. The adjective—one or more—follows the modified noun, e.g. **Opera mare a profesorului** *The professor's great work*, **Opera mare şi frumoasă a profesorului** *The professor's great and beautiful work.* But since the adjective may be placed before the noun it modifies (see Lesson IX) this phrase may also read **Marea şi frumoasă operă a profesorului.**
2. With only noun modifiers the one preceded by a preposition comes before the one that is declined, e.g. **Dorinţa de faimă a oamenilor** *Men's wish for fame.*
3. If both of the above examples (1, 2) occur in the same phrase, the order is noun, adjective, prepositional modifier, and, lastly the noun that is declined, e.g. **Dorinţa nestăpânită de faimă a omului** *Man's unchecked desire for fame.*

(*c*) With modifiers of the verb the word order is, in general, verb, direct noun object, indirect noun object, and adverb, e.g. **Am dat cartea profesorului după masă** *I gave the book to the professor this afternoon.*

(*d*) In questions, exclamations, and especially in oaths, there is inversion of the subject and the verb, e.g. **Vine el sau nu vine (el)?** *Is he coming or is he not coming?* **Moare . . . Moare domnul Dumitru!** *Mr. Dumitru is dying . . . he is dying!* **Bată-i mânia cerului** *May the anger of heaven strike them!* Inversion is used particularly when greater emotion or emphasis of the action is expressed, e.g. **Văd eu bine că acolo o s'ajungem** *I see very well that we shall reach that point*; **Deabia acuma se revoltă învăţătorul** *Only now did the teacher revolt.*

68. ***Remarks on word order.*** The few indications set forth above are a minimum, but when added to the syntactical remarks introduced in each of the following lessons should be sufficient. There are many stylistic devices entering into the formation of a sentence which cannot be treated in an elementary grammar of this type. Those interested in the study of Romanian syntax will find in the bibliography further material dealing with this subject.

LESSON I

69. *Gender.* There are three genders in Romanian: masculine, feminine, and mixed.[1] The mixed gender is so called because the nouns in this category are masculine in the singular and feminine in the plural.

70. *Gender of a noun according to ending or meaning.* The gender of a noun in Romanian may be determined in these two ways. However, gender according to meaning takes precedence over gender according to endings.

71. *Masculine gender according to endings.* Nouns ending in **-u** or a consonant, e.g. **băiat** *boy*, **ochiu** *eye*, **om** *man*, **socru** *father-in-law*. **Cap** *head* with the meaning of *chief* is masculine; with the meaning of *head*, *peak*, or *top*, mixed.

72. *Feminine gender according to endings:*

(*a*) Most nouns ending in **-e**, e.g. **carte** *book*, **cuti·e** *box*, **lege** *law*. But the following common nouns ending in **-e** are masculine: **arbore** *tree*, **cărbune** *coal*, **câine** *dog*, **dinte** *tooth*, **lapte** *milk*, **munte** *mountain*, **iepure** *rabbit*, **nasture** *button*, **perete** *wall*, **peşte** *fish*, **pieptene** *comb*, **sâmbure** *pit* (of a fruit), **sânge** *blood*, **soare** *sun*, **şarpe** *serpent*, **şoarece** *rat*, **vierme** *worm*.

(*b*) Nouns ending in **-ă**, e.g. **apă** *water*, **aţă** *thread*, **casă** *house*. But **tată** *father*, **popă** *priest*.

(*c*) Nouns ending in accented **-a**, e.g. **cafea** *coffee*, **muşama** *oilcloth*, **stea** *star*.

(*d*) Nouns ending in **-i** or **-i**, e.g. **luni** *Monday*, **zi** *day*.

73. *Masculine gender according to meaning:*

(*a*) Nouns designating male beings, e.g. **bărbat** *husband*, *man*, **frate** *brother*, **lup** *wolf*, **părinte** *father*, *parent*, **pre·ot** *priest*, **rege** *king*. But the following nouns designating male occupa-

[1] Also called neuter.

pations are feminine, e.g. **calfă** *apprentice*, **gazdă** *host*, **paşă** *pasha*, **slugă** *servant*.

(*b*) The letters of the alphabet, e.g. **un a** *an a*, **un o** *an o*.

(*c*) The names of the months, e.g. **Ianuari·e** *January*.

(*d*) The names of trees, e.g. **cireş** *cherry tree*, **păr** *apple tree*. But **sălci·e** *willow tree* is feminine.

74. ***Feminine gender according to meaning:***

(*a*) Nouns designating female beings, e.g. **femeie** *woman*, **regină** *queen*, **soră** *sister*.

(*b*) The names of the seasons of the year, e.g., **primăvară** *spring*, **vară** *summer*, **toamnă** *autumn*, **iarnă** *winter*.

(*c*) The names of the days of the week, divisions of time of the day, and of the month, e.g. **luni** *Monday*, **dimineaţă** *morning*, **săptămână** *week*, **lună** *month*. But **an** *year* is masculine.

(*d*) The names of fruits, e.g. **cireaşă** *cherry*, **lămâie** *lemon*, **piersică** *peach*. But **strugure** *grape* is masculine, and **măr** *apple* is mixed.

75. ***Mixed gender according to meaning:***

(*a*) Most nouns designating inanimate things, e.g. **chibrit** *match*, **lucru** *thing, work*, **pat** *bed*.

(*b*) Most nouns designating abstractions, e.g. **adevăr** *truth*, **gust** *taste*.

76. ***Definite article.*** The forms of the definite article are enclitic, i.e. are placed after the noun and are attached to it. The singular forms (for the nominative and accusative cases) of the article are:

(*a*) For masculine nouns and nouns of mixed gender ending in the vowel **-u**, the article is **-l**, e.g. **socru** *father-in-law*, **socrul** *the father-in-law*, **lucru** *thing*, **lucrul** *the thing*.

(*b*) For masculine nouns and nouns of mixed gender ending in a consonant a **-u** is added before the **-l**, e.g. **om** *man*, **omul** *the man*, **adevăr** *truth*, **adevărul** *the truth*.

(*c*) For masculine nouns ending in **-e** the article is **-le**, e.g. **frate** *brother*, **fratele** *the brother*, **peşte** *fish*, **peştele** *the fish*.

(*d*) For feminine nouns the article is **-a**, e.g. **soră** *sister*, **sora** *the sister*, **vară** *summer*, **vara** *the summer*.

(*e*) For feminine nouns ending in **-a** or **-i**, a **-u** is added before the article **-a**, e.g. **cafea** *coffee*, **cafeaua** *the coffee*, **stea** *star*, **steaua** *the star*, **zi** *day*, **ziua** *the day*.

(*f*) The masculine article **-l** is not pronounced in everyday speech, but the supporting vowel **-u** is sounded, e.g. [lukru] not [lukrul].

77. Contraction of the final vowel with the article in feminine nouns. In feminine nouns ending in **-ă**, and sometimes **-e**, this last vowel drops before the addition of the article **-a**, e.g. **casă** *house*, **casa** *the house*, **cutie** *box*, **cutia** *the box*. But **carte** *book* and **cartea** *the book*, **pâine** *bread* and **pâinea** *the bread*.

VOCABULARY

American -ă American
apă *f* water
avocat *m* lawyer
cale *f* avenue
cap *mx* head
carte *f* book
curte *f* yard (courtyard)
femeie *f* woman
hotel *mx* hotel
lampă *f* lamp
lumină *f* light
masă *f* table
mult -ă much
oda·ie *f* room
om *m* man
pâine *f* bread
pat *mx* bed
Român *m* Romanian
zi *f* day
zid *mx* wall

EVERYDAY EXPRESSIONS

adi·o good-bye
bună dimineaţa good morning
bună seara good evening
bună ziua good day, hello
cu plăcere with pleasure
foarte bine very well, O.K.
foarte mult very much
la revedere good-bye, so long
mulţumesc thanks
noapte bună good night

EXERCISES

A. *Translate into Romanian.* 1. man; the man. 2. bed; the bed. 3. lamp; the lamp. 4. room; the room. 5. hotel; the hotel. 6. avenue; the avenue. 7. table; the table. 8. woman; the woman. 9. water; the

water. 10. book; the book. 11. bread; the bread. 12. day; the day. 13. so long. 14. good night. 15. thanks. 16. wall; the wall. 17. American; the American. 18. light; the light. 19. lawyer; the lawyer. 20. room; the room. 21. head; the head. 22. yard; the yard. 23. Romanian; the Romanian. 24. good morning. 25. very much.

B. *Read and translate.* 1. cu plăcere. 2. apa; apă. 3. cale; calea. 4. femeie; femeia. 5. pâine; pâinea. 6. bună seara. 7. foarte mult. 8. carte; cartea. 9. masă; masa. 10. foarte bine. 11. bună dimineaţa. 12. om; omul. 13. masă; masa. 14. lampa; lampă. 15. noapte bună. 16. bună seara. 17. lumină. 18. odaia. 19. avocatul. 20. curte. 21. patul. 22. capul. 23. Românul. 24. Americanul. 25. bună ziua.

LESSON II

78. *Indefinite article.* The singular indefinite articles **un** (masculine), **o** (feminine) are declined as follows:

	MASCULINE	FEMININE
Nom.–Acc.	**un om** *a man*	**o casă** *a house*
Gen.–Dat.	**unui om** *of* or *to a man*	**unei case** *of* or *to a house*

79. *Plural of indefinite article.* Since the indefinite article has no plural *per se*, the indefinite adjective **nişte** *some* is used for that purpose, e.g. **nişte oameni** *some men*, **nişte case** *some houses.*

80. *Uses of indefinite article.* The most common uses of the indefinite article are:

(*a*) Before nouns related to one another, in a series, e.g. **Are un frate, o soră, şi un văr** *He has a brother, a sister, and a cousin.*

(*b*) With a predicate noun indicating a title, trade, religion, or nationality[1] modified by an adjective, e.g. **Prietenul lui e un baron foarte bogat** *His friend is a very rich baron*, **E un profesor renumit** *He is a renowned professor*, **E un protestant însemnat** *He is a well-known protestant*, **E un American sărac** *He is a poor American.*

81. *Omission of indefinite article.* The most common omissions of the indefinite article are

(*a*) With a direct noun object if the latter indicates an indeterminate quantity, e.g. **Am cumpărat pâine şi vin** *I have bought bread and wine.*

[1] This rule is not always observed, especially in instances when the question *What is he?* is asked, e.g. **Ce e?** *What is he?* **E profesor** *He is a professor.* The article is almost regularly used in answer to **Cine e?** *Who is he?*

(*b*) After a preposition, if the noun is not modified, e.g. **Soldaţii treceau pe pod** *The soldiers passed over the bridge.*

(*c*) With a negative word if the noun is not modified, e.g. **E fără pri·eteni** *He is without friends.*

(*d*) With a predicate noun indicating matter, an individual or object, e.g. **Nu-i carne, e legumă** *It is not meat, it is a vegetable,* **Era bă·iat, nu fată** *He was a boy, not a girl,* **Mi se pare căruţă şi nu automobil** *I think it's more like a wagon than a car.*

(*e*) With a noun in apposition, e.g. **Am fost la Bucureşti, oraş mare şi frumos** *I was in Bucharest, a big and beautiful city.*

82. ***Negative.*** To form a negative sentence **nu** *not* is placed before the verb, e.g. **Nu am** *I don't have,* **Nu este, Nu-e,** or **Nu-i** *He is not, There is not.* For greater emphasis **nu** is stressed, e.g. ***nu*** **pot** *I cannot.* **Nu** *not* is repeated after **fără** *without* (as a conjunction), e.g. **Nu vin fără să nu-i aduc un cadou** *I am not coming without bringing her a gift.* **Nu** *not* is also repeated after verbs of cessation, e.g. **Nu se poate opri să nu ne scri·e** *He cannot stop writing us.*

83. ***Interrogation.*** There is rarely any change in the word order in Romanian when asking a question. Usually a question is indicated by a rising inflexion or an interrogative word, e.g. **A plecat?** *Did he go?* **De ce nu vine?** *Why isn't he coming?* The subject pronoun may be added for clarity or emphasis, e.g. **El vine sau nu?** *Is he coming or not?* Inversion of the subject pronoun is also made

1. When strong emphasis is implied, e.g. **Vine el sau nu?** *Is he coming or not?*
2. In the compound forms of a verb, one finds sometimes instead of the form **Am făcut eu asta?** *Did I do this?* the rarer form **Făcut-am-eu asta?** *Did I do this?*
3. In sentences beginning with an interrogative pronoun, e.g. **Cine sunt ei?** *Who are they?*
4. In sentences beginning with an interrogative adverb, e.g. **Unde a fost el?** *Where was he?*

84. ***Verbs.*** The present indicative of **a fi** *to be* and **a avea** *to have.*

a fi *to be*	**a avea** *to have*
eu sunt[1] *I am*	**eu am** *I have*
tu eşti *you*[2] *are*	**tu ai** *you have*
el este or **e**[3] or **-i**[4] *he, it, is*	**el are** *he, it, has*
ea este or **e** or **-i** *she, it, is*	**ea are** *she, it, has*
noi suntem *we are*	**noi avem** *we have*
voi sunteţi *you are*	**voi aveţi** *you have*
ei sunt[5] m *they are*	**ei au** m *they have*
ele sunt f *they are*	**ele au** f *they have*

85. ***Use of the personal subject pronoun.*** The personal subject pronouns, **eu** *I*, **tu** *thou*, **el** *he*, **ea** *she*, **noi** *we*, **voi** *you*, **ei** m. *them*, **ele** f. *them* are used rarely and then only for emphasis or differentiation, e.g. **Eu am dar tu nu [ai]** *I have but you don't [have]*. It may also be used in an answer without a verb, e.g. **Cine-i acolo? Eu.** *Who is there? I.*

86. ***Polite form of address.*** Although the second person singular is frequently used in Romanian, the second person plural verb, without the pronoun subject, is used in the polite form of address, e.g. **Ştiu că veţi vorbi cu el** *I know that you will speak with him.* But this form is often replaced by the word **Dumneata**, and the second person singular of the verb, e.g. **Ştiu că Dumneata vei vorbi cu el** *I know that you will speak with him.* For a still more polite form of address one uses the word **Dumneavoastră** with the second person plural of the verb, e.g. **Ştiu că Dumneavoastră veţi vorbi cu el** *I know that you will speak with him.* (For the *Dumneata* forms see Lesson XXIV.)

[1] In everyday speech **sunt** is replaced by **îs** at the beginning of a sentence, e.g. **îs foarte obosit** *I am very tired*, or by **-s** when the preceding word ends in a vowel, e.g. **Nu-s obosit** *I am not tired.*

[2] Although the second personal singular of verbs is frequently used in Romanian, the forms with *thou* will be translated in this grammar by the English form with *you*.

[3] **Este** is used less than **e**, especially in everyday speech.

[4] **-i** is used when the preceding word ends in a vowel, e.g. **Casa-i mică** *The house is small*, **Cine-i acolo?** *Who is there?* But **este** or **e** may also be used.

[5] Sometimes one finds **-s** used in the third person plural after a word ending in a vowel, e.g. **Casele-s frumoase** *The houses are pretty.* The spelling **sânt** for **sunt** is used by some writers.

VOCABULARY

acuma now
a·ici here
***a*ltceva** something else
asta *f sg* this
bun -ă good
câine *m* dog
cald -ă hot
căldură *f* heat
care? who? which?
cu with
da yes
dar but
frig *mx* cold
frumos -moasă pretty
ghiaţă *f* ice
iarnă *f* winter
în in
lapte *m* milk
mare big, great, large
metru *m* meter
nimic(a) nothing, not anything
ninge it snows
nu no, not
patru four
pe on
ploa·ie *f* rain
plo·uă it rains
praf *mx* dust
şi also, and
ştiu I know
timp *mx* time, weather
toamnă *f* Autumn
unde where
vară *f* summer
zi *f* day
zăpadă *f* snow

EVERYDAY EXPRESSIONS

Aş vrea I'd like
Cât e ceasul? What time is it?
Ce doriţi? What do you wish?
Ce să *fa*cem? What can be done about it?
That's how things are!
Ce timp frumos! What beautiful weather!
Cine vine? Who is coming?
Mi-e cald. I am hot.
Mi-e frig. I am cold.
Să ne vedem cu bine! So long!
Un pahar cu apă or **de apă** a glass of water.

EXERCISES

A. *Fill blank spaces with the appropriate forms of the verbs.* **a avea** *to have and* **a fi** *to be.* 1. We —— a house. 2. They —— a dog. 3. He —— nice. 4. It —— winter. 5. I —— time. 6. You (sg.) —— nothing. 7. You (pl.) —— something else. 8. I —— big. 9. He —— rich. 10. She —— pretty. 11. You (pl.) —— here. 12. You —— big.

B. *Translate the English words.* 1. *Who* e aicĭ? 2. Avem *a dog.* 3. El e *good.* 4. Acuma e *summer.* 5. *It rains.* 6. *I have a* câine. 7. *I am cold.* 8. *But who is* bun? 9. *I am not* cald. 10. *I am hot.* 11. *Where is* el? 12. *This is* ghiață.

C. *Read and translate.* 1. Unde-i patul? 2. Unde-i lampa? 3. Patu-i aicĭ. 4. Asta este odaia. 5. Aș vrea apă. 6. Aveți apă? Da. Avem apă. 7. Aicĭ e lampa și aicĭ e masa. 8. Bună ziuă. Eu sunt american. 9. Bună ziua. Eu sunt român. 10. Acuma timpul e frumos și cald. 11. Iarna[1] mi-e frig. 12. Vara mi-e cald. 13. Ce praf! 14. Iarna ninge mult. 15. Ploaia și zăpada sunt necesare. 16. Acuma nu e frig. 17. Vara căldura-i foarte mare aicĭ. 18. Dar ce să facem? 19. Ai ghiață? 20. Nu, nu am ghiață. 21. Ai altceva? 22. Da, am lapte foarte bun. 23. Ce-i asta? 24. Asta-i un metru. 25. Aveți un pahar cu apă? 26. Da, avem un pahar de apă. 27. Unde-i? 28. Aicĭ pe masă. 29. Cine vine? 30. Omul. 31. Nu ninge. 32. Să ne vedem cu bine.

D. *Translate.* 1. Where is the water? 2. This is the water. 3. Where is the room? 4. This is the room. 5. The water is good. 6. Is the bed good? 7. The bed is very good. 8. The bread is not very good. 9. Is the lamp good? 10. The lamp is not good. 11. They have the lamp. 12. The man has a dog. 13. Do you have something else? 14. No, we don't have anything. 15. Is it raining. 16. What time is it? 17. I don't know. 18. Which is the good lamp? 19. The dog is nice. 20. The weather is not very nice. 21. No, it's very hot. 22. The heat is very great here. 23. But in winter it's very cold. 24. Is there much snow? 25. Yes, there is much snow in winter. 26. Rain and snow are necessary. 27. I am cold. 28. I am not hot. 29. Who is coming? 30. The dog is coming. 31. I'd like a dog. 32. That's good.

E. *Read and translate.* În Români·a clima-i temperată. Iarna cade (falls) multă zăpadă și e frig. Primăvara (spring) e foarte frumoasă. Vara e destul cald dar sunt și zile răcoroase (cool). Și în toamnă (fall) timpul e frumos. Pentrucă (because) clima-i temperată și pământul (soil) bun, România e bogată (rich) în cereale, vinurĭ (wines), și multe altele (many other things). Dunărea (Danube) e un fluviu (river) mare care curge (flows) în sudul (in the south of) Români·ei. Dunărea se varsă (empties) în Marea (sea) Neagră (Black).

[1] The English preposition used with the seasons is not expressed in Romanian, e.g. *in the summer* **vara.**

LESSON III

87. *Formation of plural.* [1] The plural of nouns in Romanian is formed as follows:

(*a*) Masculine nouns ending in a consonant form their plural by adding **-i**, e.g. **pri·eten** *friend*, **prieteni** *friends*, **lup** *wolf*, **lupi** *wolves*.

(*b*) Masculine nouns ending in **-clu**, **-cru**, **-dru**, **-gru**, and **-tru** form their plural by dropping the supporting vowel **-u**, and adding **-i**, e.g. **cioclu** *undertaker*, **ciocli** *undertakers*; **socru** *father-in-law*, **socri** *fathers-in-law*; **codru** *forest*, **codri** *forests*; **tigru** *tiger*, **tigri** *tigers*; **metru** *meter*, **metri** *meters*.

(*c*) Feminine nouns ending in **-e** form their plural by dropping the **-e** and adding **-i**, e.g. **muiere** *wife, woman*, **muieri** *wives, women*, **farmaci·e** *pharmacy*, **farmacii** *pharmacies*.

(*d*) Some feminine nouns ending in **-ă** form their plural by dropping the **-ă** and adding **-e**, others **-i**, e.g. **casă** *house*, **case** *houses*; **inimă** *heart*, **inimi** *hearts*.

(*e*) Some nouns of either masculine or feminine gender ending in **-*a***, **-e*a***, and **-*u*** form their plural by dropping these endings and adding the endings **-ale** or **-ele**, e.g. **muşam*a*** f. *oilcloth*, **muşamale** *oilcloths*; **şose*a*** f. *avenue*, **şosele** *avenues*; **at*u*** m. *trump*, **atale** *trumps*.

(*f*) Mixed nouns form their plural:

1. By adding **-e** to the singular, e.g. **sc*a*·un** *chair*, **sc*a*une** *chairs*, or
2. By adding **-uri** to the singular, e.g. **timp** *time*, **timpuri** *times*.

(*g*) The following nouns have special stems or endings in the plural: **cap** mx *head*, **c*a*pete** *heads*; **cuvânt** mx *word*, **cuvinte** *words*; **soră** *sister*, **surori** *sisters*; **oaspe** m. *host*, **o*a*speţi** *hosts*; **om** *man*, **o*a*meni** *men*.

[1] The sign of the plural does not affect accentuation.

(*h*) A few nouns have two plural forms: **aripă** f *wing*, **aripi** or **aripe** *wings*; **boală** f *disease*, **boale** or **bolĭ** *diseases*; **cămin** mx *path*, **cămine** or **căminurĭ** *paths*; **grup** mx *group*, **grupe** or **grupurĭ** *groups*; **roată** f *wheel*, **roate** or **roţi** *wheels*; **stradă** f *street*, **strade** or **străzĭ** *streets*; **şcoală** f *school*, **şcoale** or **şcolĭ** *schools*; **tufiş** mx *bush*, **tufişe** or **tufişurĭ** *bushes*.

88. ***Changes of meaning in plurals.*** A few nouns change their meaning from the singular to the plural.

(*a*) Masculine: **argint** *silver* but **arginţi** *pieces of silver*; **antic** *antique* but **Anticiĭ** *the Ancients*; **ban** *mil, cent* but **banĭ** *mills, cents, money*; **lapte** *milk* but **lapţi** *fish roe* and **lăpturĭ** *milk foods*; **ochiu** *eye*, **ochĭ** *eyes* but **ochiurĭ** *fried* or *poached eggs*.

(*b*) Feminine: **bucată** *piece*, **bucăţi** *pieces* but **bucate** *foods*; **cadră**[1] *picture*, **cadre** *pictures* but **cadrurĭ** *army ranks*; **carne** *meat*, **cărnĭ** *meats* but **cărnurĭ** *kinds of meat*; **coadă** *tail*, **coadele** *pigtails* (as of a girl), **cozile** *animals' tails*; **iarbă** *grass*, **ierbĭ** *grasses* but **ierburĭ** *herbs*; **pânză** *linen*, **pânze** *linens* but **pânzeturĭ** *things made out of linen*; **pară** *mil* but **parale** *money*; **răutate** *badness*, **răutăţi** *badnesses* and **răutăţi** *calamities*.

(*c*) Mixed: **ac** *needle*, **ace** *needles* but **ace** *piercing pains*; **cot** *elbow*, **coate** *elbows* but **coţi** *a cloth measure*, and **coturĭ** *river bends*; **frig** *cold*, **friguri** *colds* and **friguri** *fever*; **mijloc** *middle*, **mijlocurĭ** *middle* but **mijloace** (money) *means*; **nimic** *nothing* but **nimicurĭ** *trifles*; **oţel** *steel* but **oţele** *gun plates*; **raport** *written report*, **raporturĭ** *written reports* but **rapoarte** *relations between people* or *things*; **schimb** *exchange, change* but **schimburĭ** *changes of linen*.[2]

[1] **cadru** *m.* is used for the frame of a picture.

[2] In general, present-day tendency is (1) to extend the plural in **-ĭ** or **-i** to feminine nouns, (2) the plural in **-e** to mixed nouns, and (3) the plural in **-urĭ** to abstract nouns or nouns of materials.

89. ***Declensions.*** The noun, adjective, article, and pronouns are declined according to gender, number, and case.

90. ***Cases.*** There are five cases in Romanian: nominative, accusative, genitive, dative, and vocative.

(*a*) With some exceptions, which will be noted in the proper place, the nominative and accusative are alike in all genders and both numbers.

(*b*) With some exceptions, which will be noted in the proper place, the genitive and dative are also alike in all genders and both numbers.

(*c*) For the sake of simplicity in presentation, the vocative case will be omitted from the declensions, but the following indications may be noted briefly:

1. In the masculine singular the vocative adds the endings **-(u)le** or **-e** to the undeclined forms, e.g. **domn** *sir*, **domnule !** *Sir!*; **vecin** *neighbor*, **vecine !** *neighbor!*
2. In the masculine plural the vocative adds the ending **-lor** to the undeclined form, e.g. **domnĭ** *gentlemen*, **domnilor !** *gentlemen!*
3. In the feminine singular the vocative is either like the undeclined form, e.g. **soacră** *mother-in-law*; or the **-ă** is dropped and an **o** added, e.g. **soacro !** *mother-in-law!*
4. In the feminine plural the vocative is generally the same as the plural genitive-dative (see Lesson IV) of the declined forms, e.g. **feme·ilor !** *women!*

91. ***Abbreviations for cases.*** The following abbreviations will be used in this grammar to indicate the cases: N.-A. for nominative and accusative; G.-D. for genitive and dative.

92. ***Definite article*** (continued). The definite article is declined in gender, number, and case as follows:

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
	With nouns ending in a consonant, e.g.	
	domn *gentleman,*	**domnĭ** *gentlemen*
N.-A.	**-(u)l : domnul** *the gentleman*	**-i : domnii**[1] *the gentlemen*
G.-D.	**-lui : domnului** *of* or *to the gentleman*	**-lor : domnilor** *of* or *to the gentlemen*
	With nouns ending in **-e**, e.g. **frate** *brother*, **fraţi** *brothers*	
N.-A.	**-le : fratele** *the brother*	**-i : fraţii**[1] *the brothers*
G.-D.	**-lui : fratelui** *of* or *to the brother*	**-lor : fraţilor** *of* or *to the brothers*

FEMININE

	casă *house*	**case** *houses*
N.-A.	**-a : casa** *the house*	**-le : casele** *the houses*
G.-D.	**-ei : casei** *of* or *to the house*	**-lor : caselor** *of* or *to the houses*

VOCABULARY

acasă home
acolo there
alta *f* the other
altul *m* the other
astăzĭ today
băiat *m* boy
bate beats
cameră de şezut *f* living-room
cap *mx* head
carte *f* book
cincĭ five
clasă *f* classroom
coridor *mx* hall
cum how
dau I give, they give
din from
doi *m* **două** *f* two
fereastră *f* window
fotoliu *mx* arm-chair
frate *m* brother
grădină *f* garden
gură *f* mouth
inimă *f* heart
inteligent -ă intelligent
intrăm (în) we enter
la to
limbă *f* language, tongue
mână *f* hand
mamă *f* mother
medicină *f* medicine
mergem we go

[1] See note 3 (a) Lesson IV.

meu *m*, **mea** *f*, **miei** *mpl*, **mele** *fpl* my
mult -ă many, much
nas *m* nose
nimic nothing
nostru noastră our
numai only
ochiu *m* eye
oglindă *f* mirror
pentrucă because
pentruce why
picior *mx* foot
predă he teaches
profesor *m* professor
rotund -ă round
şase six
sca·un *mx* chair
sfârşit *mx* end
sofă *f* sofa
soră *f* sister
spre towards
sufragerie *f* dining-room
unde where
universitate *f* university
ureche *f* ear
târziu late
teză *f* thesis
tot *sgm* **toţi** *plm* all
trei three
vedem we see

EVERYDAY EXPRESSIONS

A da spre + indication of place. To face towards . . .
Drept îna·inte. Straight ahead.
La dreapta. To the right, on the right.
La stânga. To the left, on the left.
Mă duc la gară. I am going to the station.
Mă duc la teatru. I am going to the theater.
Mai încet. Slower.
Mai repede. Faster.
Nu înţeleg. I don't understand.
Unde vă duceţi? Where are you going?

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Unde sunt băieţii? 2. Baieţii sunt în clasă. 3. Unde mă duc? Acasă. 4. Pentruce? 5. Pentrucă e târziu. 6. Cărţile sunt pe masă sau pe scaunele de acolo. 7. Ai trei fraţi sau două surori? 8. Am numai un frate şi două surori. 9. Am şase profesori. 10. Profesorii sunt oameni inteligenţi. 11. În clasa noastră sunt cinci ferestre. 12. Noi toţi avem două mâini. 13. Noi toţi avem şi două picioare, doi ochi, două urechi. 14. Şi ce altele? 15. Un nas, o gură, o limbă, dinţi şi altele. 16. Ce-i acolo? 17. Nu-i nimica. 18. Ce este pe masă? 19. Nu e nimica pe masă, dar pe scaun sunt nişte cărţi. 20. Cine-i în grădină? 21. Mama mea cu fratele meu. 22. Intrăm în casă. 23. În camera de şezut vedem o sofă, o masă rotundă, nişte fotoliuri, oglinzi

și lămpi. 24. Ferestrele dau spre grădină. 25. Odaia de baie e drept înainte la sfârșitul coridorului. 26. Ce e camera asta acolo? 27. E sufrageria. 28. La dreapta e grădina. 29. La stânga e strada. 30. Mă duc la teatru. 31. Eu mă duc la gară. 32. Numai la teatru inima mea bate mai repede.

B. *Translate.* 1. Of the garden. 2. To the heart. 3. The heart. 4. He beats the boy. 5. The brothers. 6. Of the window. 7. To the hand. 8. The living-rooms. 9. The classrooms. 10. The mirrors. 11. We see the dining-room. 12. Of the noses.

C. *Translate into Romanian.* 1. The books are on the table. 2. Where are the boys? 3. They are in the classroom. 4. There is nothing on the table. 5. Are the tables round? 6. The table in the living-room is round. 7. The garden is very pretty. 8. There are three chairs in the garden. 9. Who is in the garden? 10. My mother and my brothers are in the garden. 11. Do you have three brothers and three sisters? 12. No, I have only a sister and a brother. 13. I have two sisters and two brothers. 14. We all have two feet. 15. We all have two hands, a head, eyes, ears, and teeth. 16. And what else? 17. A mouth, a tongue, a nose, and other things. 18. What's over there? 19. Nothing. What's to the right of the garden? 20. It's my house. 21. There are many rooms in my house. 22. And what's on the left? 23. My brother's house. 24. Today I am going to the theater. 25. It's late. I am going to the station. 26. I don't understand why my sister is late. 27. The gentleman who is coming is my professor. 28. He is a professor at the University of Paris. 29. What does he teach? 30. He is teaching medicine. 31. I give my thesis to the professor. 32. We are entering the hall of the University.

D. *Translate the English words.* 1. *Only* cinci. 2. *The other* bate *the boys.* 3. *We enter* camera de șezut. 4. *There is* o sofă. 5. *We go* la școală. 6. *Where* mergem? 7. Inima *beats.* 8. Mergem *because* e *late.* 9. *All are* inteligenți. 10. *The house* surorilor. 11. Fotoliul *of the brother.* 12. Asta-i *the end.*

E. *Read and translate.* Cât despre (as for) Germani·a! Voi credeți că vreau (I want) să-mi trimit (to send) toate neamurile (relatives) în Germania, fiindcă (because) acolo mi-am făcut (made) eu studiile? Eroare, dragii mei (my dears). Mai întâiu (first), Germania n'a fost (was) pentru mine (for me) o vocațiune, cum e, de pildă (for example), Parisul. M'am dus (I went) în Germania să învăț (to learn) în condiții practice ca nicăeri a·iurea (nowhere else) specialitatea mea: ingineri·a. Asta nu

înseamnă (mean) că Germania e indispens*a*bilă unei bune educații. Germania e o țară (country) cu multe calități sociale și cu multe cusururi defects). Sunt în măsură (in a position) să prețu·esc (to value) și alte educații decât (than) cea germană. De asta voi vorbi (I will speak) mai târziu.

LESSON IV

93. ***Uses of definite article.*** The most common special uses of the definite article are

(*a*) With substantivized adjectives, especially with those treating of the Divinity or Saints, e.g. **Atotputernicul** *The All Powerful*, **Preacurata** *The Immaculata.*

(*b*) With nouns following **întreg** *entire*, and **tot** *all, each, every*, e.g. **Întreg oraşul s'a dus la târg** *The entire city went to market*; **Toţi oamnenii trebue să-şi apere ţara** *All men must defend their country.*

(*c*) With nouns in comparison after **ca** *as, like*, **cât** *as much as*, **cum** *as*, e.g. **E atât de tare ca omul de acolo** *He is as strong as that man over there*; **Săracul nu dă atât de mult cât bogatul** *The poor (man) doesn't give as much as the rich (man)*; **Cum e fata aşa-i şi băiatul** *As the girl is, so is the boy.*

Notice that the verb **a fi** *to be* must be used with **cum** in this case. No article is used when **ca** has the meaning "in the sense of", e.g. **Ca lucrător e foarte harnic** *As a worker he is hard working.*

(*d*) With days of the week when they indicate that some usual action takes place on one of them, e.g. **Duminica nu lucrăm** *We do not work on Sunday* (as a rule).

94. ***Omission of definite article.*** The definite article is omitted

(*a*) When the noun is followed by an unstressed dative form of the personal pronoun, and especially when the latter takes the place of a possessive form, e.g. **Glasu-i**[1] **ascuţit** *His sharp voice.*

(*b*) When the short form of the third person singular present indicative of **a fi** *to be* follows a noun, e.g. **Copilu-i**[1] **bun** *The child is good.*

[1] As it is evident, in both cases it is the **-l** after the supporting vowel **-u** which drops before the semi-vowel [j]. But this usage is not recommended by grammarians of today.

(*c*) After a preposition, e.g. **Şade la masă** *He sits at the table*, **Se duce în oraş** *He is going downtown.*

But the definite article is used with a noun after a preposition in the following instances:

1. If the noun is modified by an adjective or a prepositional phrase, e.g. **Şade pe scaunul bun** *He sits on the good chair*; **Şade pe scaunul de lemn** *He sits on the wooden chair.*
2. Often after **cu** *with*, especially in examples where the article marks a particular or habitual quality, e.g. **Se va obicĭnu-i cu timpul** *He will get used in time*, or with a noun indicating a means of accomplishing something, e.g. **Deschid uşa cu cheia** *I open the door with the key.*[1]
3. With nouns designating persons whose occupations, being more or less official, assume the quality of proper names, e.g. **Am văzut pe primarul** *I saw the mayor*, **M'am dus la doctorul** *I went to the doctor.*

95. ***Declension of the noun.*** The Romanian noun is inflected in two ways: with the definite and indefinite article.

(*a*) With the indefinite article case is shown only by the forms of the article, the noun itself remaining undeclined.[2]

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**un domn** *a gentleman*	**nişte domni** *some gentlemen*
G.-D.	**unui domn** *of* or *to a gentleman*	**unor domni** *of* or *to some gentlemen*

FEMININE

N.-A.	**o doamnă** *a lady*	**nişte doamne** *some ladies*
G.-D.	**unei doamne**[3] *of* or *to a lady*	**unor doamne** *of* or *to some ladies*

[1] But, in general, the use of the article after **cu** is optional.

[2] Since the declension of the noun with the indefinite article involves only the latter, we shall show, from now on, only the full declension of the noun with the definite article.

[3] Notice that the feminine noun in the G.-D. singular has the same form in the plural.

(*b*) With the definite article, case is shown by the forms of the article (see Lesson III) suffixed to the noun.

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**domnul** *the gentleman*	**domnii**[1] *the gentlemen*
G.-D.	**domnului**[2] *of* or *to the gentleman*	**domnilor** *of* or *to the gentlemen*

FEMININE

N.-A.	**doamna** *the lady*	**doamnele** *the ladies*
G.-D.	**doamnei** *of* or *to the lady*	**doamnelor** *of* or *to the ladies*

96. *Present indicative of irregular verbs* **a da** *to give, and* **a vrea** *to want, to wish.*

dau *I give*	**vreau** *I want*
dai *you give*	**vrei** *you want*
dă *he gives*	**vrea** *he wants*
dăm *we give*	**vrem** *we want*
dați *you give*	**vreți** *you want*
dau *they give*	**vreau** *they want*

[1] The addition of the definite article **-i** in the plural requires the following remarks:

(*a*) For nouns which form their undeclined plural in **-i**, e.g. **domni**, **frați**, the addition of the definite article in the N.-A. plural **-i** changes the pronunciation from [frats] to [fratsi]. Orthography requires the writing of two **i**'s. In order to indicate that these two **i**'s do not form a diphthong, we shall mark, in this grammar, the second **i** as **ĭ**.

(*b*) Nouns ending in **cl(u)**, **cr(u)**, **dr(u)**, **gr(u)**, and **tr(u)**, whose undeclined plural is in **-i**, do not change their pronunciation when the plural definite article **-i** is added. Orthography requires, in this case also, the writing of two **i**'s. In order to indicate that these two **i**'s do not form a diphthong, we shall mark in this grammar the second **i** as **ĭ**, e.g. **metru** *meter*, **metrii** *the meters*.

(*c*) Nouns ending in **-il** in the undeclined form, and which have an **i** in their root, e.g. **copil** *child*, form their undeclined plural in **copii**, and their declined plural N.-A. form in **copiĭ**. In order to indicate that the last two **i**'s do not form a diphthong, we shall mark, in this grammar, the third **i** as **ĭ**. The undeclined plural is pronounced [kopi]; the declined plural N.-A. form [kopij]. Also **cal** *horse*, **cai** *horses*, **caĭ** [kaij] *the horses*.

[2] The genitive case is equivalent to the English possessive signs *'s* or *s'*, e.g. *My brother's dog* or *My brothers' dog* **Câinele fratelui meu** or **Câinele fraților mei**. (See also Lesson XI.)

The verb **a vrea** *to want, to wish* has also the forms **a voi**[1] or **vroi**[1] *to want, to wish*, which are conjugated like verbs of the fourth conjugation (**-esc** ending).

VOCABULARY

albastru -tră blue
alte *fpl* others
altfel de another kind of
băcăni·e *f* grocery
câine *m* dog
cămaşă *f* shirt
cât how much
cheltu·iţi you spend
cine who
ciocan *mx* hammer
ciorap *m* sock
cost *mx* cost
costă it costs
costum de haine *mx* suit
cravată *f* tie
cro·itor *m* tailor
culoare *f* color
cuti·e *f* box
dejun *mx* lunch
destul *msg* enough, **destui** *mpl*
eftin -ă cheap
farmaci·e *f* pharmacy
galben -ă yellow
la to
la el at his house, place
lucrător *m* industrious, worker
lucru *mx* thing, work
mai more (used in comparatives)
mâine tomorrow
mele *fpl* my
mic, -ă small
mulţi -te many
negru, neagră black
nici neither, nor
om *m* man
prăvăli·e *f* store
prea too
profesor *m* professor
puţin *adv* little
scrisoare *f* letter
scump -ă dear, expensive
ştiu I know
toate *fpl* all
topor *mx* hammer

EVERYDAY EXPRESSIONS

luni[2] Monday
marţi Tuesday
miercuri Wednesday
joi Thursday
vineri Friday
sâmbătă Saturday
duminică or **duminecă** Sunday
A da cu piciorul To kick
Aveţi dreptate You are right
Vă înşelaţi You are wrong
Trebu·e să mă duc I must go

[1] See Appendix for forms of this verb.
[2] "On Monday", etc., is expressed in Romanian by the name of the day without any preposition.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Asta e cămașa fratelui. 2. Care e cămașa domnului? 3. Ciorapii frații mei sunt negrii. 4. Cât costă ciorapii? 5. Mulți bani, prea mulți bani. 6. Aș vrea niște cravate. 7. Ce culoare doriți? 8. O cravată albastră și o cravată galbenă. 9. Prăvălia asta e prea scumpă. 10. Vă înșelați; cravatele sunt scumpe, dar alte lucruri sunt eftine. 11. Ce zi e astăzi? 12. Astăzi e vineri și mâine e sâmbătă. 13. Trebue să mă duc la băcănie. 14. Nu am destui bani. 15. Joi trebue să mă duc la croitor. 16. Am un costum de haine la el. 17. Cheltuiți mulți bani. 18. Da, mai mult sau mai puțin. 19. Aveți dreptate, toate lucrurile sunt foarte scumpe. 20. Acuma trebue să mă duc la farmacie. 21. Dau cravatele fratelui meu. 22. De ce nu dai banii mamei? 23. Dă cartea profesorului. 24. Dăm cu plăcere o carte surorii. 25. Dați un dejun în sufragerie. 26. Dau cu piciorul unui câine. 27. Dau o cutie domnului profesor. 28. Cine dă scrisoarea doamnei? 29. Eu dau scrisoarea doamnei. 30. Niște lucrători vreau un topor. 31. Un topor mic sau unul mare? 32. Nu am nici un topor mic, nici un topor mare.

B. *Translate.* 1. Altfel de cămașă. 2. Nu sunt prea lucrător. 3. Am o cutie mică. 4. Cravatele mele. 5. Ciocanele lucrătorului. 6. Câinele profesorului. 7. Am mulți ciorapi. 8. Scrisorile croitorului. 9. Vreau două cutii. 10. O farmacie e un altfel de prăvălie. 11. Culoarea băcăniei e galbenă. 12. Știu unde trebue să mă duc.

C. *Translate into Romanian.* 1. The window of the house. 2. The end of the house. 3. The color of the sofa. 4. The color of the tie. 5. The cost of the tie. 6. To the left of the store. 7. To the right of the pharmacy. 8. The table of the dining-room. 9. The men and the professor. 10. The shirt and the ties. 11. The socks and the money. 12. I give a book to the professor. 13. I must go home. 14. You give money to my brother. 15. They are right. 16. I must go to the store on Monday, not Thursday. 17. They give a tie to the man. 18. We are more or less right. 19. The professor's book. 20. The man's tie. 21. The brother's socks. 22. The boy's mother. 23. The professor's books. 24. The men's ties. 25. The ladies' money. 26. The worker doesn't have a hammer. 27. Who has a hammer? 28. A big one or a small one? 29. I don't know. 30. The worker's hammer is too big. 31. He doesn't have enough money. 32. He wants another kind of hammer.

D. *Translate the words in italics.* 1. *The letter* profesorului. 2. *The whole* ciorap. 3. Băcănia *of the man.* 4. Costul *of the shirt.* 5. Dă *a hammer.* 6. *How much costs* cravata. 7. *The store is* bună. 8. *I want a*

cravată. 9. *You want* cutia. 10. *The color* costumului de haine. 11. Cât *do you spend?* 12. Trebue să mă duc la *work.*

E. *Read and translate.* Circulația presei românești nu e mare. Celelalte (the other) zi·are (newspapers) au o circulație extrem de limitată și în mare parte sunt trimise (sent) gratuit (gratis). Nici circulația unor ziare bine cunoscute (known) nu e destul de mare. Două fapte importante sunt de însemnat (noted). O bună parte din români au venit (come) aici și nu știu să citească (to read). Așa că (so that) presa noastră e de fapt confruntată cu necesitatea de a consacra o bună parte din spațiul lor (space) limbei engleze, pentru a (for) permite tinerilor (young men) să citească despre (about) faptele, evenimentele, obiceiurile (customs) și cultura neamului (nation) din care ne tragem (we come) în o limbă pe care ei o (it) cunosc (know).

LESSON V

97. *Noun declensions.* The declension of the noun has been divided into the following groups:

(*a*) Masculine nouns ending in a consonant, e.g. **domn** *gentleman*, those ending in **-u**, e.g. **metru** *meter*, and those ending in **-e**, e.g. **frate** *brother*.

	SINGULAR	PLURAL
	(**domn** *gentleman*)	
N.-A.	**domnul** *the gentleman*	**domnii** *the gentlemen*
G.-D.	**domnului** *of* or *to the gentleman*	**domnilor** *of* or *to the gentlemen*
	(**metru** *meter*)	
N.-A.	**metrul** *the meter*	**metrii** *the meters*
G.-D.	**metrului** *of* or *to the meter*	**metrilor** *of* or *to the meters*
	(**frate** *brother*)	
N.-A.	**fratele** *the brother*	**fraţii** *the brothers*
G.-D.	**fratelui** *of* or *to the brother*	**fraţilor** *of* or *to the brothers*

(*b*) Feminine nouns ending in **-ă**, and feminine nouns ending in **-*a*** or **-e*a***, e.g. **basm*a*** *scarf* and **ste*a*** *star*.[1]

	SINGULAR	PLURAL
	(**casă** *house*)	
N.-A.	**casa** *the house*	**casele** *the houses*
G.-D.	**casei** *of* or *to the house*	**caselor** *of* or *to the houses*

[1] The nouns **soră** *sister* and **noră** *daughter-in-law* are irregularly declined, as exemplified by the inflexion of **soră**. Thus

N.-A.	**sora** *the sister*	**surorile** *the sisters*
G.-D.	**surorii** *of* or *to the sister*	**surorilor** *of* or *to the sisters*

	SINGULAR	PLURAL
	(**basma** *scarf*)	
N.-A.	**basmaua** *the scarf*	**basmalele** *the scarves*
G.-D.	**basmalei** *of* or *to the scarf*	**basmalelor** *of* or *to the scarves*
	(**stea** *star*)	
N.-A.	**steaua** *the star*	**stelele** *the stars*
G.-D.	**stelei** *of* or *to the star*	**stelelor** *of* or *to the stars*

There is a single feminine noun ending in **-i**, e.g. **zi** *day*, which is declined as follows:

N.-A.	**ziua** *the day*	**zilele** *the days*
G.-D.	**zilei** *of* or *to the day*	**zilelor** *of* or *to the days*

(*c*) Feminine nouns ending in **-ie**, e.g. **istorie** *history, story.*

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**istoria** *the history*	**istoriile** *the histories*
G.-D.	**istoriei** *of* or *to the history*	**istoriilor** *of* or *to the histories*

(*d*) Feminine nouns ending in **-e**, e.g. **carte** *book.*

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**cartea** *the book*	**cărţile** *the books*
G.-D.	**cărţii**[1] *of* or *to the book*	**cărţilor** *of* or *to the books*

(*e*) Mixed nouns being masculine in the singular and feminine in the plural are declined accordingly and may be grouped according to whether their plural ending is **-e** or **-uri**. Thus

	SINGULAR	PLURAL
	(**cuţite** *knives*)	
N.-A.	**cuţitul** *the knife*	**cuţitele** *the knives*
G.-D.	**cuţitului** *of* or *to the knife*	**cuţitelor** *of* or *to the knives*

[1] Some feminine nouns, whose undeclined plural is in **-i**, e.g. **universităţi** *universities*, **surori** *sisters*, have two **i**'s in the G.-D. In order to distinguish these nouns from masculine nouns whose declined plural ends in **-ii** (see note 3 to **95**), they will be written with two **i**'s, e.g. **universităţii** *of* or *to the university*, **surorii** *of* or *to the sister*, although the two **i**'s are pronounced as one **i**.

	SINGULAR	PLURAL
	(**lucruri** *things or works*)	
N.-A.	**lucrul** *the thing*	**lucrurile** *the things*
G.-D.	**lucrului** *of* or *to the thing*	**lucrurilor** *of* or *to the things*

(*f*) Masculine proper nouns remain invariable in all cases but are preceded by **pe** in the accusative and by **lui** or **a lui** in the G.-D. Thus:

N. **Gheorghe** *George*
A. **pe Gheorghe** *George*
G.-D. **(a) lui Gheorghe** *of* or *to George*

Feminine proper nouns are declined as follows:

N. **Elena** *Helen*
A. **pe Elena** *Helen*
G.-D. **(a) Elenei** *of* or *to Helen*

Geographical names are, in general, declined like common nouns.

98. ***Uses of inflected nouns.*** The various cases are used as follows:

(*a*) The nominative is used as subject of the verb, e.g. **Copilul vede pe mama** *The child sees the mother.*

(*b*) The accusative indicates the person or thing which is the direct object of the verb, e.g. **Ca·ut cartea** *I seek the book.* Since the accusative form of a noun is identical with the nominative form, the accusative may also be expressed as follows:

1. Nouns of animate beings—especially persons—are preceded by the preposition **pe**, e.g. **Văd pe soţi·a lui** *I see his wife.*[1]
2. With the verb preceded by the unstressed accusative form of the personal pronoun, e.g. **L'am văzut (pe el) astăzi** *I saw him today.*

[1] The noun in the accusative takes the article after **pe** when it is modified, as in (1) above. Nouns indicating a blood relation take the article even though unmodified, e.g. **Am văzut-o pe sora, nu pe fratele** *I saw the sister, not the brother.*

3. **Pe**, as a preposition requiring the accusative, may or may not be used in the following instances:
   (*a*) With nouns of animate beings other than persons, e.g. **A vândut calul lor** *He sold their horse.*
   (*b*) When the possessive adjective is replaced by the unstressed dative personal pronoun, e.g. **Ţi-am văzut soţia** *I saw your wife.*
   (*c*) When the noun is modified by a phrase, e.g. **Am văzut doctorul recomandat de tine** *I saw the doctor recommended by you.*
   (*d*) It may be omitted, almost regularly, before an undeclined noun, e.g. **Am văzut o piesă foarte interesantă** *I saw a very interesting play.*
   (*e*) **Pe** must be used, however, before a pronoun, e.g. **N'am găsit pe nimeni** *I found no one*, **Nu l'am văzut pe el, nici pe dânsa** *I did not see him nor her.*

4. The accusative is required after many prepositions, e.g. **către** *toward*, **de** *of, from*, **dela** *from*, **despre** *about*, **din** *from*, **dintre** *from among*, **după** *after*, **fără** *without*, **între** *between*, **la** *at, to*, **lângă** *near, next to*, **pentru** *for*, **peste** *over*, **prin** *through*, **spre** *towards*, **subt** *under.*

(*c*) The genitive case indicates possession or origin. In a simple sentence the genitive is normally placed after a noun, e.g. **calul birjarului** *the driver's horse*, **dreptul cetăţeanilor** *the right of the citizens.* It may also be expressed as follows:

1. With the possessive article **al**,[1] e.g. **director al firmei** *director of the firm.*
2. With the possessive pronoun,[2] e.g. **Casa asta e a noastră** *This house is ours.*
3. With the preposition **de** before a noun in the nominative, **şcoala de fete** *the school for girls.*
4. With the preposition **a** when the noun in the genitive is preceded by a word of quantity, e.g. **cu excepţia a câtorva oameni** *with the exception of a few men.*

[1] See Lesson VIII. [2] See Lesson VIII.

5. After the following forms of the prepositions:

asupra *above, over*
contra *against*
deasupra *above, over*
dedesuptul *underneath*
dina·intea *before*
dinapo·ia *back*
în faţă *in front*
în fruntea *ahead, in front*
împotriva *against*
împrejurul *around*
îna·intea *before*
înapo·ia *backward*
înă·untru *inside*
la spatele *in the back*
în timpul *in the time*
în urma *after*

(*d*) The dative indicates the person or thing toward which is directed the action of the verb. In a simple sentence the dative is placed after a noun, e.g. **Dau cartea profesorului** *I give the book to the professor.* In order to distinguish the dative from the genitive, with which it is identical in form, the dative may also be expressed as follows:

1. The dative is placed after the verb, e.g. **Dau birjarului banii** *I give the money to the driver.*
2. The verb is preceded by the unstressed dative forms of the personal pronoun, e.g. **I dau banii birjarului** *I give the money to the driver.*
3. The verb is preceded by the unstressed accusative of the personal pronoun, e.g. **Adresa o dau birjarului** *I give (it) the address to the driver.*

VOCABULARY

aproape de near
bacşiş *mx* tip
bilet *mx* ticket
bine well
birjar *m* driver (of a hansom cab)
că that

cal *m* horse
călător *m* traveler
când when
câteodată sometimes
ce e? what's the matter?
cu with
cumpăr I buy
dela from
departe far; **-de** far from
de vreme early
dibăci-e *f* skill
dorm I sleep
dormim we sleep
flu-er *mx* whistle
fluieră he whistles
frumusețe *f* beauty
gata ready
încet -ceată slow, slowly
interesant -ă interesting
mare big, large
mărime *f* size, largeness
merge he, she, it goes
numaidecât at once
odată *f* once
opt eight
oraș *mx* city
plată *f* payment
pleacă he, she, it leaves
plecăm we are leaving
plecare *f* departure
am plecat I left
pornește he, she, it starts out
preț *mx* price
rapid *mx* express
șef de gară *m* station master
sigur -ă sure, certain
a sosi (-esc) to arrive
sosim we arrive
sosire *f* arrival
spre towards
trăsură *f* carriage, hansom cab
tren *mx* train
vagonul de dormit *mx* sleeping-car
vânzător *m* salesman; — **de bilete** ticket seller
viteză *f* speed
vorbim we are speaking
zece ten
zgomot *mx* noise

EVERYDAY EXPRESSIONS

Ce mai e nou? What's new?
E cât se poate de bine. It could not be better.
E departe de aici. It is far from here.
De multe ori. Many times.
Îmi pare bine. I am glad.
La ce te gândești? What are you thinking about?
Mă îngrijesc. I am worried.
Nu te deranja. Don't bother.
Trebue să fim. We must be.
Vă supără fumul? Does the smoke bother you?
Vreau să zic. I mean.

EXERCISES

A. *Translate the Romanian words.* 1. *The beauty* orașului. 2. *The whistle* șefului de gară. 3. *The speed* rapidului. 4. *The beauty* trăsurei. 5. *The skill* vânzătorului. 6. *The payment* birjarului. 7. *The arrival* trenului. 8. *The cost* biletului. 9. *The size* platei. 10. *The price* vagonului de dormit. 11. *The noise* călătorilor. 12. *The tip* birjarului.

B. *Translate into English.* 1. Când mă duc la gară cumpăr un bilet. 2. Dau vânzătorului de bilete banii. 3. Mă duc la gară în trăsură. 4. Dau birjarului plata și un bacșiș. 5. Trebue să sosim la gară de vreme. 6. Orașul unde ne ducem e departe de aicĭ? 7. Nu. Trebue să fim aproape de el. 8. Trenul pleacă la opt. 9. Plecăm cu rapidul. 10. Dăm șefului de gară biletele. 11. Șeful de gară fluieră și trenul pornește. 12. Plecarea trenului e foarte interesantă. 13. Frumusețea gării. 14. Mărimea calului. 15. Trăsura birjarului. 16. Biletele călătorilor. 17. Prețul biletelor. 18. Mărimea gărilor. 19. Suntem gata. 20. În vagonul de dormit suntem cât se poate de bine. 21. Odată în pat dormim. 22. Vreau să zic că dormim bine. 23. De multe orĭ nu dormim bine. 24. Îmĭ pare bine că am plecat. 25. Trebue să fim departe de acasă. 26. Trenul merge spre orașul unde mă duc. 27. Acuma trenul merge înapoi. 28. Ce e? 29. Nu-i nimica; nu te deranja. 30. Eștĭ sigur că nu-i nimica? 31. La ce te gândeștĭ? 32. La nimica. Vă supără fumul?

C. *Translate.* 1. The train's speed. 2. The train's noise. 3. The city's noise. 4. The driver's departure. 5. The beauty of the carriage. 6. The largeness of the station. 7. The beauty of the station. 8. The speed of the express. 9. The horse's size. 10. The noise of the whistle. 11. The payment of the tickets. 12. The arrival of the carriage.

D. *Translate into Romanian.* 1. When do we leave? 2. We leave when we are ready. 3. I buy the tickets from the ticket seller. 4. We are going in a hansom cab. 5. We give the money to the driver. 6. The driver's horse is very big. 7. When does the train leave?. 8. The train leaves at ten o'clock. 9. I mean that it leaves at once. 10. Now the train goes backwards. 11. But now it goes forwards. 12. The station master whistles. 13. I am not sure that the train is going. 14. How is the train going? 15. The train goes fast. 16. Is the train near the city? 17. I am not sure. 18. We must be near the city. 19. Sometimes the train goes very slow. 20. I am glad we sleep well in the sleeping-car. 21. Many times we arrive early. 22. We are near the city. 23. We are arriving. 24. The city is very large. 25. What is the matter?

26. Nothing. Don't bother. 27. Many times I worry. 28. What's new? 29. There is nothing new. 30. The size of the city. 31. The cost of the tickets. 32. The payment to the driver.

E. *Reading.* Natura statului trebue (must) să rezulte din scopurile (aims) pentru care el există. Scopul superior pe care ar trebui (it ought) să realizeze astăzi statul este de a da organizarea politică şi juridică necesară existenţei naţiunii. Statul naţional—unul din puţinele (few) bunuri (goods) pozitive căştigate (earned) de pe urma (as a result of) războiului (of the war) mondial—este personificarea juridică şi politică a naţiunii; el nu este altceva decât (than) naţiunea, ca (as) o categorie economică şi spirituală. Statul este numai una din laturile (sides) existenţei naţiunii care trebue să fie în acord complect cu celelalte (other) laturi—economice şi spirituale ale ei (her). Aceasta fiind (being) concepţia naturii statului, criteriul unei Constituţii nu poate fi unul absolut—valabil pentru toate timpurile şi locurile (places) dar unul relativ, pentrucă totdeauna (always) forma statului va fi (will be) produsul unor epoci istorice, în funcţiune de o anumită (particular) situaţie a unei naţiuni.

LESSON VI

99. *Phonetic changes in verbs.* Phonetic changes in verbs are brought about by stress and flexional endings. The following is a detailed listing of these changes:

VOWELS

(*a*) Stressed **a** becomes **ă** when unstressed, e.g. **tac** *I keep quiet*, **tăcem** *we keep quiet*.

(*b*) **ă** becomes **e** in forms where the following vowel or syllable contains an **e** or an **i**, e.g. **văd** *I see*, **vezi** *you see*, **cumpăr** *I buy*, **să cumpere** *that he may buy*.

(*c*) **â** becomes **i** in some cases when the following vowel is an **i**, e.g. **vând** *I sell*, **vinzi** *you sell*.

(*d*) Stressed **e** becomes **ea** when the immediately following syllable contains an **ă**, e.g. **leg** *I tie*, **leagă** *he ties*.

(*e*) **i** sometimes becomes **e** when unstressed, e.g. **vine** *he comes*, **venim** *we are coming*.

(*f*) Stressed **o** becomes **oa** when the immediately following syllable contains an **ă** or **e**, e.g. **joc** *I play*, **joacă** *he plays*, **pot** *I can*, **poate** *he can*.

(*g*) Stressed **o** becomes **u** when unstressed, e.g. **joc** *I play*, **jucăm** *we play*.

CONSONANTS

(*a*) **d** becomes **z** when followed by an **i**, e.g. **cad** *I fall*, **cazi** *thou fallest*, **văd** *I see*, **vezi** *you see*.

(*b*) **n** or **r** fall, in some cases, when they are followed by an **i**, e.g. **pun** *I put*, **pui** *you put*; **săr** *I jump*, **săi** *you jump*.

(*c*) **s** becomes **ş** when followed by an **i**, e.g. **cos** *I sew*, **coşi** *you sew*.

(*d*) **sc** becomes **şt** when followed by an **i**, e.g. **cresc** *I grow*, **creşti** *you grow*.

(*e*) **şc** becomes **şt** when followed by an **i**, e.g. **muşc** *I bite*, **muşti** *you bite*.

(*f*) **t** becomes **ţ** when followed by an **i**, e.g. **port** *I carry*, **porţi** *you carry*.

100. ***Adverb.*** There is no special way of forming an adverb in Romanian.

(*a*) Most adjectives may become adverbs if they modify a verb instead of a noun, e.g. **Vorbeşte frumos** *He speaks beautifully.*

(*b*) Adjectives made from nouns and having the suffix **-esc**, e.g. **bărbătesc** *manly* from **bărbat** *man*, are made adverbs by changing the suffix to **-eşte**, e.g. **Vorbeşte bărbăteşte** *He speaks in a manly way*, **Citi rar şi bătrâneşte** *He read slowly and like an old man.*

(*c*) Many nouns may become adverbs when they modify a verb, e.g. **Facu ţara pusti·e** *He made the country* (*like*) *a desert.*

(*d*) The comparison of adverbs is similar to the comparison of adjectives. The superlative of adverbs may also be made with **foarte** *very*, **prea** *too*, e.g. **foarte bine** *very well*, **prea repede** *too quickly*.

101. ***Present indicative of irregular verbs*** **a bea** *to drink* ***and*** **a usca** *to dry.*

beau *I drink*	**usuc** *I dry*
bei *you drink*	**usuci** *you dry*
bea *he, she, it drinks*	**usucă** *he, she, it dries*
bem *we drink*	**uscăm** *we dry*
beţi *you drink*	**uscaţi** *you dry*
beau *they drink*	**usucă** *they dry*

VOCABULARY

afară outside
aproape (de) almost, near, nearly
aşa so
astea *fpl* these
atunci then
avere *f* fortune
bărbier *m* barber
bărbieri·e *f* barber-shop
biserică *f* church
cafea *f* coffee
cafenea *f* café, coffee-shop
carne *f* meat
ceaşcă *f* cup
cheltu·eşti you spend
cofetări·e *f* pastry-shop
cred I believe

dacă if
dar but
dorim we want, wish
după after
după masă afternoon
gheată *f* shoe
haină *f* coat
iar and, but
încotro? in what direction? where to?
întâi first; **mai-** first, first of all
lângă near
lung -ă long
mă duc I am going
mereu all the time, continuously
mi-e to me
nicăieri nowhere (with **nu** before the verb)
noroi *mx* mud
obosit, -ă tired
orşicum anyway, at all
orşi-unde anywhere
până until
pare he, she, it seems
pe urmă consequently, then
plăcintă *f* pie
plăcintări-e *f* pastry-house
mă plictisesc I am bored
plimbare *f* promenade, walk
plouă it rains
rufe *f* wash (clothes)
şcoală *f* school
scriu I write
scurt -ă short
sigur -ă sure
supărat, -ă angry
ţară *f* country
vorbeşte he speaks

EVERYDAY EXPRESSIONS

Ce are? What's the matter with him (her)?
Ce doriţi? What do you wish?
Ce e graba? What's the hurry?
Din când în când. From time to time.
Hai să mergem! Let's go!
Îmi pare rău. I am sorry. I regret.
Mi-ar plăcea. I'd like.
Nu face nimica. It doesn't matter.
Scuzaţi! Pardon! Pardon me.
Spune-mi te rog! Tell me please!

EXERCISES

A. *Translate the Romanian words.* 1. *I am going* afară. 2. Încotro *do we go?* 3. *I am* la bărbierie. 4. *He is* nicăieri. 5. *These* mă plictisesc. 6. *The church is* aproape de plăcintărie. 7. Usucă *the wash.* 8. Scriu *a letter.* 9. *I am not* obosit. 10. Aşa *he speaks* mereu. 11. Dorim *a coffee.* 12. *He gives* mie o plăcintă.

B. *Translate into English.* 1. Ce doriţi? 2. Aş vrea apă şi pâine. 3. Da, sigur. Doriţi altceva? 4. Nu, mulţumesc. 5. E cald aicĭ vara. 6. Pe stradă e praf iar când plouă e noroi. 7. Primăvara plouă mult. 8. Vara zilele sunt lungĭ iar iarna scurte. 9. Când timpu-i frumos mă duc la ţară. 10. Scriu prietenului meu că acuma timpul e frumos aicĭ. 11. Cărţile sunt pe scaun. 12. Unde e scaunul? 13. Scaunul e lângă sufrageria la stânga. 14. Sufrageria e la dreapta. 15. Mă duc la şcoală. 16. Profesoriĭ sunt foarte inteligenţĭ. 17. Fratele meu are o avere mare. 18. Hai să mergem la cafenea! 19. Mi-ar plăcea o cafea. 20. Mie mi-ar plăcea o plăcintă. 21. Bine. Plimbarea până la plăcintărie e foarte frumoasă. 22. Ce e graba? Nu merge aşa repede. 23. Îmi pare rău dar acuma plouă. 24. Nu face nimica; mergem orşicum. 25. Uscăm hainele când sosim acasă. 26. Plouă mereu zilele astea. 27. Spune-mĭ vă rog ce doriţi? 28. Dorim o plăcintă cu carne. 29. Ce are? Pare supărat. 30. Hai să mergem acasă! 31. Nu vreau. Din când în când mă plictisesc acasă. 32. Bine. Eu trebue să mă duc, dar e prea de vreme.

C. *Translate.* 1. They drink coffee. 2. I drink water. 3. He has a great fortune. 4. It is raining all the time. 5. She dries the wash in the afternoon. 6. These churches are pretty. 7. He is not angry. 8. First, I drink my coffee. 9. I'd like a pie. 10. The country is big. 11. If it rains, let's not go. 12. I believe (that) he is tired.

D. *Translate into Romanian.* 1. I give the money to the ticket seller. 2. Does the train leave at once? 3. The train leaves at three o'clock. 4. I must go to the drug store. 5. I don't have enough money. 6. You spend too much. 7. What day is tomorrow? 8. Tomorrow is Wednesday. 9. Who is in the house? 10. My brother and my sister. 11. They have the dog. 12. I'd like a dog. 13. Fortune; the fortunes. 14. Church; the church. 15. Barber; the barber. 16. Shoes; the shoes. 17. Who is coming? 18. A man with a great fortune. 19. It is raining outside. 20. Then, are we going to the church? 21. First we are going to the barber. 22. In the afternoon we are going to the coffee-shop or to the pastry-shop. 23. In what direction are we going now? 24. I don't know. I believe we are going towards the pastry-shop. 25. I'd like to go to the coffee-shop. 26. I am tired. Let's not go anywhere. 27. I'd like to drink a coffee. 28. Let's go home after that. 29. All right, but first we drink our coffee. 30. Where is mother? 31. She is drying the wash. 32. Slowly. What's your hurry?

E. *Read and translate.* Institutul Social Român inaugurează astăzĭ o

nouă formă a activității sale (its). În cadrul (frame) de acțiune al Institutului Social Român pe lângă (beside) cercetarea (research) științelor (sciences) sociale și a tuturor (all) laturilor (aspects) vieții sociale românești în 9 secțiuni, pe lângă editarea organului său de publicitate "Arhiva pentru (for) Știința și Reforma socială" și a organizării unei săli (room) de lectură, deschisă (opened) pentru public, intră de acum înainte (from now on) un element nou, anume (to wit) organizarea unui sistem de prelegeri (talks) publice asupra (about) unor probleme de actualitate, care într'un moment dat (given) se află (find themselves) în centrul preocupărilor contemporanilor.

LESSON VII

102. ***Conjugations.*** There are four conjugations in Romanian indicated by the endings of the infinitive:

First conjugation	**a schimb-*a*** *to change*
Second conjugation	**a put-ea**[1] *to be able, can*
Third conjugation	**a fac-e** *to make, to do*
Fourth conjugation	**a simţ-*i*** *to feel*

103. ***Present indicative***[2] ***of the four conjugations***

a schimba[3] *to change*	**a putea** *to be able*
schimb *I change*	**pot** *I can*
schimb-i *you change*	**poţ-i**[4] or **poci** *you can*
schimb-ă *he, she, it changes*	**poat-e** *he, she, it can*
schimb-ăm *we change*	**put-em** *we can*
schimb-aţi *you change*	**put-eţi** *you can*
schimb-ă *they change*	**poat-e** *they can*

a face *to make, to do*
fac *I make*
fac-i *you make*
fac-e *he, she, it makes*
făc-em *we make*
făc-eţi *you make*
fac *they make*

[1] This verb has two stems, e.g. **pot-** and **put-**. The stem **pot-** occurs only under stress, i.e. in the three persons singular and the third plural of the present indicative, present subjunctive, and in the second person singular of the imperative.

[2] The three forms of the present indicative in English, *I change, I am changing, I do change*, are all represented in Romanian by the simple form **schimb**. The simple forms are also used to ask questions.

[3] Verbs of the first conjugation whose stem ends in **-i**, e.g. **a apropi-a** *to approach*, and those whose stem ends in **-l** or **-r**, e.g. **a afl-a** *to find*, **a intr-a** *to enter*, add **-u** in the first person singular of the present indicative and present subjunctive, e.g. **aflu** *I find*, **să aflu** *that I may find*; **apropiu** *I approach*, **să apropiu** *that I may approach*; **intru** *I enter*, **să intru** *that I may enter*.

[4] In general, one writes **poţi** and pronounces **poci** [potʃ].

a simţi *to feel*	**a scoborî**[1] *to descend, bring down*
simt *I feel*	**scobor** *I descend*
simţ-i *you feel*	**scobor-i** *you descend*
simt-e *he, she, it feels*	**scoboar-ă** *he, she, it descends*
simţ-im *we feel*	**scobor-îm** *we descend*
simţ-iţi *you feel*	**scobor-îţi** *you descend*
simt *they feel*	**scoboar-ă** *they descend*

104. ***Suffix* "-ez" *in first conjugation verbs.*** Many verbs of the first conjugation take—before their regular endings—the suffix **-ez** in the three persons of the singular and third plural of the present indicative, present subjunctive, and in the second person singular of the imperative.

a lucra *to work*

PRESENT INDICATIVE	PRESENT SUBJUNCTIVE
lucr-ez *I work*	**să lucr-ez** (that) *I may work*
lucr-ez-i *you work*	**să lucr-ez-i** (that) *you may work*
lucr-eaz-ă *he, she, it works*	**să lucr-ez-e** (that) *he, she, it may work*
lucr-ăm *we work*	**să lucr-ăm** (that) *we may work*
lucr-aţi *you work*	**să lucr-aţi** (that) *you may work*
lucr-eaz-ă *they work*	**să lucr-ez-e** (that) *they may work*

IMPERATIVE

lucr-eaz-ă *work*

105. ***Suffix* "-esc" *in the fourth conjugation verbs.*** Many verbs[2] of the fourth conjugation take—before their regular endings—the suffix **-esc** in the three persons of the singular and the third plural of the present indicative and present subjunctive, and in the second person singular of the imperative.

[1] A few verbs of the fourth conjugation—like **a scoborî**—whose infinitive stem ends in **-r**, change the **-i** of their characteristic ending to **î** in the stressed position.

[2] They will be marked in the vocabularies.

a vorbi *to speak*

PRESENT INDICATIVE	PRESENT SUBJUNCTIVE
vorb-esc *I speak*	**să vorb-esc** (that) *I may speak*
vorb-eşt-i *you speak*	**să vorb-eşt-i** (that) *you may speak*
vorb-eşt-e *he, she, it speaks*	**să vorb-easc-ă** (that) *he, she, it may speak*
vorb-im *we speak*	**să vorb-im** (that) *we may speak*
vorb-iţi *you speak*	**să vorb-iţi** (that) *you may speak*
vorb-esc *they speak*	**să vorb-easc-ă** (that) *they may speak*

IMPERATIVE

vorb-eşt-e *speak*

106. ***Suffix* "-ăsc" *in fourth conjugation verbs.*** A few verbs[1] whose infinitive stem ends in **-r** change the ending **i** to **î** in a stressed position, and take—before their regular endings—the suffix **-ăsc** in the three persons of the singular and the third plural of the present indicative, present subjunctive, and in the second person singular of the imperative.

a hotărî *to decide*

PRESENT INDICATIVE	PRESENT SUBJUNCTIVE
hotăr-ăsc *I decide*	**să hotăr-ăsc** (that) *I may decide*
hotăr-ăşt-i *you decide*	**să hotăr-ăşt-i** (that) *you may decide*
hotăr-ăşt-e *he, she, it decides*	**să hotăr-ăsc-ă** (that) *he, she, it may decide*
hotăr-îm *we decide*	**să hotăr-îm** (that) *we may decide*
hotăr-îţi *you decide*	**să hotăr-îţi** (that) *you may decide*
hotăr-ăsc *they decide*	**să hotăr-ăsc-ă** (that) *they may decide*

IMPERATIVE

hotăr-ăşt-e *decide*

[1] They will be marked in the vocabularies.

107. ***Changes of conjugation.*** There is a tendency in Romanian for many verbs of the second conjugation to shift to the third conjugation, e.g. **a ţinea** and **a ţine** *to hold.* Many verbs of the first conjugation may have a doublet in the fourth conjugation, e.g. **a prefera** and **a preferi** *to prefer.* Sometimes there are differences in meaning from one form to another, e.g. **a datora** *to owe,* **a datori** *to have a moral obligation to.* But both forms, in either of the above instances, may exist without change in meaning.

108. ***Uses of present indicative.*** Besides indicating an action which is taking place, or an established truth, this tense is also used as follows:

(*a*) To relate a passed action in order to make the recital more vivid (historical present), e.g. **La 4 iulie 1776 America declară independenţa ei** *America declares its independence on the 4th of July 1776.*

(*b*) After a verb in the past in a subordinate clause introduced by **că** to denote a simultaneous action, e.g. **Mi-a spus că astăzi nu lucrăm** *He told me that we are not working today.*

(*c*) With an action or state begun in the past and still in progress at the present, e.g. **Sunt în America de două zeci şi cinci de ani** *I've been in this country for twenty-five years*; **Lucrez aici de trei ani** *I've been working here for three years.*

(*d*) Instead of the future in the following instances:

1. In an interrogation, e.g. **Unde ne ducem mâine?** *Where are we going tomorrow?*
2. With a promise, e.g. **Vin la voi mâine** *I am coming to your house tomorrow?*
3. To indicate a decision, e.g. **Îi scriu odată ce sunt gata** *I'll write to him as soon as I am ready.*

VOCABULARY

acelaş *msg* the same
adevăr *mx* truth
adevărat -ă true
afacere *f* business
aia *f* that one
amendă *f* fine

a aştepta to wait
aud I hear
a auzi to hear
bancă *f* bank, bench
bibliotecă *f* library
birou *mx* desk, office
că that
a cheltu·i (esc) to spend
cinematograf *mx* cinema
a citi (esc) to read
a clădi (esc) to build
clădire *f* building
colţ *mx* corner
a crede to believe, to think
a cunoaşte to know, to be acquainted with
se cunosc know each other
cunosc I know, am acquainted
des often
a deschide to open
deschidere *f* opening
deschis -ă open
doctor *m* physician
dolar *m* dollar
domnişoară Miss
drăguţ -ă nice, pretty
ea *str pron* her
examen *mx* examination
greu, grea difficult, heavy
îi them, to him
împre·ună together
încă again, still
a închide to close
închis -ă closed
a isprăvi (esc) to finish
joc I play
a juca to play
jumătate *f* half **(jumate)**
loc *mx* place
a locu·i (esc) to inhabit, live
lor their
a lucra (ez) to work
lume *f* people; world; **toată lumea** everybody
lună *f* month, moon
maşină *f* automobile, machine
mosafir *m* guest
nevo·e *f* need
a avea nevoe de to need
de obiceiu usually
par I seem
a părea to look, seem
pentru for
a plăti (esc) to pay
a reprezenta to represent
reprezentanţă *f* agency
sale hers, his
sănătos -toasă healthy
sărbătoare *f* holiday
seară *f* evening
singur -ă alone
situat -ă situated
Statele-Unite *f* the United States
a şti to know
străin -ă foreigner
tânăr *m* young man **(tineri** *pl***)**
tău your
tenis *m* tennis
tine *str pron* you
uşă *f* door
văd I see
vechiu -che old
viitor, viitoară future
a vorbi (esc) to speak
a zice to say, tell

EVERYDAY EXPRESSIONS

Bagă de seamă! Be careful!
Bine înțeles. Of course.
Ce-i de făcut? What's to be done?
Cred că nu. I don't think so.
De ce ți-e teamă? What are you afraid of?
Mai ales. Above all; especially.
Nu-i așa? Isn't it so?
Nu-i de mirare! It's no wonder!
Poftim! Please!
Te rog! Please!
Uite! Look!

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Lucrează puțin. 2. Aud multe. 3. Facem ce putem. 4. Ce hotărăsc ei? 5. Zice că are nevoe de o afacere. 6. E la colțul străzii. 7. Clădim o casă. 8. Unde locuiți? 9. Deschizi ușa. 10. Ce citești? 11. Isprăvesc cartea. 12. Plătesc amenda lui.

B. *Translate into English.* 1. Astăzi mergem la bancă. 2. Pentruce? Nu ai destui dolari? 3. Unde-i situată banca? 4. Banca e situată în colțul calei Victoriei și bulevardului Elizabeta. 5. Banca asta face multe afaceri. 6. Mai ales că are reprezentanța băncilor străine din toată lumea. 7. Uite! Domnișoara Vasilescu! 8. Ce așteptăm? 9. Așteptăm deschiderea băncii. 10. Aud că ai nevoe de bani. 11. Cine nu are nevoe de bani? 12. Adevărat, ai dreptate. 13. Cheltuim mult zilele astea. 14. Cine clădește casa asta? 15. Un doctor care vine aicea luna viitoară. 16. Și el cheltuește mulți bani; mai ales dolari. 17. Când isprăvești de lucru? 18. Nu știu. Lucrez mult dar nu isprăvesc nimica. 19. Nu-i de mirare. Lucrul tău e foarte greu. 20. Ce-i de făcut? Numai lucru și încă lucru. 21. Cine-i domnișoara aceia cu tânărul american din Statele-Unite? 22. Nu știu. E mică dar foarte frumoasă, nu-i așa? 23. Toată lumea vorbește de ea. 24. Ce zice lumea? 25. Zice același lucru, și că joacă tenis foarte bine. 26. De obiceiu, aproape toți Americanii joacă bine. 27. Noi jucăm destul de bine. 28. Lucrăm greu și jucăm puțin. 29. Și Americanii lucrează greu. 30. Da. Dar au și timp de a juca. 31. Când isprăvesc astăzi la birou, mergem împreună la cinematograf. 32. Da, adevărat; mâine-i sărbătoare și nu lucrăm.

C. *Translate.* 1. It is true. 2. I live in the city. 3. The world needs young men. 4. They are waiting. 5. You speak often. 6. The young man is together with the young woman. 7. He works very hard. 8. Where are his buildings? 9. He lives with a foreigner. 10. I pay him five dollars. 11. Do you think it's true? 12. I believe (that) he tells the truth.

D. *Translate into Romanian.* 1. Who is building this building? 2. The bank is in the corner. 3. Now it needs a big building. 4. Where are we going? 5. We are going to the old bank. 6. I need money. 7. I think the bank is closed. 8. No, it closes at six-thirty. 9. Today is not a holiday. 10. Where are we going? 11. My house is near the bank. 12. Is your brother home? 13. Not now; he is at the library. 14. What does he do at the library? 15. He is reading for his exams. 16. He is there with a friend. 17. Look! The girl from the United States. 18. Be careful! There comes a car. 19. She is very pretty and looks very healthy. 20. The Americans are usually very healthy. 21. Everybody talks about the United States. 22. Who is the young man with her? 23. He is a foreigner, but I don't know who he is. 24. I see the young man with her very often. 25. Of course, their families know each other. 26. I'd like to go to the movies tonight. 27. I cannot. I don't have enough money. 28. What are you afraid of? I pay the fine now. 29. It's no wonder; you have a lot of money. 30. It isn't so; I have enough money. 31. What's to be done with a friend like you? 32. Please, you are my guest.

E. *Read and translate.* — Bun . . . Vacanțele le petrece (spends) la București — sau a·iurea (elsewhere) — în tovărășia (comradeship) mea. In tot cazul nu acasă.

— Cum?

— Stai, Alice. Nu-s atât de negru! Vorbesc de vacanța de Paști (Easter) și de Crăciun (Christmas); cea Mare (the Big one), evident, o petrece (spends) cu voi.

— Grigore, e inuman!

— Dragă (dear) Alice, îl vrei bărbat? (Do you want him to be a man?)

— Grigore dragă, să nu-l văd (not to see him) un an întreg? Cine are (will) să se îngrijească (take care) de el? Cine are să-l îmbrace (dress him)? să-l cărpească (mend his things)?

— Cine are să-i șteargă (wipe) nasul? Cine are să-i potrivească (fit) pălăria! De ce nu-l însori (marry off), Alice? . . . Nu, nu, n'ai nici o grijă. Ingrijesc eu de el, cât trebue și cum trebue.

— Grigore, și casa noastră? . . . Rămâne (it remains) goală (empty). . .

— Dar Olguța? Face cât cinci! Dar Monica? Un copil delicios; tocmai (just) ce-ți trebue ție: delicată, cuminte, frumoasă . . . Și vei (will) avea mândri·a (pride) să-ți iei (to take), cu Olguța și cu Monica, o îndo·ită (double) revanșă asupra bărbaților de felul meu (my kind).

Alice privea (was staring) în gol . . . (into space).

LESSON VIII

109. *Possessive adjectives*

MASCULINE

SINGULAR POSSESSOR			PLURAL POSSESSOR		
SG.	PL.		SG.	PL.	
meu	**mei**	*my*	**nostru**	**noştri**	*our*
tău	**tăi**	*your*	**vostru**	**voştri**	*your*
său	**săi**[1]	*his* or *her*	**lor**	**lor**	*their*
lui	**lui**	*his*			

FEMININE

mea	**mele**	*my*	**noastră**	**noastre**	*our*
ta	**tale**	*your*	**voastră**	**voastre**	*your*
sa	**sale**[1]	*his* or *her*	**lor**	**lor**	*their*

110. *Position and use of the possessive adjective*

(*a*) The possessive adjective agrees in gender and number with the thing possessed and is always placed after the noun it modifies,[2] e.g. **fratele meu** *my brother*, **casele mele** *my houses*.

(*b*) If the possessive adjective is followed by another adjective, the latter is preceded by the demonstrative article **cel** (see Lesson X), e.g. **fratele meu cel mare** *my big brother*, **casa noastră cea frumoasă** *our beautiful house*.

(*c*) When two or more nouns are modified by a possessive adjective, the latter is not repeated after each noun but it is placed after the last noun mentioned and agrees only with it, e.g. **fratele şi sora mea** *my brother and my sister*, **sora şi fratele meu** *my sister and my brother*.

[1] **său, săi, sa, sale** are used when the possessor is the subject of the main clause, e.g. **a vorbit de fratele său** *he spoke of his brother* (i.e. his own); **lui, ei** are used when the possessor is not the subject of the main clause, e.g. **am vorbit de fratele lui** *we spoke of his brother*.

[2] Note that the noun modified by a possessive adjective is always declined.

(*d*) The possessive adjective is often replaced in Romanian by the unstressed dative forms of the personal pronoun, e.g. **Mi-a furat cartea** *He stole my book* (the book belonging to me).

(*e*) The form **lui** *m.* and **ei** *f.* may be used instead of **său, sa, săi, sale,** in order to indicate clearly the gender of the possessor, e.g. **cartea sa** may mean both *his book* and *her book*; **cartea ei** means only *her book*, and **cartea lui** only *his book*.

111. ***Possessive pronoun.*** The possessive pronoun is formed by placing before the forms of the corresponding possessive adjective the following forms of the possessive article **al**:

MASCULINE

SINGULAR	PLURAL
al	**ai**

FEMININE

a	**ale**

Thus the possessive pronouns are

MASCULINE

SG.	PL.		SG.	PL.	
al meu	**ai mei**	*mine*	**al nostru**	**ai noştri**	*ours*
al tău	**ai tăi**	*thine*	**al vostru**	**ai voştri**	*yours*
al său **al lui**	**ai săi** **al lui**	*his*	**al lor**	**ai lor**	*theirs*

FEMININE

a mea	**ale mele**	*mine*	**a noastră**	**ale noastre**	*ours*
a ta	**ale tale**	*thine*	**a voastră**	**ale voastre**	*yours*
a sa **a ei**	**ale sale** **ale ei**	*hers*	**a lor**	**a lor**	*theirs*

112. ***Uses of the possessive article*** **al.** This article has additional uses, among which the most common are

(*a*) With the ordinal numbers (see Lesson XXIV), e.g. **al do·ilea** *the second*, **al tre·ilea** *the third*.

(*b*) With the noun in the genitive case to indicate possession,

e.g. **Frumoasele cărţi ale profesorului** *The professor's beautiful books.*

(*c*) When there are two possessors, the first being modified by a possessive adjective, and the second being in the genitive case, the possessive article is placed before the last possessor and is usually preceded by the demonstrative article,[1] e.g. **Cartea mea şi cea a profesorului** *My book and (that of) the professor's.*

(*d*) With a noun or a pronoun in the genitive case, and after the verb **a fi** *to be*, e.g. **Cărţile sunt ale profesorului** *The books are the professor's*, **Cartea aceasta e a cuiva** *This book is someone's.*

(*e*) In general, when the possessive adjective is not immediately preceded by a noun+definite article, the possessive article **al** is placed in front of it, e.g. **un prieten al meu** *a friend of mine.* But present-day usage allows, especially with the feminine singular nouns, the possessive article after a noun+definite article, e.g. **Logodnicul al domnişoarei Pop** *Miss Pop's fiancé.*

113. ***Omission of possessive article.***[2] The possessive article is omitted immediately after a noun bearing the definite article and immediately followed by a noun in the genitive case, e.g. **Cartea profesorului** *The professor's book.* But it is used if the noun is modified, e.g. **Cartea interesantă a profesorului** *The professor's interesting book.*

114. ***Agreement of possessive article.***[3] The possessive article agrees with the thing possessed, declined or undeclined, and not with the possessor, e.g. **O carte a profesorului din clasa a doua** *A book (belonging) to the second-grade professor*, **Delegaţi ai guvernului** *The government's delegates.* At present the tendency is to make the possessive article agree with the following noun, without regard to any rules.

115. ***Present indicative of irregular verbs*** **a lua** *to take and* **a şti** *to know.*

[1] See Lesson X.

[2] In everyday speech the form **a** is used regardless of gender or number.

iau *I take*	**ştiu** *I know*
iei *you take*	**ştii** *you know*
ia *he, she, it takes*	**şti·e** *he, she, it knows*
luăm *we take*	**ştim** *we know*
luaţi *you take*	**ştiţi** *you know*
iau *they take*	**ştiu** *they know*

VOCABULARY

acel *msg* that, that one
a aduce to bring
amândoi -două both
boală *f* sickness
bolnav -ă sick
cap *mx* head
câteva a few, some
copil -ă child
cumnat *m* brother-in-law
cui : al cui whose
curios curioasă curious, strange
dese·orî oftimes
mă deştept I wake up
doarme he sleeps
drept *m* law
durere *f* ache, sorrow
fi·ecare each
gât *mx* neck, throat
grav -ă grave, terrible
greşală *f* error, mistake
grozav -ă terrible
iarăşi again
îmi to me
mă încălzesc I warm myself
a întâlni (esc) to meet
a înţelege to understand
lecţi·e *f* lesson
leneş -ă lazy
limbă *f* tongue, language
logodnic *m* fiancé
mă me
mână *f* hand
mănâncă he eats
mi, (-mi) to me
mine *str pron* me
nou : din—again, anew
nuntă *f* wedding
ochiu *m* eye
operă *f* work
particular -ă private
poştă *f* mail
poştar *m* mailman
a primi (esc) to receive
puternic -ă strong
rar -ă rare, rarely
mă simt I feel
soare *m* sun
soţi·e wife
a spera to hope
a spune to say, tell
universitate *f* university
tare *m* and *f* strong
târziu late
timp *mx* time
toc *mx* pen
trecut *mx* past
a trimete to send
a veni to come
vesel -ă gay
viaţă *f* life
a vindeca to cure

EVERYDAY EXPRESSIONS

Are loc. Takes place.
Atâta tot. That's all.
Bine ai venit. Welcome.
De loc. Not at all.
Intră! Come in!
Mă doare. I ache. It hurts me.
M'am răzgândit. I changed my mind.
Mi-e foame. I am hungry.
Mi-e tot una. I don't care. It's all the same to me.
Noroc! Good luck!
S'a răcit. He caught a cold.
Un moment, te or vă rog. One moment, please.

EXERCISES

A. *Translate.* 1. O carte a profesorului. 2. Nu-s greşelile tale, dar ale fratelui tău. 3. Un copil al surorii mele. 4. Dureri ai mamei. 5. Un cumnat al prietenului vostru. 6. Lecţia mea e grea. 7. Al cui copil e băiatul ăsta? 8. Al lor. 9. Care cărţi? Ale sale? 10. Nu ştiu ale cui. 11. Iau tocul lui. 12. Cred că cunoşti opera lor.

B. *Translate into English.* 1. Cartea mea. 2. Calul meu. 3. Scaunul său. 4. Tocul tău. 5. Profesorul lui. 6. Mâinele noastre. 7. Ochii voştrii. 8. Copiii lor. 9. Casele mele. 10. Viaţa ei. 11. Limba noastră. 12. Biserica voastră. 13. Cumnatul şi sora mea sosesc mâine după masă. 14. Vin amândoi în acelaş timp? 15. Da. Vin împreună. 16. Aduc copiii lor? 17. Cine ştie? Sunt foarte curioşi. 18. Luăm un taxi sau o trăsură? 19. De obiceiu iau o trăsură. 20. Trimit o scrisoare cu poşta. 21. Poştarul ia scrisoarea mea. 22. Vorbeşti cu mine sau vorbeşti cu el. 23. M'am răzgândit; nu luăm o trăsură. 24. Mi-e tot una dacă iei sau nu ei un taxi. 25. Întâlnesc deseori pe domnişoara Popovici când mă duc la plimbare. 26. Primim poşta de vreme. 27. Primesc poşta mea foarte târziu. 28. Mama mea e bolnavă. 29. Sper că nu e o boală gravă. 30. De loc; s'a răcit, atâta tot. 31. Uite! Cumnatul şi sora. Un moment, te rog. 32. Bine ai venit cumnate!

C. *Translate.* 1. The professor's work. 2. His great sorrow. 3. I hope that my mail has arrived. 4. Whose book is it? Yours or mine? 5. He comes with his son-in-law. 6. I don't know where my pen is. 7. Her sickness is not serious. 8. My university has a good law school. 9. It eats from his hand. 10. His wife is gay. 11. Their mailman is late. 12. We are both coming.

D. *Translate into Romanian.* 1. The doctor cannot cure all diseases. 2. I must go to the doctor. 3. What's the matter with your brother-in-law? 4. I don't know; he seems sick. 5. The postman is coming. 6. I

hope he brings me some letters. 7. I very rarely receive letters. 8. I have a sore throat this morning. 9. I am usually very healthy. 10. When I wake up I feel very strong. 11. My mother has a terrible headache. 12. I am sorry. 13. Can we go to the country today? 14. Is lunch ready? I am hungry. 15. I am glad you are well again. 16. The wedding of my sister takes place next week. 17. What does the fiancé do? 18. He is a professor at the University. 19. That man doesn't do anything. 20. No. He only eats, drinks, and sleeps. 21. I can tell the truth. 22. He says many things which I cannot understand. 23. Every evening he comes to my house and we read. 24. What are you reading? 25. We read the works of Shakespeare. 26. Why don't you do something else? 27. I am too lazy. 28. I give private lessons. 29. I warm myself in the sun. 30. One moment, please. 31. Look! My brother's friend. 32. I am leaving. So long. 33. These books are mine, not yours. 34. This house is theirs.

E. *Read and translate.* Vorba *gospodar* nu-i cuvânt nea·oș (old) românesc. În limba din care l-am împrumutat înseamnă domn (lord), om stăpân (master) la casa lui. Noi îi dăm înțelesul (meaning) de om priceput (skilled) în trebile (tasks) lui, om rându·it (serious) și cu socoteală (practical common-sense) în toate afacerile lui. Prin urmare, unui bun gospodar i se cere (is required) pricepere (understanding) la orice (any) treabă (task). Viața gospodărească are atâtea (so many) cerințe (demands), încât (so that) fără pricepere nu se poate face mult. O gospodări·e (household) cum cere socoteala, nu poate fi îngrijită (be cared for) numai de bărbat, ci se simte nevo·ie și de mâna pricepută a femeii, căci (for) sunt anumite (certain) lucrări, cari se potrivesc (fit) bărbatului, altele care sunt de seama (in the care) femeii, și unele de cari pot îngriji și bărbatul și femeia, în tovărășie (partnership).

LESSON IX

116. ***Adjective.*** Since there is no special form of the adjective for the mixed gender—it being masculine in the singular and feminine in the plural—adjectives are either masculine or feminine.

117. ***Gender of the adjective***

(*a*) Masculine adjectives have the same endings as the masculine nouns ending in **-u** or a consonant, e.g. **albastru** *blue*, **bun** *good.*

(*b*) The feminine of masculine adjectives ending in **-u** or a consonant is formed by the adding **-ă** to the masculine, e.g. **albastră** *blue*, **bună** *good.* Note that the final **u** of the masculine drops in the feminine.

(*c*) Adjectives ending in **-iu** form their feminine by changing the **-u** to **-e**, e.g. **grăsuliu** *plump* but **grăsuli·e.**

(*d*) Adjectives ending in **-ciu, -chiu** form their feminine by changing these endings to **-ce** and **-che**, e.g. **dibaciu** *skillful* but **dibace**; **vechiu**[1] *old* but **veche.**

(*e*) Adjectives ending in **-tor** form their feminine in **-toare**, e.g. **folositor** *useful* but **folositoare.**

(*f*) Diminutives ending in **-el** form their feminine in **-ică**, less often in **-ea**, e.g. **mititel** *tiny* but **mititică** or **mititea.**

(*g*) There is a group of adjectives ending in **-e** whose form is invariable—in the singular—for the two genders. The following list contains practically all of these adjectives:

cuminte *good, wise*	**moale** *soft*
dulce *sweet*	**rece** *cold*
ferice *happy*	**repede** *fast*
fierbinte *boiling hot*	**subţire** *thin*
iute *quick*	**tare** *strong, hard*
limpede *limpid*	**tulbure** *turgid*
mare *big, great*	**verde** *green*

[1] The **-u** of **vechiu** is kept in order to distinguish it (**vechiu**) from the masculine plural from **vechi.** Both forms are pronounced [vek].

(*h*) The adjectives **greu** *heavy, difficult*, **nou** *new*, and **rău** *bad* form their feminine irregularly, e.g. **grea, nouă, rea.**

118. ***Plural of adjectives.*** The plural of adjectives is formed as follows:

(*a*) Masculine adjectives form their plural in **-i** or **-ĭ**, e.g. **albastru** sg. **albaştri** pl. *blue*; **bun** sg. **buni** pl. *good.*

(*b*) Feminine adjectives form their plural in **-e**, e.g. **albastră** sg. **albastre** pl. *blue*; **bună** sg. **bune** pl. *good*; **adâncă** sg. **adânce** pl. *deep.*

(*c*) Feminine adjectives ending in **-toare** remain unchanged in the plural, e.g. **săptămâna viitoare** *the next week*; **săptămânile viitoare** *the weeks to come.*

(*d*) Feminine diminutives in **-ică** or **-ea** drop this ending, and add **-ele** to form their plural, e.g. **mititică** or **mititea** sg. **mititele** pl. *tiny.*

(*e*) The plural of **greu** *difficult, heavy*, **nou** *new*, and **rău** *bad* is **grei, noi, răi** in the masculine, and **grele, noui**, and **rele** in the feminine.

119. ***Declension and position of adjectives.***[1] The adjective is declined in the same way as the noun. However, since its declension depends upon whether it comes before or after the noun it modifies, the following remarks are necessary:

(*a*) The adjective is declined (and agrees in gender and number with the noun it modifies) if it precedes the noun; the latter is not declined.

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**bunul copil** *the good child*	**bunii copii** *the good children*
G.-D.	**bunului copil** *of* or *to the good child*	**bunilor copii** *of* or *to the good children*

[1] See Lesson X for uses of **cel** before an adjective.

FEMININE

N.-A.	**frumoasa casă** *the beautiful house*	**frumoasele case** *the beautiful houses*
G.-D.	**frumoasei case** *of* or *to the beautiful house*	**frumoaselor case** *of* or *to the beautiful houses*

(*b*) The adjective is not declined if it follows the noun (but agrees in gender and number with it); the noun is declined, e.g. **copilului bun** *of* or *to the good child*; **caselor frumoase** *of* or *to the beautiful houses.*

(*c*) The adjective and the noun it modifies are not declined if they are preceded by an indefinite article or a demonstrative adjective, whether the adjective comes before or after a noun; the indefinite article and demonstrative adjectives are declined, e.g.

un bun copil *a good child*
unui copil bun *of* or *to a good child*
acest bun copil *this good child*
acestui copil bun *of* or *to this good child*

(*d*) In general, an adjective before a noun has a figurative meaning, while an adjective after the noun has a literal meaning, e.g. **Săracul om!** *The poor man!* (To be pitied), **Omul sărac** *The poor man* (lacking money).

(*e*) Most adjectives in Romanian follow the noun they modify. There are, however, certain classes of adjectives which may be placed before the noun without a change in meaning. These classes and examples of adjectives are:

BADNESS	FOOLISHNESS	FRIGHTFULNESS
infam *infamous*	**idiot** *idiot*	**groaznic** *frightful*
mizerabil *miserable*	**imbecil** *imbecilic*	**grozav** *terrible*
rău *bad*	**tâmpit** *moronic*	**oribil** *horrible*

GOODNESS

blând *gentle*
bun *good*
plăcut *pleasant*

INTELLIGENCE	UNHAPPINESS	WONDERFULNESS
deştept *intelligent*	**biet**[1] *unfortunate*	**admirabil** *admirable*
inteligent *intelligent*	**nenorocit** *unfortunate*	**excelent** *excellent*
şiret *shrewd*	**sărac** *unfortunate*	**minunat** *wonderful*
	sărman *unfortunate*	

(*f*) When two adjectives modify a noun, the less characteristic is placed before and the more significant after the noun, e.g. **Marea operă nouă de filozofie a profesorului nostru** *Our professor's great and new philosophical work.*

(*g*) Adjectives may also be placed after the noun they modify and connected by **şi** *and*, e.g. **O operă mare şi nouă** *A great new work.*

120. ***Noun adjective.*** A noun used as an adjective is placed after the noun it modifies, and is preceded by **de**, e.g. **O pălărie de paie** *A straw hat.*

121. ***Agreement of adjective.*** The adjective agrees as follows:

(*a*) In general, the adjective agrees in gender and number with the noun it modifies, e.g. **calul frumos** *the beautiful horse*; **casa frumoasă** *the beautiful house*; **cai frumoşi** *beautiful horses*, **case frumoase** *beautiful houses.*

(*b*) When the adjective modifies two nouns of different genders, the adjective is in the plural masculine, e.g. **două fete şi doi băieţi inteligenţi** *two intelligent girls and boys.*

(*c*) The invariable adjectives listed in **117**g agree only in number with the nouns they modify, e.g. **un băiat mare** *a big boy*, **băieţi mari** *big boys*; **o fată mare** *a big girl*, **fete mari** *big girls.*

VOCABULARY

această *fsg* this
adăpost *mx* shelter
Anglia *f* England
aproape almost, near
apus *mx* west
a aştepta to wait, wait for
a avea de gând to intend
bucătar *m* cook
a căuta to seek
centru *mx* center

[1] **Biet** is always placed before a noun.

chelner *m* waiter
a chema to call
chesti·e *f* question
cină *f* meal
cireaşă *f* cherry
conferinţă *f* lecture
criză *f* crisis
a culege to gather
cunoştiinţă *f* knowledge
curat -ă clean
dezvoltare *f* development
fabrică *f* factory, plant
fabricare *f* manufacture
fără without
fată *f* girl
floare *f* flower
Franţa *f* France
fruct *mx* fruit
grav -ă serious, grave
a greşi (-esc) to make a mistake
gustos -toasă tasty
îndărât back, backwards
îndată ce as soon as
industrialist *m* industrialist
industri·e *f* industry
îngheţată *f* ice cream
însă but, however
interesant -ă interesting
Ion John
a isprăvi (-esc) to finish
Itali·a *f* Italy
leneş -ă lazy
lumea *f* people, world
minunat -ă wonderful
mondi·al -ă world, worldly
mult -ă much
necesar -ă necessary
nord *m* north
odată ce as soon as
a părăsi (-esc) to abandon, leave
pasăre *f* bird
pepene *m* mellon
pivniţă *f* cellar
a pleca to leave, go away
plin -ă full
Popovici Popovici
a se pregăti (-esc) to get ready, prepare
pretutindeni everywhere
proaspăt -ă fresh
producător -toară productive
a produce to produce
a pune to put
răsărit *mx* east
roş or **roşiu, -ie** red
rotund -ă round
situaţi·e *f* situation
subiect *mx* subject
sud *m* south
totdea·una always
a umplea to fill
a voiaja (ez) to travel
zahăr *mx* sugar

EVERYDAY EXPRESSIONS

Aş dori să-i fac cunoştiinţa. I'd like to meet him or her.
Ai bani mărunţi? Do you have any change?
Cât face? How much is it?
Ce vă pot oferi? What can I offer you? What can I do for you?
Cu siguranţă! Surely! With certainty.
Dacă nu mă înşel. If I am not mistaken.

Despre ce e vorba? What is it about? What are you talking about?
În timpul din urmă. Lately.
Plata, te rog! The check, please.
Şezi, te rog! Sit down, please.
Şi aşa mai departe. And so on.

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Marea fabrică. 2. Italia frumoasă. 3. Criza mondială. 4. Săracul Popovici. 5. Caut pe bunul bucătar. 6. Leneşul băiat. 7. O pasăre minunată. 8. Minunatul subiect. 9. Fata inteligentă şi frumoasă. 10. O situaţie gravă şi fără o soluţie posibilă. 11. Pâine proaspătă. 12. Bietul copil!

B. *Translate into English.* 1. Bucătarul pregăteşte cina. 2. Şi noi avem un bucătar. 3. Astăzi seară avem un mosafir. 4. Mosafirul e un om mic. 5. Voiajază mult în Franţa, Anglia şi Italia. 6. Culeg cireşi proaspete. 7. Pepenele proaspăt e foarte gustos. 8. Carnea proaspătă e foarte gustoasă. 9. Pun florile roşi pe masă. 10. Vine mosafirul. 11. Aş dori să-i fac cunoştiinţa. 12. Umplu paharele albe. 13. După masă mergem la o conferinţă. 14. Cine vorbeşte? 15. Marele profesor Ion Păcală. 16. Care-i subiectul conferinţei? 17. Vorbeşte despre grava situaţie mondială. 18. Toată lumea vorbeşte despre această chestie gravă. 19. Şezi, te rog. 20. Mulţumesc. Sunt obosit. 21. În timpul din urmă sunt deseori obosit. 22. Mosafirul nostru e un industrialist. 23. Are o fabrică de zahăr. 24. Industria fabricării zahărului e în plină dezvoltare. 25. Făbricile noastre produc mult zahăr. 26. Industria petrolului e situată în centrele producătoare de petrol. 27. Ce vă pot oferi? 28. Aveţi o îngheţată? 29. Despre ce e vorba? 30. Vorbim de dezvoltarea industriilor din România. 31. E totdeauna un subiect interesant. 32. Vorbim însă fără multă cunoştiinţă.

C. *Translate.* 1. A necessary thing. 2. Beautiful France. 3. A productive plant. 4. A clean shelter. 5. A world center. 6. A red cherry. 7. A pretty flower. 8. An interesting lecture. 9. A deep cellar. 10. A tasty meal. 11. A fresh and tasty ice cream. 12. An intelligent but lazy boy.

D. *Translate into Romanian.* 1. I'd like some good cherries. 2. I'd like an ice cream. 3. Let's got to the pastry-shop. 4. They have good ice cream here. 5. One moment, please. I am calling the waiter. 6. What can I do for you? 7. We want two ice creams. 8. The waiter is coming back with our ice cream. 9. I intend to travel. 10. I am waiting for the

girl with the flower. 11. We don't wait long in this place. 12. A good waiter works fast. 13. The check, please. 14. How much is it? 15. Do you have any change? 16. It's raining now. 17. Is the rain coming from the west or south? 18. I think it's coming from the north and east. 19. I am looking for a shelter. 20. The round table. 21. To the good man. 22. To the bad boy. 23. The blue bird. 24. The lazy girl. 25. The great professor. 26. To the sick mother. 27. The tiny boy. 28. The necessary work. 29. I intend to go to the country this summer. 30. As soon as I finish my work I am getting ready to leave. 31. If I am not mistaken, you are almost ready now. 32. Everywhere people are leaving the cities and going to the country.

E. *Read and translate.* Printre (among) unităţile de măsură avem: kilometrul, kilolitrul şi kilogramul. Kilometrul este cea mai mare (the biggest) unitate de măsură pentru lungimi (lengths). El are 1000 (o mi·e) de metri de lungime. Kilolitrul este cea mai mare unitate de măsură pentru capacităţi. Are 1000 (o mie) de litri (litres). In viaţa din toate zilele, această unitate nu este folosită (used). Kilogramul este cea mai mare unitate de măsură pentru greutăţi (weights). El are 1000 de grame. Cu metrul de lungime se măso*ară* (is measured) lungimile, drumuri (roads) şoselele (highways), şi altele. Cu litrul se măsoară l*i*chidele şi grăun*ţ*ele (cereals); cu gramul se măsoară toate greutăţile ca pâinea, carnea şi altele. O măsură de 10 (zece) ori mai mică (smaller) decât (than) metrul se numeşte (is called) decimetru. Un kilometru are zece mii de decimetrii.

LESSON X

122. ***Cardinal numbers from 1 to 19***

1	**un** or **unu**, *m* **una (o)** *f*	11	**unsprezece** or **unspce**[1]
2	**doi**, *m* **două**, *f*	12	**doisprezece**, *m* or **doispce**[1] **douăsprezece**, *f* or **douăspce**[1]
3	**trei**	13	**treisprezece** or **treispce**[1]
4	**patru**	14	**patrusprezece, paisprezece** or **paispce**[1]
5	**cinci**	15	**cincisprezece** or **cinspce**[1]
6	**şase**	16	**şasesprezece, şaisprezece** or **şaispce**[1]
7	**şapte**	17	**şaptesprezece** or **şaptespce**[1]
8	**opt**	18	**optsprezece** or **ops'ce (opspce)**
9	**nouă**	19	**nouăsprezece** or **nouăspce**[1]
10	**zece**		

123. Un, una ***as pronouns.*** When **un, una** are used as pronouns they are declined as follows:

	MASCULINE	FEMININE
N.-A.	**unul** *the one*, **unii** *some*	**una** *the one*, **unele** *some*
G.-D.	**unuia** *of* or *to the one* **unora** *of* or *to some*	**uneia** *of* or *to the one* **unora** *of* or *to some*

124. ***Declension of*** **zece** *ten.* **Zece** *ten* is declined as follows:

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**zecea** *the ten*	**zecile** *the tens*
G.-D.	**zecii** *of* or *to the ten*	**zecilor** *of* or *to the tens*

125. ***Use of cardinal numbers.*** Except as indicated above the cardinal numbers are used as follows:

(*a*) They usually precede the noun, e.g. **doi prieteni** *two friends*, **două case** *two houses*.

(*b*) The numbers are not declined but take the preposition **a** for

[1] Shortened, idiomatical forms used in conversation.

the genitive and the preposition **la** for the dative, e.g. **Are o inteligenţă a zece** *He has the intelligence of ten*, **A făcut la zeci de alţii cum mi-a făcut mie** *He has treated me just as he has treated tens of others.*

(*c*) **Unu** (or **una**) is used with the article in the following instances:

1. When used in compound numbers, e.g. **douăzeci şi unul** *twenty-one* (m), **douăzeci şi una** *twenty-one* (f).
2. As a subject or predicate, e.g. **Unul dintre ei a sosit** *One of them has arrived*, **Libertatea e una şi aceeaş pentru toţi** *Freedom is one and the same for all.*

(*d*) **Una** is used in arithmetic, e.g. **Una cu una fac două** *One and one are two.*

126. ***Use and declension of*** **amândoi** *both and* **ambii** *both.* **Amândoi** and **ambii** may be used as adjectives or pronouns and are declined as follows:

amândoi

	MASCULINE	FEMININE
N.-A.	**amândoi** *both*	**amândouă** *both*
G.-D.	**amânduror** *of* or *to both*	**amânduror** *of* or *to both*

ambii

N.-A.	**ambii** *both*	**ambele** *both*
G.-D.	**ambilor** *of* or *to both*	**ambelor** *of* or *to both*

Amândoi and the noun it modifies are fully declined, e.g. **amânduror fraţilor** *of* or *to both brothers.* When the G.-D. **amânduror** is used as a substantivized pronoun, it takes the suffix **-a**, e.g. **Le-am zis amândurora** *I told both of them.* **Ambii** is always placed before the noun and the latter is not declined, e.g. **Am spus ambilor fraţi** *I told both of the brothers.*

127. ***Comparison of adjectives.*** The comparative is expressed with the word **mai**, e.g. **inteligent** *intelligent*, **mai inteligent** *more intelligent.* The full constructions with the comparative are

(*a*) The comparative of equality: **tot atât de** or **tot aşa de** *as*

or *just as* before the adjective and **ca şi** *as* after it, e.g. **E tot atât de bogat ca şi dânsa** *He is just as rich as she is*, **El e tot aşa de inteligent ca şi fratele lui** *He is as intelligent as his brother.*

(*b*) The comparative of inferiority: **mai puţin** *less* before the adjective and **decât** *than* after it, e.g. **El e mai puţin inteligent decât prietenul său** *He is less intelligent than his friend*, or with **nu aşa de** plus **ca**, e.g. **El nu e aşa de inteligent ca prietenul său.**

(*c*) The comparative of superiority: **mai** before the adjective and **decăt** *than* after it, e.g. **El e mai inteligent decât sora sa** *He is more intelligent than his sister.*

The superlative[1] is expressed by placing before the comparative of superiority and that of inferiority the following forms of the demonstrative article.

MASCULINE

SINGULAR	PLURAL
N.-A. **cel**[2]	**cei**
G.-D. **celui**	**celor**

FEMININE

N.-A. **cea**	**cele**
G.-D. **celei**	**celor**

Thus, the comparative of superiority: **mai inteligent** *more intelligent*; superlative: **cel mai inteligent** *the most intelligent*; comparative of inferiority: **mai puţin inteligent** *less intelligent*; superlative: **cel mai puţin inteligent** *the least intelligent.*

128. ***Uses of*** **cel.** The demonstrative definite article **cel** has the following additional uses:

(*a*) Before a substantivized adjective, e.g. **Cel bogat ajută pe cel sărac** *The rich helps the poor.*

[1] A superlative idea may also be expressed by repeating an adjective or an adverb before an adjective, e.g. **Rău, rău băiat** *A very bad boy*, **E tare, tare rău** *He is extremely bad*, or placing **aşa de** *so* before the adjective.

[2] In a series of superlatives **cel** may be used only once, at the beginning.

(*b*) For emphasis in introducing an adjective, e.g. **Alexandru cel Mare** *Alexander the Great*, **Omul cel bun** *The good man.*

(*c*) Before the ordinal number **dintâi** *first*, e.g. **cei dintâi oameni** *the first men.*

(*d*) Before a word indicating material preceded by a preposition, e.g. **Tava cea de aramă** *The copper tray.*

(*e*) With a number before a noun to emphasize the number, e.g. **Cei trei soldaţi s'au luptat cu viteji·e** *The* (*these*) *three soldiers fought bravely.*

(*f*) Before an indefinite adjective or pronoun, e.g. **Cele câteva femei pe care le-am văzut** *The few women whom I saw*, **Cei pe carĭ i-am văzut** *The ones* (*those*) *whom I saw.* In this last case the **cei** has the force of a demonstrative.

129. ***Present indicative of irregular verbs*** **a mânca** *to eat* ***and*** **a scrie** *to write*, **a sta** *to stay*, ***and*** **a rămânea** *to remain*

mănânc I *eat*	**scriu** *I write*
mănânci *you eat*	**scrii** *you write*
mănâncă *he, she, it eats*	**scri·e** *he, she, it writes*
mâncăm *we eat*	**scri·em** *we write*
mâncaţi *you eat*	**scri·eţi** *you write*
mănâncă *they eat*	**scriu** *they write*
stau *I stay*	**rămân** *I remain*
stai *you stay*	**rămâi** *you remain*
stă *he, she, it stays*	**rămâne** *he, she, it remains*
stăm *we stay*	**rămânem** *we remain*
staţi *you stay*	**rămâneţi** *you remain*
stau *they stay*	**rămân** *they remain*

VOCABULARY

acoperit -ă covered
adânc -ă deep
adâncitură *f* depth
amănunţit -ă in detail
birou *mx* bureau, office
buruiană *f* weed
câmpi·e *f* field
a căştiga to earn
câte *fpl* how many
colină *f* hill
comerciant *m* business man
copac *m* tree

a crede to believe
a creşte to grow
culme *f* peak
curgător -toară running (as of water)
deal *mx* hill (somewhat larger than a **colină**)
a descri·e to describe
descri·ere *f* description
exact -ă exact
fluviu *mx* river
geografi·e *f* geography
iarbă *f* grass
a ieşi to go out
înalt -ă high, tall
întindere *f* expanse
întins -ă stretched, wide
întretimp meanwhile
izvor *mx* source, spring
jos, joasă below, down, low
lac *mx* lake
lat -ă wide
lipsit -ă lacking in
a locui (esc) to dwell, live
lung : din lungul of the length
mare *f* sea
munte *m* mountain
ne us, to us
nisip *mx* sand
numaidecât at once, immediately
număr *mx* number
nume *mx* name
a se numi (esc) to be named
oce·an *mx* ocean
pădure *f* forest
pământ *mx* earth
până until
parte *f* part
lună : pe lună monthly
planetă *f* planet
poale *fpl* bottom sides of a hill
se poate perhaps
post *mx* job, position
prea too, too much
a purta to carry, wear
pusti·e *f* desert, wasteland
rar -ă rare
râu *mx* river
ridicat -ă raised
ridicătură *f* elevation
sărat -ă salty
sfert *mx* quarter
silitor -toară diligent
stătător -toară still (as a lake)
Ştefan Stephen
stepă *f* steppe
ştiinţă *f* science
suprafaţă *f* surface
vale *f* valley
vârf *mx* peak, point, tip
a vărsa to flow into, to pour
vorbă *f* subject, talk, word
vreo about, some

EVERYDAY EXPRESSIONS

Asta nu mă miră. This does not surprise me.
Aş vrea să ştiu. I'd like to know.
Ce crezi despre asta? What do you think of this?
Ce eşti aşa de grăbit? What's your hurry?
Ce s'a întâmplat? What happened?
De unde veniţi? Where are you coming from?

Grăbește-te! Hurry up!
Nu pierde vremea! Don't waste time!
Nu umbla așa de iute! Don't walk so fast!
Slava Domnului! Thank God!

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Iarba cea verde. 2. Un post foarte, foarte bun. 3. Lacurile de aicea sunt din cele mai frumoase din țară. 4. Avem vreo șapte râuri lângă noi. 5. Câte zile ne trebue? 6. Ne trebue vreo paisprezece zile. 7. Sunt munți din cei mai înalți. 8. O mare mai adâncă decât toate altele. 9. Biroul cel mai important. 10. Cât de mare e suprafața mărei? 11. Nu știu, dar e mai mare decât suprafața unui lac. 12. Șase, treispce, cincîsprezece, nouă, paisprezece, unspce.

B. *Translate into English.* 1. Geografia este știința care descrie amănunțit pământul. 2. O întindere de pământ fără ridicături sau adâncituri se numește câmpie. 3. O câmpie întinsă cu ierburi și aproape lipsită de copaci se numește stepă. 4. O câmpie pe care nu crește aproape nici o buruiană și e acoperită cu nisip se numește pustie. 5. Ridicături de pământ poartă numele de coline când sunt mai mici, și dealuri când sunt mai mari. 6. Munții sunt cele mai mari ridicături. 7. Partea cea mai ridicată din lungul unui deal sau munte se numește culme. 8. Partea cea mai de jos se numește poale. 9. O mare adâncitură între două dealuri sau munți se numește vale. 10. Suprafața pământului este acoperită și cu apă. 11. Apa iese dintr'un izvor. 12. Lacurile sunt ape stătătoare, adânci și întinse. 13. Apele curgătoare sunt un râu, un fluviu. 14. Fluvii varsă apele lor în mări. 15. Întinderele cele mai mari de apă sărată se numesc oceane. 16. Când plecăm dela birou? 17. Plecăm la cinci și jumătate. 18. Cât câștigi în postul ăsta? 19. În dolari câștig nouăsprezece dolari pe săptămână. 20. Câștigi mai mult decât eu. 21. Mâncăm numaidecât după ce ieșim dela birou? 22. Nu. Puțin mai târziu. 23. Tu stai aicea până ies. 24. Bine; scriu câteva scrisori întretimp. 25. La cine scrii? 26. La un prieten care rămâne cel mai bun prieten. 27. E mai puțin prieten cu mine. 28. Câte scrisori scrii pe lună? 29. Vreo paisprezece. Unele luni scriu mai puține. 30. Ești tot atât de silitor ca și totdeauna. 31. Celui ce scrie, vin scrisori. 32. Eu scriu unora, dar nu la mulți. 33. Grăbește-te, ne așteaptă acasă. 34. Nu pierde vremea cu vorba. 35. Ce ești așa de grăbit? 36. Nu umbla așa de iute, sunt obosit. 37. Asta nu mă miră, lucrezi prea mult.

C. *Translate.* 1. Seven houses. 2. Nine forests. 3. A big hill. 4. The biggest river. 5. A river as wide as a lake. 6. The biggest wasteland. 7. A steppe bigger than a country. 8. The sea is extremely salty. 9. A very exact science. 10. The ocean is bigger than the sea. 11. An extremely good description. 12. Three, eight, thirteen, nineteen, eighteen, two.

D. *Translate into Romanian.* 1. The earth is round. 2. The earth is not the greatest planet. 3. Geography describes the surface of the earth. 4. A stretch of land covered with grass but without trees is named a steppe. 5. A field with almost no weeds and covered with sand is called a desert. 6. The highest part of a hill or of a mountain is called the peak. 7. A field is a stretch of land on which grow grasses, weeds, or cereals. 8. A valley is usually situated between two elevations. 9. A mountain is higher than a hill. 10. A lake is smaller than an ocean. 11. The oceans are the largest stretches of salty water. 12. A description of all the waters of the earth in detail is very interesting. 13. The description of the surface of the earth is just as interesting. 14. The fields where trees grow are called forests. 15. Some of the forests are very extensive. 16. Why are you standing here? 17. I am waiting for a friend. 18. I don't know. Perhaps immediately. 19. Where does he live? 20. He lives in Stephen the Great Street. 21. Do we eat if he doesn't come? 22. No, I remain here until six. 23. Do we eat after that? 24. Yes, today I leave the office at quarter after three. 25. Good, what are you doing in the office? 26. I write letters to business men. 27. Do you write to all? 28. I write to some from time to time, less often to others. 29. You are more industrious than I. 30. How many letters do you write a week? 31. What happened over there? 32. Nothing serious, thank goodness. 33. Where does he come from? 34. From a small town, far from here. 35. Is he leaving soon? 36. No, I don't think so. 37. I'd like to know if he likes his small town.

E. *Read and translate.* Vulturul este cea mai mare şi mai puternică pasăre de pradă (prey). E înspăimântătoare (frightening). Cu aripele întinse are o lungime până la trei metri. Are un cap lat, cioc (beak) puternic, încovoiat (bent) şi tăios (sharp), ochii vioi (lively) cu vedere pătrunzătoare (penetrating look), gâtul scurt şi robust. Picioarele sale sunt îmbrăcate cu pene (feathers) până la degete. Ghiarele (claws) lui sunt înarmate (armed) cu unghii (nails) încovoiate, tari şi ascuţite (sharp). Pentru puterea şi curajul său, vulturul se numeşte şi regele păsărilor.

Mai înainte de începutul (beginning) lumei, întreaga nemărginire (infinity) era (was) plină de duhul Domnului (Lord's spirit) şi cuvântul lui Dumnezeu (God) stăpânea (ruled) tot văzduhul (atmosphere). Prin puterea cuvântului Său, Dumnezeu a făcut cerul şi pământul, din nimic. Pământul însă nu avea (had) nici o formă şi era pustiu. Pretutindeni (everywhere) era un întuneric (darkness) nesfârşit (unending). Hotărîndu-se (deciding) să înfăptuiască (to create) lumea, Dumnezeu grăi (said): Să fie lumină! (Let there be light.) Şi îndată (at once) văzduhul s'a luminat (lighted up). Văzând (seeing) Dumnezeu că lumina este bună, o despărţi (divided) de întuneric; şi a numit lumina ziuă, iar întunericul noapte. Începutul zilei s'a numit dimineaţă, iar sfârşitul ei, seară. Acestea toate s'au petrecut (took place) în ziua întâia (first) a facerii (making) lumei.

LESSON XI

130. ***Present subjunctive.***[1] The present subjunctive is formed with the stem of the infinitive plus the endings indicated below, and is preceded in most instances by the conjunction **să.**[2]

a schimba	a lucra	a putea	a face
să schimb	să lucrez	să pot	să fac
să schimb-i	să lucrez-i	să poţ-i[3]	să fac-i
să schimb-e[4]	să lucrez-e	să poat-ă	să fac-ă
să schimb-ăm	să lucr-ăm	să put-em	să *fac*-em
să schimb-aţi	să lucr-aţi	să put-eţi	să *fac*-eţi
să schimb-e	să lucrez-e	să poat-ă	să fac-ă

a simţi	a vorbi	a hotărî	a scoborî
să simt	să vorbesc	să hotărăsc	să scobor
să simţ-i	să vorbeşt-i	să hotărăşt-i	să scobor-i
să simt-ă	să vorbeasc-ă	să hotărăsc-ă	să scoboar-ă
să simţ-im	să vorb-im	să hotăr-îm	să scobor-îm
să simţ-iţi	să vorb-iţi	să hotăr-îţi	să scobor-îţi
să simt-ă	să vorbeasc-ă	să hotărăsc-ă	să scoboar-ă

131. ***Present subjunctive of*** **a avea** *to have,* **a fi** *to be,* **a bea** *to drink,* **a da** *to give,* **a lua** *to take,* **a scrie** *to write.*

a avea	a fi	a bea
să am	să fiu	să beau
să ai	să fii	să bei
să aibă or aibe	să fie	să bea or bee

[1] No translation is given for the verbs on this page since the subjunctive is rendered in English, practically always, by the infinitive.

[2] The third persons may in some instances dispense with **să**, e.g. HORTATORY SENSE: **Explice cine poate aceasta enigmă** *Let him who can explain this enigma*; OPTATIVE SENSE: **Trăiască Regele!** *Long live the King!* CONCESSIVE SENSE: **Am decis fie ce o fi, să plec** *I have decided to leave, no matter what happens.*

[3] **or poci.**

[4] Notice that the subjunctive forms differ from the present indicative forms in the third persons only.

să avem	să fim	să bem
să aveţi	să fiţi	să beţi
să aibă	să fie	să bea or bee

a da	a lua	a scrie
să dau	să iau	să scriu
să dai	să iei	să scrii
să dea or dee	să ia or iee	să scrie
să dăm	să luăm	să scriem
să daţi	să luaţi	să scrieţi
să dea or dee	să ia or iee	să scrie

132. ***Uses of subjunctive.*** The subjunctive is especially used in Romanian in subordinate clauses introduced by **să** after verbs expressing wish, preference, command, request, advice, insistence, permission, consent, approval, prohibition, and similar notions.[1]

wish: **I-ar place să păstreze ceva bani** *He'd like to keep some money.*

preference: **Prefer să mă duc acasă** *I prefer to go home.*

command: **Să se ducă de aici** *Let him go away from here.*

request: **A cerut să-şi schimbe banii** *He asked to have his money changed.*

advice: **L'am sfătuit să o facă** *I advised him to do it.*

insistence: **I-am cerut să o facă numaidecât** *I asked him to do it at once.*

permission: **Te las să-ţi alegi cinci locuri** *I let you choose five lots.*

consent: **Sunt de acord să o facă** *I agree that he do it.*

approval: **Bine ai făcut să-i vorbeşti**[2] *You did well to talk to him.*

prohibition: **Nu poate să facă asta** *He cannot do this.*

doubt: **Nu ştia ce să facă** *He did not know what to do.*

fear: **Mi-e frică să-i vorbesc** *I am afraid to talk to him.*

[1] But with expressions of hope or belief the indicative is preferred, e.g. **Sper că va veni** *I hope he will come*, **Cred că are dreptate** *I believe he is right*, but **Sper să fiu aicea mâine** *I hope to be here tomorrow.*

[2] Notice that in this sentence, as in most others, there is no sequence of tenses observed, and none is needed in Romanian.

Notice that the subjunctive with **să** is very often used in a subordinate clause where one would expect, in English, the infinitive, e.g. **Trebue să plec** *I must go*, **Nu ştiu ce să fac** *I don't know what to do*. Notice also that a change in subject in the secondary clause is not necessary for the use of the subjunctive.

133. ***Imperative.*** The imperative affirmative in the second person plural is identical with its present indicative forms. For the third person singular and plural and first person plural Romanian uses the subjunctive (desiderative) forms. The second person singular of the imperative affirmative is formed as follows:

(*a*) First conjugation: identical with the third person singular present indicative, e.g. **schimbă** *change*.

(*b*) Second, third, and fourth conjugations: either the second or third person singular present indicative.

Second conjugation: **a tăcea** *to keep quiet*, **taci** *keep quiet*
a umplea *to fill*, **umplă** *fill*
Third conjugation: **a trece** *to pass*, **treci** *pass*
a cere *to ask*, **cere** *ask*
Fourth conjugation: **a simţi** *to feel*, **simte** *feel*
a fugi *to flee*, **fugi** *flee*
a hotărî *to decide*, **hotărăşte** *decide*
a scoborî *to descend*, **scoboară** *descend*

The forms of regular verbs in the imperative affirmative are

a schimba	**a lucra**	**a face**
schimbă *change*	**lucrează** *work*	**fă**[1] *do, make*
să schimbe *let him change*	**să lucreze** *let him work*	**să facă** *let him do*
să schimbăm[2] *let us change*	**să lucrăm** *let us work*	**să facem** *let us do*

[1] The third conjugation verbs **a duce** *to carry*, **a face** *to do*, **a zice** *to say* form the second person singular imperative as follows: **du** *carry*, **fă** *do*, **zi** *say*.

[2] The imperative of the first person plural is usually preceded in conversation by the exclamation **Hai**.

schimbaţi *change*	**lucraţi** *work*	**faceţi** *do*
să schimbe *let them change*	**să lucreze** *let them work*	**să facă** *let them do*

a simţi

simte *feel*
să simtă *let him feel*
să simţim *let us feel*
simţiţi *feel*
să simtă *let them feel*

a vorbi

vorbeşte *speak*
să vorbească *let him speak*
să vorbim *let us speak*
vorbiţi *speak*
să vorbească *let them speak*

a hotărî

hotărăşte *decide*
să hotărăscă *let him decide*
să hotarîm *let us decide*
hotărîţi *decide*
să hotărăscă *let them decide*

a scoborî

scoboară *descend*
să scoboare *let him descend*
să scoborîm *let us descend*
scoborîţi *descend*
să scoboare *let them descend*

In the negative imperative the second person singular is formed with the infinitive, e.g. **nu schimba** *do not change*, **nu face** *do not do*, **nu simţi** *do not feel.* In a very few instances the subjunctive may be used instead of the infinitive; the most common occurrence of this type is in the expression **să n'ai grijă** *do not worry.* The **să** may not be used with the reflexive verbs when the suffixal object pronoun follows the verb, e.g. **ducă-se** *let him go.*

VOCABULARY

***a*dică** that is to say
***a*er** *mx* air
a ajuta to help
a alcătui (esc) to form
anotimp *mx* season
a se apropia to approach
apropiat -ă near
aproape [de tot] very near
a atinge to reach, touch
batjocură *f* mockery
bob *mx* grain of wheat
ca as, like, so that
a cânta to sing
a căuta to seek, [try]
ceas *mx* hour
ceasornic *mx* watch
ceaţă *f* fog
cer *mx* sky
ceva something
ci but
a cina (ez) to dine, eat
dacă if
a decide to decide
a se îndepărta (ez) to go away (as to recede)
depărtare *f* distance away from

dintre among, from
distanţă *f* distance
drag -ă dear (speaking of a person)
drum *mx* road, way to go
a se duce to go
eclipsă *f* eclipse
electricitate *f* electricity
englezeşte *adj* English
famíli·e *f* family
faţă de in front of, opposite to
fiecare each
fir de nisip *mx* grain of sand
fiu *m* son
a forma (ez) to form
a fura to steal
greşală *f* mistake
i to him
împrejur around
a începe to begin
a încerca to try
a înduioşa (ez) to make one tender-hearted
a se întâmpla to happen
între between, within
a învălui (esc) to surround
învăluit -ă surrounded, wrapped up
a învârti (esc) to turn
învârtitură *f* turn
l it, him
lângă : pe—by comparison
a lăsa to leave, let
le them, to them
lumină *f* light
lună *f* month
în lung şi lat in length and breadth
mut -ă mute, mute person
neînchipuit -ă beyond imagination, unimaginable
nemărginit -ă unlimited
nepoată *f* niece, grandchild
nepot *m* nephew, grandchild
nevăzut -ă unseen
nor *mx* cloud
numit -ă named
o it, her
ocol *mx* revolution (turn)
oră *f* hour
pământ *mx* earth, land
pământuri *fpl* heavenly bodies
pătură *f* layer (atmospheric)
a plăcea to please
a pluti (esc) to float
portocală *f* orange
a porunci (esc) to order
a povesti (esc) to tell (a story)
primăvară *f* Spring
proprietar *m* **proprietoreasă** *f* proprietor
pulbere *f* powder, mist
putere *f* power
puţin : cel puţin at least
rând *mx* line
răspuns *mx* answer
şaizeci sixty
a se scula to get up (from sleep), stand
servitor -toară servant
silit -ă forced
sine oneself
soare *m* sun
stea *f* star
străbătut -ă penetrated, permeated
surd *m* deaf
sută *f* hundred
tată father

a ucide to kill
a uita to forget
univers *mx* universe
unul pe altul one another
văzduh *mx* atmosphere
văr *m* cousin
a vede to see
verişoară *f* cousin
a vinde to sell

EVERYDAY EXPRESSIONS

A cere iertare. To ask forgiveness.
Ce (mai) faci? How are you?
A da ocol. To turn around. To avoid by turning around.
A fi cu putinţă. To be possible.
A fi în stare. To be in a position to; to be able.
A învăţa pe din afară. To learn by heart.
A lăsa în pace. To leave (one) alone.
Pe măsură ce. As; in proportion as.
Spune-mi te rog! Tell me, please!
A se uita ţintă. To stare.
Unde te duci acum? Where are you going now?
Vino 'ncoace! Come here!
A vorbi tare. To speak loudly.

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Caută să povestească. 2. Vrea să-l înduioşeze. 3. Îi ajută ca să-i fie mai uşor. 4. Se duce să-i vorbească. 5. Porunceşte s'o facă. 6. Se scoală să vadă cine bate la uşă. 7. E silită să lucreze. 8. Vinde să câştige bani. 9. Uită să-i spue. 10. Crede că e mută. 11. Vine să trăiască cu noi. 12. Să faci ce-ţi spun. 13. Nu lăsa pe mâine ce poţi să faci astăzi. 14. Nu cumpăra niciodată lucruri ce nu-ţi trebuesc. 15. Când eşti supărat nu vorbi înainte de a număra până la zece.

B. *Translate into English.* 1. Pământul este învăluit cu o patură de aer. 2. In aer plutesc norii. 3. Norii sunt ca o pulbere de apă. 4. Când ating pământul formează ceaţa. 5. Văzduhul e străbătut în lung şi'n lat de o putere nevăzută, numită electricitate. 6. Pământul pluteşte în aer. 7. Într'o zi pământul face o învârtitură împrejurul său. 8. El dă ocol soarelui. 9. Acest ocol îl face în trei sute şaizeci şi cinci de zile şi şase ore, adică nici un an. 10. Când pământul se apropie de soare, începe primăvara. 11. Când e aproape de tot, avem vara. 12. Pe măsură ce se îndepărtează, începe toamna. 13. Când e la cea mai mare depărtare de soare, avem iarna. 14. Primăvara, vara, toamna, şi iarna se numesc

anotimpurĭ. 15. Ele sunt de trei lunĭ fiecare. 16. Ea dorește să scrie o scrisoare fiului ei. 17. E prea mic acest oraș; nu-mĭ place să locuesc în el. 18. Lasă pe alțiĭ să gândească și să vorbească ce le place. 19. E mai bine să rămâi acasă. 20. Trebue să ai dreptate. 21. Nu vorbi așa de mult. 22. Mai bine să cântăm. 23. Hai să cumpărăm niște cireșe. 24. Nu uita să-i spui că doresc să-l văd. 25. Pentru cine vrei să cumperĭ aceste cărțiĭ? 26. Vreau să cumpăr unele pentru vărul meu și altele pentru nepoata mea. 27. Vreau să cumpăr o casă pentru familia mea. 28. Nu poate să lucreze pentrucă e bolnav. 29. Dorești să aștepțĭ răspunsul? 30. Trebue să fie târziu. 31. Îmĭ place să am un ceas. 32. Trebue să învățăm cel puțin douăzecĭ de rândurĭ pe din afară. 33. Asta e prea mult; nu e cu putință. 34. Adică vrei să spui că nu eștĭ în stare. 35. Spune-mĭ, te rog, dacă tu poțĭ să facĭ asta. 36. Nu te uita țintă la mine! 37. Vă cer iertare, dragă domnule.

C. *Translate.* 1. I believe he speaks loudly. 2. He does not want to become tender. 3. What does he want to do? 4. He makes him speak. 5. He tells him to decide. 6. He orders him to sing. 7. Don't kill. 8. Don't steal. 9. Don't take the name of your God in mockery. 10. He starts to build a house. 11. He needs to tell him. 12. Tell him that he is not good. 13. You must know him. 14. He tries to sing. 15. I come to take my table.

D. *Translate into Romanian.* 1. The sun, the moon, and the stars are heavenly bodies. 2. Some are larger than our earth. 3. By comparison with the earth, the sun is like an orange to a grain of sand. 4. The distance between the sun and the earth is great beyond imagination. 5. Like the earth, the sun turns around itself. 6. The sun gives to the earth light and heat. 7. Without the light and heat of the sun, life cannot be possible. 8. The moon is much smaller than the earth. 9. It is closer to us. 10. The moon turns around the earth. 11. Like the earth, it receives light and heat from the sun. 12. When the earth is between the sun and the moon, we have an eclipse of the moon. 13. The stars in the sky seem unlimited in number. 14. The earth, the sun, the moon, the stars compose the universe. 15. What do you intend to do? 16. I intend to speak with my father. 17. I want to go to see him. 18. He is not in a position to do anything. 19. It happens that you make a mistake. 20. Can your father speak English? 21. He doesn't want to sell his horse. 22. I want to warm myself. 23. You want to do this thing. 24. Order your servant to do the thing. 25. Nobody must talk too much. 26. We must help one another. 27. I am always

forced to speak English. 28. A mute person can hear. 29. A deaf person cannot learn to sing. 30. I'd like to get up at seven-thirty. 31. I intend to go early to the doctor. 32. I must dine at my cousin's at seven. 33. Come here! I want to tell you something. 34. I am not in a position to say if you are right. 35. Leave me alone. 36. Where are you going now? 37. I am going far from here.

E. *Read and translate.* Nu trebue să ne ducem la masă până nu ne spălăm mâinile. Nu ne așezăm pe scaun până nu se așează cei mai mari în rang, sau mai vrăstnici (older) ca noi. Nu trebue să stăm nici prea aproape nici prea departe de masă. Nu e frumos să ne rezemăm (lean) coatele pe masă, nici să ținem mâinile subt (under) masă. Când se împarte mâncarea, nu întindem (extend) fărfuria până nu ne este cerută (asked) de gazdă (host). Să nu mâncăm lăcomește (greedily). Să nu mușcăm din pâine, ci să rupem cu mâna cât ne trebue să punem în gură. Să ne ferim de (be careful not to) a vorbi cu gura plină. Dacă ne vine (if we feel like) să strănutăm (sneeze), trebuie să punem numaidecât batista sau șervetul (napkin) la gură. Să nu suflăm nasul cu zgomot la masă. Dela masă ne sculăm odată cu ceilalți (the others) meseni (table companions), și mulțumim gazdei pentru ospătare (hospitality).

LESSON XII

134. ***Forms of the unstressed pronouns.*** The forms of the unstressed pronouns which exist only in the Accusative and Dative as object pronouns are the following:

SINGULAR ACCUSATIVE (Direct Object)

mă (before a verb) **m'** (before the vowel **a**)	*me:*	**mă vindecă** *he cures me* **m'a vindecat** *he cured me*
te	*you:*	**te vindecă** *he cures you* **te-a vindecat** *he cured you*
îl **l** (before or after a vowel)	*it, him:*	**îl vindecă** *he cures him* **l-a vindecat** *he cured him* **nu-l vindecă** *he doesn't cure him*
o *f* (see **135** c, d)	*it, her:*	**o vindecă** *he cures her* **a vindecat-o** *he cured her*
se[1]	*herself:*	**se vindecă** *he cures himself*
	himself:	**s'a vindecat** *he cured himself*
s' (before a vowel)	*oneself:*	**a se vindeca** *to cure oneself*

PLURAL ACCUSATIVE (Direct Object)

ne	*us:*	**ne vindecă** *he cures us* **ne-a vindecat** *he cured us*
vă **v'** (before the vowel **a**)	*you:*	**vă vindecă** *he cures you* **v'a vindecat** *he cured you*
îi *m* **i** (before or after a vowel)	*them:*	**îi vindecă** *he cures them* **i-a vindecat** *he cured them* **nu-i vindecă** *he doesn't cure them*
le *f*	*them:*	**le vindecă** *he cures them* **le-a vindecat** *he cured them*
se **s'** (before a vowel)	*themselves:*	**se vindecă** *they cure themselves* **s'a vindecat** *they cured themselves*

[1] The use of the reflexive pronouns will be treated in Lesson XIX dealing with reflexive verbs.

SINGULAR DATIVE (Indirect Object)

îmĭ **mĭ** (after a vowel) **mi** (before a vowel or another pronoun)	*to me:*	**îmĭ dă** *he gives to me* **nu-mi dă** *he doesn't give to me* **mi-l dă** *he gives it to me* **mi-a dat** *he gave to me*
îţĭ **ţĭ** (after a vowel) **ţi** (before a vowel or another pronoun)	*to thee:*	**îţi dă** *he gives to you* **nu-ţi dă** *he doesn't give to you* **ţi-l dă** *he gives it to you* **ţi-a dat** *he gave to you*
îi **i** (before another pronoun; before or after a vowel)	*to her:* *to him:* *to it:*	**îi dă** *he gives to him* **i l-a dat** *he gave it to him* **nu-i dă** *he doesn't give to him* **i-am dat** *I gave him*
îşĭ **şi** (before another pronoun or a vowel) **şĭ** (after a vowel)	*to himself:* *to herself:* *to itself:*	**îşi dă** *he gives to himself* **şi l'a dat** *he gave it to himself* **şi-a dat** *he gave to himself* **nu-şi dă** *he doesn't give to himself*

PLURAL DATIVE (Indirect Object)

ne (before or after a verb) **ni** (before another pronoun)	*to us:*	**ne dă** *he gives to us* **ni-l dă** *he gives it to us*
vă (before or after a verb) **vi** (before another pronoun)	*to you:*	**vă dă** *he gives to you* **vi-l dă** *he gives it to you*
le (before or after a verb) **li** (before another pronoun)	*to them:*	**le dă** *he gives to them* **li le dă** *he gives them to them*
îşĭ **şi** (before another pronoun or a vowel) **şĭ** (after a vowel)	*to themselves:*	**îşi dau** *they give to themselves* **şi l'au dat** *they gave it to themselves* **şi-au dat** *they gave to themselves* **nu-şi dau** *they don't give to themselves*

135. *Position and uses of object pronouns*

(*a*) The forms **îmi, îţi, îl,** and **îi**[1] are used at the beginning of a clause, and when the preceding word ends in and the following word begins with a consonant, but not before another pronoun. Thus:

îmi dă *he gives me*
când îmi dă *when he gives me*
but **când mi-l dă** *when he gives it to me*

(*b*) The object pronouns precede the verb in all tenses, except as noted below in (*c*). Thus:

îmi dă *he gives to me*, **nu-mi dă** *he doesn't give to me*
mă vede *he sees me*, **nu mă vede** *he doesn't see me*
vi-l dă *he gives it to you*
ne dă *he gives to us*, **nu ne a dat** *he did not give to us*
ni-l dă *he gives it to us*, **nu ni l'a dat** *he did not give it to us*

(*c*) The object pronouns follow the gerund and the affirmative imperative. Thus:

dă-mi *give to me*
dându-mi *giving to me*
dând-o *giving her or it*

Note that the supporting vowel **u** is added to the present participle before attaching the object pronoun. However, the supporting vowel **u** is not added before attaching the feminine pronoun **o**.

(*d*) The feminine object pronoun **o** is placed after the verb in compound tenses. Thus:

am văzut-o *I saw her*

(*e*) If two of the object pronouns are used with the same verb, the dative (indirect) precedes the accusative (direct). Thus:

i l-am dat *I gave it to him*
ni l-a dat *he gave it to us*

(*f*) The unstressed accusative and dative personal pronouns are

[1] It should be noted that these pronouns—starting with **î**—are never placed after the verb.

separated from the verb by the adverbs **cam, mai, prea,** e.g. **Îi cam jicnesc** *I sort of vex them,* **Nu-i mai vorbesc** *I don't speak to him any more,* **Nu-i prea pasă** *He doesn't seem to care too much.*

(*g*) If an unstressed dative personal pronoun is placed immediately after a noun or adverb (and attached to it with a hyphen), it carries the meaning of a possessive, e.g. **Părumi cade mereu** *My hair is constantly falling,* **Inainte-mi nimeni nu venea aicea** *Before me nobody used to come here.*

136. ***Repetition of unstressed personal pronouns.*** The most common repetitions of the unstressed dative personal pronoun are

(*a*) With a noun object in the accusative or dative case, the pronoun is usually repeated whether the noun begins the sentence or is placed before the verb, e.g. **Copiilor le place înghețata** *Children like ice cream.* **Lui Ion nu-i mai vorbea** *He didn't speak to John any longer.*

(*b*) In a sentence where two or more verbs are co-ordinated, e.g. **A vrut să-l roage să-l țină în minte și să-l apere** *He wanted to ask him to keep him in mind and defend him.*

(*c*) In compound tenses, if the auxiliary is repeated, e.g. **L'au găsit și l'au închis** *They found him and put him in jail.*

(*d*) With an interrogative or relative pronoun, e.g. **Cui i-ai spus că nu vreau să vin?** *Whom did you tell that I don't want to come?* **Ăsta-i omul pe care l-am văzut** *This is the man I saw.*

137. ***Neuter pronoun*** **o.** The neuter pronoun is rendered in Romanian by **o.** It usually indicates a preceding or following fact, e.g. **Se plângea cât de rău a nimerit-o cu măritișul fetei** *He was complaining about how badly he had done with his daughter's marriage.*

VOCABULARY

a aprinde to light
asemenea also, likewise
***a*·ur** *m* gold
caiet *mx* notebook
când : de când since when
covor *mx* rug

costum *mx* costume, suit of clothes
a curăţa to clean
a se cuveni belong, to be proper, to owe to one
dedesupt underneath
a deştepta to awaken
a dormi to sleep
englezească English (language)
a fuma (ez) to smoke
haine *fpl* clothes
ide·e *f* idea
înainte : —de before
a închipu·i (esc) to imagine
îndărât backwards
mulţumit -ă satisfied
niciodată never
a număra to number
odată once
a omorî to kill
palton *mx* overcoat
a părăsi (esc) to abandon, leave
a păsa to care
a peria (ez) to brush
a permite to permit
a purta to carry, wear
piersică *f* peach
potrivit -ă fitting
a răspunde to answer
a telefona (ez) to telephone
ţigară cigarette
timp : la timp on time
toate *fpl* all
tocmai just
a trebu·i (esc) to have to, to need
tutun *mx* tobacco
a ucide to kill
uşor, uşoară easy
vis *mx* dream
vreme : de vreme early

EVERYDAY EXPRESSIONS

A da voie. To give permission.
A arăta drumul. To show the way.
A da drumul. To free.
A-şi da osteneala. To take pains to.
După cum se aude. According to what it said.
A lua de mână. To take by the hand.
Mă rog ! N'ai pentru ce. Please, don't mention it.
Nu-i nimic. It doesn't matter. Never mind.
Nu sunt tocmai sigur. I am not quite sure.
A veni tocmai la timp. To be just on time.

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Mă ia de mână. 2. Deşteaptă-mă. 3. Îmi aprind ţigara. 4. Îi fumează ţigările. 5. Le vede deseori. 6. Ne trebue multe. 7. Nu-mi închipuesc aşa ceva. 8. Mă vede din când în când. 9. Nu-l văd niciodată. 10. Îşi creşte o bărbie. 11. O vede câteodată. 12. Vă părăşeste. 13. Nu-i trimete nimica. 14. Trimete-i ceva.

B. *Translate into English.* 1. Îi dau cartea. 2. Nu-i dau cartea. 3. O dau lui Vasile. 4. Cine-ţi trimite scrisoarea asta? 5. Tată-l meu mi-o trimite. 6. Câte cărţi ai? 7. Nu ştiu, numără-le. 8. Dă două fratelui meu şi una mie. 9. Ei nu ne dau cărţile. 10. Nu, le dăm fraţilor tăi. 11. Tu dai surorii mele cărţile şi eu îi dau caietele. 12. Dă-ne un caiet. 13. Dă-l fratelui lui! 14. Ce vă dă el? 15. Îmi dă mulţi bani. 16. Ce-i dai lui? 17. Îi dau ceva din când în când. 18. Le vezi deseori? 19. Le văd numai odată pe lună. 20. Ce-mi dai? 21. Îţi dau o piersică. 22. El nu-ţi dă nimica. 23. Nu-şi dă seama că e foarte rău. 24. Îşi dă seama foarte bine dar nu-i pasă. 25. Când ne dă drumul? 26. Ne dă drumul la opt şi un sfert. 27. Ni-l dă numaidecât. 28. Când ne daţi îndărăt banii? 29. Vi-le dăm acuma. 30. Li se dă lecţia. 31. Cine le dă? 32. Profesorul li le dă. 33. Asta vine tocmai la timp. 34. Unde cumperi tutunul pe care îl fumezi. 35. Îl cumpăr la o prăvălie din colţ. 36. Asta-i tocmai ce ne trebue să rămânem acasă. 37. După cum aud nu e în America.

C. *Translate.* 1. He doesn't believe me. 2. He never awakens them. 3. Clean it. 4. Don't clean it. 5. Send him home. 6. He sends it to us immediately. 7. He sends them to them. 8. He does not live in his house. 9. I am smoking his cigarettes. 10. I am wearing my new suit. 11. He orders him to do it. 12. He kills him. 13. I help them. 14. He steals it.

D. *Translate into Romanian.* 1. I am writing to him at once. 2. What can you do if he doesn't answer you? 3. I don't know what to do. 4. Telephone him. 5. That's a good idea. 6. He cannot do it without me. 7. His father gives him a gold watch. 8. He gives you nothing. 9. They give them to them. 10. I see her every day. 11. He goes backwards. 12. I go forward. 13. There is no more water. 14. Will you be good enough to bring a little? 15. The servant must go to bring some. 16. I try to leave early. 17. Likewise, he tries to be on time. 18. What is underneath the chair? 19. The carpet, of course. 20. I don't see him often. 21. One does not see well from here. 22. He is cleaning his shoes. 23. They give themselves a lot of trouble to make him happy. 24. The clothes must be well brushed. 25. I sleep until the sun wakes me up. 26. Do you have bad dreams? 27. Don't forget to put on your coat when you go out. 28. What clothes do you want to wear today? 29. Don't spend your money until you have it. 30. Don't buy what you don't need. 31. He takes her by the hand. 32. That's just what I need. 33. English is not so easy as most people imagine. 34. It's

almost an hour since he left home. 35. Show me the way home. 36. Allow me to light a cigarette. Thank you. 37. Please, don't mention it. 38. I am not quite sure if it's good to smoke. 39. Never mind. 40. I understand you.

E. *Read and translate.* La poalele piramidelor un copil egiptian răsărit (come out) din nisip ca un fragment de umbră (shadow) al piramidei, îți oferă un scarabeu (scarab). Acuma l-a găsit, scotocind (digging) nisipul. E cald. Ţi-l vinde pentru prețul derizoriu de doi piaștri. Departe de a te tocmi (bargain), îi mai dai doi piaștri, ca să n'ai impresia că-l furĭ pe bietul copil. Ai generozitatea omului care a făcut (has made) o strălucită (brilliant) afacere. Abea (only) la Cairo, într'o cafenea, *a*flĭ (you find out) că scarabeul e "Made in Germany"; și că zecĭ de negustorĭ (business men) ambulanți îl vând în cafenele cu un piastru duzina, acesta fiind (being) prețul inițial. La New Castle în Anglia, c*u*mperĭ o brichetă (lighter) originală, a cărei (whose) flacără (flame) în loc să fie stinsă (extinguished) de vânt (wind), e înțețită (spurred). Dar pe vaporul care te aduce în țară (home), într'o zi de plictiseală (boredom), pe când îți răsucești (turn in your hands) admirativ bricheta, observĭ că și invenția britanică e "Made in Germany".

LESSON XIII

138. ***Past participle.*** The forms of the past participle for the four conjugations are

First conjugation	**schimb-at** *changed*
Second conjugation	**put-ut** *been able*
Third conjugation	**făc-ut** *done*
Fourth conjugation	**simţ-it** *felt*
	scobor-ît *descended*
	hotăr-ît *decided*

139. ***Past participles of the irregular verbs***[1]

a da *to give*	**dat** *given*
a bea *to drink*	**băut** *drunk*
a lua *to take*	**luat** *taken*
a mânca *to eat*	**mâncat** *eaten*
a rămânea *to remain*	**rămas**[2] *remained*
a scrie *to write*	**scris** *written*
a sta *to stay*	**stat** *stood*
a şti *to know*	**ştiut** *known*
a vrea *to want*	**vrut**[3] *wanted*
a avea *to have*	**avut** *had*
a fi *to be*	**fost** *been*

See also Appendix I.

140. ***Agreement of past participle.*** The past participle is invariable in the conjugation of the active voice. In verbs conjugated with **a fi** *to be* the past participle agrees in gender and number with the subject.

141. ***Past participle as supine.*** When the past participle is preceded by a preposition (mostly **de**), it acts like the supine in Latin. In English it is equivalent to the infinitive form of a verb, e.g.

[1] The nine verbs in **139**, plus the auxiliaries, comprise practically all of the irregular verbs.

[2] The verb **a rămânea** *to remain* and many of the third conjugation verbs whose stem ends in a consonant (mostly **c, d, g, n**), form their past participle in **-s**, e.g. **merge** *to walk*, **mers** *walked*. These verbs will be indicated in the general vocabulary.

[3] See Appendix.

E greu de făcut *It is difficult to make.* For other uses of the supine see Lesson XXIV.

142. ***Past indefinite.*** This tense is always formed with the auxiliary forms of **a avea** *to have*: **am, ai, a, am, aţi, au,** and the past participle of the main verb.

am schimbat *I have changed*	**am putut** *I have been able*
ai schimbat *you have changed*	**ai putut** *you have been able*
a schimbat *he, she, it has changed*	**a putut** *he, she, it has been able*
am schimbat *we have changed*	**am putut** *we have been able*
aţi schimbat *you have changed*	**aţi putut** *you have been able*
au schimbat *they have changed*	**au putut** *they have been able*
am făcut *I have made*	**am simţit** *I have felt*
ai făcut *you have made*	**ai simţit** *you have felt*
a făcut *he, she, it has made*	**a simţit** *he, she, it has felt*
am făcut *we have made*	**am simţit** *we have felt*
aţi făcut *you have made*	**aţi simţit** *you have felt*
au făcut *they have made*	**au simţit** *they have felt*
am avut *I have had*	**am fost** *I have been*
ai avut *you have had*	**ai fost** *you have been*
a avut *he, she, it has had*	**a fost** *he, she, it has been*
am avut *we have had*	**am fost** *we have been*
aţi avut *you have had*	**aţi fost** *you have been*
au avut *they have had*	**au fost** *they have been*

143. ***Uses of past indefinite.*** This tense is used to indicate an action started in the past and considered completed at the moment of speaking (present), e.g. **Ai citit cartea această? Da, am citit-o.** *Have you read this book? Yes, I have read it.* It may also be used instead of a preterite to designate a past action without its being remote from the present, e.g. **Îi păru rău că s'a făcut de răs** *He regretted that he made himself the butt of laughter.*[1]

[1] The past indefinite is also used, sometimes, instead of a future or even a future anterior to anticipate a completed action, e.g. **Scriu scrisoarea şi m'am dus** *I write the letter and I have gone* (As soon as I finish writing this letter, I shall leave), **Nu mă grăbi că într'o oră m'am dus** *Don't rush me for in an hour I have gone* (Don't rush me, for in an hour I shall have gone).

144. ***Expressions for time of day.*** The questions and answers for the time of day are as follows:

Cât e ceasul? *What time is it?* **E trei şi jumătate.** *It's three-thirty.*
Patru şi un sfert. *Four fifteen.*
Cinci şi douăzeci. *Fifteen after five.*
Opt fără zece. *Ten minutes of eight.*
Şapte punct. *Exactly seven.*

VOCABULARY

alaltăieri day before yesterday
a **alege** to choose, elect
a **aparţine** to belong
a **atinge** to touch
atingere *f* touch
atins touched, reached
auzit heard
auzu *m* hearing
buzunar *mx* pocket
cam about, somewhat
ca·uză *f* cause
a **cere** to demand
chibrit *mx* match
corp *mx* body (as of man)
cre·er *mx* brain
curat -ă clean
curăţeni·e *f* cleanliness
dată *f* date, time
deja already
drept: **ce e**—to tell the truth!
a **dura (ez)** to last
a **explica** to explain
expoziţi·e *f* exposition
fir *mx* wire
gândire *f* thought
a **găsi (esc)** to find
gust *mx* taste
higienă *f* hygiene
a **încerca** to try
încet -ceată soft, slow
a **interesa (ez)** to interest, get someone interested in
a **învăţa** to learn
judecată *f* judgement
a **lega** to tie
măduva spinării *f* the spine
miros *mx* smell
mişcare *f* motion, movement
a **se muta** to move
neregulă *f* disorder
nerv *m* nerve
omenesc -nească human
orşicând any time
pachet *mx* package
a **se petrece** to take place
pictură *f* painting
poimâine day after tomorrow
a **porni (esc)** to start out, emanate
prost proastă fool, foolish, badly
a **răde** to laugh
rându·ială *f* arrangement
a **ră·uşi (esc)** to succeed
a **repeta** to repeat

a ruga to ask, pray
sănătate *f* health
simţ *mx* feeling
a stinge to extinguish
a studia (-ez) to study
tablou *mx* picture
a tăcea to keep quiet
tare strong, loud
telegraf *mx* telegraph
a ţine to hold
treabă *f* task, business
ultim -ă last
văz *mx* sight
vo·inţă *f* will
vorbă *f* speech; —**cu**—word for word

EVERYDAY EXPRESSIONS

Acuma+a measure of time. Ago. (**Acuma două luni** Two months ago.)
Cât va dura? How long will it last?
A-şi căuta de treabă. To mind one's business.
Cum nu! Of course. By all means.
A da de veste. To announce; to inform; to let know.
Da sau ba? Yes or no?
A face plăcere. To please; to give pleasure.
Lucru curios! Strange! It's a strange thing!
În orice caz. In any case.
Mai întâi de toate. First of all.
Păcat! It's too bad; it's a pity.
A pune rânduială. To set in order.
A se purta. To conduct oneself.

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Am ales o carte. 2. A pornit la zece. 3. Au stins lumina. 4. Am repetat ce a spus. 5. Aţi răuşit la examene. 6. Au răs foarte mult. 7. A vrut să se ducă. 8. A băut un pahar de apă. 9. A fost la ţară. 10. A cerut puţină pâine. 11. A legat pachetul. 12. A băut laptele.

B. *Translate into English.* 1. Curăţenia este mama sănătăţii. 2. Trebuc să ne ţinem corpul curat. 3. Creerul, măduva spinării şi nervii pun rânduială în viaţă. 4. Creerul regulează gândirea, judecata şi voinţa. 5. Măduva spinării e legată cu creerul. 6. Nervii simţurilor şi ai mişcării pornesc din partea de jos a creerului. 7. Mai sunt încă şi nervii mirosului şi nervii văzului. 8. Nervii sunt ca firele de telegraf. 9. Dau de veste creerului când în corpul nostru se petrece vreo neregulă. 10. Când creerul este bolnav, omul nu e în stare de nici o treabă. 11. El mi-a repetat vorbă cu vorbă tot ce i-ai spus. 12. A vorbit aşa de încet că nimeni nu l'a înţeles. 13. Au fost aicea acum două săptămâni. 14. Am

cerut să-l văd când a fost aicea. 15. El a răs când i-am spus că nu plec. 16. Dar a tăcut când i-am explicat cauza. 17. Câteodată pare să fie cam prost. 18. Lucru curios; își ține mereu mâinele în buzunar. 19. In loc de a crește rămâne copil. 20. Poimâine ne ducem să vedem o expoziție de picturi. 21. Alaltăieri am fost la cinematograf. 22. Expoziția e foarte răușită. 23. Nu-ți stinge chibritul. 24. Aiales ceva de cumpărat? 25. Am încercat să cumpăr un tablou dar n'am răușit. 26. Tabloul pe care am încercat să-l cumpăr aparține unui prieten al meu. 27. Cât va dura expoziția? 28. Nu știu; dar în orice caz cel puțin o săptămână. 29. Te duci când îți vine gustul, da sau ba? 30. De ce nu-ți cauți de treabă? 31. Păcat că nu pot să-ți fac plăcere. 32. Nu face nimica. Te văd astăzi după masă.

C. *Translate.* 1. He put the picture in the house. 2. He wrote the letter. 3. He has taken the book. 4. He kept quiet. 5. He moved to another house. 6. He tried to move. 7. He ate the bread. 8. He found a picture. 9. I had a task to do. 10. He wanted to speak. 11. They had a strong will. 12. You found a wire.

D. *Translate into Romanian.* 1. I spoke with him the day before yesterday. 2. I interested him in the picture exhibit. 3. He spoke to me only of hygiene. 4. He told me he is studying now about the human body. 5. First of all, cleanliness is the mother of health. 6. The brain is the most important part of the body. 7. Likewise, the spine and the nerves. 8. There are nerves for all of our senses. 9. That is, the senses of smell, taste, sight, touch, and hearing. 10. Every disorder found in the body is felt in the brain. 11. He learned the lesson word for word. 12. He spoke, however, too low. 13. When was he here the last time? 14. He was here three days ago. 15. Did he ask to see me? 16. He explained to me why he did not ask to see you. 17. He laughed when I told him. 18. He does not conduct himself well. 19. It's too bad; he doesn't realize this. 20. I have chosen a house. 21. I discovered a very pretty house. 22. I succeeded in buying it. 23. I have already moved my family. 24. I have something to do now. 25. I have tried to buy a house. 26. When can I find you at home? 27. I am at home every day but not on Wednesday. 28. May I come to see you? 29. Of course. I am glad to see you any time. 30. A man wants to talk with you. 31. I can't hear you; speak louder. 32. A man has come to speak with you.

E. *Read and translate.* Apoi, la întrunirea (meeting) publică — a doua greșală — când și-a făcut profesia de credință, prea a vorbit puțin și, fie (either) din pricina solemnității momentului, fie (or) din alte cauze

independente de voința lui, prea nu s'a înțeles ce voește (desired) să spună. Sute (hundreds) de cetățeni, din centru și de la periferie, doritori (wishing) să-i audă cuvântul, se înghesuiau (crowded) și pe scaune și în picioare în sala prea mică, căci poliția decuvreme (earlier) a umblat din casă în casă și a anunțat întrunirea. Publicul n'a manifestat nici un soiu (kind) de nemulțumire (discontented), ba unii au și (even) aplaudat elocuența lui Ionică; dar chiar de atunci Manolache Ilieș, care a ascultat cu atenție oratorul, a fost de părere că discursul lui Lucan a adus mai multe voturi lui Tătaru.

LESSON XIV

145. ***Interrogative and relative pronouns*** **cine** *who and* **ce** *what.* **Ce** is also used as an interrogative adjective.

cine

N. **cine** *who*	**Cine a venit să-ţi dea cartea?** *Who came to give you the book?* **Nu ştiu cine a venit** *I don't know who came.*
G. **al (a, ai, ale) cui** *whose*	**A cui e cartea asta?** *Whose book is this?* **Nu ştiu a cui e cartea** *I don't know whose book it is.*
D. **cui** *to whom*	**Cui i-ai dat cartea?** *To whom did you give the book?* **Nu ştiu cui i-am dat-o** *I don't know to whom I gave it.*
A. **pe cine** *whom*	**Pe cine ai văzut astăzi?** *Whom did you see today?* **Nu-l cunoşti pe cine am văzut astăzi** *You don't know* (the one) *whom I saw today.*
Ce *what* is invariable	**Ce zici?** *What do you say?* **Nu ştiu ce să zic** *I don't know what to say.* **Ce casă e asta?** *What house is this?*

146. ***Gender and number for*** **cine** ***and*** **ce.** Since **cine** and **ce** do not show gender or number, Romanian uses in order to indicate gender and number the following forms:

MASCULINE

SINGULAR	PLURAL
cel ce *the one who*	**cei ce** *the ones who*
cel care *the one who*	**cei care** *the ones who*
acel care *that one who*	**acei care** *those who*

FEMININE

cea ce *the one who*	**cele ce** *the ones who*
cea care *the one who*	**cele care** *the ones who*
acea care *that one who*	**acele care** *those who*

The G.-D. for **cel** are in the singular **celui** *m.*, **celei** *f.*, and for the plural **celor** for both genders.

147. ***Uses of* cine *and* ce.**

(*a*) **Cine** is used only for persons, and can be subject or object, e.g. **Cine vorbeşte?** *Who is speaking?* **Nu ştiu de cine vorbeşti** *I don't know of whom you are speaking.*

(*b*) **Cine** may carry the meaning of *someone*, e.g. **Nu-i cine să mă ajute** *There is no one on whom I can call for help.*

(*c*) **Ce** is used to express the relative forms *what, that which*, e.g. **Nu înţeleg ce spui** *I don't understand what you are saying*, **Ce mă interesează pe mine e chestia monetară** *That which interests me is the monetary question.*

(*d*) **Ce** is used with the prepositions **de** *of, from*, **din** *from*, **despre** *about, of*, and **la** (indicating the dative) to form questions, e.g. **De ce nu vine?** *Why doesn't he come?* **Din ce se face?** *What is it made of?* **Despre ce vorbiţi?** *What are you talking about?* **La ce te gândeşti?** *What are you thinking of?*

(*e*) **Ce** refers generally to things or indefinite actions or ideas, e.g. **Ce vrei?** *What do you want?* **Nu ştiu la ce mă gândesc** *I don't know what I am thinking about.* **Ce-mi pasă!** *What do I care!*

(*f*) In indirect discourse **ce** requires practically always a verb in the subjunctive, e.g. **Nu ştia ce să zică** *He did not know what to say.*

Notice that **ce** may also be used as subject or object.

148. ***Imperfect indicative.*** This tense is formed as follows:

(*a*) *First conjugation.* The endings **-am, -ai, -a, -am, -aţi, -au** are added to the stem of the infinitive, e.g. **a schimb-a** *to change*, **schimb-am** *I was changing, changed.* The full conjugation of **a schimba** in the imperfect indicative is

a schimba *to change*
schimb-am *I was changing*
schimb-ai *you were changing*

schimb-a *he was changing*
schimb-am *we were changing*
schimb-aţi *you were changing*
schimb-au *they were changing*

(*b*) *Second and third conjugation.* The endings **-eam, -eai, -ea, -eam, eaţi, -eau** are added to the stem of the infinitive.

a putea *to be able*	**a face** *to make, do*
put-eam *I was able*	**făc-eam** *I was making*
put-eai *you were able*	**făc-eai** *you were making*
put-ea *he was able*	**făc-ea** *he was making*
put-eam *we were able*	**făc-eam** *we were making*
put-eaţi *you were able*	**făc-eaţi** *you were making*
put-eau *they were able*	**făc-eau** *they were making*

(*c*) *Fourth conjugation.* Verbs of this conjugation whose infinitive stem ends in a consonant add the imperfect endings **-eam, -eai,** etc., directly to that stem, e.g. **a simţi** *to feel,* **simţ-eam** *I was feeling.* If the stem of the infinitive ends in a vowel the imperfect endings become **-iam, -iai, -ia, -iam, -iaţi, -iau,** e.g. **a trăi** *to live,* **tră-iam** *I was living.* Verbs whose stem ends in **r** and the infinitive in **î** take the endings of the first conjugation **-am, -ai, -a,** etc., e.g. **a hotărî** *to decide,* **hotăr-am** *I was deciding*; **a scobor-î** *to descend,* **scobor-am** *I was descending.* The full conjugation of these verbs in the imperfect tense is

a simţi *to feel*	**a trăi** *to live*
simţ-eam *I was feeling*	**tră-iam** *I was living*
simţ-eai *you were feeling*	**tră-iai** *you were living*
simţ-ea *he was feeling*	**tră-ia** *he was living*
simţ-eam *we were feeling*	**tră-iam** *we were living*
simţ-eaţi *you were feeling*	**tră-iaţi** *you were living*
simţ-eau *they were feeling*	**tră-iau** *they were living*

a hotăr-î *to decide*	**a scobor-î** *to descend*
hotăr-am *I was deciding*	**scobor-am** *I was descending*
hotăr-ai *you were deciding*	**scobor-ai** *you were descending*

hotăr-a *he was deciding*	**scobor-a** *he was descending*
hotăr-am *we were deciding*	**scobor-am** *we were descending*
hotăr-aţi *you were deciding*	**scobor-aţi** *you were descending*
hotăr-au *they were deciding*	**scobor-au** *they were descending*

149. ***Imperfect indicative of the irregular verbs*** **a avea** *to have*, **a fi** *to be*, **a da** *to give, and* **a sta** *to stay.*

aveam *I had*	**eram** *I was*
aveai *you had*	**erai** *you were*
avea *he had*	**era** *he was*
aveam *we had*	**eram** *we were*
aveaţi *you had*	**eraţi** *you were*
aveau *they had*	**erau** *they were*

dădeam[1] *I was giving*	**stăteam**[1] *I was staying*
dădeai *you were giving*	**stăteai** *you were staying*
dădea *he was giving*	**stătea** *he was staying*
dădeam *we were giving*	**stăteam** *we were staying*
dădeaţi *you were giving*	**stăteaţi** *you were staying*
dădeau *they were giving*	**stăteau** *they were staying*

150. ***Use of imperfect indicative.*** This tense is generally used to express action or state in the past as continuing, repeated, or habitual, and for description in the past (its use corresponds largely with that of the imperfect indicative of the other Romance languages), e.g. **Când stăteau cu noi, mâncam împreună în fiecare zi** *When they stayed with us, we used to eat together every day.* Sometimes the imperfect indicative is used instead of the conditional to express regret for not having done something, e.g. **Dacă aveam, îi dădeam** *If I had, I would give him.*[2]

VOCABULARY

aceea *fsg* that	**alături** alongside, next
acesta *m* this, this one	**altele** *fpl* others
a ajunge to arrive, suffice	**altfel** differently, otherwise

[1] See Appendix for other forms of this verb in the imperfect indicative.

[2] The imperfect form in Romanian may be rendered in English in three ways, e.g. *I was changing, I used to change, I changed* is contained in **schimbam.**

a se amuza (ez) to amuse oneself, have a good time
a apăra to defend
a apăsa to press down
a arăta to show
armată *f* army
a ascunde to hide
a ascuți to sharpen
astea *fpl* these
bărem(ĭ) at least
binișor fairly well
bridge bridge (card game)
călători·e *f* trip
a călători (esc) to travel
a cântări (esc) to weigh
che·ie *f* key
chiar dacă even though
a clătina to shake
cineva someone
circumstanță *f* circumstance
confortabil -ă comfortable
a convinge to convince
a se culca to go to bed
a cunoaște be acquainted with, know
cuțit *mx* knife
a demonstra (ez) to demonstrate, show
de·osebit -ă different
a depinde to depend
dulap *mx* chest of drawers
a folosi (esc) to profit by
a îngrășa to fatten; *vr* to become fat
a întâlni (esc) to meet
a întoarce to return
a întrebu·ința (ez) to make use of
a juca to play
a lipi (esc) to paste, stick
a lovi (esc) to strike (a blow)
miezul nopții midnight
militar -ă military
minge *f* ball
mult de tot very much
nu mai+verb no . . . longer
a se odihni (esc) to rest
pace *f* peace
pălări·e *f* hat
a părea to seem
periculos -loasă dangerous
a permite to permit
plic *mx* envelope
a se plimba to take a walk
posíbil -ă possible
a presupune to suppose
a propune to propose
răcoare cool
rar -ă rare
Rus *m* Russian (person)
serviciu *m* service
a sparge to break
tânăr -ă young, young man or woman
timbru *mx* stamp
tine you
tinerime youth, young people
a trăi (esc) to live
a turbura to trouble
a umbla to walk
uneorĭ sometimes
vo·iaj *mx* trip

EVERYDAY EXPRESSIONS

Cât mai mult posibil. As much as possible.
Cum îi merge? How is he getting along?

Din nenorocire. Unfortunately.
Drept vorbind. Truly speaking.
Fără îndoială. Without doubt.
A fi de acord. To be in agreement; to agree.
A fi dispus. To feel like.
În genere. In general.
Într'adevăr. Really.
În ziua de astăzi. Nowadays.
Mai curând. Rather; sooner.
Pe deplin. Fully.

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Voiajam foarte des. 2. Mă apăram când aveam nevoie. 3. Ascundeam toate cărțile. 4. Ce făceați la țară? 5. Ne amuzam tot timpul. 6. Ne trebuia o cheie. 7. Cum îi mergea fratelui său? 8. Credeam că-i mergea binișor. 9. Mâncau atâta că se îngrășau ceva grozav. 10. Se odihnea că era obosit. 11. Încercam și încercam dar tot nu răușiam. 12. Clătina mereu din cap. 13. A cui e pălăria asta? 14. Ale cui sunt pălăriile astea? 15. Cui i-ai spus că n'a venit?

B. *Translate into English.* 1. Cine era domnul cu care te plimbai ieri? 2. Drept vorbind, îl cunosc foarte puțin. 3. De ce culoare era pălăria lui? 4. Crede-mă; nu-mi aduc aminte prea bine. 5. Când eram la țară mă amuzam foarte mult. 6. Depinde dacă timpul e frumos. 7. Barem era răcoare? 8. Era răcoare aproape tot timpul. 9. Îmi lipseau mai ales prietenii mei. 10. Mi se pare că te-ai îngrășat puțin. 11. Da; cântăresc mai mult. 12. Ce făceai la țară? 13. În genere, mă odihneam cât mai mult posibil. 14. Unele ori, ne duceam la cafenea. 15. Jucam cărți, dar foarte rar. 16. În ziua de astăzi trebue să știi să joci cărți, mai ales bridge. 17. Și ce altele făceai? 18. Făceam ce eram dispus să fac. 19. Eu am ajuns să joc destul de bine tenis. 20. În timpul călătoriei mele la Paris am început să învăț jocul acesta. 21. Când ai fost la Paris ai întâlnit pe prietenul meu? 22. Da; trăia alături de mine. 23. Îl vedeai deseori? 24. Ne întâlneam numai rar. 25. Cum îi mergea? 26. Îi mergea binișor. 27. Presupun că la Paris te culcai târziu. 28. Nu puteam să fac altfel. 29. Aveam o cameră foarte confortabilă. 30. Viața ta nu era deosebită din aceea de aicea. 31. Sunt de acord cu tine. 32. Tinerimea face ce vrea. 33. Cui îi spui? 34. Îi spun cui îl interesează. 35. Nu știu la ce te gândești. 36. Pe cine ai văzut? 37. Am văzut pe cel care a încuiat dulapul. 38. Era fără îndoială acela care avea cheia.

C. *Translate.* 1. He was arriving. 2. They always hid their thoughts. 3. He was weighing the meat. 4. He did not convince anybody. 5. We used to go to bed at two. 6. He did not know anybody. 7. We were locking the store. 8. We used to meet him every day. 9. You were making use of your knowledge. 10. He was playing. 11. He did not permit me to come. 12. They were living at least as well as we. 13. To whom did you give it? 14. Whose books are these? 15. Who does not know that? Whose knife is it?

D. *Translate into Romanian.* 1. When I was young and played ball, I used to break many windows. 2. My big brother used to defend me. 3. Later he went into the army. 4. He used to travel a lot. 5. He profited a lot from his military service. 6. Unfortunately he does not live with us any more. 7. Whose houses are these? 8. To whom do you propose this? 9. I was proposing it to him. 10. I believed it was the one who was here last week. 11. In general, I don't hide anything. 12. He does not stick the stamp on the envelope. 13. Why don't you press harder? 14. I was supposing that it must stick easier. 15. Who came this morning? 16. I thought your father was coming. 17. Yes, I saw him today, in the afternoon. 18. He showed me how to hit (se lovește) with a hammer. 19. At midnight I am leaving for Berlin. 20. Nowadays it must be a dangerous trip. 21. I don't think so; even though the Russians have troubled the peace. 22. Whom do you intend to see? 23. If circumstances permit I intend to see my sister. 24. To tell the truth the situation is not so serious as it was. 25. With whom are you going? 26. I don't know if anyone is coming with me. 27. I tried to convince my father to come with me. 28. He doesn't think it's right. 29. I am fully convinced that it is so. 30. I agree with you. 31. I think that you did not intend to be gone long. 32. When I saw him he was coming back. 33. Where was he coming from? 34. With whom is he going? 35. To whom did you say good-bye? 36. Whose is this picture? 37. Whose children are they? 38. The children to whom I spoke yesterday?

E. *Read and translate.* A doua (the second) particularitate a acestui om era fobia microbilor. Îi vedea presărați (distributed) pe toate cele (everything): pe mâna prietenilor, pe clanța (knob) ușelor, pe cartonul[1] țigărilor. Fumător pasionat, nu-și fuma țigara decât după ce-i pârjolea (seared) cartonul la flacără (flame) făcând din el un fel de frigărui (roasting spit) fierbinte. Din aceasta cauză, buza de jos era ușor arsă (burned).

[1] In Romania more expensive cigarettes have one tip made of very light cardboard.

Aceştĭ microbĭ, permanenţĭ pe toate cele, îi dădeau gesturĭ alegorice. Dupa ce strângea o mână — politicos, nu întorcea spatele celor care-i întindeau mâna — scotea dintr'un buzunar o sticluţă (a little bottle) cu alcool de peste patruzecĭ de grade, şi se dezinfecta. Microbiĭ îl izolau complect de viaţă. Nimenĭ nu-i făcea vizite. Nimenĭ nu-şĭ dădea seama de această viaţă de noapte şi această fobie de microbĭ. Poate că nicĭ el nu-şi mai dădea perfect seamă.

Preşedintele Truman l'a concediat pe MacArthur dela posturile de comandă militară pe care le deţinea, pe baza că acesta nu a suportat şi a căutat în mod public să schimbe marea strategie a războiului Naţiunilor Unite contra agresiunii din Coreea. Dupa cum am anunţat într'un număr trecut al ziarului nostru, Generalul MacArthur a declarat că găseşte nimerit ca politica externă a acestei ţărĭ să-şĭ concentreze forţele spre distrugerea comuniştilor din Asia şi nu în Europa. Totodată, acesta a cerut admiterea armatelor lui Chiang Kai-Shek să atace China continentală, iar avioanele americane să bombardeze bazele militare chineze comuniste. Truman a vrut să limiteze războiul la Coreea.

LESSON XV

151. ***Interrogative adjective and interrogative, and relative pronoun*** **care.** **Care** *which, which one, who,* and **ce** *what, which* may be used as interrogative adjectives, interrogative and relative pronouns. **Care** indicates persons or things previously referred to. **Care** is declined as follows:

care[1]

MASCULINE

SINGULAR

N. **care** *which, which one, who*	**Cum vă place tabloul? Care?** *How do you like the picture? Which one?* **Care-i al vostru?** *Which is yours?* **Tabloul care mi-a plăcut.** *The picture (which) I liked.*
G. **al (a, ai, ale) cărui (a)**[2] *whose*	**A murit băiatul lui. Al căruia?** *His boy died. Whose?* **Al cărui băiat a murit?** *Whose boy died?* **Un om al cărui băiat a murit.** *A man whose boy died.*
D. **cărui (a)** *to which, to whom*	**I-am dat lui banii. Căruia?** *I gave him the money. To whom?* **Căruia din prietenii tăi i-ai împrumutat bani?** *To which of your friends did you lend money?* **E prietenul cărui i-am împrumutat banii.** *It's the friend to whom I lent the money.*

[1] Although the interrogative and relative pronoun **ce** should be used for things and **care** for persons, this distinction is not always observed in Romanian.

[2] The **a** is added in the G.-D. when **cărui** is a substantivized pronoun.

A. **pe care** *which, (of) which one, whom*

Am văzut pe unul din fraţii lui. Pe care? *I saw one of his brothers. Which one?* **Pe care băiat cauţi? Văd băiatul pe care îl caut.** *I see the boy (whom) I am looking for.*

PLURAL

N. **carĭ** or **care** *which, which ones, who*

Cum vă plac tablourile? Carĭ? *How do you like the pictures? Which ones?* **Carĭ sunt ai voştri?** *Which ones are yours?* **Tablourile carĭ mi-au plăcut.** *The pictures which I liked.*

G. **al (a, ai, ale) căror (a)** *whose*

Au murit băieţii lor. Ai cărora? *Their boys have died. Whose?* **Ai căror băieţi au murit?** *Whose boys died?* **Părinţii al căror băiat a murit.** *The parents whose boy died.*

D. **căror (a)** *to which, to whom*

Le-am dat lor banii. Cărora? *I gave them the money. To which ones?* **Cărora din prietenii tăi le-ai împrumutat banii?** *To which of your friends did you lend the money?* **Sunt prietenii cărora le-am împrumutat banii.** *They are the friends to whom I lent the money.*

A. **pe carĭ** or **pe care** *which, which ones, whom*

Am văzut pe unii din fraţii lui. Pe carĭ? *I saw some of his brothers. Which ones?* **Pe care băieţi căutaţi?** *Which boys are you looking for?* **Văd (pe) băieţii pe care îi căutaţi.** *I see the boys (whom) you are looking for.*

FEMININE

SINGULAR

N. **care** *which, which one, who*

Cum vă place cartea? Care? *How do you like the book? Which?* **E domnişoara care a vorbit cu mine.** *It's the young lady who spoke to me.* **Care carte e a voastră?** *Which book is yours?*

G. **al (a, ai, ale) cărei (a)** *whose*

Cum vă place copilul ei? Al cărei? Ai cărei copii sunt? *Whose children are they?* **E doamna a cărei fată am văzut.** *It's the lady whose girl I saw.*

D. **cărei (a)** *to which, to whom*

I-am dat cartea ei. Căreia? *I gave her the book. To which one?* **Căreia i-ai dat?** *To which one did you give it?* **Cărei domnişoare ai vorbit?** *To which young lady did you speak?*

A. **pe care** *which, which one, whom*

Am văzut pe una din surorile lui. Pe care? *I saw one of his sisters. Which one?* **Pe care domnişoară ai văzut?** *Which young lady did you see?* **Doamna pe care ai văzut.** *The lady whom you saw.*

PLURAL[1]

N. **care** or **cari** *which, which ones, who*

Cum vă plac cărţile? Care? *How do you like the books? Which ones?* **Care sunt ale voastre?** *Which are yours?* **Care domnişoare au vorbit cu voi?** *Which young ladies spoke with you?*

[1] It will be noted that the plural forms listed here are the same as for the masculine.

G. **al (a, ai, ale) căror (a)** *whose* — **Cum vă plac copiii lor? Ai cărora?** *How do you like their children? Whose?* **Ale căror sunt?** *Whose are they?* **Fetele ale căror doamne aţi văzut?** *Whose ladies' daughters did you see?*

D. **căror (a)** *to which, to whom* — **Le-am dat cartea lor. Cărora?** *I gave them the book. To whom?* **Cărora le-ai dat?** *To whom did you give them?* **Căror domnişoare ai vorbit?** *To which young ladies did you speak?*

A. **pe cari** or **pe care** *which, which ones, whom* — **Am văzut pe unele din surorile lui. Pe care?** *I saw some of his sisters. Which ones?* **Pe care domnişoare ai văzut?** *Which young ladies did you see?* **Doamnele pe care le-am văzut.** *The ladies whom I saw.*

152. *Use of* **care.** The use of **care** is as follows:

1. As an interrogative adjective
   (*a*) It may be used for both persons and things, e.g. **Care băiat vine?** *Which boy is coming?* **Care carte vrei?** *Which book do you want?*
   (*b*) The possessive article is used with the genitive in both singular and plural, e.g. **Ale cărui băiat sunt cărţile astea?** *These books belong to which boy?*
   (*c*) **Care** and **cari** may both be used in the plural, although **cari** is not accepted in present-day approved orthography.

2. As interrogative and relative pronoun it is used as above and also
   (*a*) In the accusative one may use **care** without a preposition, especially when the object is not a personal

one, e.g. **Banii cari i-am primit** *The money which I received* instead of **pe cari i-am primit.**

(*b*) The possessive article may be used with the genitive in both singular and plural.

Care is accented, in all forms, on the first syllable.

VOCABULARY

aceeaşi *sgf* the same
ace·ia *f* that adj. & pron
acel *m* that adj & pron
acelaş *msg* the same
adăpost *mx* shelter
a **adăposti (esc)** to shelter
a **aminti (esc)** to remind
animal *mx* animal
anumit -ă *adj* certain
atât de *adj* so much
autor *m* author
capră *f* goat
a **celebra (ez)** to celebrate
cetăţean *m* citizen
cinstit -ă honest
datori·e *f* debt, duty
despre about, of
douăzeci twenty
eveniment *mx* event
fapt *mx* fact
a **feri (esc)** to protect
ger *mx* frost
grajd *mx* barn, stable
hartă *f* map
hrană *f* feed, food
a **hrâni (esc)** to feed
iată here is, there is (when pointing)
ieri yesterday
a **îngreuna (ez)** to burden, render difficult
inteligenţă *f* intelligence
a **invita (ez)** to invite
istori·e *f* history
lângă near, next
mi·e *f* thousand
muncă *f* labor, work
a **muri** to die
naţiune *f* nation
neîncetat -ă ceaseless
oaie *f* ewe
orb, oarbă blind
a **păstra (ez)** to keep
piaţă *f* market, square
po·et *m* and *f* poet
popor *mx* people
porc *m* pig
a **reaminti (esc)** to recall (bring to mind)
recent -ă recent
renume *mx* renown
a **socoti (esc)** to reckon, deem
soţie *f* wife
strămoş *m* ancestor
sută *f* hundred
ţăran *m* peasant
trecut *mx* past
trist -ă sad
vitejie *f* bravery
vite de muncă *fpl* cattle (beasts of burden)

EVERYDAY EXPRESSIONS

A se bucura. To rejoice.
Ce s'a întâmplat? What happened?
Ce să mai spun? What else can I say?
Cum se face? How come?
A face de bună voie. To do willingly.
În ce privește . . . With regard to . . .
A pune la lucru. To put to work.
A se stinge din viață. To die.
A se teme. To be afraid.
Să ne vedem cu bine! Till we meet again! So long!

EXERCISES

A. *Translate.* 1. Ce păstrăm? 2. Despre care carte vorbești? 3. Un om al cărui tată a murit. 4. Poetul care ne-a scris. 5. Iată Maria a cărei capră mănâncă mult. 6. Popoarele ai căror cetățeni sunt cinstiți. 7. Cărei soră ai scris? 8. Pe care oaie ai adăpostit? 9. Nu-mi amintesc ai cărei sunt. 10. Acela căruia i-am vorbit e un prieten al meu. 11. La care adăpost i-ai trimes. 12. I a ferit de ger.

B. *Translate into English.* 1. Care casă e a ta? 2. Casa asta la stânga. 3. Care număr vine după patru? 4. Numărul cinci vine după patru. 5. Ce ai făcut ieri? 6. Am fost la piață. 7. Iată domnul pe al cărui fiu îl cunoști. 8. Unde e doamna a cărei fată e așa de bolnavă. 9. Doamna despre care ai vorbit e una din prietenele mele. 10. Un om care nu se teme de nimica. 11. Care e fratele tău? 12. Acel care vorbește cu domnul acela. 13. Pe care din aceste doamne o cunoști. 14. Căruia din prietenii tăi i-ai scris? 15. Care e numele domnului pe care l'am invitat? 16. Ale căror sunt cărțile astea? 17. Domnișoarele cărora le-ai dat cartea au plecat. 18. Am întâlnit un domn al cărui nume l-am uitat. 19. Cum se face că doamna care a fost aici s'a dus. 20. Cine e așa de orb ca aceia carî nu vreau să vază? 21. Pe carî din acești băieți îi cunoști? 22. N'am înțeles ce ai spus. 23. Domnul cu care am vorbit e un prieten al tatălui meu. 24. Nu mi-ai spus ce să fac. 25. Nicî un lucru nu e greu când îl facî de bună voie. 26. Vezî pe domnul de care ți-am vorbit? 27. Ce s'a întâmplat? 28. Soția sa s'a stins din viață în seara zilei de douăzecî și opt Mai o mie nouă sută (și) treisprezece. 29. Ce să mai spui; e trist. 30. Nimenî nu se bucură de moartea ei. 31. Păcat că a murit. 32. Să ne vedem cu bine!

C. *Translate.* 1. Which pig is not eating? 2. This is the goat whose

food is ready. 3. To whom did you give it? 4. I don't know to which one among them I gave it. 5. Which books are these? 6. To which ones do they belong? 7. It is the peasant whose child is blind. 8. Which child? 9. He is the man whose children are so intelligent. 10. To whom are you saying good-bye? 11. What's this? 12. The maps which are on the table.

D. *Translate into Romanian.* 1. To which one of them belongs this book? 2. It belongs to the woman of whom I spoke. 3. It's the same woman to whom I gave it. 4. I saw the girls whose father is a professor. 5. Which number comes between eight and ten? 6. Of which do you speak? 7. Which authors do you read most? 8. I read authors who write with their intelligence more than with their heart. 9. I know what I told him. 10. To which one did you give the money? 11. Whose are the maps you brought? 12. To which woman does this child belong? 13. This child belongs to the woman who was here yesterday. 14. You mean the woman whom we saw? 15. To which friends did you write? 16. I wrote to the friends to whom I wrote last week. 17. Nations have certain days which they celebrate. 18. Romania had many important days in its past. 19. These important days bring to our minds the bravery of its ancestors. 20. Other important days celebrate events which remind them of recent times. 21. On May 10 they are reminded of many great events. 22. Romania has an interesting history. 23. The beasts of burden hold an important place in the life of a peasant. 24. In winter he must shelter them from frost. 25. In summer he must prosect them from too much heat. 26. The shelter of the cattle must be kept clean. 27. The duty of the peasant is to clean them constantly. 28. As to feed, he must give them as much as he believes the cattle can eat. 29. When he puts them to work he may not burden them with too much labor. 30. Near a man's house, there also live other animals. 31. The sheep, the goats, and the pigs must be fed and sheltered. 32. The barn of a peasant must be kept clean.

E. *Read and translate.* Am fost cu mama într'o vară la Carlsbad. După terminarea băilor, ne-am suit (climbed) în tren și am plecat spre țară. In compartimentul nostru se află o doamnă grasă (fat) care abia se vedea (was visible) dintr'un șal (shawl) mare. La vamă (customs) funcționarii ne trece în revizie, întrebând (asking) pe fiecare dacă n'avem ceva de declarat. Mama a spus că are țigări, pe care le aduce tatălui meu. După plecarea funcționarilor, Doamna cea voinică (strong) e veselă, ba chiar (even) ironică. Deodată se adresează mamei și zice: "Vreți (do you wish)

să vedeţi o dantelă fină?" şi fără să aştepte un răspuns, a scos (took out) o bucată de dantelă fină, pe care o ascunsese (had hidden) cu multă dibăcie (skill). Noi am rămas miraţi. "De ce s'o declar? N'am păgubit (hurt) pe nimeni, dacă n'am plătit-o!" Mama n'a răspuns nimic, dar mi-a zis încet cât de mult se înşeală această femeie. Ea a păgubit pe toţi şi chiar pe noi fiindcă a furat (robbed) statul. Şi cred că această femeie cu înfăţişarea (appearance) cumsecade (lady-like), e în fond o hoaţă (robber). Mai bine să rămân săracă cu câţiva bani, decât să fiu o hoaţă.

LESSON XVI

153. ***Stressed personal pronouns.*** The forms of the stressed personal pronoun are:

	SINGULAR		PLURAL
1	**eu** *I*	1	**noi** *we*
2	**tu** *thou*	2	**voi** *you*
3	**el** or **dânsul** *he*	3	**ei** or **dânşii** *they* m.
	ea or **dânsa** *she*		**ele** or **dânsele** *they* f.

154. ***Declension of stressed personal pronoun.*** The above forms of the personal pronoun are declined as follows:

FIRST PERSON

	SINGULAR	PLURAL
N.	**eu** *I*	**noi** *we*
G.	—[1]	—
D.	**mie** *to me*	**nouă** *to us*
A.	**(pe) mine** *me*	**(pe) noi** *us*

SECOND PERSON

N.	**tu** *thou*	**voi** *you*
G.	—	—
D.	**ţie** *to thee*	**vouă** *to you*
A.	**(pe) tine** *thee*	**(pe) voi** *you*

THIRD PERSON MASCULINE[2]

N.	**el** or **dânsul**[3] *he*	**ei** or **dânşii** *they*
G.-D.	**lui** or **dânsului** *of* or *to him*	**lor** or **dânşilor** *of* or *to them*
A.	**(pe) el** or **(pe) dânsul** *him*	**(pe) ei** or **(pe) dânşii** *them*

[1] The genitive is replaced by the possessive pronoun.

[2] The stressed reflexive pronouns singular and plural for both genders are:
D. **şie** *to himself, to herself, to oneself, to themselves.*
A. **sine** *himself, herself, oneself, themselves.* See Lesson XIX.

[3] **Dânsul, dânsa,** etc., are used for persons only.

THIRD PERSON FEMININE

N. **ea** or **dânsa** *she*	**ele** or **dânsele** *they*
G.-D. **ei** or **dânsei** *of* or *to her*	**lor** or **dânselor** *of* or *to them*
A. **(pe) ea** or **(pe) dânsa** *her*	**(pe) ele** or **(pe) dânsele** *them*

155. ***Changes in* dânsul, dânsa, *etc., after certain prepositions.*** The forms **dânsul, dânsa, dânşii,** and **dânsele** become **însul, însa, înşii, însele** after the preposition **într(u)** *in*, **dintr(u)** *from*, and **printr(u)** *by*.

MASCULINE

SINGULAR	PLURAL
într'însul *in him*	**într'înşii** *in them*
dintr'însul *of* or *from him*	**dintr'înşii** *of* or *from them*
printr'însul *by him*	**printr'înşii** *by them*

FEMININE

într'însa *in her*	**într'însele** *in them*
dintr'însa *from her*	**dintr'însele** *from them*
printr'însa *among, by her*	**printr'însele** *among, by them*

156. ***Uses of stressed pronouns.*** The stressed pronouns are used as follows:

(*a*) The subject pronoun (nominative forms) is used only rarely and then only for differentiation or emphasis (see Lesson II), e.g. **Eu i-am dat lui o carte, nu tu** I *gave him a book*, NOT *you*.

(*b*) The other cases of stressed pronouns are also used for differentiation or emphasis, e.g. **Eu i-am dat o carte lui, nu vouă** *I gave him a book, not to you*; **Am vorbit cu el, nu cu ele** *I spoke with him, not with them* (*f*); **Profesorul l'a chemat pe el, nu pe dânsa** *The professor called him, not her.*

(*c*) The forms **dânsul, dânsa, dânşii, dânsele**[1] are used for emphasis or contrast, e.g. **Au chemat pe toţii, dar nu pe**

[1] The forms **dânsul, dânsa,** etc., are also used as a more polite form than the accusative form, e.g. **Mă duc cu dânsa** *I am going with her* is more polite than **Mă duc cu ea.**

mine şi pe dânsa *They called everybody, but not me and her.* They are rarely used in the nominative, e.g. **Dânsa nu ştie că eu am sosit** *She does not know that I arrived.*

(*d*) The stressed forms in the dative and accusative are, as a rule, followed by the respective unstressed forms of the pronoun, e.g. **Pe tine te interesează mult subiectul acesta** *You are very much interested in this subject*, **Mie nu-mi pasă** *I don't care.*

(*e*) The stressed personal pronouns are used after a preposition in phrases without a verb, e.g. **Săracul de mine !** *Poor me!*

(*f*) The stressed accusative form is used after the second term in a comparison, e.g. **El e mai inteligent decât tine** *He is more intelligent than you.*

(*g*) The stressed personal pronoun forms are used after **şi** *and, also,* and **nici** *nor,* e.g. **Spune-mi şi mie despre ce aţi vorbit** *Tell me also what you were talking about*, **Nu le plac nici lor nici mie ceea ce spuneţi** *Neither I nor they like what you are saying.*

(*h*) The stressed pronoun is used before a noun in apposition, e.g. **Ce-mi trebue mie, om simplu, aşa o bătere de cap** *Why do I, a simple man, need such a headache.*

VOCABULARY

absolut -ă absolute
a **bănui (esc)** to suspect
ceartă *f* quarrel
a **se certa** to quarrel
a **datora (ez)** to owe
a **datori (esc)** to have a moral obligation
datori·e *f* debt, duty, obligation
deodată at once, suddenly
deşi although
dinainte beforehand
direcţi·e *f* direction
eftin -ă cheap
fel *mx* kind; **la**—the same, likewise
a **ferici (esc)** to render happy
fine : în—finally, at last
geamantan *mx* valise
a **glumi (esc)** to joke
hâzliu -lie comical, funny
a **îngriji (esc)** to take care of
îngrijire *f* care, worry
a **însemna (ez)** to mean
a **înştiinţa (ez)** to inform
a **instrumenta (ez)** to implement
a **întârzia** to be late
a **interesa (ez)** to interest
a **interzice** to forbid
a **întreba** to ask

a lăcrima (ez) to shed tears
mătușă *f* aunt
a minți to lie
nostim -ă funny
a obține to get, obtain
odinioară formerly
orișice anything
peste over
a se petrece to take place
a pierde to lose
pisică *f* cat
plăcere *f* pleasure
a povesti (esc) to tell (a story)
poznă *f* embarrassing joke or mistake
a pricepe to grasp, understand
purtare *f* conduct
rudă *f* relative
a rupe to break, tear
a semăna to resemble
a spera to hope
a uita to forget
a urma (ez) to follow
vanitos -oasă vain

EVERYDAY EXPRESSIONS

Cu îngrijire. With care.
A da de știre. To inform, announce.
A da peste. To come across.
De loc. Not at all.
De pildă. For example.
Eu unul. As for me.
Mi-e frică. I am afraid.
A lua cunoștiință de. To take cognizance of.
Nu glumă! Seriously speaking! You don't say!
Pe de altă parte. On the other hand.
Vasăzică. That is to say.
Vreau să zic. I mean.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Vin cu mine? 2. Nu, se duc cu el. 3. Cui i-ai spus că venim? 4. I-am spus dânsului? 5. Eu ți-am spus ție că nu vreau să mă duc cu ei. 6. Le-am dat lor de știre. 7. Când v'am dat vouă cărțile astea? 8. Nu ni le-ai dat nouă, li le ai dat lor. 9. Cine ți-a zis așa ceva? 10. Dânsa mi-a spus-o. 11. Care dintr'însele e cea mai inteligentă. 12. Ce-ți pasă ție? 13. Ce ți s'a spus? 14. Mi s'a spus că una dintr'însele știe Englezește. 15. Lăcrimau când dădeau peste vreun lucru rămas dela dânsa. 16. Îi era frică să nu-i facă vre-o poznă. 17. Vorbeau printr'însele de tot feluri de lucruri. 18. Iată un mijloc eftin de a ferici femeile. 19. Intreabă tot mereu deși înțelege foarte bine. 20. Eu nu vorbesc de ce se petrece printr'înșii. 21. Nu vă interesează nimica pe voi? 22. Ai uitat când te-am îngrijit pe tine. 23. Pe de

altă parte eștĭ ruda mea, nu a lor. 24. Iau cunoștiință și îțĭ mulțumesc. 25. Ce înseamnă cearta asta? 26. Interzic absolut așa fel de purtare. 27. Nu glumă, e datoria ta să nu mințĭ. 28. Dânsa nu pricepea de ce se certau. 29. Vorbește de sine totdeauna. 30. Bănuiam așa ceva, dar nu-l văd deseorĭ. 31. Îșĭ dă șie toate plăcerile. 32. Odinioară nu era așa de vanitos. 33. Fă orĭșice facĭ cu îngrijire. 34. Nu mă interesează de loc. 35. De pildă, ți-am povestit ce li s'a întâmplat lor.

B. *Translate into Romanian.* 1. I gave it to her. 2. He bought something from her. 3. Father gave them to us. 4. Give him this book from me. 5. I have brought it to you. 6. I did it, not he. 7. I forbade them to do it. 8. I gave them to you, not to them. 9. I owe money to them. 10. I saw her, not him. 11. The valise belongs to him, not to her. 12. They joke among themselves. 13. I heard it from him. 14. I learned it from them. 15. He told it to me, not to us. 16. I was late because the train was late. 17. We decided to come early. 18. You don't resemble your father. 19. I followed the directions you gave me. 20. My aunt came with me. 21. I did not know you had a relative. 22. I lost the flowers (which) I brought for you. 23. I forgot to obtain them. 24. You don't say! 25. I mean that I knew it beforehand. 26. Finally, I arrived and I am here. 27. I feel the same as ever. 28. (All) at once I feel young again. 29. You are funny! 30. I have not broken with the past. 31. I take cognizance of this fact with pleasure. 32. We must inform our relatives. 33. He doesn't do anything with care. 34. For example, he broke the hammer. 35. I am not at all worried about this.

C. *Read and translate.* Îșĭ încredință pardesiul și pălăria persoanei rotunde și afabile dela garderobă. Îșĭ încheie nasturiĭ și merge pipăindu-și în buzunar numărul vestiarului. Niciodată n'a intrat într'un restaurant atât de luxos. Se silește să treacă printre mese cu un aer nepăsător, refuzând cu gest obosit de monarh, invitația chelnerilor să ocupe una din mesele libre. Ion se întreabă, cuprins de o îngrijorare bruscă, ce se va face (what will happen) dacă Mihai, prin cine știe ce conspirație de împrejurărĭ, va fi (will be) împiedicat să se țină de cuvânt? Va mânca singur dar își va desechilibra ireparabil rămășițele budgetului, suprimându-și cu o singură masă, subzistența de trei zile. A tras cu coada ochiului la lista de prețurĭ. Cifrele erau astronomice. S'a simțit cel mai focos partizan al prețurilor maximale.

LESSON XVII

157. *Future indicative.* This tense is formed for all four conjugations as follows:

(*a*) It is formed by placing before the infinitive the auxiliary forms **voi, vei, va, vom, veţi, vor.**[1] Thus

a schimba *to change*	**a putea** *to be able*
voi schimba *I shall change*	**voi putea** *I shall be able*
vei schimba *you will change*	**vei putea** *you will be able*
va schimba *he will change*	**va putea** *he will be able*
vom schimba *we shall change*	**vom putea** *we shall be able*
veţi schimba *you will change*	**veţi putea** *you will be able*
vor schimba *they will change*	**vor putea** *they will be able*

a face *to do, to make*	**a simţi** *to feel*
voi face *I shall make*	**voi simţi** *I shall feel*
vei face *you will make*	**vei simţi** *you will feel*
va face *he will make*	**va simţi** *he will feel*
vom face *we shall make*	**vom simţi** *we shall feel*
veţi face *you will make*	**veţi simţi** *you will feel*
vor face *they will make*	**vor simţi** *they will feel*

(*b*) In everyday speech, the future with **voi** is often replaced by two other forms:

1. The present indicative of **a avea** *to have* plus the present subjunctive of the main verb.

am să schimb *I shall change*	**am să pot** *I shall be able*
ai să schimbi *you will change*	**ai să poci** *you will be able*
are să schimbe *he will change*	**are să poată** *he will be able*
avem să schimbăm *we shall change*	**avem să putem** *we shall be able*

[1] With the future tense the object pronouns are placed immediately before the auxiliary **voi**, etc., and immediately before the main verb in the two other forms, e.g. **Îi voi zice, Am să-i zic, O să-i zic** *I shall tell him.*

aveţi să schimbaţi *you will change*	**aveţi să puteţi** *you will be able*
au să schimbe *they will change*	**au să poată** *they will be able*
am să fac *I shall make*	**am să simt** *I shall feel*
ai să faci *you will make*	**ai să simţi** *you will feel*
are să facă *he will make*	**are să simtă** *he will feel*
avem să facem *we shall make*	**avem să simţim** *we shall feel*
aveţi să faceţi *you will make*	**aveţi să simţiţi** *you will feel*
au să facă *they will make*	**au să simtă** *they will feel*

2. With **o** plus the present subjunctive of the main verb.

o să schimb *I shall change*	**o să pot** *I shall be able*
o să schimbi *you will change*	**o să poţi** *you will be able*
o să schimbe *he will change*	**o să poată** *he will be able*
o să schimbăm *we shall change*	**o să putem** *we shall be able*
o să schimbaţi *you will change*	**o să puteţi** *you will be able*
o să schimbe *they will change*	**o să poată** *they will be able*
o să fac *I shall make*	**o să simt** *I shall feel*
o să faci *you will make*	**o să simţi** *you will feel*
o să facă *he will make*	**o să simtă** *he will feel*
o să facem *we shall make*	**o să simţim** *we shall feel*
o să faceţi *you will make*	**o să simţiţi** *you will feel*
o să facă *they will make*	**o să simtă** *they will feel*

158. ***Uses of future indicative.*** This tense is generally used as in the other Romance languages, except that the form with the present indicative of **a avea** *to have* carries sometimes the sense of obligation, e.g. **Am să mănânc la două** *I shall eat at two o'clock*, but **Are să studieze lecţiile** *He has to study the lessons.*

In everyday speech there is a form of the future with **a fi** *to be* and the present participle, e.g. **Va fi făcând un oareşicare lucru** *He is probably doing some sort of work.* This form of the future is used, especially, to express a doubt or a possibility. The same idea may be expressed by using the form **o fi** plus the present participle, e.g. **O fi mâncând** *He must be eating.* See also Lesson XXIII.

159. ***Future anterior.*** This tense is formed with the future

(voi) of the auxiliary of **a fi** *to be* plus the past participle of the main verb:

voi fi schimbat *I will have changed*
voi fi făcut *I will have made*
voi fi putut *I will have been able*
voi fi simţit *I will have felt*

160. ***Uses of the future anterior.*** In general, this tense is used as in the other Romance languages, viz. to refer to a time that is passed from the point of view of the future, e.g. **Vi-l va da când va fi isprăvit** *He will give it to you when he will have finished.*

VOCABULARY

a accepta to accept
a adăoga to add
a fi de acord to agree
a se aşeza to sit down
aspru -pră harsh
de·oarece because, for
a desamăgi (esc) to disappoint
a despărţi (esc) to separate
dos *mx* back
a dovedi (esc) to prove
drept, dreaptă right
dumitalei to you, yours
după according to, after
fie . . . fie either . . . or
franţuzeşte French (language)
a freca to rub
guler *mx* collar
a ierta to forgive
a împărţi (esc) to divide
împotrivă against
a încălzi (esc) to warm
început *mx* beginning; **la** — in the beginning
îndată ce as soon as
îngust -ă narrow
a înştiinţa (ez) to inform
a se întâmpla to happen, take place
a întinde to spread, stretch
a se întoarce to return
a întrebu·inţa (ez) to make use of
într'un fel in a way, somehow
a judeca to judge
judecător *m* judge
a lă·uda to praise
linişte *f* quiet
a se linişti (esc) to quiet down
murdar -ă dirty
a se muta to move
neaşteptat -ă unexpected
nemţeşte German (language)
nesigur -ă uncertain
oricum anyway, in any way
a pedepsi (esc) to punish
piesă *f* play
pisică *f* cat
post *mx* job, position
răbdare *f* patience
a ridica to lift, raise
a sili (esc) to force
strâmt -ă narrow, tight
sus above, up
a tinde to aim to, tend
totuşi still
undeva somewhere
a valora (ez) to value

EVERYDAY EXPRESSIONS

A-şi bate capul. To rack one's brains, puzzle over.
Cu cât mai mult . . . cu atât. The more . . . the more.
Din nefericire. Unfortunately.
A fi aşa de bun. To be so kind as to, be kind enough to.
A fi linişte. To be quiet.
N'are a face. It doesn't matter.
Nicĭ de cum. Not at all.
Prin urmare. Therefore; consequently.
A sta în picioare. To stand.
A trece drept. To pass for.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Dacă facĭ asta voi fi silit să te pedepsesc. 2. O să te rog să ai răbdare. 3. Când mă întorc acasă voi fi făcut afacerea. 4. De ce stai în picioare împotriva voinţei mele? 5. Îndată ce te vei linişti, mă voi aşeza. 6. Nu-i va răspunde până nu va dovedi dreptul său. 7. Noroc că nu te voi judeca prea aspru. 8. Sunt sigur că va fi desamăgit. 9. Prin urmare voi avea nevoe să întrebuinţez judecata dumitalei. 10. Am să mă duc când voi fi gata. 11. Cel ce va împărţi, nu e sărac. 12. El va trece drept un judecător. 13. Va ştie ce să facă. 14. La început, am să-l laud. 15. N'am să ştiu dacă vorbeşte franţuzeşte sau nemţeşte până când nu vine. 16. Sunt sigur că veţĭ tinde a vorbi româneşte. 17. Sunt nesigur dacă afacerea asta o să valoreze mult. 18. Fiĭ aşa de bun şi dă-mĭ pălăria. 19. Nu; nu pălăria asta pentrucă e murdară. 20. Pălăria asta e prea strâmtă. 21. Cu cât mai mult îmĭ bat capul, cu atât afacerile merg mai greu. 22. Îţĭ voi întinde hainele pe pat. 23. Sper că n'ai să uiţĭ gulerele. 24. Nu se va întâmpla nimica între voi. 25. Îmĭ pare bine că va fi puţină linişte. 26. O să ne ducem sus la el. 27. Ai să vezi când vom sosi, că se va ridica în picioare. 28. N'are a face; e totuşĭ un băiat hâzliu. 29. Are să se ducă îndată ce va afla rezultatul. 30. Uită-te la pisica care îşĭ freacă dosul la uşă. 31. Îndată ce bat la uşă va deschide. 32. Poate că suntem neaşteptaţĭ.

B. *Translate into Romanian.* 1. Which one among us knows when he will be home? 2. I think he went to see a play. 3. When will he return? 4. He wrote to me that he will return when it gets warmer. 5. Don't judge according to your taste. 6. They will divide their time between the city and the country. 7. What language will you use? 8. I will use either German or French because I know them best. 9. But now people

everywhere speak English. 10. It doesn't matter, I will still speak French. 11. This room is very narrow. 12. I have accepted the new job and I shall move in a (într'o) month. 13. It's supposed (se zice) to be a very good job. 14. As soon as I arrive there, I shall let you know. 15. You may add that it pays very well. 16. The more I worry about, the less I succeed. 17. I am forced to agree with you. 18. Somehow, you tend sometimes toward disappointing people. 19. Therefore, it will always be hard for you to find a job. 20. Unfortunately, that will always be true of you. 21. I'll find something somewhere. 22. You praised yourself too much. 23. You are always against me (mea). 24. I shall not be sure until he comes. 25. Be so kind as to give me a glass. 26. Nothing will happen to you. 27. I did not write you since we were separated. 28. You will not understand and you will not forgive. 29. I hope you will receive my letters. 30. I will relate to you what took place. 31. I was afraid that we will arrive without money. 32. I will write you again.

C. *Read and translate.* În clipa (moment) aceia, se gândea încă numai la nimicurile frivole de care ne se descătușase (lost the habit of). Cum va comenta lumea plecarea lor. Cât se va simți lipsa la ceaiurile (teas) și la premierele unde de patru ani era nelipsită (always present). Cât va mai dura în amintirea (memory) tuturor, "frumoasa doamna Annie". Gândea că frumusețea (beauty) nu va însemna (mean) mare lucru, în târgul unde se vor îngropa (bury). Că nu va însemna nimic. Numai târziu, când aceasta frumusețe va fi definitiv devorată de timp, ca un chip (image) văzut fantomatic într'o oglindă, numai atunci avea să măsoare (measure) câți ani de viață care putea fi altfel, a ucis.

Nici nu voiam să spun aceasta, se apără surâzând. Voiam să spun că nu știu dacă a adus un serviciu guvernului, dar știu sigur că a adus unul presei. Ne-a urcat tirajul gazetelor. Aceasta dovedește că toată lumea e însetată de dreptate. Eu pe chestiunea aceasta am părăsit un ziar unde lucram dela înființarea lui. Am preferat să întemeiez altul, liber și în spiritul vremii. Poate ați observat că dacă "Justiția" și-a permis inofensive agresiuni la adresa guvernului, o făcea numai când ni se părea că guvernul ezita. Noi am căutat să întreținem o atmosferă favorabilă inițiativelor de curaj și de energie.

LESSON XVIII

161. ***Demonstrative adjectives and pronouns.*** The words **acesta** *this, this one,* **acela** *that, that one,* **cestălalt** *this other one,* **celălalt** *that other one,* are used as demonstrative adjectives or demonstrative pronouns. They are declined as follows:

(*a*) **acesta** *this, this one* and **acela** *that, that one*

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**acest(a), acel(a)**	**aceşti(a), acei(a)**
G.-D.	**acestui(a), acelui(a)**[1]	**acestor(a), acelor(a)**

FEMININE

N.-A.	**aceasta, aceea** or **acea**	**aceste(a), acele(a)**
G.-D.	**acestei(a), acelei(a)**	**acestor(a), acelor(a)**

In everyday speech **ăsta**[2] *this, this one,* **ăla** *that, that one,* are used instead of **acesta, acela.** They are declined as follows:

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**ăsta, ăla**	**ăştia, ăia**
G.-D.	**ăstuia, ăluia**	**ăstor, ălor**

[1] The possessive article **al** is used in the genitive case of the demonstrative pronouns.

[2] There are also the forms **ăst** *this, this one* and **ăl** *that, that one,* which are less often used. They are declined as follows:

MASCULINE

	SG.	PL.
N.-A.	**ăst(a), ăl(a)**	**ăşti(a), ăi(a)**
G.-D.	**ăstui, ălui**	**ăstor, alor**

FEMININE

	SG.	PL.
N.-A.	**asta, ala**	**astea (ăstea), alea (ălea)**
G.-D.	**ăstii, ălei**	**ăstor, ălor**

When these forms are used as pronouns with the indefinite article, they carry an ironical or derogatory meaning, e.g. **un ăla** *a man of bad reputation, of no account,* **o ala** *a woman of bad reputation, of no account.*

FEMININE

SINGULAR	PLURAL
N.-A. **asta, aia**	**astea, alea**
G.-D. **ăsteia, ăia**	**astora, alora**

(*b*) **cestălalt** *this other, this other one* and **celălalt**[1] *that other, that other one*

MASCULINE

SINGULAR	PLURAL
N.-A. **cestălalt, celălalt**	**ceştialalţi, ceilalţi**
G.-D. **cestuilalt, celuilalt**	**cestorlalţi, celorlalţi**

FEMININE

N.-A. **ceastălaltă, cealaltă**	**cestelalte, celelalte**
G.-D. **cesteilalte, celeilalte**	**cestorlalte, celorlalte**

In everyday speech **ăstalalt** *this other, this other one,* **ăl(a)lalt** *that other, that other one,* are used sometimes instead of **cestălalt, celălalt.** They are declined as follows:

MASCULINE

SINGULAR	PLURAL
N.-A. **ăstalalt, ăl(a)lat**	**ăştialalţi, ăilalţi**
G.-D. **ăstuilalt, ăluilalt**	**ăstorlalţi, ălorlalţi**

FEMININE

N.-A. **astălaltă, ai(a)laltă**	**astealalte, alelalte**
G.-D. **aştiilalte, ăilalte**	**astorlalte, alorlalte**

162. *Special meanings and uses of demonstrative adjectives and pronouns*

(*a*) As demonstrative adjectives and pronouns **acest** and **cestălalt** indicate what is close to the speaker; **acel** and **celălalt** what is remote from him.

Acest om nu ştie nimica. *This man doesn't know anything.*
Acesta nu ştie nimica. *This one doesn't know anything.*
Acel om însă ştie multe. *That man, however, knows many things.*

[1] **Cellalt** or **celalt** is an alternate form for **celălalt** in the *m.sg.* of the N.-A.

Cestălalt om nu ştie nimica. *This other man doesn't know anything.*

Cestălalt nu ştie nimica. *This other one doesn't know anything.*

Celalt om nu ştie nimica. *That other man doesn't know anything.*

Celalt însă ştie multe. *That other one, however, knows many things.*

(*b*) The demonstrative adjectives may either precede[1] or follow the noun, and are declined in either position, e.g. **acest om** *this man*, **omul**[2] **acesta** *this man*, **acestui om** *of* or *to this man*, **omului acestuia** *of* or *to this man.*

(*c*) If the demonstrative adjective is used with a noun modified by another adjective, it comes first in order, is declined, and is followed by the noun or the other adjective, neither of which is declined, e.g. **acestui om mare** or **acestui mare om** *of* or *to this great big man.*

(*d*) Demonstrative adjectives agree, in general, with the nouns they modify, e.g. **acest om** *this man*, **această femeie** *this woman*, **aceşti oameni** *these men*, **aceste femei** *these women.*

(*e*) The demonstrative adjective may agree only with the first noun of a series, e.g. **Aceşti oameni şi femeia se duc la băi** *These men and (this) woman are going to the shore.*

(*f*) When the demonstrative pronoun is preceded by the preposition **de**, it has the meaning of "this kind of", e.g. **În timpul meu erau autori mari; nu se mai vede de aceştí** *In my time there were great authors; you don't see any more of this type.*

(*g*) With two nouns of different gender and number, the demonstrative adjective is used only with the last noun, e.g. **Cărţile şi creionul acesta sunt murdari** *The (these) books and this pencil are dirty.*

(*h*) The feminine singular of the demonstrative pronouns

[1] When the adjectives **acesta** and **acela** precede the noun they drop the ending **-a**, e.g. **omul acesta** but **acest om**, **omul acela** but **acel om.** The ending in **-a** is, of course, always used with a demonstrative pronoun.

[2] Note that the noun is declined only when it stands in front of the demonstrative adjective.

(aceasta, asta) is used in a neutral sense, e.g. **Asta e o chestie veche** *This is an old question*; **M'am întâlnit cu Ionel care bea numai lapte. Asta-i cura lui** *I met Johnny who drinks only milk. That's his diet.*

VOCABULARY

a ajuta to aid, help
a amâna to postpone
a ascuți to sharpen
a asigura to assure, insure
a astupa to cork, to stop
a asurzi (esc) to deafen
bacșiș *mx* tip
baie *f* bath
băutură *f* drink
copilaș little child
cotidian -ă daily
dop *mx* cork
duzină *f* dozen
fel de sort of
a goli (esc) to empty
gustos, -oasă tasty
a se înseni̯na (ez) to clear up (as for weather)
a întrista (ez) to sadden
învoială *f* agreement, understanding
lamă *f* blade
lumânare *f* candle
a mâhni (esc) hurt one's feeling
mușteriu *m* customer
pătlăgea roșie *f* tomato
a place to please
a se plictisi (esc) to be bored
a pregăti (esc) to prepare, to get ready
a (se) rade to shave
reproș *mx* reproach
sarcină *f* task, load
a (se) scălda to bathe
schimbăcios, -cioasă changeable
servitor *m* servant
sfat *mx* advice, counsel
simțimânt feeling, opinion, thought
sprânceană *f* eyebrow
a șterge to wipe
sticlă *f* bottle
a stinge to extinguish
a (se) topi (esc) to melt
tot still
tovarăș -ă comrade
a se uita to look
Vasile Basil
vorbăreț, -reață talkative
zeamă *f* juice
ziar *mx* newspaper

EVERYDAY EXPRESSIONS

Cu alte cuvinte. In other words.
Din ce în ce mai mult. More and more.
Mi-e sete. I am thirsty.
A lăsa baltă. To leave flat.
Mai presus de toate. Above all.

A se păzi de a nu . . . To be careful not to.
A o şterge. (To beat it.) To go away.
A supăra din cale afară. To anger beyond measure.
A trece pe la cineva. To stop by someone's house.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Aceasta îmi place mai presus de toate. 2. Vă place cealaltă? 3. Să vă dau un sfat, păziţi-vă de amândouă. 4. Nu vreau să fi schimbăcios. 5. Cine e ăstalalt, acolo? 6. E mușteriul ăstorlalţi. 7. Pare că s'a răcit. 8. O şterge îndată ce cumpără duzina de cămăşi. 9. I-am dat ăstuia un bacşiş. 10. Cred că timpul se înseninează. 11. Poţi să mă asiguri că timpul va sta înseninat? 12. Nu, asta nu pot. 13. Nu le place ăstora învoiala noastră. 14. Cine-i aia cu sprâncenile mari şi negre? 15. Nu o cunosc; a venit cu alea de la ţară. 16. Ce băutură avem de băut? 17. Uită-te'n dulap. 18. Cred că am golit toate sticlele cu apă. 19. Mă topesc de căldură. 20. Am uitat să astup sticla cu dopul. 21. Căldura te face vorbăreţ. 22. Ce i-ai spus acelui servitor? 23. I-am spus să-ţi pregătească baia. 24. Îmi place să mă scald. 25. Nu stinge lumânarea aceia. 26. Ceastălaltă e mai mare şi mai frumoasă. 27. Numele acestui servitor e Vasile. 28. I-am dat acestei femei adresa care mi-a cerut. 29. I-au dat ăstuia ziarul meu. 30. Vorbesc ăstora dar nu ăstorlalte. 31. Aceia se supără din cale afară prea des. 32. Ăia mă plictisesc din ce în ce mai mult.

B. *Translate into Romanian.* 1. This happens almost daily. 2. I gave it to that one over there. 3. This blade is not sharp enough. 4. That other one is sharper. 5. I must shave. 6. They gave it to this little child. 7. Don't give this, give that. 8. I have given that to this one. 9. What shall we give to those other ones. 10. I told the other ones not to come. 11. Have you read the newspaper? 12. I'll give it to you immediately. 13. I have bought a dozen shirts. 14. What kind of juice is this? 15. It's tomato juice. 16. I assure you, it's very tasty. 17. Our agreement was that I will help you. 18. Blow out the candles. 19. This is not my task. 20. You are of a changing nature. 21. You sadden me beyond words. 22. And you deafen me with your reproaches. 23. In the last analysis, the sky is not clearing up. 24. I must stop by my aunt's. 25. I am careful not to hurt her feelings. 26. I think she caught a cold. 27. I have emptied the glass and I am still thirsty. 28. I am going to the baths. 29. Your aunt is very talkative. 30. You are a good friend, but now beat it. 31. I am forced to postpone this business. 32. In other words, you are leaving me flat.

C. ***Read and translate.*** Nu mai nădăjdu·ia (hoped) acum nimic bun. Era sigur că va fi suspendat şi că nicĭ de închisoare (jail) nu va scăpa. Se obicĭnu·*i* cu gândul acesta, cum se obicĭnuieşte omul cu orĭce durere în viaţă. Numai ceeace va urma (follow) după acestea îl îngrozea (frightened).

Greu va fi dacă te va suspenda, tată (father) . . . Eu ţi-am spus de multe orĭ, să nu te amestecĭ în treburile altora şi să-ţĭ vezĭ mai bine de necazurile tale.

— Hai cu mine, baremĭ să facem afacerea această împreună, zice Ion. Propunerea (offer) îl minuna. Adică să meargă la acel pe care l'a vrăjmăşit (betrayed) în alegerĭ (elections). La asta nu s'a gândit nicĭ o clipă. Adevărat că i-a dat mâna odată; aceasta însă n'a schimbat întru (in) nimic legăturile (relations) dintre dânşiĭ. Şi cu toate acestea, Ion avea dreptate.

Starea aceasta de confuzie în momentul de faţă este mai grea decât realitatea cea crudă atuncĭ când îţĭ este prezentată în faţă pe neaşteptate. Destul de mulţĭ însă cred că ştiu precis că Preşedintele Truman a făcut lucrul cel mai nimerit, iar cealaltă parte, tot destul de mulţĭ, ştiu precis că înlocuirea Generalului Mac Arthur a fost o extraordinară greşală, iar cei care îi aud şi pe unĭĭ şi pe alţiĭ, au ore de nelinişte neştiind pe cine să creadă şi care sol*u*ţi·e să aleagă.

LESSON XIX

163. ***Reflexive verbs.*** There are two kinds of reflexive verbs in Romanian: (*a*) those that are conjugated with the unstressed pronouns in the accusative, e.g. **a se plimba** *to take a walk*, and (*b*) those that are conjugated with the unstressed pronoun in the dative, e.g. **a-şĭ aminti** *to remember*.

164. ***Present indicative and past indefinite of*** **a se plimba** *to take a walk and* **a-şĭ aminti** *to remember.*

(*a*) **a se plimba** *to take a walk*

PRESENT INDICATIVE	PAST INDEFINITE
mă plimb	**m'am plimbat**
te plimb-ĭ	**te-ai plimbat**
se plimb-ă	**s'a plimbat**
ne plimb-ăm	**ne-am plimbat**
vă plimb-aţĭ	**v'aţĭ plimbat**
se plimb-ă	**s'au plimbat**

(*b*) **a-şĭ aminti** *to remember*

îmĭ amintesc	**mi-am amintit**
îţĭ aminteşti	**ţi-ai amintit**
îşĭ aminteşte	**şi-a amintit**
ne amintim	**ne-am amintit**
vă amintiţĭ	**v'aţĭ amintit**
îşĭ amintesc	**şi-au amintit**

165. ***Personal pronouns with reflexive verbs.*** We have seen that for the first and the second persons singular and plural we use either the accusative as in (*a*), or the dative as in (*b*). The third person reflexive pronouns are **se, s', îşĭ, şi**; the stressed reflexive pronouns are **sine, şie (şieşĭ).** They are used as follows:

(*a*) **Se** and **s'** are used as the accusative (direct object) pronouns of a reflexive verb, e.g. **Avocatul se însărcinează să-i scoată toate pământurile** *The lawyer takes upon himself*

to get him all the land, **Să nu credeţi că nu s'a întâmplat aşa ceva** *Don't believe that such a thing did not take place.*

(*b*) **Îşi** and **şi** are used as the dative (indirect object) pronouns of a reflexive verb, e.g. **Învăţătorul îşi pune ochelarii** *The teacher puts his glasses on,* **Nimeni nu-şi poate închipui cât amar îmi strânge inima** *Nobody can imagine how bitterly I feel in my heart.*

(*c*) **Sine,** like **mine, tine,** is used as object of a preposition, e.g. **Îl ia cu sine la târg** *He took him with him to market,* **Nu se poate ajunge uşor la cunoştiinţa de sine** *One cannot easily obtain a knowledge of oneself.*

(*d*) The accusative form **pe sine** and the dative forms **şie (şieşi)** are used to emphasize the reflexive pronoun, e.g. **Se vede pe sine în locul ei** *He sees himself in her (another person's) place,* **Îşi spunea într'una şieşi că avea dreptate** *He kept telling himself that he was right.*

(*e*) The reflexive pronouns are placed with relation to the reflexive verbs in the same position as the other object pronouns. See Lesson XII.

166. ***Reciprocal use of reflexive pronouns.*** In speaking of two or more persons, the reflexive pronouns in the third person may serve to indicate reciprocity, e.g. **El şi ea se iubeau** *He and she loved each other.* To emphasize reciprocity one may use the expressions **unul pe altul** *one another,* **unul altuia** *one to another,* **unul la altul** *one to another,* and the corresponding feminine forms, e.g. **Nu-şi ziceau unul altuia nici o vorbă** *They didn't say a single word to one another,* **Se uitau unele la altele** *They looked at one another.*

167. ***Impersonal use of reflexive.*** The third singular reflexive with the unstressed pronoun in the accusative is often used impersonally. This construction may be translated into English by the verb with *one, they, you,* or *people* as subject, e.g. **Se zice că a murit** *They say he died.*

168. ***Passive voice.*** The passive voice is expressed in Romanian with the forms of the verb **a fi** *to be* plus the past participle of the

main verb, e.g. **Casa a fost clădită de un vecin al nostru** *The house was built by a neighbor of ours.* But, in general, the construction with the passive voice is used rarely in Romanian. It is usually expressed by

(*a*) The active voice with the unstressed forms of the personal pronouns in the accusative, e.g. **Băiatul m'a condus** *The boy led me.* This is equivalent to *I was led by the boy.*

(*b*) The reflexive verb, especially in instances where there is no real subject, e.g. **Aici se vorbeşte franţuzeşte** *French is spoken here.*

The past participle of the passive voice agrees in gender and number with the subject, e.g. **Creionul a fost ascuţit** *The pencil was sharpened,* **Casa a fost clădită** *The house was built.*

VOCABULARY

a se aduna to collect (coming together)
a ajunge to arrive, to suffice
a se alarma to be alarmed
altfel : de — moreover
a se amesteca to interfere in
a se apropia to come near
a se aşeza to sit
a-şi bate joc de to laugh at, make fun of
a bâzăi (esc) to buzz
a se căi (esc) to regret
chel bald
cizmar *m* shoemaker
cozonac *mx* cake
deget *mx* finger
a exagera (ez) to exaggerate
feli·e *f* slice
fu·ior *mx* spool
geam *mx* window pane
a se împreuna (ez) to gather
a se îndepărta (ez) to go away (in distance)
a se îndrepta to improve (in health)
a se înnopta (ez) to darken (at night)
înă·untru inside
a se înroşi (esc) to blush, redden
înţelegere *f* understanding, agreement
lacrimă *f* tear
a legâna to rock
lucrare *f* work
lulea *f* pipe
mâhnit -ă troubled, vexed
a se mânu·i (esc) to enrage
a se mulţumi (esc) to be satisfied
muscă *f* fly
nepoftit -ă uninvited
nerăbdare *f* impatience; **cu** — impatiently
oaspet *m* host
a se opri (esc) to stop
a se opune to object, oppose

panglică *f* ribbon
păr *m* hair
persoană *f* person
podea *f* floor
a **pretinde** to pretend
principal -ă principal
pungă *f* purse
a **răsări** to arise (sun), spring
a se **răsturna** to topple over
a **reține** to retain
a se **ridica** to arise
a **rupe** to tear
a **scoate** to take out
sfoară *f* rope, string
șosea *f* avenue
soț *m* husband
a **șovăi** (esc) to hesitate
stăpân -ă master
a **strânge** to collect, tighten
tăcere *f* silence
timp : **cu** — in time
***u*neori** sometimes
unul câte unul one by one
a **ușura** (ez) to ease, facilitate
vârf *mx* tip (point)
zmeu *mx* kite

EVERYDAY EXPRESSIONS

A-și căuta de treabă. To mind one's business.
Cu atât mai mult că. So much more since. Especially since.
Cu greu. With difficulty.
Cu musca pe căciulă. With a chip on the shoulder.
Cum se cade. As (it) should be. Proper.
A da atenție. To be attentive; pay attention.
A duce la capăt. To bring to an end.
După părerea mea. In my opinion.
A lua pe unul drept altul. To mistake one for another.
A lucra peste puteri. To overwork.
A se întinde la vorbă. To hold a lengthy conversation.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. S'a oprit în mijlocul șoselei. 2. Copilul al cărui fuior de sfoară strângea, se odihnea. 3. S'a simțit mâhnit. 4. Unul câte unul copilașii s'au adunat. 5. Cizmarul își fumă luleaua. 6. Copiii căutau zmeul. 7. Slugile răsăreau din toate părțile. 8. Se așează pe bancă. 9. Picioarele nu-i ajungeau până la podeaua trăsurii. 10. Și le leagănă. 11. Vârfurile degetelor se ridicau uneori. 12. Ce culoare îți place ție mai mult? 13. Îmi place albastrul. 14. Peste tot era o tăcere mare. 15. Toți doreau să se odihnească. 16. Se mulțumeau cu foarte puțin. 17. Își amintea cu plăcere de toate astea. 18. Se ridică încet și se duce afară. 19. Toată viața lui și-a căutat de treabă. 20. De ce își bat joc de el? 21. Cu atât mai mult că nu a mințit niciodată 22. A scos o panglică din pungă. 23. Își propune să-i o dea ei. 24. A șovăit puțin căci nu era încă soțul ei. 25. Mai întâi de toate lucrarea

trebue să fie dusă la capăt. 26. De multe orĭ se întindeau la vorbă. 27. Când va veni timpul va da atenție și la asta. 28. Se căia acuma că s'au certat. 29. Și-a tăiat o felie de cozonac. 30. Când vor fi împreună se vor îndrepta toate lucrurile. 31. Își reținea lacrămile cu greu. 32. Mușt̆ile bâzăiau pe geamul odăiei.

B. *Translate into Romanian.* 1. My understanding was that he took one for the other. 2. Otherwise he is a very proper person. 3. In my opinion, he is a little foolish. 4. Then, he must have a chip on his shoulder. 5. I have figured out what you owe me. 6. Don't worry, I'll make it easy for you. 7. It is that main debt that I'd like to pay first. 8. In other words, you await impatiently the final payment. 9. I don't want to get mixed in your affairs. 10. I don't object to this. 11. I am not quarreling with anybody. 12. When you will straighten yourself out you will feel better. 13. I am not laughing at you, why do you laugh at me? 14. I remember the times you were making fun of me. 15. Especially when I was losing my hair. 16. You are wrong. 17. I am as bald as you are. 18. True, we quarreled enough. 19. The uninvited guests began to come together. 20. The pretty little plates were taken out of the chest. 21. One of the glasses full of water upset. 22. Don't get alarmed and don't exaggerate. 23. The others will start sooner or later. 24. You will see when everybody will begin to use the cups, the plates, and the glasses. 25. I changed my place. 26. They sat down on the nearest chair. 27. He blushed when the lady approached him. 28. Don't leave me. 29. He looked at her. 30. He was not master of himself. 31. It was getting dark. 32. He did not pretend (that) he had a good time.

C. *Read and translate.* Cu o săptămână înainte de plecare veni (came) acasă spre a (in order to) se pregăti și a-și lua-rămas bun (goodbye) dela toți cunoscuții (acquaintances), căci omul știe când pornește, dar numai Dumnezeu (God) știe când se întoarce (returns). Prietenul, la despărțire (separation), l'a îmbrățișat (embraced) și n'a uitat să-i spue că tot mai e timp să se răzgândească (change his mind), și Titu i a mulțumit zâmbind. In Armadia toată lumea știa că Titu vrea să plece în România și toți se mirau de îndrâzneala (daring) lui. Când se află însă că va lua parte și la serbările (celebrations) Aztrei, și mai ales că se duce ca reprezentant al "Tribunei", mulți îl invidiară și-l felicitară.

Cu cât se apropia ziua, cu atât el era mai tulburat. Se simțea fericit și totuși glasul îi tremura (trembled). I se strângea inima gândindu-se că deacuma (henceforth) va trăi între oameni pe care nu i a mai văzut, într'o lume necunoscută în care cine știe ce îl așteaptă?

LESSON XX

169. ***Cardinal numbers*** (continued from Lesson X). The cardinal numbers twenty (20) and above are:

21	**douăzeci şi**[1] **unul** *m.*	101	**o sută unu**
	douăzeci şi una *f.*	200	**două sute**
22	**douăzeci şi doi** *m.*	300	**trei sute**
	douăzeci şi două *f.*	1,000	**o mie**
23	**douăzeci şi trei**	1,019	**o mie nouăsprezece**
30	**treizeci**	1,100	**o mie o sută**[2]
40	**patruzeci**	2,000	**două mii**
50	**cincizeci** or **cinzeci**	3,000	**trei mii**
60	**şaizeci**	100,000	**o sută de mii**
70	**şaptezeci**	1,000,000	**un milion**
80	**optzeci**	2,000,000	**două milioane**
90	**nouăzeci**	1,000,000,000	**un miliard**
100	**o sută**	2,000,000,000	**două miliarde**

When the numbers beginning with twenty modify a noun, they are followed by the preposition **de**, e.g. **nouăsprezece dolari** *nineteen dollars*, but **douăzeci de dolari** *twenty dollars*. The numbers **sută** *hundred* and **mie** *thousand* do not take the preposition **de** before a noun when they are followed by the numbers one to nineteen, e.g. **o sută unu oameni** *a hundred and one men*, **o mie nouăsprezece oameni** *a thousand and nineteen men*, but **o sută douăzeci de oameni** *a hundred and twenty men*, **o mie treizeci de oameni** *a thousand and thirty men*.[3]

[1] Beginning with **douăzeci** *twenty* the conjunction **şi** *and* is placed before the added numeral, e.g. **patruzeci şi cinci** 45, **cincizeci şi opt** 58.

[2] Up to 900, the hundreds are preceded by the respective numerals; e.g. **opt sute** 800; after 1,000 they are not counted **unsprezece sute** but **o mie o sută** 1,100 (without the conjunction **şi** *and*).

[3] The preposition **de** is, however, often omitted, especially in writing.

o sută *a hundred* and **o mie** *a thousand* are declined as follows:

sută

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**suta** *the hundred*	**sutele** *the hundreds*
G.-D.	**sutei** *of* or *to the hundred*	**sutelor** *of* or *to the hundreds*

mie

N.-A.	**mia** *the thousand*	**miile** *the thousands*
G.-D.	**miei** *of* or *to the thousand*	**miilor** *of* or *to the thousands*

170. ***Uses of cardinal numbers.***[1] Some of the common uses of the cardinal numbers are:

(*a*) To indicate centuries, e.g. **secolul douăzecĭ** *twentieth century*. But one also finds **secolul al douăzecilea** *the twentieth century*.

(*b*) The days of the month, e.g. **zece Mai** *May tenth*. If the name of the month is preceded by the word **lună** *month*, the latter is preceded by the possessive article **al**, e.g. **Treizecĭ ale lunĭĭ Iunie** [*The*] *thirtieth of the month of June*.

171. ***Indefinite adjectives.*** **Alt** *other*, **atare** *such*, **atât** *so much*, **câtva** *some*, **destul** *enough*, **fiecare** and **fiece** *each*, **mult** *much*, **oarecare** *someone*, **oricare** *anyone*, **orice** *any*, **puţin** *little*, **tot** *all*, comprise practically all of the indefinite adjectives in Romanian. They are declined as follows:

(*a*) **alt** *other*

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**alt domn** *other gentleman*	**alţĭ domnĭ** *other gentlemen*
G.-D.	**altui domn** *of* or *to another gentleman*	**altor domnĭ** *of* or *to other gentlemen*

[1] To indicate approximate numbers, Romanian uses **vreo** *some* and **până la** *to*, e.g. **Îi trebue vreo douăzecĭ de dolarĭ** *He needs about twenty dollars*, **Erau vreo şase până la şapte miĭ de oameni** *There were about six to seven thousand men*.

FEMININE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**altă doamnă** *other lady*	**alte doamne** *other ladies*
G.-D.	**altei doamne** *of* or *to another lady*	**altor doamne** *of* or *to other ladies*

(*b*) **Atare** *such, someone* is invariable in both singular and plural.[1] It is generally preceded in the singular by the indefinite article, e.g. **un atare om** *such a man*, **unor atare oameni** *of* or *to such men*. **Atare** is very often replaced by **cutare**, which is declined: N.-A. **cutare** for both genders singular and plural; G.-D. **cutărui** (a) msg., **cutărei** (a) fsg., **cutăror** plural for both genders.

(*c*) **atât** *so much, so many*

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**atât vin** *so much wine*	**atâţi oameni** *so many men*
G.-D.	—	**atâtor oameni** *of* or *to so many men*

FEMININE

N.-A.	**atâta**[2] **carne** *so much meat*	**atâte femei** *so many women*
G.-D.	—	**atâtor femei** *of* or *to so many women*

As much, as many is expressed in Romanian by **tot atât**, e.g. **tot atât vin** *as much wine*, **tot atâţi oameni** *as many men*. Note that **tot** remains invariable in this construction.

(*c*) **câtva** *few, a little, some*

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**câtva timp** *a little time*	**câţiva oameni** *a few men*
G.-D.	—	**câtorva oameni** *of* or *to some men*

[1] It takes the form **atari** in the feminine, e.g. **unei atari femei** *of* or *to such a woman*. The form **atari** is sometimes used for the plural.

[2] The feminine form **atâta** may be used before a masculine noun, e.g. **atât vin** or **atâta vin**.

FEMININE

N.-A.	**câtăva vreme** *a little time*	**câteva femei** *a few women*
G.-D.	—	**câtorva femei** *of* or *to some women*

(*d*) **destul** *enough*

MASCULINE

N.-A.	**destul timp** *enough time*	**destui oameni** *enough men*
G.-D.	—	**destulor oameni** *of* or *to enough men*

FEMININE

N.-A.	**destulă carne** *enough meat*	**destule femei** *enough women*
G.-D.	—	**destulor femei** *of* or *to enough women*

Destul in the N.-A. singular and plural may be placed either before or after the noun it modifies, e.g. **destul vin** or **vin destul.** The G.-D. plural is placed before the noun.

(*e*) **Fiecare** and **fiece** *each, every* are declined like the interrogative adjectives **care** and **ce** (see Lesson XV). Although, in general, **fiecare** is used for persons and **fiece** for things, this distinction is not carefully observed in Romanian.

(*f*) **Mult** *much*, msg., **mulţi** *many*, mpl., **multă** *much*, fsg., **multe** *many*, fpl., the G.-D. plural for both genders is **multor. Mult** in the N.-A. singular and plural may be placed either before or after the noun it modifies, e.g. **mult timp** *a long time* or **timp mult** *a long time*, **multă zăpadă** *a lot of snow.* The G.-D. plural is placed before the noun, e.g. **multor oameni** *of* or *to many men.*

(*g*) **Oarecare** *any . . . at all* (whatever), **orĭcare, orĭşicare** *any . . . at all* (whatever), **orĭce, orĭşice** *any . . . at all*, **orĭcine** or **orşicine** *anyone*, are declined like the interrogative adjectives **care, ce,** and **cine** respectively (see Lessons XIV and XV). **Oarecare, orĭcare, orşicare, orĭce,**

orşice may be used for both persons and things; **oricine** and **orşicine** are used only for persons.

(*h*) **Puţin** *little*, msg., **puţini** *few*, mpl., **puţină** *little*, fsg., **puţine** *few*, fpl., the G.-D. plural for both genders is **puţinor**. **Puţin** in the N.-A. singular and plural may be placed either before or after the noun it modifies, e.g. **puţin timp** *little time* or **timp puţin** *little time*, **puţină zăpadă** *little snow* or **zăpadă puţină** *little snow*. The G.-D. is placed before the noun, e.g. **puţinor femei** *of* or *to few women*.

(*i*) **Tot** *all, any, entire.*

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**tot timpul** *all the time*	**toţi oamenii** *all the men*
G.-D.	—	**tuturor oamenilor** *of* or *to all the men*

FEMININE

N.-A.	**toată casa** *the whole house*	**toate casele** *all the houses*
G.-D.	—	**tuturor caselor** *of* or *to all the houses*

Note the following:

(*a*) When **tot** precedes the noun, the latter is always declined, e.g. **tot sufletul** *the whole soul*, **toată casa** *the whole house*.

(*b*) When **tot** modifies several nouns, it is repeated before each of them, e.g. **toţi soldaţii, toţi oamenii, toată lumea** *all soldiers, all men, everybody*.

(*c*) When the noun is preceded by an indefinite article, **tot** is replaced by **întreg** *entire*, e.g. **o casă întreagă** *a whole house*.

VOCABULARY

adunare *f* addition
ajutor *mx* help
aparıţi·e *f* appearance
a arde to burn
aritmetică *f* arithmetic
bătrân -ă old
calcul *mx* calculation
când : pe — while

candelă *f* candle
a **căpâta** to obtain
cât how much
câţi *mpl* how many
cifră *f* cipher, numeral
a **conţine** to contain
a **continua** to continue
credinţă *f* trustworthiness
cufăr *mx* trunk
desdedimineaţă early in the morning
dezordine *f* disorder
diferit -ă different, various
diferenţă *f* difference
duşman -ă enemy
facere *f* creation, doing, making
familiaritate *f* familiarity
a **forma (ez)** to form
formare *f* formation
a **împărţi (esc)** to divide
împărţire *f* division
a **înmulţi (esc)** to multiply
înmulţire *f* multiplication
întâmplare *f* happening
interes *mx* interest
a **introduce** to introduce
a **izbuti (esc)** to succeed
lipsă *f* lack
locuitor *m* inhabitant
a **se lovi de (esc)** to encounter (come up against)
milă *f* pity
mort, moartă dead one
a **muri** to die
nou : din — again, anew
a **se ocupa** to be busy with
operaţi·e *f* operation
orî times (as in **două orî** twice)
pasager -ă passenger
pereche *f* pair
a **se plânge** to complain
poveste *f* tale
prin by, through
rareorî rarely
a **răspunde** to answer
a **râzbuna** to avenge
a **reproşa** to reproach
respect *mx* deference, respect
sat *mx* village
scădere *f* subtraction
semn *mx* sign
a **semna (ez)** to sign
a **semnala (ez)** to signal
semnătură *f* signature
a **sfârşi (esc)** to end
şir *mx* row, series
a **se sluji de (esc)** to make use of
soldat *m* soldier
a **speria** to frighten
suferinţă *f* suffering
suflet *mx* soul
trecător -toară passer-by
tustrei all three
unitate *f* digit, unit, unity
vrednic -ă industrious, worthy of trust
vreodată sometime

EVERYDAY EXPRESSIONS

A arunca o privire la. To glance at.
Cu privire la. With regard to.
Cu una cu două. No sooner said than done.
Din pricina această. For this reason.

Din întâmplare. By chance.
După cum se vede. As we can readily see.
A face semn. To signal.
Până una alta. Before one can realize. In short.
A ţine la ceva or **cineva.** To like something or someone.
A zări. To catch a glimpse of.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Aritmetica este ştiinţa care ne învaţă numerele. 2. Ne învaţă diferitele lucruri pe cari le putem face cu ajutorul numerelor. 3. Semnele numerelor se numesc cifre. 4. Începând cu zece, numerele se scriu cu două cifre. 5. Dacă la cea dintâi zece, adăogăm încă o zece, căpătăm două zeciuri sau numărul douăzeci. 6. După asta adăogăm unităţi sau zeciuri şi formăm alte numere. 7. Zece zeciuri alcătuiesc un număr pe care îl numim o sută. 8. Zece sute alcătuiesc un număr pe care îl numim o mie. 9. O sută de mii şi cu nouă sute de mii fac un milion. 10. Două sute de milioane şi cu opt sute de milioane fac un miliard. 11. Putem urma cu formarea altor numere, fără a sfârşi vreodată. 12. Aceasta ne dovedeşte că şirul numerelor este nemărginit. 13. În aritmetică avem patru operaţiuni de cari ne slujim la facerea calculelor. 14. Aceste operaţiuni sunt adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărţirea. 15. O candelă ardea in fiecare noapte. 16. Spune altui băiat să se ocupe de toate astea. 17. Păstra în cufăr lucruri a căror existenţă ea nu ştia nimic. 18. Nu sunt mulţi oameni cari pot să ascundă lucruri interesante. 19. Apariţia altui tren cu mare zgomot l'a speriat. 20. Câtva timp a stat la fereastră. 21. Alt suflet conţinea aceeaşi durere. 22. Pentru ce? Fiindcă tuturor oamenilor le vine gândul acesta. 23. Atare oameni se plâng, pe când alţii râd. 24. Trebue să porneşti desdedimineaţă. 25. A povestit altor călători alte poveşti. 26. Puţin timp după asta a plecat din nou. 27. A spus adevărul câtorva prieteni dar nu la toată lumea. 28. A lăsat pentru altă dată câteva afaceri la care ţinea mult. 29. N'a zis nimica multor prieteni. 30. După cum se vede era un om de puţină credinţă. 31. Câtva timp mai târziu am auzit că a murit. 32. Acuma tustrei prieteni erau morţi. 33. Nimic din toată viaţa altora nu-i părea vrednic de un interes. 34. Puţinii prieteni care izbuteau, îl uitau. 35. La fiece moment se loveşte de indiferenţă. 36. Orice om se răzbună pe suferinţele trecute. 37. Ai introdus oarecare dezordine în casa asta. 38. Să facem câţiva paşi. 39. Ţi-am spus de atâtea ori că nu pot. 40. Şi cu una cu două a şters-o. 41. Din întâmplare l'am văzut ieri.

B. *Translate into Romanian.* 1. One village has 378 inhabitants. 2. Another has 580. 3. How many inhabitants do these two villages have? 4. These two villages have 958 inhabitants. 5. A man buys a house for 24,000 dollars. 6. If his first payment is 5,785 dollars, how much does he have left to pay? 7. That man has still to pay 18,215 dollars. 8. If a man bought seven pairs of shoes and paid $8.50 a pair, how much did the shoes cost? 9. You multiply the number of pairs of shoes times $8.50. 10. These seven pairs cost him $59.50. 11. Let's divide 3,894 by 6. 12. The result is 649. 13. We shall continue another time. 14. All the passengers were sleeping. 15. In a few months they'll be home. 16. He did not remember when he started. 17. All the lights were out. 18. There are enough rooms for every soldier. 19. To many men that was more than enough. 20. There was a little water in the glass. 21. He signalled to some boys to bring more water. 22. He was taking care of everything necessary. 23. With enough patience he succeeded. 24. He glanced at the few men who understood him. 25. With regard to the judgement of other men, he was a tired and old man. 26. He rarely glanced at his enemies. 27. The letters he wrote were signed with a strong hand. 28. For that reason he was often reproached with a lack of pity. 29. But he was used to that. 30. He always spoke with deference. 31. He did not realize he was doing it. 32. If you would take (ai lua) anyone of these passers-by not one would know (n'ar ştie) what to answer to you. 33. He was a few hundred meters away from us. 34. I arrived only a few moments ago. 35. It's good that you are like any other man, like me, or anybody. 36. Let only a few sacrifice themselves and they will not complain. 37. Tell others what you told me. 38. So many boys and no one knows what to tell them. 39. I caught a glimpse of her while she entered your house. 40. Before I realized it, I lost sight of her.

C. *Read and translate.*

"O rămâi, rămâi cu mine,
Te iubesc atât de mult!
Ale tale doruri toate
Numai eu ştiu să le-ascult;

În al umbrei întuneric
Te asămân unui prinţ,
Ce se uit'adânc în ape
Cu ochi negri şi cuminţi;

Şi prin vuetul de valurĭ,
Prin mişcarea 'naltei ierbi,
Eu te fac s'auzĭ în taină
Mersul cârdului de cerbĭ;

Şi privind în luna plină
La văpaia de pe lacurĭ,
Aniĭ tăi se par ca clipe,
Clipe dulcĭ se par ca veacurĭ."

Astfel zise lin pădurea,
Bolţi asupra-mĭ clătinând;
Şueram l'a ei chemare
Ş'am eşit în câmp răzând.

Astăzĭ chiar de m'aş întoarce
A 'nţelege n'o mai pot . . .
Unde eştĭ copilărie,
Cu pădurea ta cu tot?

MIHAIL EMINESCU

LESSON XXI

172. ***Past subjunctive.*** The past subjunctive is formed with the past participle preceded in all persons—singular and plural—by **să fi.**

să fi schimbat	*may have changed*
să fi putut	*may have been able*
să fi făcut	*may have done, made*
să fi simţit	*may have felt*

173. ***Use of past subjunctive.*** The past subjunctive is used like the present subjunctive but refers to completed action or to what should have been done, e.g. **Se poate că ceea ce ieri era bun să fi devenit astăzi rău?** *Is it possible that what was yesterday good has (may have) become bad today,* **Să fi adus măcar sora lui** *He should have brought at least his sister.*

174. ***Pluperfect subjunctive.*** The pluperfect subjunctive is formed with the past participle preceded in all persons—singular and plural—by **să fi fost.**

să fi fost schimbat	*might have changed*
să fi fost putut	*might have been able*
să fi fost făcut	*might have done, made*
să fi fost simţit	*might have felt*

175. ***Uses of pluperfect subjunctive.*** The pluperfect subjunctive is used only rarely. In general, it indicates an unaccomplished possibility in the past, e.g. **Ce să fi fost făcut de el?** *What might have been done with him?*

176. ***Present conditional.*** This tense is formed with the infinitive preceded by the auxiliary forms **aş, ai, ar, am, aţi, ar.**

aş schimba *I should change*	**aş putea** *I should be able*
ai schimba *you would change*	**ai putea** *you would be able*
ar schimba *he would change*	**ar putea** *he would be able*
am schimba *we should change*	**am putea** *we should be able*

aţi schimba *you would change*
ar schimba *they would change*

aţi putea *you would be able*
ar putea *they would be able*

aş face *I should make*
ai face *you would make*
ar face *he would make*
am face *we should make*
aţi face *you would make*
ar face *they would make*

aş simţi *I should feel*
ai simţi *you would feel*
ar simţi *he would feel*
am simţi *we should feel*
aţi simţi *you would feel*
ar simţi *they would feel*

177. ***Past conditional.*** This tense is formed with the past participle preceded by the present conditional of **a fi** *to be.*

aş fi schimbat *I should have changed*
ai fi schimbat *you would have changed*
ar fi schimbat *he would have changed*
am fi schimbat *we should have changed*
aţi fi schimbat *you would have changed*
ar fi schimbat *they would have changed*

aş fi putut *I should have been able*
ai fi putut *you would have been able*
ar fi putut *he would have been able*
am fi putut *we should have been able*
aţi fi putut *you would have been able*
ar fi putut *they would have been able*

aş fi făcut *I should have done*
ai fi făcut *you would have done*
ar fi făcut *he would have done*
am fi făcut *we should have done*
aţi fi făcut *you would have done*
ar fi făcut *they would have done*

aş fi simţit *I should have felt*
ai fi simţit *you would have felt*
ar fi simţit *he would have felt*
am fi simţit *we should have felt*
aţi fi simţit *you would have felt*
ar fi simţit *they would have felt*

178. ***Uses of conditional:***

(*a*) The present conditional has the following uses:

1. In both parts of less vivid future conditions, e.g. **Dacă ar veni, l-aş plăti** *If he should come, I would pay him.*
2. In both parts of conditions contrary to fact, e.g. **Aş citi o carte interesantă, dacă ai avea una** *I would (like to) read an interesting book, if you had one.*

3. As an optative[1] (expressing a wish), e.g. **Aş vrea să mă duc şi eu dar nu pot** *I should like to go too but I can't.*

(*b*) The past conditional is used

1. In both parts of conditions contrary to fact in the past, e.g. **Aş fi citit o carte interesantă dacă ai fi avut una** *I should have read an interesting book if you had had one.*
2. To express uncertainty, hearsay, or conjecture, e.g. **Se spune că ar fi sosit în oraş un om care ar avea o mare avere** *It is said that a man who has a big fortune has arrived in town.*

(*c*) With the conditional, the construction in the conclusion remains unchanged even when the *if clause* is omitted, e.g. **Noroc că am plecat căci aş fi fost silit să-l văd** *Lucky I left, for I would have been forced to see him.*

179. ***Gerund.*** This form of the verb is constructed as follows:

(*a*) Verbs whose infinitive stem ends in a consonant add **-ând** to the stem, e.g. **schimb-ând** *changing*, **put-ând** *being able*, **făc-ând** *doing, making*. If the infinitive stem ends in **-d**, this consonant is changed to **-z**, e.g. **a vede** *to see*, **vaz-ând** *seeing*. The verbs of the first conjugation ending in a vowel change the **â** of **-ând** to **-i**, e.g. **a apropia** *to approach*, **apropi-ind** *approaching*. The ending **-ând** is characteristic, with the above exception, of the first three conjugations.

(*b*) The verbs of the fourth conjugation add **-ind** to the stem of their infinitives, e.g. **simţ-ind** *feeling*.

(*c*) Verbs whose infinitive ends in **-î** and whose infinitive stem ends in **-r** form their present participle in **-înd**, e.g. **scobor-înd** *descending*, **hotăr-înd** *deciding*.

180. ***Gerund of*** **a bea** *to drink*, **a rămânea** *to remain*, **a scrie** *to write*, **a avea** *to have*, ***and*** **a fi** *to be*

bând *drinking* **rămâind** *remaining* **scriind** *writing*
având *having* **fiind** *being*

[1] This form may appear with an inversion in which the full infinitive (see Lesson XXIII) is used, e.g. **Dare-ar Dumnezeu!** *Would to God!*

181. ***Uses of the gerund.*** The gerund is used as a complement of circumstance indicating the time, the manner, and the cause, e.g. **Văzându-se**[1] **acuma stăpân la el vorbi mai tare** *Seeing himself now master in his home he spoke louder*; **Citea scrisoarea răzând de bucurie** *He was reading the letter laughing with joy*; **Numai punându-se în situaţia noastră a putut înţelege** *Only by putting himself in our place was he able to understand.*

It will be noticed that for the gerund to be used in a circumstantial function, the subject must be the same in the main and the dependent clause.

182. ***Agreement of gerund.*** In some cases the gerund has developed an adjectival function; it then agrees in gender and number with the noun it modifies, e.g. **Trăia cu inima flămândă de iubire** *He lived with his heart hungry for love.*

VOCABULARY

abuz *mx* abuse
act *mx* act
a arăta to show
argument *mx* argument
articol *mx* article
a atrage to attract
ca in order to
către towards
caz *mx* case
cerc *mx* circle
cerere *f* demand
cetăţean *m* citizen
a considera to consider
constituţional -ă constitutional
contemporan -ă contemporary
definit -ă definite
departament *mx* department
desăvârşire: cu — completely
discuţie *f* discussion
discuţiune *f* discussion
eveniment *mx* event
experienţă *f* experience
fiinţă *f* being
greşit -ă wrong
împrejurare *f* circumstance
a încurca to confuse, to mix up someone
a îndrăzni (esc) to dare
a înlătura to eliminate, to put aside
a înlesni (esc) to facilitate
a interveni to intervene
intervenţie *f* intervention
istoric- -ă historic
judecătoresc, -ească judicial
justiţie *f* justice
a lămuri (esc) to clarify
a lăsa to let

[1] A **-u** is added before an immediately following pronoun. See Lesson XII, 135 *c*.

ministru *m* minister
a **nesocoti (esc)** ignore, disregard, neglect
noţiune *f* notion
obligaţie *f* obligation
opini·e *f* opinion
ordine order (*sg.* only)
a **organiza (ez)** to organize
organizare *f* organization
părere *f* opinion
pentru for, in order to
personal -ă personal
pornit -ă prone to
precis -ă precise
procedură *f* procedure
proiect *mx* project
răspundere *f* responsibility
răspunzător, oară responsible
a **recurge** to have recourse
a **redacta (ez)** to edit
sarcină *f* load, task
a **sfătui (esc)** to advise
simplu -plă simple
soluţie *f* solution
a **se sprijini** to lean on
a **stabili (esc)** to stabilize
stare position; **în** — in a position to
a **(se) supune** to submit
zadar : în — vainly

EVERYDAY EXPRESSIONS

A avea recurs. To have recourse.
A atrage atenţi·a. To call the attention.
A face loc. To make room.
Faţă de. By comparison with.
A fi în drept a. To have the right to.
Punct de vedere. Point of view.
A pune în faţă cu. To confront.
A ţine seama de. To take into account.
A se vede. See (as a reference).

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Chiar dacă ar fi fost acolo, n'ar fi putut s'o facă. 2. Nu voi vorbi de dânsa pentrucă ar fi trebuit să fiu acolo. 3. Alţii ar veni dacă ar ştie. 4. M'aş fi găsit foarte încurcat dacă n'ar fi intervenit el. 5. Aceasta ar fi cu desăvârşire greşit. 6. A adus mai multe argumente decât ar fi fost necesar. 7. N'aş zice că s'a sprijinit numai pe idei greşite. 8. Ar căuta în zadar alte păreri. 9. S'ar putea să se lase cineva atras de ce spune? 10. Arătând cum se consideră ideea la început? 11. Ţinând însă seama de tot ce va lua loc, da. 12. Orice s'ar întâmpla trebue să ne aducem aminte. 13. N'aş îndrăzni să nu răspund cererii, dacă nu mi-ar fi înlesnit sarcina. 14. Aş spune adevărul dar mi-e frică. 15. Trăind în aceste împrejurări se mira de ce vedea. 16. Fiecare face ce-i place, neavând niciun fel de obligaţie faţă de ceilalţi. 17. O

discuție, ca să aducă la soluțiuni hotărîte, cere o noțiune precisă asupra chestiunei. 18. Din acest punct de vedere avem de examinat astăzi chestiunea. 19. Mă voi ocupa de aceasta chestiune amintind două cazuri istorice. 20. În genere, omul nu se mulțumește cu viața contemporanilor. 21. Prin urmare, trebue să ne supunem la răspunderea personală. 22. Vă atrag atenția și vă sfătuesc să puneți mai multă ordine în afaceri. 23. Ce s'ar fi răspuns în caz când ei ar fi recurs la judecată? 24. Fiecare ministru este personal răspunzător de actele departamentului său. 25. Nu-și poate da el seama de starea în care se găsește o afacere. 26. A se vedea articolele din proiectul redactat de cercul de studii. 27. Nu trebue să nesocotim experiența altora. 28. Este pe deplin stabilit că ființa omenească este pornită spre abuz. 29. Puterea judecătorească este în drept să înlăture orice lege care ar fi neconstituțională. 30. Bună sau rea, organizarea justiției trebue să fie aceeaș pentru toți cetățenii. 31. Cum ar trebui organizată procedura? 32. Organizarea ar trebui să fie cea mai simplă posibil. 33. Orișice ar spune, minte. 34. In orice caz, te rog să mă ierți. 35. E cunoscut de oricine locuește în orașul acesta. 36. Orișicine poate să vadă piesa asta. 37. Nu știu cine, dar ar poate fi orșicare din ei.

B. *Translate into Romanian.* 1. I could not have done it, even if I had been there. 2. In order to know he should have been there. 3. More would come if they knew. 4. Nobody would be attracted toward this idea. 5. This would be entirely right. 6. Without his intervention I should be lost. 7. I shouldn't say that. 8. I would not dare answer him. 9. Whatever would take place, let's tell the truth. 10. Taking, however, into account the circumstances of this demand, it was true. 11. But showing him that his idea would be wrong he would realize it. 12. From this point of view, the discussion will never bring us to a definite solution. 13. Remembering the other historical event, we should dare to answer. 14. He would make our task easy by clarifying for us the facts. 15. They would seek in vain for a better opinion. 16. This kind of argument is sometimes very personal. 17. We don't have to have recourse to such judgement. 18. The question is one which demands personal responsibility. 19. I should like to call your attention that you must begin to be responsible. 20. You don't have the right to put aside the judicial power. 21. What kind of organization should we have? 22. First of all, we should not put aside the advice of others. 23. What kind of organization do we want? 24. He would like to have the simplest possible organization. 25. I should like to be clear on this question. 26. You cannot realize the state of contemporary life. 27. You place

before us a question which we must not ignore. 28. I would advise you to make room for this question in our study circle. 29. What would you say to that? 30. Living in these circumstances, it is hard to say. 31. One thing is sure, good or bad we must concern ourselves with this question at once. 32. We are agreed that we have to examine our obligation toward all citizens. 33. He is not like anybody. 34. Some woman told me that. 35. It isn't a question of opposing any idea whatever. 36. One cannot say that to anyone. 37. Any man at all would be able to say as much.

C. *Read and translate.* Un prieten mi-a povestit odată întâmplarea care îmi vine în minte acum. Mi-a spus-o într'un amurg de toamnă, când mergeam alături și copacii își scuturau frunza ofilită la picioarele noastre.

In tinerețea mea, — așa a început prietenul — am cunoscut-o cântăreață. La un concert, în fața unei mulțimi imense, atunci am văzut-o întâiu. Era o apariție de cheruvim, când s'a ivit deodată în haină de mătasă albă, cu ochii strălucitori, cu chipul luminat de un zâmbet, ca de o aureolă. Cu cel dintâiu cântec ne-a cucerit pe toți. Mi-aduc aminte, era un cântec simplu, dela țară, o arie limpede și curată ca unda unui râu de munte. Dar pusese atâta frăgezime în glas, atâta mlădiere, atâta seninătate, că trebuia să te fermece. Și cum să nu ne miște cântarea ei, care părea că ne aduce un miros de pădure, un zvon de frunză verde în vălmășagul tulbure al vieții? Firește, ne-a mișcat. Țin minte, ca acum. Vecinii mei zâmbiau, ca în legănarea unui vis. Eu închisesem ochii și trilurile ei de privighetoare veniau de undeva de departe, mi se părea că din copilăria uitată se desprinde or rază târzie să mă mângâie pe frunte. A fost nespus de frumos. Când a isprăvit, lumea a rămas cufundată într'o tăcere de biserică. Abia într'un târziu ne-am desmeticit de o furtună de aplause . . . La plecare duceam cu mine o moleșală dulce. Părea că sunt mai ușor, mai bun. De atunci, ani dearândul, mi-a rămas închis în suflet cântecul ei: cea mai frumoasă mângâiere în serile mele de singurătate.

LESSON XXII

183. ***Preterite.*** This tense is formed from the past participle, less the final **-t**, plus the endings **-i, -şi, —, -răm, -răţi, -ră.** The accent remains the same as that of the past participle.

a schimba	**a putea**
schimbai *I changed, did change*	**putui** *I could*
schimbaşi *you changed, did change*	**putuşi** *you could*
schimbă *he changed, did change*	**putu** *he could*
schimbarăm *we changed, did change*	**puturăm** *we could*
schimbarăţi *you changed, did change*	**puturăţi** *you could*
schimbară *they changed, did change*	**putură** *they could*

a face	**a simţi**
făcui *I made, did make*	**simţi** *I felt, did feel*
făcuşi *you made, did make*	**simţişi** *you felt, did feel*
făcu *he made, did make*	**simţi** *he felt, did feel*
făcurăm *we made, did make*	**simţirăm** *we felt, did feel*
făcurăţi *you made, did make*	**simţirăţi** *you felt, did feel*
făcură *they made, did make*	**simţiră** *they felt, did feel*

184. ***Preterite of*** **a avea, a fi, a da, a sta.**

a avea	**a fi**
avui *I had, did have*	**fui, fusei** *I was*
avuşi *you had, did have*	**fuşi, fuseşi** *you were*
avu *he had, did have*	**fu, fuse** *he was*
avurăm *we had, did have*	**furăm, fusem** *we were*
avurăţi *you had, did have*	**furăţi, fuseţi** *you were*
avură *they had, did have*	**fură, fuseră** *they were*

a da	a sta
dădui[1] *I gave, did give*	**stătui**[1] *I stayed, did stay*
dăduşi *you gave, did give*	**stătuşi** *you stayed, did stay*
dădu *he gave, did give*	**stătu** *he stayed, did stay*
dădurăm *we gave, did give*	**stăturăm** *we stayed, did stay*
dădurăţi *you gave, did give*	**stăturăţi** *you stayed, did stay*
dădură *they gave, did give*	**stătură** *they stayed, did stay*

185. ***Use of preterite.*** This tense is used in Romanian as in the other Romance languages, i.e. to express simple action or state in the past without reference to repetition or continuity, e.g. **De ce făcură asta?** *Why did they do this?* The first person singular and the second persons are almost never used in conversation. The third singular, first plural, and third plural are more usually heard.

186. ***Pluperfect.*** This tense is formed from the past participle, less the final **-t**, plus the endings **-sem, -seşi, -se, -sem, -seţi, -se.**[2]

a schimba	a putea
schimbasem *I had changed*	**putusem** *I had been able*
schimbaseşi *you had changed*	**putuseşi** *you had been able*
schimbase *he had changed*	**putuse** *he had been able*
schimbasem *we had changed*	**putusem** *we had been able*
schimbaseţi *you had changed*	**putuseţi** *you had been able*
schimbase *they had changed*	**putuse** *they had been able*

a face	a simţi
făcusem *I had made*	**simţisem** *I had felt*
făcuseşi *you had made*	**simţiseşi** *you had felt*
făcuse *he had made*	**simţise** *he had felt*
făcusem *we had made*	**simţisem** *we had felt*
făcuseţi *you had made*	**simţiseţi** *you had felt*
făcuse *they had made*	**simţise** *they had felt*

[1] See Appendix for a variant of this form.

[2] In the plural forms one finds sometimes the endings **-serăm, -seraţi, -seră.**

a avea	a fi
avusem *I had had*	**fusesem** *I had been*
avuseşi *you had had*	**fuseseşi** *you had been*
avuse *he had had*	**fusese** *he had been*
avusem *we had had*	**fusesem** *we had been*
avuseţi *you had had*	**fuseseţi** *you had been*
avuse *they had had*	**fusese** *they had been*

a da	a sta
dădusem[1] *I had given*	**stătusem**[1] *I had stayed*
dăduseşi *you had given*	**stătuseşi** *you had stayed*
dăduse *he had given*	**stătuse** *he had stayed*
dădusem *we had given*	**stătusem** *we had stayed*
dăduseţi *you had given*	**stătuseţi** *you had stayed*
dăduse *they had given*	**stătuse** *they had stayed*

a merge

mersesem *I had walked*
merseseşi *you had walked*
mersese *he had walked*
mersesem *we had walked*
merseseţi *you had walked*
mersese *they had walked*

187. ***Use of pluperfect indicative.*** This tense is used to express a more remote past than the preterite indicative, e.g. **Aflasem că a murit** *I had heard that he died.* The same time in the past may, however, be also expressed by either the preterite indicative or the past indefinite tenses. The pluperfect indicative is somewhat more commonly used in conversation than the preterite indicative.

188. **Cât** *how much* is declined as follows:

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**cât** *how much*	**câţi** *how many*
G.-D.	**câtui**[2] *of* or *to how much*	**câtor** *of* or *to how many*

[1] See Appendix for a variant of this form.
[2] The possessive article **al, a, ai, ale** is used with the genitive.

FEMININE

N.-A.	**câtă** *how much*	**câte** *how many*
G.-D.	**câtei** *of* or *to how much*	**câtor** *of* or *to how many*

VOCABULARY

a **se abate** to fall upon
adecuat -ă adequate
alb -ă white
a **apărea** to appear
apartament *mx* apartment
arşiţă *f* heat (of summer day)
automobil *mx* automobile
buză *f* lip
capăt *mx* head (end of a thing)
ceas—brăţară *mx* wrist watch
a **se chinu·i (esc)** to suffer, to try very hard
clopoţel *m* little bell
contrazicere *f* contradiction
dealungul alongside
deprindere *f* habit
du·ioş*i*·e *f* tenderness; **cu —** tenderly
fior *mx* shiver
glas *mx* voice
goană *f* hurry; **în —** hurriedly
hohot *mx* sob
a **se îmbrăca** to dress
a **se împrejura** to surround oneself
a **împrospăta (ez)** to freshen
a **împrumuta** to borrow, lend
a **se înclina** to bow
indignat -ă indignant
îndrepta to right, to straighten out
înmormântare *f* burial
a **întări (esc)** to spur, harden
a **se întuneca** to get dark
întuneric *mx* dark
marmoră *f* marble
minutar *mx* hand of a watch
a **muşca** to bite
operă *f* work (of an artist or scholar)
a **se opri (esc)** to stop
a **plânge** to cry, weep
a **se prăbuşi (esc)** to collapse
pumn *m* fist, handful
pustiu *mx* deserted
scară *f* ladder, stair
şcolar -ă scholar, student
scri·ere *f* writing
sentiment *mx* feeling, sentiment
solemnitate *f* solemnity
spinare *f* back
a **su·i** to climb
a **se sui** to go up
a **suna** to sound
a **şuşu·i (esc)** to whisper
unghi·e *f* finger nail
unghiu *mx* angle
a **urmări (esc)** to follow
vers *mx* verse
a **zâmbi (esc)** to smile
a **zări (esc)** to catch a glimpse

EVERYDAY EXPRESSIONS

Ca şi cum. As if.
Pe câtă vreme. While.
Cinci fără un sfert. A quarter of five.
De acum înainte. From now on.
Deci. Therefore.
Deodată. Suddenly.
Dimpotrivă. On the contrary.
De jos în sus. Up and down. From top to bottom.
A pune la curent. To inform. Keep in touch with.
A trece din vedere. To pass out of sight.
Trei şi jumătate. Three-thirty o'clock.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Îşi adunase scrierile sale, împărţindu-le în **Călătorii şi Studii**. 2. Opera lui mă umplu de un sentiment puternic. 3. La aceste cuvinte două lacrimi apărură în ochii lui. 4. Ne puserăm la o masă de marmoră albă. 5. Câteva persoane se apropiară de noi. 6. Se uită la ceasul-brăţară şi văzu că unghiul drept al minutarelor arată trei şi jumătate. 7. Câteva glasuri indignate şuşuiră. 8. Trecu în goană mare prin coridorul pustiu. 9. Orice s'ar întâmpla, şi orice ai gândi, mă duc. 10. Arşiţa se abătuse asupra trecătorilor. 11. Bătu cu pumnul în uşă. 12. Uitându-se mai bine, nu zări nimic. 13. Tăcuseră tot drumul ca după o înmormântare. 14. Le urmări cu privirea până când intrară în casă. 15. Nu mai ştia câtă vreme stătu în faţa casei. 16. La sfârşitul anului şcolar veni cu automobilul cel nou. 17. Automobilul se oprise la uşa apartamentului. 18. Îi oferi cheia cu o solemnitate adecuată. 19. De atunci înainte fuse stăpân în casa lui. 20. Se opri mirat, neştiind ce să mai spue. 21. Simţi un fior rece dealungul spinării. 22. Se prăbuşi pe pat, plângând cu hohote. 23. Se înclină şi muşcându-şi buzele sui repede scările. 24. Văzându-l, întoarse capul şi trecu grăbit. 25. Fuse pus la curent despre deprinderea celui mai bun prieten al lui. 26. De câte ori îi spusesem să se îngrijească. 27. Pe câtă vreme el scria versuri, dimpotrivă celalt nu scria versuri de loc. 28. Închise cartea, stinse lampa, şi se sui în pat. 29. Se deşteptă la lumina zilei. 30. Se îmbrăcă prin întuneric. 31. Zâmbi cu duioşie, clătinându-şi capul de jos în sus. 32. Îşi trecu mâna pe frunte. 33. La patru fără douăzeci apăruse în capătul străzii.

B. *Translate into Romanian.* 1. They sat at the table after they had

spoken. 2. He looked at the wrist watch and saw that he was late. 3. He followed him with his eyes until he had passed out of view. 4. The new automobile did not stop in front of the house. 5. They were walking as if it were a funeral procession. 6. He stopped suddenly, now knowing where he was. 7. He heard some voices coming near. 8. They passed on hurriedly and did not see who was in front of the house. 9. From now on, no matter what would happen he was master in his house. 10. He stood, astonished, biting his lips. 11. At the head of the stairs he heard somebody who was crying. 12. The hands on his watch showed that it was a quarter of five. 13. He remembered how he had been told to take care of himself. 14. He smiled tenderly and passed his hand over his forehead. 15. He did not know how long he had stood looking up and down. 16. From two to three o'clock we walked through various rooms. 17. It was not as simple as we had imagined. 18. Nothing changed. 19. The others gathered around him looking at him with respect. 20. At that moment the little bell rang. 21. But he didn't answer. 22. They took their hats and set out. 23. He arrived near the town. 24. He asked himself how many times he had gone the same way. 25. He would have liked to know to how many men he had talked. 26. As he was thirsty he drank a glass of water. 27. Feeling refreshed, he read until it got dark. 28. He was thinking how good his friend was. 29. He borrowed from him money and many other things. 30. He therefore decided to try to straighten out the quarrel. 31. He felt, however, that it would not be easy to do. 32. Any contradiction hardened him and even tortured him.

C. *Read and translate.* Toma, tatăl lui Gheorghe, sosi acasă seara, cu carele de lemne. Pe drum aflase nenorocirea şi avea remuşcări că nu s'a întors şi el când a văzut că se întoarce feciorul. Nu i se dădu voe să vorbească cu Gheorghe şi nici măcar să-l vază. Un paznic dela temniţă însă îi spuse că, foarte curând, acuzatul va fi transportat la închisoarea tribunalului, deoarece vina lui merge la Curtea cu juraţi. Atunci Toma se repezi la Herdelea să-i ceară sfaturi. Familiei învăţătorului îi adusese zvonul încă de ieri o femeie din Pripas, şi Ghighi plânsese toată seara pe "bietul Ion", dar erau dornici de amănunte şi Toma trebui să le povestească mai întâi tot ce ştia. Herdelea îl sfătui apoi să iea pe Grofşoru, care-i cel mai strașnic avocat din lume. Se duseră împreună la Grofşoru căruia Toma îi făgădui toată averea lui, numai să-i scape băiatul din belea.

De o vreme încoace, era intr'o stare sufletească ciudată. Aici îi venea

să plângă, aicĭ să râdă, fără nicĭ un motiv aparent. Şi deoarece mai târziu observă că mâhnirile ei sunt în strânsă legătură cu zilele când nu venea Zăgreanu să se consulte cu Herdelea asupra unor foarte însemnate şi interminabile chestiunĭ pedagogice, fata se ruşină că s'a îndrăgostit prea mult şi începu să declare părinţilor ei tot mai deseorĭ că nu-l poate suferi.

LESSON XXIII

189. ***Infinitive.*** The most important remarks about the infinitive are as follows:

(*a*) It is almost always introduced by the preposition **a**, e.g. **Am vorbit cu el fără a introduce în discuţie elemente străine** *I spoke with him without introducing in the discussion any extraneous matter*, **A început a plânge** *He started to cry.*

But the preposition **a** is not used with an infinitive after the verbs **a putea** *to be able*, and (in fewer instances) **a ştie** *to know*, e.g. **Se poate da toţi banii?** *May all the money be given?* **Dacă ai şti clădi o casă aş fi foarte mulţumit** *If you knew how to build a house I should be very happy.* The preposition **a** is likewise not used with an infinitive after the verb **a avea** *to have* when the latter is followed by a pronoun or pronominal adverb, e.g. **Are cui semăna** *He has someone to resemble to*, **N'avea cum pricepe** *He had no way of understanding.*

(*b*) **Nu, cam, mai, tot,** and the unstressed personal pronouns are usually placed between **a** and the infinitive.

(*c*) The preposition **de** is inserted before the preposition **a** with an infinitive after verbs indicating cessation, e.g. **Nu se oprea de a călători** *He did not stop travelling*, **A încercat să-i oprească de a se duce** *He tried to stop them from going.*

(*d*) **De** is inserted before **a** and the infinitive after such adjectives as **bun** *good*, **gata** *ready*, **vrednic** *worthy*, e.g. **Era gata de a pleca** *He was ready to leave*, **Fii atât de bun de a nu-i spune nimica** *Be so kind as not to tell him anything*, **Era vrednic de a fi ascultat** *He was worthy of being listened to.*

(*e*) **De** is inserted before an infinitive depending upon a noun, e.g. **A venit cu gândul de a se căsători** *He came with the idea of getting married.*

(*f*) The infinitive is used as a noun, when the suffix **-re** is added to the verbal form (so-called long infinitive), e.g. **a schimba**

to change and **schimbare** *change*; **a putea** *to be able* and **putere** *power, strength*; **a face** *to do, make* and **facere** *making, doing*; **a simți** *to feel* and **simțire** *feeling*; **a avea** *to have* and **avere** *fortune*; **a fi** *to be*, and **fire** *nature, way of being*. The long infinitive has kept its verbal force in the inverted phrases with the conditional, e.g. **Dare-ar Dumnezeu !** *Would to God!*

(*g*) As subject of a sentence, e.g. **A cere nu e lăcomie** *To ask is not greediness.*

(*h*) As direct or indirect object, e.g. **Începe a mânca** *He begins to eat*, **Am încercat a-i da de știre** *I tried to let him know.*

(*i*) When the infinitive is object of another verb it is often replaced by the subjunctive: **Spune-i să cânte** *Tell him to sing*, **Știți să vorbiți frantuzește** *Can you speak French?*

190. ***Perfect infinitive.*** This form of the infinitive is formed with **a fi** *to be* plus the past participle of the main verb, e.g. **a fi schimbat** *to have changed*, **a fi putut** *to have been able*, **a fi făcut** *to have done, made*, **a fi simțit** *to have felt*, **a fi avut** *to have had*, **a fi fost** *to have been.*

191. ***Supine*** (continued).[1] The most important uses of the supine are as follows:

(*a*) After the auxiliaries **a avea** *to have* and **a fi** *to be* to indicate an obligation or anticipated action, e.g. **Am de schimbat cartea** *I have to change the body*, **E de câștigat un premiu** *There is a prize to be won.*

(*b*) After adjectives, e.g. **Case bune de locuit** *Houses good to live in*, **O carte vrednică de tipărit** *A book worthy of being printed.*

(*c*) After verbs and the prepositions **de** *of, to*, **din** *from, of*, **după** *after*, **la** *at, to*, **pe** *on*, **pentru** *for*, e.g. **Am isprăvit de mâncat** *I finished eating*, **Am stat din scris** *I stopped writing*, **Umblau după furat** *They were seeking to rob*, **Ne poftiră la mâncat** *They invited us to eat*, **S'a pus pe plâns** *He started to cry*, **L'a chemat pentru curățat** *She called him to clean.*

[1] See Lesson XIII.

192. ***Presumptive.*** The presumptive form of the verb is used to express an uncertain action which is suspected only by the speaker. It is formed with **o fi** plus the present participle of the main verb, e.g. **O fi având o boală gravă** *He must be having a serious disease.*

193. ***Pronouns of identity used for emphasis.*** For purposes of emphasis the pronoun **însumi**, etc., is used with the stressed pronoun. It is declined as follows:

FIRST PERSON

SINGULAR		PLURAL	
N. **eu** *I*	**însumi** m. / **însămi** f. *myself*	**noi** *we*	**înşine** m. and f. *ourselves*
G. —		—	
D. **mie** *to me*		**nouă** *to us*	
A. **pe mine** *me*		**pe noi** *us*	

SECOND PERSON

N. **tu** *thou*	**însuţi** m. / **însăţi** f. *yourself*	**voi** *you*	**înşivă** m. and f. *yourselves*
G. —		—	
D. **ţie** *to you*		**vouă** *to you*	
A. **pe tine** *you*		**pe voi** *you*	

THIRD PERSON

	SINGULAR		PLURAL	
MASC. N.	**el** *he*	**însuşi** *himself*	**ei** *they*	**înşişi** *themselves*
G.	**lui** *of him*		**lor** *of them*	
D.	**lui** *to him*		**lor** *to them*	
A.	**pe el** *him*		**pe ei** *them*	
FEM. N.	**ea** *she*	**însăşi** *herself*	**ele** *they*	**înseşi** or **însele** *themselves*
G.	**ei** *of her*		**lor** *of them*	
D.	**ei** *to her*		**lor** *to them*	
A.	**pe ea** *her*		**pe ele** *them*	

194. ***Uses of pronouns of identity.*** The most common uses of the pronoun of identity are:

(*a*) Before a noun, e.g. **Cucerit de înşişi soldaţii lui** *Conquered by his very soldiers.*

(*b*) After a stressed (or subject) pronoun, e.g. **Mi-a spus mie**

însumi *He told it to me myself*, **Eu însumi i-am spus** *I told him myself.*

(*c*) The tendency in present-day language is to use the third persons singular masculine and feminine, i.e. **însuşi, însăşi** for all persons and number.

(*d*) **Chiar** *even* and **singur** *alone* are often used instead of **însumi, însuşi,** etc., e.g. **Făceau parte din chiar elita societăţii** *They belonged to the very élite of society.* **Ai spus tu singur că nu ţi se întâmplă întâia dată** *You said yourself that it's not the first time it's happening to you.*

VOCABULARY

activitate *f* activity
a **adopta** to adopt
aflare *f* finding
a **aproba** to approve
apusean -ă westerner
armă *f* weapon
artistic -ă artistic
bărbat *m* husband, man
biografi·e *f* biography
bisericeşte churchly
bizantin -ă byzantine
bunăvoinţă *f* good will; **cu —** willingly
caracteristică *f* characteristic
a **se căsători (esc)** to marry
cercetător -toară researcher
a **condamna** to condemn
a **constitu·i (esc)** to constitute
copist -ă copyist
creştere *f* growth
criticism *mx* criticism
cultural -ă cultural
cusur *mx* fault
a **data (ez)** to date
ecou *mx* echo
element *mx* element
epocă *f* epoch
etaj *mx* story (of building)
evoluţi·e *f* evolution
evoluţionist -ă evolutionary
făcli·e *f* torch
fleac *mx* trifle
generaţi·e *f* generation
a **împăca** to reconcile
imperiu *m* empire
a **împiedica** to prevent, stop
înaintaş -ă predecessor
închisoare *f* prison
încredere *f* trust
îndepărtat -ă distant (away)
înflorire *f* flowering
influ·enţă *f* influence
a **se însura** to marry (for men)
întregire *f* integration
învăţătură *f* learning, teaching
istoricu *m* historian
literar -ă literary
a **se mărita** to marry (for women)
masă de scris *f* writing-table
maturitate *f* maturity
metodă *f* method
a **modela (ez)** to model
modern -ă modern
mânăstire *f* monastery

multilateral -ă multilateral
național -ă national
neam *mx* people, race
nefiresc -reașcă unnatural
nerăbdător -toare impatient
obsedat -ă obsessed
optimism *mx* optimism
oriental -ă oriental
pagină *f* page
pană *f* pen
pas *m* step
preocupare *f* preoccupation
a **produce** to produce
a **recunoaște** to recognize
remarcabil -ă remarkable
renaștere *f* rebirth
a **rezerva** to reserve
șaisprezecelea the sixteenth
a **scade** decrease, lessen
schimb *mx* change, **în** — on the other hand, however
schimbare *f* change
scriere *f* writing
scriitor *m* writer
slab -ă weak
slav *m* Slav
slavon -ă Slavonic
tendință *f* tendency
a **tipări (esc)** to print
tipograf *m* printer
traducere *f* translation
a **se transpune** to be transposed
tribunal *m* court (of law), tribunal
urmă *f* consequence, trace
veac *mx* century
victorie *f* victory
vizitiu *m* driver of a carriage

EVERYDAY EXPRESSIONS

A asculta cu mare luare aminte. To listen very carefully.
A fi vorba de. To be the subject of. To be a question of.
De către. By.
Ici și colo. Here and there.
Într'o măsură. In a way, somewhat.
Oricât. No matter how much.
A-și pierde timpul. To waste time.
A prinde rădăcini. To take roots.
A vorbi pe larg de. To speak at length of.
A servi de îndemn. To serve as inducement, spur.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. Istoria literaturii române se împarte în patru epoci: epoca veche, cea nouă, cea modernă și cea contemporană. 2. Marile evenimente de la sfârșitul veacului al XV-lea au avut un ecou slab în România. 3. Înainte ca neamul românesc să poată deveni un popor, slavii ajunseseră la o înflorire culturală remarcabilă. 4. La Slavii de sud înșiși cultura aceasta era de origină bizantină. 5. Întreaga epocă veche a literaturii române se caracterizează prin influența aceasta orientală. 6. Renașterea cu care se începe epoca nouă se datorește unei

influenţe din apus. 7. Încrederea în viitor şi optimismul generator de fapte mari fuseră introduşi de către cultura franceză. 8. Epoca modernă e o epocă a cărei caracteristică e maturitatea gândirii. 9. Scriitorii din epoca aceasta se fac ecoul tendinţelor spre un viitor mai bun. 10. Epoca aceasta se caracterizează printr'un criticism nefiresc la un popor tânăr. 11. Întregirea naţională a produs o schimbare desăvârşită în preocupările artistice. 12. In epoca contemporană scriitorii sunt obsedaţi de aflarea unor elemente nouă. 13. Un autor a tipărit câteva cărţi dintre care o parte sunt traduceri româneşti de scrieri bisericeşti. 14. Cu toate acestea va trebui să se vorbească pe larg de activitatea acestui modest tipograf. 15. Ea constitue un pas în evoluţiunea literaturii şi al victoriei limbei române în biserică. 16. Creşterea unei literaturi o fac scriitorii ei însemnaţi, bărbaţii ei mari. 17. Metoda evoluţionistă nu ne va împiedeca să adoptăm într'o măsură oarecare şi metoda biografică. 18. Scriitorii mari modelează felul de a gândi al generaţiilor viitoare. 19. De aceia, lor le vom rezerva cele mai multe pagini. 20. În schimb, asupra scriitorilor mici vom putea vorbi numai în privirele generale. 21. Înainte de a lua pana'n mână, cercetătorul literar trebue să aibă în suflet iubirea pentru subiectul său. 22. Datoria istoricului literar este deci a se transpune în vremurile cu care se ocupă. 23. Influenţa slavonă datează din timpuri vechi. 24. Limba română păstrează urme adânci ale acestei influenţe. 25. Pe acest timp imperiul bizantin ducea facla culturii mondiale. 26. Influenţa apuseană nu putu prinde rădăcini în România veche. 27. Influenţa slavonă în loc să scadă crescu şi mai mult. 28. Lucrări originale nu par a se fi scris decât puţine. 29. Ici şi colo ni s'au păstrat numele copiştilor. 30. Pe lângă mânăstiri erau şi câteva şcoli. 31. Învăţăturile lui Hristos, oricât de adâncă e învăţătura exprimată, într'însele nu pot servi de îndemn unei literaturi multilaterale. 32. Multe rămâneau de făcut.

B. *Translate into Romanian.* 1. She talked of herself all the time. 2. He himself recognized this. 3. There was nothing to do. 4. On the other hand they themselves approved of her. 5. It was a question of telling her the truth. 6. Not to have been able to do it bothered me. 7. How did she know he was coming when he himself didn't know? 8. He needed the goodwill of all. 9. The girl became angry, feeling that they used her own weapons. 10. In a few years the other sister will be married. 11. She had still enough time to be married. 12. She found more faults than the parents themselves. 13. He, however, read the letter with great attention. 14. He sat down at the writing-table. 15. He had made it himself about six months ago. 16. However, he didn't feel that it was

good enough. 17. But he said nothing of this to anybody and was angry when the others said it. 18. He was going to the court house today. 19. He arrived early, without wanting to. 20. The court house was a big building two stories high. 21. Other peasants from distant villages were waiting. 22. A taxi stopped in front of the building. 23. The judge descended slowly and told the driver to wait for him. 24. They went up an old stairway. 25. They would have been satisfied if the quarrel could have been settled. 26. Suddenly the judge started to question him impatiently. 27. He explained to them that that was a court where men have work to do. 28. He could not lose time with trifles. 29. But the judge, who knew him, listened with great attention. 30. Hearing him speak so well, he had calmed down. 31. When he stopped speaking, the judge condemned him to two weeks in prison.

C. *Read and translate.* Neagoe recomandă întâi de toate fiului său credința nestrămutată în Dumnezeu și ținerea poruncilor lui: numai așa puterea lui va crește și viața lui va fi curată. Pentru a-i dovedi aceasta el îi dă o sumă de exemple din cartea Regilor, arătându-i de pildă cum Elie a fost pedepsit de Dumnezeu fiindcă nu-și crescuse copiii în frica lui, cum înțeleptul Solomon și-a pierdut iubirea lui Dumnezeu pentru desele desfrâuri cu femei și pentru îngâduirea de idoli. După acestea urmează un panegiric al lui Constantin cel Mare ca adorator a Sfintei Cruci, apoi mai multe pilde sau parabole din Varlaam și Iosaf care par să fi plăcut cu deosebire lui Neagoe și prin care el voia să dovedească fiului său că în această viață omul nu trebue să pue prea mult preț pe lucrurile lumești și să uite pe cele ale sufletului, să nu caute atât la ceeace străluce pe din afară cât la ceeace e bun pe dinăuntru, să nu se dea plăcerilor gâtului, să nu râvnească la bunuri pe care nu le poate ajunge, ca să nu-și piarză liniștea sufletului, cu un cuvânt, să nu prețuiască în viață nici averile, nici prietenii mai mult decât virtuțile creștinești. Aceste principii sunt frumos exprimate în parabola omului cu cei trei prieteni, dintre cari cel socotit mai bun s'a arătat a fi mai bun. Învățătura parabolei este: Că prietenul cel dintâi e avuția și bogăția, aurul și argintul, pentru care omul cade în grijî și nevoi, din care însă în ceasul morții nimic nu duce cu el; prietenul al doilea e muierea și feciorii și frații și rudele pentru care omul face toate în viață, care însă la ceasul morții îl petrec numai până la mormânt și se întorc, și-l uită, îngrijindu-se de ale lor; al treilea și adevăratul prieten pe care omul nu-l pierde niciodată, este credința, dragostea, nădejdea, milostenia, dreptatea, iubirea de oameni, curățenia, ruga și alte bunătăți care odată cu noi se sue la Dumnezeu. Acesta e prietenul cel bun și înțelept.

LESSON XXIV

195. *Ordinal numbers*

MASCULINE		FEMININE
întâi(u) or **cel dintâi**[1]	*the first*	**întâ·ia** or **cea dintâi**
al do·ilea	*the second*	**a doua**
al tre·ilea	*the third*	**a tre·ia**
al patrulea	*the fourth*	**a patra**
al cincilea	*the fifth*	**a cincia**
al şaselea	*the sixth*	**a şasea**
al şaptelea	*the seventh*	**a şaptea**
al optulea	*the eighth*	**a opta**
al nouălea	*the ninth*	**a noua**
al zecelea	*the tenth*	**a zecea**
al unsprezecelea	*the eleventh*	**a unsprezecea**
al douăzecilea	*the twentieth*	**a douăzecea**
al douăzeci şi unulea	*the twenty-first*	**a douăzeci şi una**
al şaizecilea	*the sixtieth*	**a şaize·cea**
al nouăzeci şi doilea	*the ninety-second*	**a nouăzeci şi doua**
al o sutălea	*the hundredth*	**a (o) suta**
al două sutelea	*the two-hundredth*	**a două sutea**
al (o) mi·elea	*the thousandth*	**a (o) mi·a**

196. *Uses, position, and declension of ordinal numbers*

(*a*) With names of kings, popes, etc., only ordinals are used, e.g. **Francisc Întâiul** *Francis the First*, **Pius al Doisprezecelea** *Pius the Twelfth*.

(*b*) Except for the first day of the month, the cardinal numbers are used to designate the days of the month, e.g. **Întâi Aprilie** *April first*, **zece Mai** *May tenth*.

(*c*) The words **vreo, cam** *about* are used to indicate approximate numbers, e.g. **Erau vreo douăzeci** *There were about twenty (of them)*, **Cam doi sau trei înţelegeau ce se spunea** *About two or three understood what was said*.

[1] **Dintâi** is the adverbial form of **întâi** (from **cel de întâi**), e.g. **A vorbit cel dintâi din toţi** *He spoke first of all*. **Primul** is also used for *first*.

(*d*) When placed before a noun, **întâi** *first* is declined as follows:

MASCULINE

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**întâiul (om)** *the first (man)*	**întâii (oameni)** *the first (men)*
G.-D.	**întâiului (om)** *of* or *to the first (man)*	**întâilor (oameni)** *of* or *to the first (men)*

FEMININE

N.-A.	**întâia (femeie)** *the first (woman)*	**întâile (femei)** *the first (women)*
G.-D.	**întâiei (femei)** *of* or *to the first (woman)*	**întâilor (femei)** *of* or *to the first (women)*

197. ***Pronouns of polite address.*** In everyday conversation the second person singular pronoun **tu** is used much more than in other Romance languages although the present-day tendency is to use the second person plural verb without the corresponding personal subject pronoun **voi**. Instead of **voi** *you* pl. the following pronouns are used, and declined as follows:

SECOND PERSON

	SINGULAR	PLURAL
N.-A.	**dumneata (d-ta)**[1] *you*	**dumneavoastră (d-voastră, dv.)** *you*
G.-D.	**dumitale (d-tale)** *of* or *to you*	**dumneavoastră** *of* or *to you*

THIRD PERSON

MASCULINE

N.-A.	**dumnealui (d-lui)** *he*	**dumnealor (d-lor)** *they*
G.-D.	**dumnealui** *of* or *to him*	**dumnealor** *of* or *to them*

FEMININE

N.-A.	**dumneaei (d-ei)** *she*	**dumnealor (d-lor)** *they*
G.-D.	**dumneaei** *of* or *to her*	**dumnealor** *of* or *to them*

[1] The abbreviated forms in parentheses are used in writing.

MASCULINE AND FEMININE—INDIRECT ADDRESS

N.-A. **dumneasa (d-sa)** *he* or *she*
G.-D. **dumisale (d-sale)** *of* or *to them*

198. ***Impersonal Verbs.*** These verbs, which are used only in third person singular, fall into several categories.

(*a*) Verbs expressing phenomena of nature: **a bura (ez)** *to drizzle*, **burează** *it drizzles*; **a fulgera** *to lighten*, **fulgeră** *it is lightning*; **a grindina** *to hail*, **grindină** *it is hailing*; **a înnopta (ez)** *to become evening*, **înnoptează** *evening falls*; **a ninge** *to snow*, **ninge** *it snows*; **a plo·ua** *to rain*, **plouă** *it rains*; **a trage** *to be draughty*, **trage** *there is a draught*; **a trâsni (esc)** *to strike lightning*, **trâsneşte** *it strikes lightning*; **a tuna** *to thunder*, **tună** *it thunders.*

All these verbs are regular in their conjugation and are never used with the subject pronoun.

(*b*) Verbs almost always used impersonally: **a se cădea** *to be permissible, proper, fitting*, **se cade** *it is permissible*; **a se cuveni** *to be proper*, **se cuvine** *it is proper*; **a se întâmpla** *to happen*, **se întâmplă** *it happens*; **a se părea** *to seem*, **se pare** *it seems.*

(*c*) The verb **a plăcea** preceded by the unstressed dative personal pronoun expresses the idea of *to like to do something*, e.g. **Îmi place să citesc** *I like to read*; it also expresses a liking for something, e.g. **Îi place teatrul** *He likes the theatre.* (Love for and liking of somebody is expressed by the verb **a iubi (esc)**, e.g. **Copilul îşi iubeşte părinţii** *The child loves his parents.*)

(*d*) *To ache, hurt* is expressed by the verb **a durea** with the unstressed accusative personal pronoun, e.g. **Mă doare capul** *My head aches*, **O dureau dinţii** *Her teeth hurt.* (The verb **a durea** has two stems (see **a putea**), **dor** when the accent falls on the stem, and **dur** when the accent falls on the ending.)

(*e*) A great many verbs may be used impersonally when constructed with the reflexive and the unstressed dative personal pronoun, e.g. **Mi s'a spus** *It was said to me.*

VOCABULARY

a-iurea elsewhere
alături de next to
antichitate *f* antiquity
a **apărea** to appear
asemânare *f* resemblance
a **se aştepta la** to expect
bază *f* base, basis
bucuros -roasă gay, joyful
cărturar *m* book-maker
chef *mx* gay party
conţinut *mx* content
contra against; **în**—on the contrary
cronicar *m* chronicler
a **cuprinde** to comprise, include
decen *mx* decade
declaraţi·e *f* declaration
degeaba in vain, without purpose
deosebire *f* difference, distinction
desigur surely
destinat -ă destined
dincolo beyond, on the other side
dorinţă *f* wish
elenism helenism
a **exercita (ez)** to exercise
expresiune *f* expression
fenomenal -ă phenomenal
formulare *f* formulation
furiş : pe — stealthily
a **se grăbi (esc)** to hurry
grecesc -ească Greek
glumă *f* joke; **în** — jokingly
hedonism *mx* hedonism
început *mx* beginning
întâmplare *f* happening; **din** — by chance
întărire *f* strengthening
Italian -ă Italian
a **se ivi (esc)** to arise, happen
jos, joasă down; **pe** — on foot
jur împrejur all round
legătură *f* tie; **în** — **cu** in connexion with
degrabă : mai — rather, sooner, quicker
mediu *mx* environment, milieu
minte *f* mind
a **mişca** to budge, move
mişcare *f* movement
neîncetat -ă ceaseless
a **nevoi (esc)** to need
a **observa** to observe
ori *f* times (**două ori** twice)
particular -ă particular
a **petrece** to feast, spend time
a **se petrece** to happen, take place
precum according to, as
prefaţă *f* preface
premisă *f* premise
proză *f* prose
public *m* public
a **răspândi (esc)** to scatter, spread
realitate *f* reality
rezonanţă *f* resonance
a **servi (esc)** to serve
a **se servi de** to make use of
serviciu *mx* service
tipar *mx* printing
tipărar *m* printer
totodată at the same time
a **traduce** to translate
trăsătură *f* trait
umanist *m* humanist
valoare *f* value
variat -ă varied

EVERYDAY EXPRESSIONS

Ba încă. But even; also.
Cu deosebire. Especially.
Cu drept cuvânt. As a matter of fact.
Ce folos? What's the use?
Ce folosește? What's the use?
Cu vremea. In time.
De mult. For a long time (in the past).
Fie . . . fie . . . Either . . . or.
A fi deprins. To be used to.
A fi tot una. Not to care. To be all the same.
Nu numai . . . ci și . . . Not only . . . but also.
Pe dată ce. As long as. Since.
Vasăzică. That is to say.

EXERCISES

A. *Translate into English.* 1. În cele dintâi decenii ale veacului al XVI-lea se traducea scrieri cu conținut variat. 2. Ele nu mai aveau decât slabe legături cu biserica. 3. Alături de ei se ivesc mulți cărturari. 4. Ideea unității apare nu numai în cronicari ci și în prefețele cărților destinate tuturor Românilor. 5. Pentru întâia oară tiparul iese din serviciul bisericii și vedem tipărindu-se cărți de lege. 6. Precum se observă aceasta e una din cele dintâi declarații asupra limbei române. 7. Unii dintre ei găseau vreme să discute cu cronicarii asemănările dintre Italieni și Români. 8. Această influență italiană fu exercitată cu deosebire și avu ca rezultat întărirea elenismului. 9. Petreceau ani întregi acolo, fie că se simțeau mai bine în acel mediu cultural, fie că erau nevoiți să se ducă. 10. Cultura umanistă se răspândea din ce în ce mai mult. 11. Toate începuturile sunt mici. 12. Un început de cultură trebue să cuprindă întâi ceva ce nu a fost până atunci în viața publică a unui popor. 13. Al doilea, totodată, ceva ce poate servi de fundament. 14. Ce este o idee nouă în mișcarea intelectuală a unui popor dat? 15. Este o idee ale cărei premise au putut să existe în mintea mai multora sau al tuturor din poporul acela. 16. S'a observat, cu drept cuvânt, că trăsătura fundamentală a antichității este hedonismul. 17. Hedonismul nu este formularea unei realități care stă la baza vieții grecești. 18. E mai curând expresiunea unei dorințe. 19. Proza sa are o rezonanță particulară a cuiva care a evocat valori situate dincolo de lumea fenomenală. 20. După aceasta discuție se duseră cu toții la cafenea. 21. Din întâmplare, întâlniră câțiva prieteni. 22. Unuia dintre ei îi era tot una

dacă se ducea aiurea orĭ cu dânşiĭ. 23. Numai să nu se ducă degeaba. 24. Toţĭ îi ziceau în glumă că n'o să aibă de plătit nimic. 25. Pe dată ce era sigur de asta se duse bucuros. 26. Jur împrejurul lor se auzea un zgomot neîncetat. 27. Nu numai că nu era deprins cu chefurile ba încă i era frică de ce se va întâmpla. 28. Intră în cafenea pe furiş pe când celorlalţĭ nu le păsa de nimica. 29. Cu vremea, poate că şi el s'ar fi obişnuit. 30. De sigur că dacă n'o să-i placă, o să plece. 31. Zgomotul creştea din ce în ce mai tare. 32. Cu toate astea, i se părea că o să fie bine.

B. *Translate into Romanian.* 1. As long as he had to do it he left early. 2. It was all the same to him. 3. Not only did he expect a party but he also expected to meet many friends. 4. Some of them he had not met for a long time. 5. All around him people were walking hurriedly. 6. Surely, he will not be late. 7. He was not used to hurrying. 8. On the contrary, he liked to walk on foot slowly. 9. His mother as well as his sister always tried to hurry him. 10. By chance, he saw a friend approaching and stopped to exchange a few words with him. 11. He told him jokingly that he was in a hurry. 12. They walked together for a short time. 13. They started to talk about the new constitution. 14. There were a few things about it that nobody liked. 15. But what was the use of protesting. 16. Then they talked about the beginnings of Romanian literature. 17. This literature had a varied content in the sixteenth century. 18. But these ties were rather weak. 19. At first, there were few book-makers. 20. For the first time we see law books being printed. 21. As always the beginnings were of little importance. 22. But they are the first indications about the Romanian language. 23. There were many resemblances between the Italians and the Romanians. 24. More and more, book-makers appeared in Romania. 25. The strengthening of the Hellenic culture was felt everywhere. 26. They exercised their influence especially on printing. 27. But this culture did not include something new. 28. Nor did it include what can serve as a foundation. 29. It was not at that time something that moved the life of a people. 30. There was no new idea in the intellectual movement. 31. That is, an idea whose premise can exist in the minds of several or all of that people. 32. While the fundamental trait of antiquity is hedonism it is rather the expression of a wish.

C. *Read and translate.* Coloniştiĭ aduşĭ de Traian, întemeietorul Daciei romane, ca şi aceia carĭ, înainte de dânsul, se aşezaseră în provinciĭ mai vechĭ ale Romei cuceritoare, Iliria şi Moesia, veteranii din legiunile care,

acuma, nu mai aveau un caracter curat roman, din punctul de vedere al neamului, — erau păgânĭ în cea mai mare parte. Acest păgânism rafinat, filosofic, al oamenilor învăţaţĭ din Imperiu, care-şĭ hrăniau sufletul cu vechea filosofie elenică, tălmăcind în abstracţiile ei sublime vechile superstiţiĭ şi legende, vechile alegoriĭ naïve ale popoarelor de pe malurile fericite ale Mării Mediterane. Tot aşa de puţin semăna cu acel cult italic primitiv ce consista din închinarea simplă a bunilor zei carĭ ocrotesc plugăria. Păgânismul acestor locuitorĭ mai noi ai ţărilor dunărene era alcătuit din două elemente: unul formal şi celalt real, adânc înrădăcinat în suflete, pe care le stăpânia cu desăvârşire. Elementul formal era cerut de Stat şi datorit lui de fiecare bun cetăţean, de fiecare supus credincios şi recunoscător al Împăratului ce dă pace şi ocrotire, de fiecare patriot, am zice astăzĭ; oricine trebuia să aducă în tabără, în piaţa publică, în cuprinsul luminos al templelor, jertfă zeilor militarĭ, zeilor sprijinitorĭ ai Împărăţiei, zeilor carĭ, înainte de a se urca în Olimpul plin de oaspeţĭ al oficialităţii, avuseră pe pământ fruntea încinsă cu laurul Cesarilor şi, în sfârşit, zeului care stătea în acea clipă pe Scaunul împărătesc. Atâta cerea Cârmuirea, şi orĭce ar fi crezut cetăţeanul roman în sinceritatea şi intimitatea vieţii lui, orĭce ar fi săvârşit el între pereţiĭ casei lui nu mai privia pe dregătorii împărăteştĭ.

APPENDIX I

FLEXIONAL CHANGES IN VERBS

First conjugation.

(*a*) Verbs whose present indicative stem ends in **d, s, t** change these (endings) to **z, ş, ţ,** respectively, in the second persons singular present indicative and present subjunctive, e.g. **a lăuda** *to praise*, **laud** *I praise*, **lauzi** *you praise*, **să lauzi** (that) *you may praise*; **a lăsa** *to let*, **las** *I let*, **laşi** *you let*; **să laşi** (that) *you may let*; **a asculta** *to listen*, **ascult** *I listen*, **asculţi** *you listen*, **să asculţi** (that) *you may listen.*

(*b*) Verbs whose present indicative stem has an accented **e** change this **e** to **ea** in the third person singular and plural of the present indicative and second person singular of the imperative, e.g. **a încerca** *to try*, **încerc** *I try*, **încearcă** *he tries*, **încercă** *try.*

(*c*) Verbs whose stem ends in a consonant plus **r** or **l**, or in **i**, add a **u** after these endings in the first person singular of the present indicative, e.g. **a intra** *to enter*, **intru** *I enter*; **a afla** *to find*, **aflu** *I find*; **a apropia** *to approach*, **apropiu** *I approach.*

(*d*) The verbs **a amâna** *to postpone*, also **a mâna** *to lead* (animals) and **a rămânea** *to remain*, drop the **n** of the stem in the second person singular present indicative, and the second and third person singular present subjunctive, and in the third person singular and plural of the imperative, e.g. **amâi** *you postpone*, **să amâi** (that) *you may postpone*, **să amâie** (that) *he may postpone*, **amâie** (that) *he postpone*, (that) *they postpone.*

(*e*) The verbs listed below change the **ă** of their stem to **e** in the second person singular present indicative and present subjunctive, third person singular and plural of the present subjunctive and imperative:

a apăra *to defend*
a asemăna *to resemble*
a astâmpăra *to calm*
a căpăta *to obtain*
a cumpăra *to buy*
a curăţa *to clean*
a legâna *to cradle*
a lepăda *to get rid of*
a număra *to number*
a răscumpăra *to rebuy, repossess*
a şchiopăta *to limp*
a semăna *to resemble, sow*
a supăra *to anger*

(*f*) The verbs listed below change the **ă** of their stem to **e** in the second person singular present indicative and present subjunctive, third

person singular and plural present subjunctive and imperative, and to **a** in third person singular and plural present indicative and second person singular imperative.

a apăsa *to press, emphasize* **a spăla** *to wash*
a crăpa *to burst* **a vărsa** *to pour*
a învăţă *to learn*

Second conjugation.

(*a*) The verb **a şedea** *to sit* changes the **e** of its stem to **a** in the third person singular present indicative, and third person singular and plural present subjunctive and imperative, e.g. **şade** *he sits*; **să şază** (that) *he may sit, they may sit*; **(să) şază** *let him sit.*

(*b*) The verb **a vede** *to see* changes the **e** of the stem to **ă** in the first person singular present indicative and present subjunctive, e.g. **văd** *I see*, **să văd** (that) *I may see*; in the present participle, **văzând** *seeing*; in the past participle and in tenses derived from it, **văzut** *seen*, **văzui** *I did see*, **văzusem** *I had seen.* In the third person singular and plural of the present subjunctive and imperative, the **e** of the stem changes to **a**, e.g. **să vază** (that) *he may see, they may see*, **(să) vază** *let him see, let them see.*

Third conjugation.

(*a*) The verbs **a pune** *to put* and **a ţine** *to hold* (and their compounds) drop the **n** of their stem in the second person singular present indicative and present subjunctive, e.g. **pui** *you put*, **ţii** *you hold*; **să pui** (that) *you may put*, **să ţii** (that) *you may hold*; in the third person singular and plural present subjunctive and imperative, **să pue** (that) *he may put, they may put*; **(să) pue** *let him put.* **(să) ţie** *let him hold.*

(*b*) The verb **a cere** *to ask* drops the **r** of the stem in the second person singular present indicative and present subjunctive, e.g. **cei** *you ask*, **să cei** (that) *you may ask.*

(*c*) The verb **a vinde** *to sell* has two stems, **vind** and **vând.** The first stem is used when the stem is followed by **e** or **i**, e.g. **vând** *I sell*, **vinde** *he sells*, **vinzi** *you sell*, **vândut** *sold.*

(*d*) A large number of third-conjugation verbs whose stem ends in **d** and **g**, and a smaller number whose stem ends in **c**, **n**, and **t**, form their past participle by changing the final consonant to **s**.

a aduce *to bring* **a aprinde** *to light*
a ajunge *to arrive, to be sufficient* **a arde** *to burn*
a alege *to choose* **a ascunde** *to hide*

a atinge *to reach*
a atrage *to attract*
a conduce *to lead*
a culege *to gather*
a cuprinde *to comprise*
a curge *to flow*
a deprinde *to accustom*
a deschide *to open*
a distruge *to destroy*
a drege *to mend*
a duce *to carry*
a închide *to close*
a întinde *to stretch*
a întoarce *to return*
a înțelege *to understand*
a învinge *to vanquish*
a merge *to go*
a ninge *to snow*
a pătrunde *to penetrate*
a plânge *to weep*
a pretinde *to pretend*
a prinde *to catch*
a produce *to produce*
a pune *to put*
a râde *to shave*
a răspunde *to answer*
a recurge *to have recourse*
a respinge *to repel*
a retrage *to withdraw*
a scoate *to take out*
a scrie *to write*
a spune *to say*
a șterge *to wipe*
a stinge *to extinguish*
a stoarce *to wring out*
a strânge *to collect*
a surâde *to smile*
a trage *to pull*
a trimite *to send*
a ucide *to kill*
a zice *to say*

(*e*) The verbs **a coace** *to bake*, **a fierbe** *to boil*, **a întrerupe** *to interrupt*, **a rupe** *to tear*, **a sparge** *to break*, make their past participle as follows: **copt** *baked*, **fiert** *boiled*, **întrerupt** *interrupted*, **rupt** *torn*, **spart** *broken*.

Fourth conjugation.

(*a*) The verb **a ieși** *to go out* changes the **e** of its stem to **a** in the third person singular and plural present subjunctive, e.g. **să iasă** (that) *he may go out, they may go out*.

(*b*) The verbs **a acoperi** *to cover* and **a suferi** *to suffer* change the **e** of the stem to **ă** in the first person singular and third person plural of the present indicative, e.g. **acopăr** *I cover, they cover*, **sufăr** *I suffer, they suffer*.

These verbs and **a oferi** *to offer* take the ending **ă** instead of **e** in the third person singular present indicative; in the third singular and plural present subunctive the ending is **e** instead of **ă**, e.g. **acoperă** *he covers*, **suferă** *he suffers*, **oferă** *he offers* but **să acopere** (that) *he may cover, they may cover*, **să ofere** (that) *he may offer, they may offer*.

(*c*) The verbs **a pieri** *to perish*, **a sări** *to jump*, drop the **r** of the

stem in the second person singular present indicative and present subjunctive, **piei** *you perish*, **să piei** (that) *you may perish*; **sai** *you jump*, **să sai** (that) *you may jump*. The **r** is sometimes not omitted.

(*d*) The verb **a muri** *to die* has two stems, **mor** et **mur**. The first is used when the stem is accented, e.g. **mor** *I die*, **murim** *we die*.

(*e*) The verb **a veni** *to come* (and its compounds) has two stems, **vin** and **ven**. The first is used when the stem is accented, e.g. **vin** *I come*, **venim** *we come*. The second person singular present indicative is **vii**; the first person singular present indicative and present subjunctive has, besides **vin**, the form **viu** *I come*, **să viu** (that) *I may come*; the second person singular imperative is **vino**; the present participle has two forms, **venind** or **viind**.

APPENDIX II

CONJUGATION OF REGULAR VERBS

INFINITIVE (189)

schimb-a to change	**put-ea** to be able	**fac-e** to do, make	**simț-i** to feel
lucr-a to work			**vorbi** to speak
			scoborî to descend
			hotărî to decide

PERFECT INFINITIVE (190)

a fi schimbat	a fi putut	a fi făcut	a fi simțit

GERUND (179)

schimb-ând	put-ând	făc-ând	simț-ind
lucr-ând			vorb-ind
			scobor-înd
			hotăr-înd

PAST PARTICIPLE (138)

schimb-at	put-ut	făc-ut	simț-it

INDICATIVE

Present (103-108)

schimb	pot	fac	simt	vorb-esc
schimb-ĭ	poț-ĭ or poc-ĭ	fac-ĭ	simț-ĭ	vorb-eșt-ĭ
schimb-ă	poat-e	fac-e	simt-e	vorb-eșt-e
schimb-ăm	put-em	fac-em	simț-im	vorb-im
schimb-ați	put-eți	fac-eți	simț-iți	vorb-iți
schimb-ă	pot	fac	simt	vorb-esc
lucr-ez			scobor	hotăr-ăsc
lucr-ez-ĭ			scobor-ĭ	hotăr-ășt-ĭ
lucr-eaz-ă			scoboar-ă	hotăr-ășt-e
lucr-ăm			scobor-îm	hotăr-îm
lucr-ați			scobor-îți	hotăr-îți
lucr-eaz-ă			scoboar-ă	hotăr-ăsc

Imperfect (148)

schimb-am	put-eam	făc-eam	simț-eam
schimb-ai	put-eai	făc-eai	simț-eai
schimb-a	put-ea	făc-ea	simț-ea
schimb-am	put-eam	făc-eam	simț-eam
schimb-ați	put-ați	făc-eați	simț-eați
schimb-au	put-eau	făc-eau	simț-eau

Past Indefinite (142)

am schimbat	am putut	am făcut	am simțit
ai schimbat	ai putut	ai făcut	ai simțit
a schimbat	a putut	a făcut	a simțit
am schimbat	am putut	am făcut	am simțit
ați schimbat	ați putut	ați făcut	ați simțit
au schimbat	au putut	au făcut	au simțit

Preterite (183)

schimb-ai	put-ui	făc-ui	simț-ii	scobor-îi	hotăr-îi
schimb-ași	put-uși	făc-uși	simț-iși	scobor-își	hotăr-își
schimb-ă	put-u	făc-u	simț-i	scobor-î	hotăr-î
schimb-ărăm	put-urăm	făc-urăm	simț-irăm	scobor-îrăm	hotăr-îrăm
schimb-ărăți	put-urăți	făc-urăți	simț-irăți	scobor-îrăți	hotăr-îrăți
schimb-ară	put-ură	făc-ură	simț-iră	scobor-îră	hotăr-îră

Pluperfect (186)

schimba-sem	putu-sem	făcu-sem	simți-sem
schimba-seși	putu-seși	făcu-seși	simți-seși
schimba-se	putu-se	făcu-se	simți-se
schimba-sem	putu-sem	făcu-sem	simți-sem
schimba-seți	putu-seți	făcu-seți	simți-seți
schimba-se	putu-se	făcu-se	simți-se

Future (157)

(*a*)	voi schimba	voi putea	voi face	voi simți
	vei schimba	vei putea	vei face	vei simți
	va schimba	va putea	va face	va simți
	vom schimba	vom putea	vom face	vom simți
	veți schimba	veți putea	veți face	veți simți
	vor schimba	vor putea	vor face	vor simți

(*b*)

am să schimb	am să pot	am să fac	am să simt
ai să schimbĭ	ai să poţĭ	ai să facĭ	ai să simţĭ
are să schimbe	are să poată	are să facă	are să simtă
avem să schimbăm	avem să putem	avem să facem	avem să simţim
aveţĭ să schimbaţĭ	aveţi să puteţĭ	aveţĭ să faceţĭ	aveţi să simţiţĭ
au să schimbe	au să poată	au să facă	au să simtă

am să lucrez	am să vorbesc
ai să lucrezĭ	ai să vorbeştĭ
are să lucreze	are să vorbească
am să lucrăm	am să vorbim
aveţĭ să lucraţĭ	aveţi să vorbiţĭ
au să lucreze	au să vorbească

am să scobor
ai să scoborĭ
are să scoboară
avem să scoborîm
aveţĭ să scoborîţĭ
au să scoboară

am să hotărăsc
ai să hotărăştĭ
are să hotărască
avem să hotărîm
aveţĭ să hotărîţĭ
au să hotărască

(*c*)

o să schimb	o să pot	o să fac	o să simt	o să vorbesc
o să schimbĭ	o să poţĭ	o să facĭ	o să simţĭ	o să vorbeştĭ
o să schimbe	o să poată	o să facă	o să simtă	o să vorbească
o să schimbăm	o să putem	o să facem	o să simţim	o să vorbim
o să schimbaţĭ	o să puteţĭ	o să faceţĭ	o să simţiţĭ	o să vorbiţĭ
o să schimbe	o să poată	o să facă	o să simtă	o să vorbească

o să lucrez	o să scobor	o să hotărăsc
o să lucrezĭ	o să scoborĭ	o să hotărăştĭ
o să lucreze	o să scoboară	o să hotărască
o să lucrăm	o să scoborîm	o să hotărîm
o să lucraţĭ	o să scoborîţĭ	o să hotărîţĭ
o să lucreze	o să scoboară	o să hotărască

Future Anterior (159)

voi fi schimbat	voi fi putut	voi fi făcut	voi fi simțit
vei fi schimbat	vei fi putut	vei fi făcut	vei fi simțit
va fi schimbat	va fi putut	va fi făcut	va fi simțit
vom fi schimbat	vom fi putut	vom fi făcut	vom fi simțit
veți fi schimbat	veți fi putut	veți fi făcut	veți fi simțit
vor fi schimbat	vor fi putut	vor fi făcut	vor fi simțit

Present Conditional (176)

aș schimba	aș putea	aș face	aș simți
ai schimba	ai putea	ai face	ai simți
ar schimba	ar putea	ar face	ar simți
am schimba	am putea	am face	am simți
ați schimba	ați putea	ați face	ați simți
ar schimba	ar putea	ar face	ar simți

Perfect Conditional (177)

aș fi schimbat	aș fi putut	aș fi făcut	aș fi simțit
ai fi schimbat	ai fi putut	ai fi făcut	ai fi simțit
ar fi schimbat	ar fi putut	ar fi făcut	ar fi simțit
am fi schimbat	am fi putut	am fi făcut	am fi simțit
ați fi schimbat	ați fi putut	ați fi făcut	ați fi simțit
ar fi schimbat	ar fi putut	ar fi făcut	ar fi simțit

PRESENT SUBJUNCTIVE (130)

să schimb	să pot	să fac	să simt	să vorb-esc
să schimb-ĭ	să poț-ĭ	să fac-ĭ	să simț-ĭ	să vorb-ești
să schimb-e	să poat-ă	să fac-ă	să simt-ă	să vorb-easc-ă
să schimb-ăm	să put-em	să fac-em	să simț-im	să vorb-im
să schimb-ați	să put-eți	să fac-eți	să simț-iți	să vorb-iți
să schimb-e	să poat-ă	să fac-ă	să simt-ă	să vorb-easc-ă

să lucr-ez	să scobor	să hotăr-ăsc
să lucr-ez-ĭ	să scobor-ĭ	să hotăr-ăști
să lucr-ez-e	să scoboar-ă	să hotăr-ăscă
să lucr-ăm	să scobor-îm	să hotăr-îm
să lucr-ați	să scobor-îți	să hotăr-îți
să lucr-ez-e	să scoboar-ă	să hotăr-ăscă

Past Subjunctive (for all persons) (172)

să fi schimbat	să fi putut	să fi făcut	să fi simțit
să fi lucrat			să fi vorbit
			să fi scoborît
			să fi hotărît

IMPERATIVE (133)

schimbă	fă	simți	vorbește	scoboară
(să) schimbe	(să) facă	(să) simtă	(să) vorbească	(să) scoboară
schimbați	faceți	simțiți	vorbiți	scoborîți
(să) schimbe	(să) facă	(să) simtă	(să) vorbească	(să) scoboară
lucrează			hotărăște	
(să) lucreze			(să) hotărască	
lucrați			hotărîți	
(să) lucreze			(să) hotărască	

APPENDIX III

AUXILIARY VERBS

INFINITIVE

a avea *to have*	**a fi** *to be*

PERFECT INFINITIVE

a fi avut	**a fi fost**

GERUND

având	**fiind**

PAST PARTICIPLE

avut	**fost**

INDICATIVE

Present

am	sunt, îs, -s, sânt
ai	eşti
are	este, e, -i
avem	suntem
aveţi	sunteţi
au	sunt, -s, sânt

Imperfect

aveam	eram
aveai	erai
avea	era
aveam	eram
aveaţi	eraţi
aveau	erau

Past Indefinite

am avut	am fost
ai avut	ai fost
a avut	a fost
am avut	am fost
aţi avut	aţi fost
au avut	au fost

Preterite

avui	fui, fusei
avuși	fuși, fuseși
avu	fu, fuse
avurăm	furăm, fusem
avurăți	furăți, fuseți
avură	fură, fuseră

Pluperfect

avuse(se)m	fusesem
avuse(se)și	fuseseși
avuse(se)	fusese
avuse(se)(ră)m	fusese(ră)m
avuse(se)(ră)ți	fusese(ră)ți
avuse(se)(ră)	fusese(ră)

Future

(*a*)	voi avea	voi fi
	vei avea	vei fi
	va avea	va fi
	veți avea	veți fi
	vom avea	vom fi
	vor avea	vor fi
(*b*)	am să am	am să fiu
	ai să ai	ai să fii
	are să aibă	are să fie
	avem să avem	avem să fim
	aveți să aveți	aveți să fiți
	au să aibă	au să fie
(*c*)	o să am	o să fiu
	o să ai	o să fii
	o să aibă	o să fie
	o să avem	o să fim
	o să aveți	o să fiți
	o să aibă	o să fie

Future Anterior

voi fi avut	voi fi fost
vei fi avut	vei fi fost
va fi avut	va fi fost
vom fi avut	vom fi fost
veţi fi avut	veţi fi fost
vor fi avut	vor fi fost

Conditional

aş avea	aş fi
ai avea	ai fi
ar avea	ar fi
am avea	am fi
aţi avea	aţi fi
ar avea	ar fi

Perfect Conditional

aş fi avut	aş fi fost
ai fi avut	ai fi fost
ar fi avut	ar fi fost
am fi avut	am fi fost
aţi fi avut	aţi fi fost
ar fi avut	ar fi fost

PRESENT SUBJUNCTIVE

să am	să fiu
să ai	să fii
să aibă	să fie
să avem	să fim
să aveţi	să fiţi
să aibă	sa fie

Perfect Subjunctive (for all persons)

să fi avut	să fi fost

IMPERATIVE

aibi	fii
(să) aibă	(să) fie
aveţi	fiţi
(să) aibă	(să) fie

APPENDIX IV

CONJUGATION OF REFLEXIVE VERBS

INFINITIVE (163)

a se plimba *to take a walk*	**a-şĭ aminti** *to remember*

PERFECT INFINITIVE

a se fi plimbat *to have taken a walk*	**a-şĭ fi amintit** *to have remembered*

GERUND

plimbându-se	amintindu-şĭ

PAST PARTICIPLE

plimbat	amintit

INDICATIVE

Present

mă plimb	îmĭ amintesc
te plimbĭ	îţĭ aminteştĭ
se plimbă	îşĭ aminteşte
ne plimbăm	ne amintim
vă plimbaţĭ	vă amintiţĭ
se plimbă	îşĭ amintesc

Imperfect

mă plimbam	îmĭ aminteam
te plimbai	îţĭ aminteai
se plimba	îşĭ amintea
ne plimbam	ne aminteam
vă plimbaţĭ	vă aminteaţĭ
se plimbau	îşĭ aminteau

Past Indefinite

m'am plimbat	mi-am amintit
te ai plimbat	ţi-ai amintit
s'a plimbat	şi-a amintit
ne am plimbat	ne-am amintit
v'aţĭ plimbat	v'aţĭ amintit
s'au plimbat	şi-au amintit

Preterite

mă plimbai	îmĭ amintiĭ
te plimbaşĭ	îţĭ amintişĭ
se plimba	îşĭ aminti
ne plimbarăm	ne amintirăm
vă plimbarăţĭ	vă amintirăţĭ
se plimbară	îşĭ amintiră

Pluperfect

mă plimbasem	îmĭ amintisem
te plimbaseşĭ	îţĭ amintiseşĭ
se plimbase	îşĭ amintise
ne plimbasem	ne amintise(ră)m
vă plimbaseţĭ	vă amintise(ră)ţĭ
se plimbase	îşĭ amintise(ră)

Future

(*a*) mă voi plimba	îmĭ voi aminti
te vei plimba	îţĭ vei aminti
sa va plimba	îşĭ va aminti
ne vom plimba	ne vom aminti
vă veţĭ plimba	vă veţĭ aminti
se vor plimba	îşĭ vor aminti
(*b*) am să mă plimb	am să-mĭ amintesc
ai să te plimbĭ	ai să-ţĭ aminteştĭ
are să se plimbe	are să-şĭ amintească
avem să ne plimbăm	avem să ne amintim
aveţĭ să vă plimbaţĭ	aveţĭ să vă amintiţĭ
au să se plimbe	au să-şĭ amintească
(*c*) o să mă plimb	o să-mĭ amintesc
o să te plimbĭ	o să-ţĭ aminteştĭ
o să se plimbe	o să-şĭ amintească
o să ne plimbăm	o să ne amintim
o să vă plimbaţĭ	o să vă amintiţĭ
o să se plimbe	o să-şĭ amintească

Future Anterior

mă voi fi plimbat	îmĭ voi fi amintit
te vei fi plimbat	îţĭ vei fi amintit
se va fi plimbat	îşĭ va fi amintit

ne vom fi plimbat	ne vom fi amintit
vă veţi fi plimbat	vă veţi fi amintit
se vor fi plimbat	îşi vor fi amintit

Present Conditional

m'aş plimba	mi-aş aminti
te-ai plimba	ţi-ai aminti
s'ar plimba	şi-ar aminti
ne-am plimba	ne-am aminti
v'aţi plimba	v'aţi aminti
s'ar plimba	şi-ar aminti

Perfect Conditional

m'aş fi plimbat	mi-aş fi amintit
te-ai fi plimbat	ţi-ai fi amintit
s'ar fi plimbat	şi-ar fi amintit
ne-am fi plimbat	ne-am fi amintit
v'aţi fi plimbat	v'aţi fi amintit
s'ar fi plimbat	şi-ar fi amintit

PRESENT SUBJUNCTIVE

să mă plimb	să-mi amintesc
să te plimbi	să-ţi aminteşti
să se plimbe	să-şi amintească
să ne plimbăm	să ne amintim
să vă plimbaţi	să vă amintiţi
să se plimbe	să-şi amintească

Perfect Subjunctive

să mă fi plimbat	să-mi fi amintit
să te fi plimbat	să-ţi fi amintit
să se fi plimbat	să-şi fi amintit
să ne fi plimbat	să ne fi amintit
să vă fi plimbat	să vă fi amintit
să se fi plimbat	să-şi fi amintit

IMPERATIVE

plimbă-te	aminteşte-ţi
să se plimbe	să-şi amintească
plimbaţi-vă	amintiţi-vă
să se plimbe	să-şi amintească

APPENDIX V

INFINITIVE PERFECT INFINITIVE	GERUND PARTICIPLE	PRESENT INDICATIVE	IMPERFECT INDICATIVE
a bea *to drink*	**bând**	**beau** **bei** **bea**	**beam** **beai** **bea**
a fi băut	**băut**	**bem** **beţi** **beau**	**beam** **beaţi** **beau**
a da *to give*	**dând**	**dau**	**dam** *or* **dădeam** *or* **dedeam**
		dai	**dai** *or* **dădeai** *or* **dedeai**
		dă	**da** *or* **dădea** *or* **dedea**
a fi dat	**dat**	**dăm**	**dam** *or* **dădeam** *or* **dedeam**
		daţi	**daţi** *or* **dădeaţi** *or* **dedeaţi**
		dau	**dau** *or* **dădeau** *or* **dedeau**
a lua *to take*	**luând**	**iau** **iei** **ia**	**luam** **luai** **lua**
a fi luat	**luat**	**luăm** **luaţi** **iau**	**luam** **luaţi** **luau**
a mânca *to eat*	**mâncând**	**mănânc** **mănânci** **mănâncă**	**mâncam** **mâncai** **mânca**
a fi mâncat	**mâncat**	**mâncăm** **mâncaţi** **mănâncă**	**mâncam** **mâncaţi** **mâncau**
a rămânea *to remain*	**rămâind**	**rămân** **rămâi** **rămâne**	**rămâneam** **rămâneai** **rămânea**
a fi rămas	**rămas**	**rămânem** **rămâneţi** **rămân**	**rămâneam** **rămâneaţi** **rămâneau**

CONJUGATION OF IRREGULAR VERBS

	PERFECT INDICATIVE	PRETERITE	PLUPERFECT
a bea	am băut	băui	băusem
	ai băut	băuşi	băuseşi
	a băut	bău	băuse
	am băut	băurăm	băuse(ră)m
	aţi băut	băurăţi	băuse(ră)ţi
	au băut	băură	băuse(ră)
a da	am dat	dădui *or* detei *or* dedei	dădusem *or* dedesem
	ai dat	dăduşi *or* deteşi *or* dedeşi	dăduseşi *or* dedeseşi
	a dat	dădu *or* dete *or* dede	dăduse *or* dedese
	am dat	dădurăm *or* deterăm *or* dederăm	dăduse(ră)m *or* dedese(ră)m
	aţi dat	dădurăţi *or* deterăţi *or* dederăţi	dăduse(ră)ţi *or* dedese(ră)ţi
	au dat	dădură *or* deteră *or* dederă	dăduse(ră) *or* dedese(ră)
a lua	am luat	luai	luasem
	ai luat	luaşi	luaseşi
	a luat	luă	luase
	am luat	luarăm	luase(ră)m
	aţi luat	luarăţi	luase(ră)ţi
	au luat	luară	luase(ră)
a mânca	am mâncat	mâncai	mâncasem
	ai mâncat	mâncaşi	mâncaseşi
	a mâncat	mâncă	mâncase
	am mâncat	mâncarăm	mâncase(ră)m
	aţi mâncat	mâncarăţi	mâncase(ră)ţi
	au mâncat	mâncară	mâncase(ră)
a rămânea	am rămas	rămăsei	rămăsesem
	ai rămas	rămăseşi	rămăseseşi
	a rămas	rămase	rămăsese
	am rămas	rămaserăm	rămăsese(ră)m
	aţi rămas	rămaserăţi	rămăsese(ră)ţi
	au rămas	rămaseră	rămăsese(ră)

	FUTURE			FUTURE ANTERIOR
a bea	voi bea	am să beau	o să beau	voi fi băut
	vei bea	ai să bei	o să bei	vei fi băut
	va bea	are să bea *or* bee	o să bea *or* bee	va fi băut
	vom bea	avem să bem	o să bem	vom fi băut
	veţi bea	aveţi să beţi	o să beţi	veţi fi băut
	vor bea	au să bea *or* bee	o să bea *or* bee	vor fi bă ut
a da	voi da	am să dau	o să dau	voi fi dat
	vei da	ai să dai	o să dai	vei fi dat
	va da	are să dea *or* dee	o să dea *or* dee	va fi dat
	vom da	avem să dăm	o să dăm	vom fi dat
	veţi da	aveţi să daţi	o să daţi	veţi fi dat
	vor da	au să dea *or* dee	o să dea *or* dee	vor fi dat
a lua	voi lua	am să iau	o să iau	voi fi luat
	vei lua	ai să iei	o să iei	vei fi luat
	va lua	are să ia *or* iee	o să ia *or* iee	va fi luat
	vom lua	avem să luăm	o să luăm	vom fi luat
	veţi lua	aveţi să luaţi	o să luaţi	veţi fi luat
	vor lua	au să ia *or* iee	o să ia *or* iee	vor fi luat
a mânca	voi mânca	am să mănânc	o să mănânc	voi fi mâncat
	vei mânca	ai să mănânci	o să mănânci	vei fi mâncat
	va mânca	are să mănânce	o să mănânce	va fi mâncat
	vom mânca	avem să mâncăm	o să mâncăm	vom fi mâncat
	veţi mânca	aveţi să mâncaţi	o să mâncaţi	veţi fi mâncat
	vor mânca	au să mănânce	o să mănânce	vor fi mâncat
a rămânea	voi rămânea	am să rămân	o să rămân	voi fi rămas
	vei rămânea	ai să rămâi	o să rămâi	vei fi rămas
	va rămânea	are să rămâie	o să rămâie	va fi rămas
	vom rămânea	avem să rămânem	o să rămânem	vom fi rămas
	veţi rămânea	aveţi să rămâneţi	o să rămâneţi	veţi fi rămas
	vor rămânea	au să rămâie	o să rămâie	vor fi rămas
a scrie	voi scrie	am să scriu	o să scriu	voi fi scris
	vei scrie	ai să scrii	o să scrii	vei fi scris
	va scrie	are să scrie	o să scrie	va fi scris
	vom scrie	avem să scriem	o să scriem	vom fi scris
	veţi scrie	aveţi să scrieţi	o să scrieţi	veţi fi scris
	vor scrie	au să scrie	o să scrie	vor fi scris

	PRESENT CONDITIONAL	PERFECT CONDITIONAL	PRESENT SUBJUNCTIVE	PERFECT SUBJUNCTIVE	IMPERATIVE
a bea	aş bea	aş fi băut	să beau	să fi băut	
	ai bea	ai fi băut	să bei		bea
	ar bea	ar fi băut	să bea *or* bee		(să) bea *or* bee
	am bea	am fi băut	să bem		
	aţi bea	aţi fi băut	să beţi		beţi
	ar bea	ar fi băut	să bea *or* bee		(să) bea *or* bee
a da	aş da	aş fi dat	să dau	să fi dat	
	ai da	ai fi dat	să dai		dă
	ar da	ar fi dat	să dea *or* dee		(să) dea *or* dee
	am da	am fi dat	să dăm		
	aţi da	aţi fi dat	să daţi		daţi
	ar da	ar fi dat	să dea		(să) dea *or* dee
a lua	aş lua	aş fi luat	să iau	să fi luat	
	ai lua	ai fi luat	să iei		ia
	ar lua	ar fi luat	să ia *or* iee		(să) ia *or* iee
	am lua	am fi luat	să luăm		
	aţi lua	aţi fi luat	să luaţi		luaţi
	ar lua	ar fi luat	să ia *or* iee		(să) ia *or* iee
a mânca	aş mânca	aş fi mâncat	să mănânc	să fi mâncat	
	ai mânca	ai fi mâncat	să mănânci		mănâncă
	ar mânca	ar fi mâncat	să mănânce		(să) mănânce
	am mânca	am fi mâncat	să mâncăm		
	aţi mânca	aţi fi mâncat	să mâncaţi		mâncaţi
	ar mânca	ar fi mâncat	să mănânce		(să) mănânce
a rămânea	aş rămânea	aş fi rămas	să rămân	să fi rămas	
	ai rămânea	ai fi rămas	să rămâi		rămâi
	ar rămânea	ar fi rămas	să rămâie		(să) rămâie
	am rămânea	am fi rămas	să rămânem		
	aţi rămânea	aţi fi rămas	să rămâneţi		rămâneţi
	ar rămânea	ar fi rămas	să rămâie		(să) rămâie
a scrie	aş scrie	aş fi scris	să scriu	să fi scris	
	ai scrie	ai fi scris	să scrii		scrie
	ar scrie	ar fi scris	să scrie		(să) scrie
	am scrie	am fi scris	să scriem		
	aţi scrie	aţi fi scris	să scrieţi		scrieţi
	ar scrie	ar fi scris	să scrie		(să) scrie

INFINITIVE PERFECT INFINITIVE	GERUND PARTICIPLE	PRESENT INDICATIVE	IMPERFECT INDICATIVE
a scrie *to write* **a fi scris**	scriind scris	scriu scrii scrie scriem scrieţi scriu	scriam scriai scria scriam scriaţi scriau
a sta *to stay* **a fi stat**	stând stat 	stau stai stă stăm staţi stau	stam *or* stăteam *or* steteam stai *or* stăteai *or* steteai sta *or* stătea *or* stetea stam *or* stăteam *or* steteam staţi *or* stăteaţi *or* steteaţi stau *or* stăteau *or* steteau
a ştii *to know* **a fi ştiut**	ştiind ştiut 	ştiu ştii ştie ştim ştiţi ştiu	ştiam ştiai ştia ştiam ştiaţi ştiau
a usca *to dry* **a fi uscat**	uscând uscat 	usuc usuci usucă uscăm uscaţi usucă	uscam uscai usca uscam uscaţi uscau
[1]**a vrea** *to want* **a fi vrut**	vrând vrut 	vreau vrei vrea vrem vreţi vor *or* vreau	vream vreai vrea vream vreaţi vreau
[2]**a voi** *to want*	voind voit	voesc voeşti voeşte voim voiţi voesc	voiam voiai voia voiam voiaţi voiau
[3]**a vroi** *to want*	vroind vroit	vroesc, etc.	vroiam, etc.

[1] **a vrea** is used regularly in all tenses. [2] **a voi** is used with only a few tenses.
[3] **a vroi** is a hybrid form from **a vrea** and **a voi** used in only a very few tenses.

	PERFECT INDICATIVE	PRETERITE	PLUPERFECT
a scrie	am scris	scrisei	scrisesem
	ai scris	scriseşi	scriseseşi
	a scris	scrise	scrisese
	am scris	scriserăm	scrisese(ră)m
	aţi scris	scriserăţi	scrisese(ră)ţi
	au scris	scriseră	scrisese(ră)
a sta	am stat	stătui *or* stetei	stătusem *or* stetesem
	ai stat	stătuşi *or* steteşi	stătuseşi *or* steteseşi
	a stat	stătu *or* stete	stătuse *or* stetese
	am stat	stăturăm *or* steterăm	stătuse(ră)m *or* stetese(ră)m
	aţi stat	stăturăţi *or* steterăţi	stătuse(ră)ţi *or* stetese(ră)ţi
	au stat	stătură *or* steteră	stătuse(ră) *or* stetese(ră)
a şti	am ştiut	ştiui	ştiusem
	ai ştiut	ştiuşi	ştiuseşi
	a ştiut	ştiu	ştiuse
	am ştiut	ştiurăm	ştiuse(ră)m
	aţi ştiut	ştiuraţi	ştiuse(ră)ţi
	au ştiut	ştiură	ştiuse(ră)
a usca	am uscat	uscai	uscasem
	ai uscat	uscaşi	uscaseşi
	a uscat	uscă	uscase
	am uscat	uscarăm	uscase(ră)m
	aţi uscat	uscaraţi	uscase(ră)ţi
	au uscat	uscară	uscase(ră)
a vrea	am vrut	vrui	vrusem
	ai vrut	vruşi	vruseşi
	a vrut	vru	vruse
	am vrut	vrurăm	vruse(ră)m
	aţi vrut	vruraţi	vruse(ră)ţi
	au vrut	vrură	vruse(ră)
a voi	am voit	voii	voisem
	ai voit	voişi	voiseşi
	a voit	voi	voise
	am voit	voirăm	voise(ră)m
	aţi voit	voiraţi	voise(ră)ţi
	au voit	voiră	voise(ră)
a vroi	am vroit	vroiI, etc.	vroisem, etc.
	ai vroit		
	a vroit		
	am vroit		
	aţi vroit		
	au vroit		

	FUTURE			FUTURE ANTERIOR
a sta	voi sta	am să stau	o să stau	voi fi stat
	vei sta	ai să stai	o să stai	vei fi stat
	va sta	are să stea *or* stee	o să stea *or* stee	va fi stat
	vom sta	avem să stăm	o să stăm	vom fi stat
	veţi sta	aveţi să staţi	o să staţi	veţi fi stat
	vor sta	au să stea *or* stee	o să stea *or* stee	vor fi stat
a şti	voi şti	am să ştiu	o să ştiu	voi fi ştiut
	vei şti	ai să ştii	o să ştii	vei fi ştiut
	va şti	are să ştie	o să ştie	va fi ştiut
	vom şti	avem să ştim	o să ştim	vom fi ştiut
	veţi şti	aveţi să ştiţi	o să ştiţi	veţi fi ştiut
	vor şti	au să ştie	o să ştie	vor fi ştiut
a usca	voi usca	am să usuc	o să usuc	voi fi uscat
	vei usca	ai să usucĭ	o să usucĭ	vei fi uscat
	va usca	are să usuce	o să usuce	va fi uscat
	vom usca	avem să uscăm	o să uscăm	vom fi uscat
	veţi usca	aveţi să uscaţi	o să uscaţi	veţi fi uscat
	vor usca	au să usuce	o să usuce	vor fi uscat
[1]**a vrea**	voi vrea	am să vreau	o să vreau	voi fi vrut
	vei vrea	ai să vrei	o să vrei	vei fi vrut
	va vrea	are să vrea *or* vree	o să vrea *or* vree	va fi vrut
	vom vrea	avem să vrem	o să vrem	vom fi vrut
	veţi vrea	aveţi să vreţi	o să vreţi	veţi fi vrut
	vor vrea	au să vrea *or* vree	o să vrea *or* vree	vor fi vrut
[2]**a voi**	voi voi			voi fi voit
	vei voi			vei fi voit
	va voi			va fi voit
	vom voi			vom fi voit
	veţi voi			veţi fi voit
	vor voi			vor fi voit
[3]**a vroi**	voi vroi			voi fi vroit
	vei vroi			vei fi vroit
	va vroi			va fi vroit
	vom vroi			vom fi vroit
	veţi vroi			veţi fi vroit
	vor vroi			vor fi vroit

	PRESENT CONDITIONAL	PERFECT CONDITIONAL	PRESENT SUBJUNCTIVE	PERFECT SUBJUNCTIVE	IMPERATIVE
a sta	aş sta	aş fi stat	să stau	să fi stat	
	ai sta	ai fi stat	să stai		
					stai
	ar sta	ar fi stat	să stea *or* stee		(să) stea *or* stee
	am sta	am fi stat	să stăm		
	aţi sta	aţi fi stat	să staţi		staţi
	ar sta	ar fi stat	să stea *or* stee		(să) stea *or* stee
a şti	aş şti	aş fi ştiut	să ştiu	să fi ştiut	
	ai şti	ai fi ştiut	să ştii		ştii
	ar şti	ar fi ştiut	să ştie		(să) ştie
	am şti	am fi ştiut	să ştim		
	aţi şti	aţi fi ştiut	să ştiţi		ştiţi
	ar şti	ar fi ştiut	să ştie		(să) ştie
a usca	aş usca	aş fi uscat	să usuc	să fi uscat	
	ai usca	ai fi uscat	să usuci		usucă
	ar usca	ar fi uscat	să usuce		(să) usuce
	am usca	am fi uscat	să uscăm		
	aţi usca	aţi fi uscat	să uscaţi		uscaţi
	ar usca	ar fi uscat	să usuce		(să) usuce
[1]**a vrea**	aş vrea	aş fi vrut	să vreau	să fi vrut	
	ai vrea	ai fi vrut	să vrei		vrea
	ar vrea	ar fi vrut	să vrea *or* vree		(să) vrea *or* vree
	am vrea	am fi vrut	să vrem		
	aţi vrea	aţi fi vrut	să vreţi		vreţi
	ar vrea	ar fi vrut	să vrea *or* vree		(să) vrea *or* vree
[2]**a voi**	aş voi	aş fi voit	să voesc	să fi voit	
	ai voi	ai fi voit	să voeşti		
	ar voi	ar fi voit	să voiască		
	am voi	am fi voit	să voim		
	aţi voi	aţi fi voit	să voiţi		
	ar voi	ar fi voit	să voiască		
[3]**a vroi**	aş vroi	aş fi vroit	să vroesc, etc.	să fi vroit	
	ai vroi	ai fi vroit			
	ar vroi	ar fi vroit			
	am vroi	am fi vroit			
	aţi vroi	aţi fi vroit			
	ar vroi	ar fi vroit			

APPENDIX VI

Abisinia	Abyssinia	India	India
Afganistanul	Afghanistan	Italia	Italy
Albania	Albania	Iugo-Slavia	Yugoslavia
Anglia or Marea-Britanie	England or Great Britain	Japonia	Japan
		Liberia	Liberia
Arabia	Arabia	Lituania	Lithuania
Argentina	Argentina	Mesopotamia	Mesopotamia
Austria	Austria	Mexico	Mexico
Belgia	Belgium	Nicaragua	Nicaragua
Bolivia	Bolivia	Norvegia	Norway
Brazilia	Brazil	Palestina	Palestine
Bulgaria	Bulgaria	Panama	Panama
Canada	Canada	Paraguay	Paraguay
Chile	Chile	Persia	Persia
China	China	Peru	Peru
Columbia	Colombia	Polonia	Poland
Costa-Rica	Costa-Rica	Portugalia	Portugal
Ceho-Slovacia	Czechoslovakia	România	Romania
Danemarca	Denmark	Rusia	Russia
Ecuator	Ecuador	Salvador	Salvador
Egiptul	Egypt	San-Domingo	Santo Domingo
Elveţia	Switzerland	Siamul	Siam
Estonia	Estonia	Spania	Spain
Finlanda	Finland	Statele-Unite	United States
Franţa	France	Suedia	Sweden
Germania	Germany	Turcia	Turkey
Guatemala	Guatemala	Ucraina	Ukrania
Grecia	Greece	Ungaria	Hungary
Olanda	Holland	Uruguay	Uruguay
Haiti	Haiti	Venezuela	Venezuela
Honduras	Honduras		

GLOSSARY

ALL words employed in this grammar will be found in the Glossary. Nouns are given in their undeclined singular forms and the gender is indicated; the plural is shown in parentheses. The adjectives follow the same pattern and show, in addition, the masculine and feminine forms in both singular and plural. Verbs are given in the infinitive; they are immediately followed, when necessary, by **-ez** or **-esc** to show their special classification within the first conjugation (**-ez** verbs), or within the fourth conjugation (**-esc** verbs). See Lesson VII. Furthermore, if the first person singular present indicative of a verb is irregular, that form is shown in parenthesis immediately following the infinitive. The bold face numbers in parenthesis which follow many words indicate the paragraph in the I TO R in which that item is fully treated.

As in the body of the text, an italicized vowel within a word shows where the accent falls; a dot between two vowels in a word shows that there is no diphthongization.

ABBREVIATIONS

adj	adjective	*f*	feminine	*poss*	possessive
App	Appendix	*m*	masculine	*pron*	pronoun
art	article	*mx*	mixed	*var*	variant
aux	auxiliary verb	*pl*	plural	*vr*	reflexive verb
dem	demonstrative				

ROMANIAN—ENGLISH

a to
a see **al**
a abate to fell; *vr* to fall upon
abea or **abia** almost, hardly, only; **de — acuma** only now
abia see **abea**
absolut -ă (*pl*: **absoluţi -te**) *adj* absolute
abstracţi·e (*pl*: **abstracţii**) *f* abstraction
abuz (*pl*: **abuzuri**) *mx* abuse
ac *m* needle; **ace** *fpl* needles; piercing pains
acasă home
a accepta to accept
aceeaş see **acelaş**
acel (a) (161) *dem adj & pron* that, that one
acelaş, ace·eaş (*pl*: **ace·iaşi, ace·leaşi**) *dem adj & pron* same, the same, that very one
acest(a) (161) *dem adj & pron* this, this one
acestor (a) see **acest**
acestui see **acest**
ací here
acolo there, over there
a acoperí to cover
acord (*pl*: **acorduri**) *mx* agreement; **a fi de —** to agree
acru -cră (*pl*: **acri -cre**) *adj* sour
act (*pl*: **acte**) *mx* act

acţiune (*pl*: **acţiunĭ**) *f* action, share
activitate (*pl*: **activităţĭ**) *f* activity
actualitate (*pl*: **actualităţĭ**) *f* matter of present-day interest; news
acuma now; — (plus a number of days, weeks, months, or years) ago
a acuza to accuse
acuzat -ă (*pl*: **acuzaţĭ -te**) *adj* & *mf* accused
adânc -ă (*pl*: **adâncĭ -ce**) *adj* deep
adâncitură (*pl*: **adâncitur**ĭ) *f* depth
a adăoga (adaog) to add
adăpost (*pl*: **adăposturĭ**) *mx* shelter
a adăposti -esc to shelter
adecuat -ă (*pl*: **adecuaţĭ -te**) *adj* adequate; (sometimes written **adecvat**)
adesea often
adevăr (*pl*: **adevărurĭ**) *mx* truth; **într'adevăr** in fact, in truth
adevărat -ă (*pl*: **adevăraţĭ -te**) *adj* true
adică that is to say
adio good-bye
admirabil -ă (*pl*: **admirabilĭ -le**) *adj* admirable
admirativ -ă (*pl*: **admirativĭ -ve**) *adj* admiring
admitere (*pl*: **admiterĭ**) *f* admission
a adopta to adopt
adorator -toară (*pl*: **adoratorĭ -toare**) *mf* adorer, adulator
a adresa -ez to address
adresă (*pl*: **adrese**) *f* address
a aduce (139[2]) to bring
a aduna to add, collect; *vr* to gather (as people)
aer (*pl*: **aere**) *mx* air
afabil -ă (*pl*: **afabilĭ -le**) *adj* affable
afacere (*pl*: **afacerĭ**) *f* affair, business
afară outside; **din cale** — excessively, too much
a afla (aflu) to find; — **de, despre** to find out; *vr* to be (in a place)
aflare (*pl*: **aflărĭ**) *f* finding
a agre·a -ez to agree
agresiune (*pl*: **agresiunĭ**) *f* aggression
ai (111) see **al**; *aux* you have
aia see **ăla**
ăia see **ăla**
a·icĭ or **aicea** or **aci** here
aiurea elsewhere
a ajunge (139[2]) to reach; to arrive; to suffice
a ajuta to aid, help
ajutor (*pl*: **ajutoare**) *mx* help
al (111) *poss art*
ăla (161) *dem adj* & *pron* that, that one
alaltăierĭ day before yesterday
alăturĭ alongside, next
alb -ă (*pl*: **albĭ -be**) *adj* white
albastru -tră (*pl*: **albaştri, albastre**) *adj* blue
a alcâtu·i -esc to compose, form
alcool (*pl*: **alcoolurĭ**) *mx* alcohol
ale see **al**
alea see **ăla**
a alege (139[2]) to choose, elect; *vr* to wind up with
alegoric -ă (*pl*: **alegoricĭ -ce**) *adj* allegorical
alegori·e (*pl*: **alegoriĭ**) *f* allegory
ales, aleasă (*pl*: **aleşĭ, alese**) *adj* chosen; **mai ales** especially
Alexandru Alexander
alt, altă (171) (*pl*: **alţĭ, alte**) *adj* & *pron* other
altceva something else
alteorĭ some other time
altfel otherwise; **de** — moreover
a alunga to chase away
am I have; *aux* form
amândoi -două (126) both
amânduror see **amândoi**
amânunt (*pl*: **amânunte**) *mx* detail
amănunţit -ă (*pl*: **amănunţiţĭ -te**) *adj* detailed
amar -ă (*pl*: **amarĭ -re**) *adj* bitter
ambiĭ, ambele (126) *adj* & *pron* both
ambulant -ă (*pl*: **ambulanţĭ -te**) *adj* wandering
amendă (*pl*: **amenzĭ**) *f* fine
a ameninţa to menace, threaten
America (*pl*: **Americĭ**) *f* America, United States of America; see also **Statele Unite**
american -ă *adj* & *mf* American
a amesteca to mix; *vr* to mingle, become confused
aminte: a lua — to be careful
a-şĭ aminti -esc (163) to remember
amintire (*pl*: **amintirĭ**) *f* remembrance

amurg (*pl*: **amurguri**) *mx* dawn
a amuza -ez to amuse; *vr* to have a good time
an (*pl*: **ani**) *m* year
Anglia England
animal (*pl*: **animale**) *mx* animal
anotimp (*pl*: **anotimpuri**) *mx* season
antic *m* antique; **Anticii** *mpl* Ancients
antichitate (*pl*: **antichităţi**) *f* antiquity
anume to wit
anumit -ă (*pl*: **anumiţi -te**) *adj* particular, special
a anunţa to announce
aoleo ! woe is me!
apă (*pl*: **ape**) *f* water
a apăra (*a*păr) to defend
a apărea (**apar**) to appear, seem
aparent -ă (*pl*: **aparenţi -te**) *adj* apparent, evident
apariţie (*pl*: **apariţii**) *f* apparition, appearance
apartament (*pl*: **apartamente**) *mx* apartment
a aparţine to belong
a apăsa to press down, underline (emphasize)
a aplauda to applaud
aplaus (*pl*: **aplause**) *mx* applause
apoi after, then
Aprilie April
a aprinde (**139**[2]) to light
aproape almost, near, nearly
a aproba to approve
a apropia (**103**) to approach, come near
apus (*pl*: **apusuri**) *mx* setting (of sun), west
apusean -ă (*pl*: **apuseni -ne**) *adj* westerner
ar (**176**) *cond aux*
aramă (*pl*: **arămi**) *f* copper
arareori or **rareori** rarely
a arăta to show
arbore (*pl*: **arbori**) *m* tree
a arde (**139**[2]) to burn
ardelean -ă (*pl*: **ardeleni -ne**) *adj & mf* a person or thing from the province of Ardeal
argint *m* silver; **arginţi** *mpl* pieces of silver
argument (*pl*: **argumente**) *mx* argument
arhivă (*pl*: **arhive**) *f* archive
arie (*pl*: **arii**) *f* aria
aripă (*pl*: **aripi** or **aripe**) *f* wing
aritmetică (*pl*: **aritmetice**) *f* arithmetic
armă (*pl*: **arme**) *f* weapon
armată (*pl*: **armate**) *f* army
arşiţă (*pl*: **arşiţe**) *f* heat (of summer)
artistic -ă (*pl*: **artistici -ce**) *adj* artistic
a arunca to throw; — **o privire** to cast a glance
aş *cond aux*
aşa so, thus; **tot** — **de** just as
a asămâna to resemble
a asculta to listen; — **cu mare luare aminte** to listen carefully
a ascunde (**139**[2]) to hide
a ascuţi (**ascut**) to sharpen
aseară last night, yesterday
a asemăna to resemble
asemănare (*pl*: **asemănări**) *f* resemblance
asemenea also, likewise
a aşeza to sit; *vr* to sit oneself
a asigura to assure
aspru, aspră (*pl*: **aspri, aspre**) *adj* harsh, severe
ăsta, asta (**161**) (*pl*: **ăştia, astea**) *dem adj & pron* this, this one
ăstălat (**161**) this other one
a astâmpăra to calm
astăzi today; **în ziua de** — nowadays
astea see **ăsta**
a aştepta to wait; *vr* — **la** to expect
astfel thus
ăştia see **ăsta**
astronomic -ă (*pl*: **astronomici -ce**) *adj* astronomic
a astupa to cork, to stop
asupra about, over
a asurzi -esc to deafen
aţă (*pl*: **aţe**) *f* thread
a ataca to attack
atare (**171**) such
a atârna to hang
atât (**171**) as, so, so much; **atâta tot** that's all; **cu atât . . . cu atât** the more . . . the more; **tot atât de** just as
atâtea see **atât**
atenţie (*pl*: **atenţii**) *f* attention; **a da** — to pay attention

aţi (176) *cond aux*
a atinge (139²) to reach; touch
atingere (*pl*: **atingeri**) *f* touch
atinsu (no *pl*) *m* sense of touch
atmosferă (*pl*: **atmosfere**) *f* atmosphere
Atotputernicul The All Powerful
a atrage (139²) to attract
atu (*pl*: **atale**) *m* trump
atuncea, atunci then
au they have
aur (no *pl*) *m* gold
aureolă (*pl*: **aureole**) *f* aureole
automobil (*pl*: **automobile**) *mx* automobile
autor (*pl*: **autori**) *m* author
a auzi to hear; *vr* to be rumored
a.uzu (no *pl*) *m* sense of hearing
a avea (App III) to have; — **loc** to take place; — **de gând** to intend
avere (*pl*: **averi**) *f* fortune
avion (*pl*: **avioane**) *mx* airplane
avocat (*pl*: **avocaţi**) *m* lawyer
avut (*pl*: **avuturi**) *mx* goods, property
avuţie (*pl*: **avuţii**) *f* fortune, worldly goods

ba intensifier with **da** or **nu**; **da sau** — yes or no; — **da** but yes; even; — **încă** but also
babă (*pl*: **babe**) *f* old woman (grandmother)
băcănie (*pl*: **băcănii**) *f* grocery
bacşiş (*pl*: **bacşişuri**) *mx* tip, gratuity
a băga to put, stuff; — **de seamă** to be careful
băiat (*pl*: **băieţi**) *m* boy
baie (*pl*: **băi**) *f* bath
baltă : a lăsa — to leave somebody or something suddenly without explanation, to leave flat
ban *m* cent, mil; **bani** *mpl* cents, money; **bani mărunţi** small change
banalitate (*pl*: **banalităţi**) *f* banality
bancă (*pl*: **bănci**) *f* bank, bench
a bănui -esc to suspect
barbă (*pl*: **bărbi**) *f* chin
bărbat (*pl*: **bărbaţi**) *m* husband, man
bărbătesc -tească (*pl*: **bărbăteşti**) *adj* manly
bărbăteşte *adv* manly
bărbier (*pl*: **bărbieri**) *m* barber
bărbierie (*pl*: **bărbierii**) *f* barber shop
baremi at least
baron (*pl*: **baroni**) *m* baron
basma (*pl*: **basmale**) *f* bandana
a bate to beat, strike; **a se** — to fight; **a-şi** — **joc** to make fun of; **a-şi** — **capul** to puzzle over
batere : — de cap headache, worry
batistă (*pl*: **batiste**) *f* handkerchief
batjocură (*pl*: **batjocuri**) *f* mockery
bătrâneşte *adv* like an old person
băutură (*pl*: **băuturi**) *f* drink
bază (*pl*: **baze**) *f* basis
a bâzâi -esc to buzz
a bea (App V) to drink
belea (*pl*: **belele**) *f* calamity, trouble; **a face** — to make trouble
benzină (*pl*: **benzine**) *f* gasoline, petrol
berărie (*pl*: **berării**) *f* beer hall
bibliotecă (*pl*: **biblioteci**) *f* library
biet, biată (119²) (*pl*: **bieţii, biete**) *adj* poor, unfortunate
bilet (*pl*: **bilete**) *mx* note, ticket
bine well
binişor fairly well
biografie (*pl*: **biografii**) *f* biography
birjar (*pl*: **birjari**) *m* driver (of hansom)
birou (*pl*: **birouri**) *mx* office
biserică (*pl*: **biserici**) *f* church
bisericeşte churchly
bizantin -ă (*pl*: **bizantini -ne**) *adj* byzantine
bizar -ă (*pl*: **bizari -re**) *adj* bizarre, strange
blând -ă (*pl*: **blânzi -de**) *adj* gentle
boală (87) (*pl*: **boli**) *f* disease
bob (*pl*: **boabe**) *mx* grain (of wheat)
bogat -ă (*pl*: **bogaţi -te**) *adj* rich
bolnav -ă (*pl*: **bolnavi -ve**) *adj* sick; *mf* sick person
boltă (*pl*: **bolţi**) *f* peal of thunder
a bombarda -ez to bombard
brichetă (*pl*: **brichete**) *f* cigarette lighter
bridge (no *pl*) *m* bridge (card game)
britanic -ă (*pl*: **britanici -ce**) *adj* British
brusc -că (*pl*: **bruşti, bruşte**) *adj* brusque, sudden
brutări·e (*pl*: **brutării**) *f* bakery

bucată (*pl*: **bucăţi**) *f* piece; **bucate** *fpl* foods
bucătar (*pl*: **bucătari**) *m* cook
a se bucura de to rejoice in
Bucureşti Bucharest
bucurie (*pl*: **bucurii**) *f* joy
bucuros -roasă (*pl*: **bucuroşi -roase**) *adj* joyful
budget (*pl*: **budgete**) *mx* budget
bun -ă (*pl*: **buni -ne**) *adj* good
bun (*pl*: **bunuri**) *mx* goods (good things)
bunătate (*pl*: **bunătăţi**) *f* goodness, kindness
bunăvoinţă (*pl*: **bunăvoinţe**) *f* goodwill; **cu** — willingly
a bura -ez to drizzle
buruiană (*pl*: **buruieni**) *f* weed
buză (*pl*: **buze**) *f* lip
buzunar (*pl*: **buzunare**) *mx* pocket

ca as, in order to; — **şi** like; — **şi cum** as if
că *conj* that
căci because, for
căciulă (*pl*: **căciuli**) *f* fur hat; **cu musca pe** — to have a chip on one's shoulder
cade: cum se cade as it should be; properly; right
a cade to fall
a se cădea to be permissible, fitting, proper
cadră (*pl*: **cadre**) framed picture
cadre *mxpl* army ranks
cadru (*pl*: **cadre**) *mx* frame, picture
cafea (*pl*: **cafele**) *f* coffee
cafenea (*pl*: **cafenele**) *f* café, coffee-shop
a (se) căi -esc to regret; repent
caiet (*pl*: **caiete**) *mx* notebook
câine (*pl*: **câini**) *m* dog
cal (*pl*: **cai**) *m* horse
călător -toară (*pl*: **călători -toare**) *adj* wandering; *mf* traveler
a călători -esc to travel
călătorie (*pl*: **călătorii**) *f* travel, trip
calcul (*pl*: **calcule**) *mx* calculation
cald -ă (*pl*: **calzi, calde**) *adj* hot; **mi-e** — I am hot
căldură (*pl*: **călduri**) *f* heat
cale: din — **afară** too much, beyond measure
cale (*pl*: **căi**) *f* avenue, way
calfă (*pl*: **calfe**) *f* apprentice
calitate (*pl*: **calităţi**) *f* quality
a calma -ez to calm
cam about, somewhat
cămaşă (*pl*: **cămăşi**) *f* shirt
cameră (*pl*: **camere**) *f* room; — **de şezut** living-room
cămin (*fpl*: **cămine**; *mxpl* **căminuri**) *m* path
câmpie (*pl*: **câmpii**) *f* field
când when
candelă (*pl*: **candele**) *f* candle
cândva some day
a cânta to sing
cântăreţ -reaţă (*pl*: **cântăreţi -ţe**) *mf* singer
a cântări -esc to weigh
cântec (*pl*: **cântece**) *mx* song
cap (*pl*: **capete**) *mx* head; (*pl*: **capi**) *m* chief; (*pl*: **capuri**) *mx* cape; **a-şi bate capul** to rake one's brain
capacitate (*pl*: **capacităţi**) *f* capacity
capăt (*pl*: **capete**) *mx* end, head (of a thing); **a duce la** — to bring to an end
a căpăta (capăt) to obtain
capră (*pl*: **capre**) *f* goat
cară (*pl*: **care**) *f* cart, wagon
caracteristică (*pl*: **caracteristice**) *f* characteristic
a caracteriza -ez to characterize
cărbune (*pl*: **cărbuni**) *m* coal
cârd (*pl*: **cârduri**) *mx* flights of birds
care (151) *interrog & rel pron* who, which
cărei(a) see **care**
cârmuire (*pl*: **cârmuiri**) *f* direction
carne (*pl*: **cărni**) *f* meat; **cărnuri** *mxpl* kinds of meat
căror(a) see **care**
a cârpi -esc to mend, patch
carte (*pl*: **cărţi**) *f* book
carton (*pl*: **cartoane**) *mx* cardboard
cărturar (*pl*: **cărturari**) *m* bookmaker
cărui(a) see **care**
căruţă (*pl*: **căruţe**) *f* wagon
a se căsători -esc to get married
a câştiga to earn, win
cât, câte (188) (*pl*: **câţi, câte**) how much, how many; **cu cât . . . cu atât** the more . . . the more

categorie (*pl*: **categorii**) *f* category
câteodată sometimes
câteva see **câtva**
către towards; **de** — by
câtva (171) few, some
a căuta to seek; **a-şi** — **de treabă** to mind one's business
cauză (*pl*: **cauze**) *f* cause
caz (*pl*: **cazuri**) *mx* case, instance
căzut *past part* of **a cade**
ce (145) *pron* what, which; — **e?** what's the matter?; — **are?** what's the matter with him?; **din** — **în** — **mai mult** more and more
ceai (*pl*: **ceaiuri**) *mx* tea
ceartă (*pl*: **certe**) *f* quarrel
ceas (*pl*: **ceasuri**) *mx* watch, hour; **cât e ceasul?** what time is it?
ceas-brăţară (*pl*: **ceasuri-brăţară**) *mx* wrist-watch
ceaşcă (*pl*: **ceşti**) *f* cup
ceasornic (*pl*: **ceasornice**) *mx* watch
ceaţă (*pl*: **ceţe**) *f* fog
ceeace (146) that which
cei see **cel**
ceilalţi see **celalt**
cel, cea (127) (*pl*: **cei, cele**) *dem art*
celălalt or **celalt** (161) *dem adj & pron* that one
cele see **cel**
a celebra -ez to celebrate
celei see **cel**
celor see **cel**
celui see **cel**
centru (*pl*: **centre**) *mx* center
cenuşiu -şie (*pl*: **cenuşii**) *adj* ashy
cer (*pl*: **ceruri**) *mx* heaven, sky
cerb (*pl*: **cerbi**) *m* deer
cerc (*pl*: **cercuri**) *mx* circle
cercetare (*pl*: **cercetări**) *f* investigation, research
cercetător -toară (*pl*: **cercetători -toare**) *mf* researcher
a cere to ask, demand
cereale *fpl* cereals, grain
cerere (*pl*: **cereri**) *f* demand, inquiry
cerinţă (*pl*: **cerinţe**) *f* demand, petition
a certa to quarrel
Cesar (*pl*: **Cesari**) *m* Caesar
cetăţean -ă (*pl*: **cetăţeni -ne**) *mf* citizen
ceva something
chef (*pl*: **chefuri**) *mx* feast
cheie (*pl*: **chei**) *f* key
chel, cheală (*pl*: **chelі, chele**) *adj* bald
chelner (*pl*: **chelneri**) *m* waiter
a cheltui -esc to spend
a chema to call; *vr* to be named
cheruvim [heruvim] (*pl*: **cheruvimi**) *m* cherubim
chiar even; — **dacă** even though
chibrit (*pl*: **chibrituri**) *mx* match
chinez -i (*pl*: **chinezi -ze**) *adj* Chinese
a chinui -esc to torture; *vr* to suffer, try very hard
chior, chioară (*pl*: **chiori, chioare**) *adj & mf* one-eyed
chip (*pl*: **chipuri**) *mx* image
ci but; — **şi** but also
cifră (*pl*: **cifre**) *f* cipher, number
a cina -ez to dine, eat
cină (*pl*: **cine**) *f* meal
cinci five
cincisprezece or **cinspce** (169) fifteen
cine (145) *interrog & rel pron* who
cinematograf (*pl*: **cinematografe**) *mx* cinema, moving-picture theatre
cineva someone
a cinsti -esc to honor, treat (of an offering)
cinstit -ă (*pl*: **cinstiţi -te**) *adj* honest
cioc (*pl*: **ciocuri**) *mx* beak
ciocan (*pl*: **ciocane**) *mx* hammer
cioclu (*pl*: **ciocli**) *m* undertaker
ciorap (*pl*: **ciorapi**) *m* sock
circulaţie (*pl*: **circulaţii**) *f* circulation (of a newspaper)
circumstanţă (*pl*: **circumstanţe**) *f* circumstance
cireaşă (*pl*: **cireşe**) *f* cherry
cireş (*pl*: **cireşi**) *m* cherry tree
citare (*pl*: **citări**) *f* quotation
a citi -esc to read
ciudat -ă (*pl*: **ciudaţi -te**) *adj* curious, strange
cizmar (*pl*: **cizmari**) *m* shoemaker
a clădi -esc to build
clădire (*pl*: **clădiri**) *f* building
clanţă (*pl*: **clanţe**) *f* knob
clasă (*pl*: **clase**) *f* class, classroom
a clătina (**clatin**) to shake
climă (*pl*: **clime**) *f* climate

clipă (*pl*: **clipe**) *f* instant, moment
clopot (*pl*: **clopote**) *mx* bell
clopoţel (*pl*: **clopoţei**) *m* little bell
a coace (App I) to bake
coadă *f* tail; **coade** *fpl* braids; **cozi** *fpl* tails (of animals)
a coase (**cos**) to sew
a coborî (**106**) to descend
codru (*pl*: **codri**) *m* forest
cofetărie (*pl*: **cofetării**) *f* pastry shop
coincidenţă (*pl*: **coincidenţe**) *f* coincidence
colină (*pl*: **coline**) *f* hill
colo (for **acolo**) there; **ici şi** — here and there
colonist (*pl*: **coloniştî**) *m* colonist
colţ (*pl*: **colţurî**) *mx* corner
comandă (*pl*: **comenzî**) *f* command, order
comerciant (*pl*: **comercianţî**) *m* business man
comparaţie (*pl*: **comparaţii**) *f* comparison
compartiment (*pl*: **compartimente**) *mx* compartment (in a train)
comunist -ă (*pl*: **comunişti, comuniste**) *adj* communist
a concedia -ez to dismiss (from position)
a concentra -ez to concentrate
concepţie (*pl*: **concepţii**) *f* conception
concert (*pl*: **concerte**) *mx* concert
a condamna to condemn
condiţie (*pl*: **condiţii**) *f* condition
a conduce (**139**[2]) to lead
conferinţă (*pl*: **conferinţe**) *f* lecture
confortabil -ă (*pl*: **confortabili -le**) *adj* comfortable
a confrunta to confront
a consacra -ez to consecrate; *vr* to devote oneself to
a considera to consider
a consista to consist
conspiraţie (*pl*: **conspiraţii**) *f* conspiracy
a constata -ez to notice, realize
a constitui -esc to constitute
constituţie (*pl*: **constituţii**) *f* constitution
constituţional -ă (*pl*: **constituţionali -le**) *adj* constitutional
a consulta to consult
contemporan -ă (*pl*: **contemporani -ne**) *adj* & *mf* contemporary
a conţine to contain
continental -ă (*pl*: **continentali -le**) *adj* continental
a continua (**103**[2]) to continue
conţinut (*pl*: **conţinuturî**) *mx* content
contra against: **în** — on the contrary; **din** — on the contrary
contrazicere (*pl*: **contraziceri**) *f* contradiction
a convinge (**139**[2]) to convince
copac (*pl*: **copacî**) *m* tree
copil -ă (**95**[3]) (*pl*: **copiî -pile**) *mf* child
copilaş (*pl*: **copilaşi**) *m* little child
copist (*pl*: **copişti**) *m* copyist
Corea Korea
coridor (*pl*: **coridoare**) *mx* hall
corp (*pl*: **corpurî**) *mx* body
cost (*pl*: **costurî**) *mx* cost
a costa to cost
costum (*pl*: **costume**) *mx* costume; suit of clothes
cot (*pl*: **coate**) *mx* elbows; **coţî** *mpl* cloth measures; **coturî** *mxpl* river bends
cotidian -ă (*pl*: **cotidienî -ne**) *adj* daily
covor (*pl*: **covoare**) *mx* rug
cozonac (*pl*: **cozonacî**) *m* cake, coffee ring
Crăciun Christmas
a crăpa to burst
a crede to believe, consider; *vr* to have too high an opinion of oneself
credincios -cioasă (*pl*: **credincioşî -cioase**) *adj* faithful, religious
credinţă (*pl*: **credinţe**) *f* trustworthiness
creier (*pl*: **creierî**) *m* brain
a creşte (**cresc**) to grow
creştere (*pl*: **creşterî**) *f* growth
creştinesc -nească (*pl*: **creştineştî**) *adj* Christian
criteriu (*pl*: **criterii**) *mx* criterion
criticism (*pl*: **criticisme**) *mx* criticism
criză (*pl*: **crize**) *f* crisis
croitor -toară (*pl*: **croitorî -toare**) *mf* tailor
cronicar (*pl*: **cronicarî**) *m* chronicler

cruce (*pl*: **cruci**) *f* cross
crud -ă (*pl*: **cruzi -de**) *adj* crude, cruel, raw
cu with
a cuceri -esc to conquer
cuceritor -toare (*pl*: **cuceritori -toare**) *adj* conquering
cufăr (*pl*: **cufere**) *mx* trunk
a cufunda to fall, lower, sink
a cugeta to reflect, ponder, think
cui (*pl*: **cuiuri**) *mx* nail
cui see **cine**
cuiva someone's
a culca to lay down; *vr* to go to bed
a culege (139[2]) to gather, pick
culme (*pl*: **culmi**) *f* peak
culoare (*pl*: **culori**) *f* color
cult (*pl*: **culte**) *mx* cult
cultură (*pl*: **culturi**) *f* culture
cultural -ă (*pl*: **culturali -le**) *adj* cultural
cum how: **ca şi** — as if; — **nu!** of course, sure; **nici de** — not at all
cuminte (117) (*pl*: **cuminţi, cuminte**) *adj* good, obedient (of child)
cumnat (*pl*: **cumnaţi**) *m* brother-in-law
a cumpăra to buy
cumpăt (*pl*: **cumpete**) *mx* air, bearing, deportment
cumsecade proper ("comme il faut")
a cunoaşte (**cunosc**) to know, be acquainted with
cunoscut -ă (*pl*: **cunscuţi**) *mf* acquaintance
cunoştinţă (*pl*: **cunoştinţe**) *f* acquaintance
a cuprinde (139[2]) to comprise, include
cuprins (*pl*: **cuprinsuri**) *mx* content, extent
curaj (*pl*: **curaje**) *mx* courage
curând: **în curând** soon; **mai** — rather, sooner
curat -ă (*pl*: **curaţi -te**) *adj* clean
a curăţa to clean
curăţenie (*pl*: **curăţenii**) *f* cleanliness
curent: **a pune la** — to inform
curgător -toară (*pl*: **curgători -toare**) *adj* running (as water)
a curge (App I) to flow; to run (as water)
curios -rioasă (*pl*: **curioşi -rioase**) *adj* curious, strange
curte (*pl*: **curţi**) *f* yard
cusur (*pl*: **cusururi**) *mx* defect, fault
cusut *past part* **a cosea**
cutare such
cutie (*pl*: **cutii**) *f* box
cuţit (*pl*: **cuţite**) *mx* knife
cuvânt (*pl*: **cuvinte**) *mx* word; **cu alte cuvinte** in other words; **cu drept cuvânt** as a matter of fact; **a se ţine de cuvânt** to keep one's word
a se cuveni to be proper; to belong (by rights); to be to one's liking

da yes
a da (App V) to give; — **cu piciorul** to kick; — **drumul** to free, release; — **peste** to come across; — **voie** to allow, permit
dacă if, whether
Dâmboviţa river running through Bucarest
dânsul (154) he, him
dantelă (*pl*: **dantele**) *f* lace
dar, da' but
dar (*pl*: **daruri**) *mx* gift
a data -ez to date
dată (*pl*: **date**) *f* date, time; **pe** — **ce** as soon as, so long as
a datora -ez to owe (see also **a datori**)
a datori -esc to owe; to have a moral obligation
datorie (*pl*: **datorii**) *f* duty, obligation
dăunăzi lately
de of, from
deacuma henceforth
deal (*pl*: **dealuri**) *mx* hill
dealungul alongside
dearândul one after another
deasupra above, on
decât (127) than
de ce why
deceniu (*pl*: **decenii**) *mx* decade
deci therefore
a decide (139[2]) to decide
decimetru (*pl*: **decimetrii**) *m* decimeter
a declara to declare
declaraţie (*pl*: **declaraţii**) *f* declaration

decuvreme earlier
dedesupt underneath, under
definit -ă (*pl*: **definiţi -te**) *adj* definite, defined
degeaba in vain, purposelessly
deget (*pl*: **degete**) *mx* finger
degrabă : mai — quicker, sooner
deja already
dejun (*pl*: **dejunuri**) *mx* lunch
dela from
delegat (*pl*: **delegaţi**) *m* delegate
delicios -cioasă (*pl*: **delicioşi -cioase**) *adj* delicious, precious
a demonstra -ez to demonstrate, show
demult for a long time, ago
deoarece because, since
deocamdată while, meanwhile
deodată at once, suddenly
deosebire (*pl*: **deosebiri**) *f* difference, variance; **cu —** especially
deosebit -ă (*pl*: **dosebiţi -te**) *adj* different
a depărta -ez to remove; *vr* to go away
departament (*pl*: **departamente**) *mx* department
depărtare (*pl*: **depărtări**) *f* distance from, separation
departe far; **şi aşa mai —** and so forth
a depinde (139²) to depend
deplin : pe — fully
deprindere (*pl*: **deprinderi**) *f* habit
deprins -ă (*pl*: **deprinşi -se**) *adj* accustomed, used to
a deranja -ez to bother, disturb, trouble
derizoriu -rie (*pl*: **derizorii**) *adj* derisive, derisory
des, deasă (*pl*: **deşi, dese**) *adj* thick; *adv* often
a desamăgi -esc to disappoint, disillusion
desăvârşire : cu — totally
a descătuşa -esc to free, unshackle
a deschide (139²) to open
deschidere (*pl*: **deschideri**) *f* opening
a descrie to describe (conjugated like **a scrie**)
descriere (*pl*: **descrieri**) *f* description
desdedimineaţă very early in the morning
a desechilibra -ez to unbalance
deseori oftimes
desfrău (*pl*: **desfrăuri**) *mx* break (ethical or moral), dissoluteness
deşi although
desigur surely
a despărţi -esc to separate
despărţire (*pl*: **despărţiri**) *f* separation
despre about, of; **cât —** as for
a desprinde (139²) to break away from, separate from
deştept, deşteaptă (*pl*: **deştepţi -te**) *adj* intelligent, smart
a deştepta to awaken
a destina to destine
destul -ă (171) (*pl*: **destui -tule**) *adj* enough
a deţine to detain
a deveni to become (conjugated like **a veni**)
a devora to devour
devreme or **decuvreme** early
a dezinfecta -ez to disinfect
a (se) dezmetici -esc to recover one's senses
dezordine (*pl*: **dezordini**) *f* disorder
dezvoltare (*pl*: **dezvoltări**) *f* development
dialog (*pl*: **dialoguri**) *mx* dialogue
dibăcie (*pl*: **dibăcii**) *f* skill
dibaciu -ce (*pl*: **dibaci -ce**) *adj* skilful
diferenţă (*pl*: **diferenţe**) *f* difference
diferit -ă (*pl*: **diferiţi -te**) *adj* different, various
dimineaţă (*pl*: **dimineţi**) *f* morning; **bună —** good morning
dimpotrivă (var. **împotrivă**) on the contrary
dinastie (*pl*: **dinastii**) *f* dynasty
dinăuntru within
dincolo beyond, farther, on the other side
dintâi (195) first
dinte (*pl*: **dinţi**) *m* tooth
direcţie (*pl*: **direcţii**) *f* direction
director (*pl*: **directori**) *m* director
discurs (*pl*: **discursuri**) *mx* discourse, speech
discuţie or **discuţiune** (*pl*: **discuţii** or **discuţiuni**) *f* discussion

dispus -ă (*pl*: **dispuşi -se**) *adj* predisposed, willing; **a fi** — to feel like
distanţă (*pl*: **distanţe**) *f* distance
a distruge (139[2]) to destroy
distrugere (*pl*: **distrugeri**) *f* destruction
doamnă (*pl*: **doamne**) *f* lady
doare it hurts
doctor (*pl*: **doctori**) *m* doctor, physician
doi two
doilea (195) second
doisprezece or **doispce** (169) *m* twelve
dolar (*pl*: **dolari**) *m* dollar
domn (*pl*: **domni**) *m* mister, sir
domnişoară (*pl*: **domnişoare**) *f* Miss, young lady
dop (*pl*: **dopuri**) *mx* cork
dor (*pl*: **doruri**) *mx* longing, wish
a dori -esc to wish for
dorinţă (*pl*: **dorinţe**) *f* wish
doritor -toară (*pl*: **doritori -toare**) *adj* wishing, yearning
a dormi to sleep
dornic -ă (*pl*: **dornici -ce**) *adj* eager for
dos (*pl*: **dosuri**) *mx* back
doua (195) second
douăsprezece (169) *f* twelve
douăzeci twenty
a dovedi -esc to prove
drag -ă (*pl*: **dragi -ge**) *adj* dear (of a person)
drăguţ -ă (*pl*: **draguţi -ţe**) *adj* cute, pretty
dregător (*pl*: **dregători**) *m* official
a drege (139[2]) to mend
drept (no *pl*) *m* law, study of
drept, dreaptă (*pl*: **drepţi, drepte**) *adj* straight; **la dreapta** to the right; **ce e —!** to tell the truth! **drept vorbind** truly speaking
dreptate *f* right; **a avea —** to be right; **dreptăţi** *pl* judicial rights
drum (*pl*: **drumuri**) *mx* road, way; **a da —** to free; **pe —** on the way
du (133[3]) *imptv* of **a duce**
a duce (139[2]) to bring, to lead; *vr* to go away; **a se duce a aduce** to go in search for, to look for; **— la capăt** to bring to an end
duh (*pl*: **duhuri**) *mx* breath, spirit
duioşie (*pl*: **duioşii**) *f* tenderness
dulap (*pl*: **dulapuri**) *mx* chest of drawers
dulăpior (*pl*: **dulăpiori**) *m* small chest of drawers
dulce (117) (*pl*: **dulci**) *adj* sweet
Duminică Sunday
dumitalei to you, yours
dumneaei (197) polite form of address; *f* she
dumnealui (197) polite form of address; *m* he
dumneata (197) polite form of address; *mf* you
dumneavoastră (197) polite form of address; *mf* you
Dumnezeu God
Dunărea *f* Danube
dunăren -reană (*pl*: **dunăreni -ne**) *adj* Danubian
după according to, after
a dura -ez to last
a durea to hurt
durere (*pl*: **dureri**) *f* ache, sorrow
dureros -roasă (*pl*: **dureroşi -roase**) *adj* dolorous
duşman -ă (*pl*: **duşmani -ne**) *mf* enemy
duzină (*pl*: **duzine**) *f* dozen

ea she, her
eclipsă (*pl*: **eclipse**) *f* eclipse
economic -ă (*pl*: **economici -ce**) *adj* economic
editare (*pl*: **editări**) *f* editing
educaţie (*pl*: **educaţii**) *f* education
eftin -ă (*pl*: **eftini -ne**) *adj* cheap
egal -ă (*pl*: **egali -le**) *adj* equal
egiptian -ă (*pl*: **egiptiani -ne**) *adj & mf* Egyptian
ei her, they
el he, him
ele them, they
electricitate (*pl*: **electricităţi**) electricity
element (*pl*: **elemente**) *mx* element, factor
elenism (*pl*: **elenisme**) *mx* helenism
Elie Elija
elită (*pl*: **elite**) *f* élite
elocuenţă (*pl*: **elocuenţe**) *f* eloquence
energie (*pl*: **energii**) *f* energy
englez -ă (*pl*: **englezi, engleze**)

adj English; *mf* Englishman, Englishwoman
engleză, englezească English language
englezesc -zească (*pl*: **englezeşti**) *adj* English
enigmă (*pl*: **enigme**) *f* enigma
epocă (*pl*: **epoci**) *f* epoch
eroare (*pl*: **erori**) *f* error
etaj (*pl*: **etajuri**) *mx* story (of building)
eu I
eveniment (*pl*: **evenimente**) *mx* event, happening
evident -ă (*pl*: **evidenţi -te**) *adj* evident
evoluţie or **evoluţiune** (*pl*: **evoluţii** or **evoluţiuni**) *f* evolution
evoluţionist -ă (*pl*: **evoluţionişti -te**) *mf* evolutionist
exact -ă (*pl*: **exacţi -te**) *adj* exact
a exagera -ez to exaggerate
examen (*pl*: **examene**) *mx* examination
excelent -ă (*pl*: **excelenţi -te**) *adj* excellent
a excita to excite
exemplu (*pl*: **exemple**) *mx* example
a exercita -ez to exercise
a exista to exist
existenţă (*pl*: **existenţe**) *f* existence
experienţă (*pl*: **experienţe**) *f* experience
a explica to explain
expoziţie (*pl*: **expoziţii**) *f* exposition
expresie or **expresiune** (*pl*: **expresii** or **expresiuni**) *f* expression
extern -ă (*pl*: **externi -ne**) *adj* external, foreign (as foreign affairs)
extraordinar -ă (*pl*: **extraordinari -re**) *adj* extraordinary
extrem -ă (*pl*: **extremi -me**) *adj* extreme
a ezita to hesitate

fă (133[3]) *imptv* of **a face**
fabrică (*pl*: **fabrici**) *f* factory, plant
fabricare (*pl*. **fabricări**) *f* manufacture
a face to do, make; **n'are —, nu — nimica** it doesn't matter; **— loc** to make room
facere (*pl*: **faceri**) *f* making
a făgădui -esc to promise
faimă (*pl*: **faime**) *f* fame
familiaritate (*pl*: **familiarităţi**) *f* familiarity
familie (*pl*: **familii**) *f* family
fantomatic -ă (*pl*: **fantomatici -ce**) *adj*, phantom-like
fapt (*pl*: **fapte**) *mx* fact
fără without; — **de** *conj*
fără-de-lege (*pl*: **fără-de-legi**) *f* lawless, lawlessness
fărfurie (*pl*: **fărfurii**) *f* plate
farmacie (*pl*: **farmacii**) *f* pharmacy, drug-store
fată (*pl*: **fete**) *f* daughter, girl
faţă (*pl*: **feţe**) *f* face; — **de** by comparison; **momentul de —** now, present-day; **a pune în — cu** to confront with
favorabil -ă (*pl*: **favorabili -le**) *adj*. favorable
fecior (*pl*: **feciori**) *m* son
fel (*pl*: **feluri**) *mx* kind, sort; **la —** the same, likewise; **într'un —** in a way, somehow
a felicita -ez to congratulate
felie (*pl*: **felii**) *f* slice
femeie (*pl*: **femei**) *f* wife, woman
femeiesc -iască (*pl*: **femeieşti**) *adj* womanly
fenomenal -ă (*pl*: **fenomenali -le**) *adj* phenomenal
fereastră (*pl*: **ferestre**) *f* window
a feri -esc to protect; *vr* to be careful not to
ferice (117) (no *pl*) *adj* happy, lucky
a ferici -esc to render happy
fericit -ă (*pl*: **fericiţi -te**) *adj* fortunate, happy
a fermeca to enchant
feţişoară (*pl*: **feţişoare**) *f* little face
fetiţă (*pl*: **fetiţe**) *f* little girl
a fi to be; — **aşa de bun** to be kind enough to ; — **de accord** to agree; — **dispus** to feel like, be ready to; — **foame** to be hungry (used with dative); — **tot una** to make no difference (used with dative); — **linişte** to be quiet; — **sete** to be thirsty (used with dative); — **în drept a** to have a right to
fie . . . fie either . . . or
fiecare (171) each

a fierbe (App I) to boil
fierbinte (117) (*pl*: **fierbinţi**) *adj* boiling hot
fiind *pres part* **a fi**
fiindcă because
fiinţă (*pl*: **fiinţe**) *f* being
filosofic -ă (*pl*: **filosofici -ce**) *adj* philosophic
filozofie (*pl*: **filozofii**) *f* philosophy
fin -ă (*pl*: **fini -ne**) *adj* delicate, fine
fine: **în** — at last
fior (*pl*: **fiori** or **fioruri**) *mx* shiver
fir (*pl*: **fire**) *mx* grain; thread; wire
fire (*pl*: **firi**) *f* nature, way of being (of living beings)
firește of course
firmă (*pl*: **firme**) *f* business concern
fiul (*pl*: **fii**) *m* son
flacără (*pl*: **flacări**) *f* flame
flămând -ă (*pl*: **flămânzi -de**) *adj* hungry
fleac (*pl*: **fleacuri**) *mx* trifle
floare (*pl*: **flori**) *f* flower
fluer (*pl*: **fluere**) *mx* whistle
a fluera to call by whistling; to whistle
fluviu (*pl*: **fluvii**) *mx* river (large)
foaie (*pl*: **foi**) *f* leaf, sheet of paper
foame (no *pl*) *f* hunger; **a fi** — to be hungry (used with dative)
foarte very
fobie (*pl*: **fobii**) *f* phobia
focos, focoasă (*pl*: **focoși, focoase** *adj* ardent
folos (*pl*: **foloase**) *mx* profit, usefulness; **ce** —? what's the use?
a folosi -esc to profit, use
folosit -ă (*pl*: **folosiți -te**) *adj* used
folositor -toare (*pl*: **folositori -toare**) *adj* useful
fond: **în** — at bottom, at heart
a forma -ez to form
formă (*pl*: **forme**) *f* form
formare (*pl*: **formări**) *f* formation
formulare (*pl*: **formulări**) *f* formulation
forță (*pl*: **forțe**) *f* force
fost *past part* **a fi**
fotoliu (*pl*: **fotolii**) *m* easy chair
frăgezime (*pl*: **frăgezimi**) fragility, tenderness
fragment (*pl*: **fragmente**) *mx* fragment
Franța France
franțuzește French (language)
frate (*pl*: **frați**) *m* brother
frâu (*pl*: **frâuri**) *mx* brake
a freca to rub
frig *m* cold; **friguri** *mxpl* colds, fever; **a fi** — (used with dative) to be cold, feel cold
frigărue (*pl*: **frigărui**) *f* spit (for roasting)
frivol -ă (*pl*: **frivoli -le**) *adj* frivolous
fruct (*pl*: **fructe**) *mx* fruit
frumos -oasă (*pl*: **frumoși -oase**) *adj* handsome, pretty
frumusețe (*pl*: **frumusețI**) *f* beauty
a fugi to run, flee
fuior (*pl*: **fuioare**) *mx* spool
a fulgera to lighten
fum (*pl*: **fumuri**) *mx* smoke, puff (with a pipe)
a fuma -ez to smoke
fumător -toară (*pl*: **fumători -toare**) *mf* smoker
funcționar -ă (*pl*: **funcționari -re**) *mf* clerk
funcțiune (*pl*: **funcțiuni**) *f* function
fundament (*pl*: **fundamente**) *mx* base, foundation
a fura to steal
furiș -ă (*pl*: **furiși -șe**) *adj* stealthy; **pe** — stealthily
furtună (*pl*: **furtuni**) *f* storm

galben -ă (*pl*: **galbeni -ne**) *adj* yellow
gând (*pl*: **gânduri**) *mx* thought
a gândi -esc to think
gândire (*pl*: **gândiri**) *f* thought
gară (*pl*: **gări**) *f* railroad station
garderobă (*pl*: **garderobe**) *f* cloakroom, wardrobe
a găsi -esc to find, think
gât (*pl*: **gâturi**) *mx* neck, throat; **plăcerea gâtului** sin of overindulgence
gata ready
gazdă (*pl*: **gazde**) *f* host
gazetă (*pl*: **gazete**) *f* newspaper
geam (*pl*: **geamuri**) *mx* window pane
geamantan (*pl*: **geamantane**) *mx* valise
general (*pl*: **generali**) *m* **general** (in army); **general -ă** (*pl*: **generali -le**) *adj* general

generație (*pl*: **generații**) *f* generation
generator -toare (*pl*: **generatori -toare**) *adj* generating
genere: **în** — in general
generos -roasă (*pl*: **generoși -roase**) *adj* generous
generozitate (*pl*: **generozități**) *f* generosity
geografie (*pl*: **geografii**) *f* geography
ger (*pl*: **geruri**) *mx* freeze
german -ă (*pl*: **germani -ne**) *adj* German
Germania Germany
gest (*pl*: **gesturi**) *mx* gesture
gheată (*pl*: **ghete**) *f* shoe
ghiară (*pl*: **ghiare**) *f* claw
ghiață (*pl*: **gheți**) *f* ice; **ghețuri** *mxpl* polar ice
glas (*pl*: **glasuri**) *mx* voice
glumă (*pl*: **glume**) *f* joke; **în** — jokingly; **nu** —! you don't say! seriously?
a glumi -esc to jest, joke
goană (*pl*: **goane**) *f* hurry; **în** — hurriedly
gol, goală (*pl*: **goi, goale**) *adj* empty
a goli -esc to empty
gospodar (*pl*: **gospodari**) *m* householder
gospodăresc -ească (*pl*: **gospodărești**) *adj* like a householder
gospodărie (*pl*: **gospodării**) *f* household
grabă (*pl*: **grabe**) *f* hurry; **ce e graba?** what's the hurry?
a grăbi -esc to hurry
grad (*pl*: **grade**) *mx* grade
grădină (*pl*: **grădine**) *f* garden
a grăi -esc to speak, utter
grajd (*pl*: **grajduri**) *mx* stable
gram (*pl*: **grame**) *mx* gram
gras -ă (*pl*: **grași -se**) *adj* fat
grăsuliu -lie (*pl*: **grăsulii**) *adj* fattish
gratuit -ă (*pl*: **gratuiți -te**) *adj* free, gratis
grăunță (*pl*: **grăunțe**) *f* small grain (as of rice)
grav -ă (*pl*: **gravi -ve**) *adj* grave, serious
grecesc -ească (*pl*: **grecești**) *adj* Greek
greșală (*pl*: **greșeli**) *f* error, mistake
a greși -esc to make a mistake
greu, grea (*pl*: **grei, grele**) *adj* difficult; heavy; **cu greu** with difficulty
greutate (*pl*: **greutăți**) difficulty; weight
grijă (*pl*: **grije**) *f* concern, worry
a grindina to hail
groaznic -ă (*pl*: **groaznici -ce**) *adj* frightful
grozav -ă (*pl*: **grozavi -ve**) *adj* terrible
grup (*fpl*: **grupe**; *mxpl*: **grupuri**) *m* group
guler (*pl*: **gulere**) *mx* collar
gură (*pl*: **guri**) *f* mouth
gust (*pl*: **gusturi**) *mx* taste, whim
gustos -toasă (*pl*: **gustoși -toase**) *adj* tasty
guvern (*pl*: **guverne**) *mx* government

hai! *interj* used as an urge for action
haină *f* coat (of suit); *pl*: **haine** clothes
halva (no *pl*) *f* Turkish pastry
harnic -ă (*pl*: **harnici -ce**) *adj* diligent, industrious
hartă (*pl*: **harte**) *f* map
hârtie (*pl*: **hârtii**) *f* paper
hazliu -lie (*pl*: **hăzlii**) *adj* comical
hedonism (*pl*: **hedonisme**) *mx* hedonism
higienă (*pl*. **higiene**) *f* hygiene
hohot (*pl*: **hohote**) *mx* sob
hoț, hoață (*pl*: **hoți, hoațe**) *mf* thief
a hotărî -ăsc (106) to decide
hotel (*pl*: **hoteluri**) *mx* hotel
a hrăni -esc to feed
Hristos Christ

i (134) them
Ianuarie January
iar and, but, while; *adv* again, anew
iarăși again
iarbă (*pl*: **ierbi**) *f* grass; **ierburi** *fpl* herbs
iarnă (*pl*: **ierni**) *f* winter
iată here is, there is (when pointing out)
iau I take, they take
icî here; — **și colo** here and there
idee or **ideie** (*pl*: **idei**) *f* idea
idiot, idioată (*pl*: **idioți, idoate**) *adj* idiot

idol (*pl*: **idoli**) *m* idol
iepure (*pl*: **iepuri**) *m* rabbit
a ierta to forgive
iertare (*pl*: **iertări**) *f* forgiveness
a ieşi to go out
îi (134) them, to her, to him
îl (134) him, it
imbecil -ă (*pl*: **imbecili -le**) *adj* imbecile
a îmbrăca to dress
a îmbrăţişa -ez to embrace
imens -ă (*pl*: **imenşi -se**) *adj* immense
îmi (134) to me
a împăca to appease; *vr* to reconcile
Împărat (*pl*: **Împăraţi**) *m* Emperor
împărătesc -teească (*pl*: **împărăteşti**) *adj* imperial
Împărăţie (*pl*: **Împărăţii**) *f* Empire
a împărţi -esc to divide
împărţire (*pl*: **împărţiri**) *f* division
imperiu (*pl*: **imperii**) *m* empire
a împiedica to prevent
important -ă (*pl*: **importanţi -te**) *adj* important
împotrivă against
împrejur see **jur**
a împrejura (împrejor) to surround
împrejurare (*pl*: **împrejurări**) *f* circumstance, happening
impresie (*pl*: **impresii**) *f* impression
a împreuna -ez to bring together; *vr* to get together
împreună together
a împrospăta -ez to refreshen
a împrumuta to borrow, lend
în in
înaintaş -ă (*pl*: **înaintaşi -şe**) *mf* predecessor
înainte (var. **dinainte**) before, beforehand, in front; **de acum —** from now on, henceforth
înalt -ă (*pl*: **înalţi -te**) *adj* high, tall
înapoi backwards
a înarma to arm
a inaugura -ez to inaugurate
încă again, still; **ba —** but even, also
a încălzi -esc to heat, warm
încât so that
a incendia -ez to set fire to
început (*pl*: **începuturi**) *mx* beginning; **la —** at the beginning
a încerca to try
încet -ceată (*pl*: **înceţi -te**) *adj* slow
a înceta -ez to slow down, stop
a închide (139[2]) to close
închinare (*pl*: **închinări**) *f* bow; devotion (as in church)
a închipui -esc to imagine
închisoare (*pl*: **închisori**) *f* prison
a încinge (139[2]) to don (as an official vestment, or saber)
a înclina to incline; *vr* to bow
încoace here, this way
încovoiat -ă (*pl*: **încovoiaţi -te**) *adj* bent, hooked
încredere (*pl*: **încrederi**) *f* trust
a încredinţa -ez to entrust
a încuia to lock
a încurca to confuse, *vr* get entangled
îndărât back, backwards
îndată soon; **— ce** as soon as
îndemn (*pl*: **îndemnuri**) *mx* impulse, spur
a se îndepărta -ez to go away (in distance)
îndepărtat -ă (*pl*: **îndepărtaţi -te**) *adj* distant, far away
independent, -ă (*pl*: **independenţi -te**) *adj* independent
independenţă (*pl*: **independenţe**) *f* independence
indiferenţă (*pl*: **indiferenţe**) *f* indifference
a (se) indigna -ez to become indignant
indispensabil -ă (*pl*: **indispensabili -le**) *adj* indispensable
îndoială (*pl*: **îndoieli**) *f* doubt
îndoit -ă (*pl*: **îndoiţi -te**) *adj* double
a (se) îndrăgosti -esc to fall in love
îndrăzneală (*pl*: **îndrăzneli**) *f* daring
a îndrăzni -esc to dare
a îndrepta to correct; *vr* to improve (in health)
a înduioşa -ez to move, touch (emotionally)
industrialist (*pl*: **industrialişti**) *m* industrialist
industrie (*pl*: **industrii**) *f* industry
infam -ă (*pl*: **infami -me**) *adj* infamous
a înfăptui -esc to create
înfăţişare (*pl*: **înfăţişări**) *f* appearance

înființare (*pl*: **înființări**) *f* establishment, founding
înflorire (*pl*: **înfloriri**) *f* flowering
influență (*pl*: **influențe**) *f* influence
îngăduire (*pl*: **îngăduiri**) *f* indulgence
a înghesui -esc to crowd
înghețată (*pl*: **înghețate**) *f* ice cream
a îngrășa to fatten; *vr* to get fat
a îngreuna -ez to burden, to make difficult
a îngriji -esc to take care of; *vr* to worry
îngrijire (*pl*: **îngrijiri**) *f* concern, care, worry; **cu** — with care
îngrijorare (*pl*: **îngrijorări**) *f* concern, worry
a îngropa to bury
a îngrozi -esc to frighten, horrify
îngust -ă (*pl*: **înguști -te**) *adj* narrow
inhalație (*pl*: **inhalații**) *f* inhalation
inimă (*pl*: **inimi**) *f* heart
inițial -ă (*pl*: **inițiali -le**) *adj* initial; *f* initial letter
inițiativă (*pl*: **inițiative**) *f* initiative
a înlătura to put or push aside
a înlesni -esc to facilitate
a înlocui -esc to replace
înlocuire (*pl*: **înlocuiri**) *f* replacement
înmormântare (*pl*: **înmormântări**) *f* burial
a înmormânta -ez to bury
a înmulți -esc to multiply
înmulțire (*pl*: **înmulțiri**) *f* multiplication
a (se) înnopta -ez to get dark (as of day)
inofensiv -ă (*pl*: **inofensivi -ve**) *adj* inoffensive
a înrădăcina -ez to take root
a înroși -esc to redden; *vr* to blush
însă but, however
a însărcina -ez to charge with a task
a înșela to deceive; *vr* to be mistaken
a însemna to mean
însemnat -ă (*pl*: **însemnați -te**) *adj* famous, noted
a (se) însenina -ez to clear up (as weather)
a (se) înnopta -ez to become evening
a înseta -ez to thirst
a înspăimânta or **spăimânta** to frighten
înspăimântător -toare (*pl*: **înspăimântători -toare**) *adj* frightening
a înștiința -ez to inform
institut (*pl*: **institute**) *mx* institute
însul, însa (155) (*pl*: **înșii, însele**) form replacing forms of **dânsul** after preposition **într(u)** in, **dintr(u)** from, and **printr(u)** by, through
însumi (193) myself
a însura (însor) to marry; *vr* to get married (only as a man to a woman)
întâi (195) first
a întâlni -esc to meet
a se întâmpla to happen
întâmplare (*pl*: **întâmplări**) *f* happening; **din** — by chance
a întărâta to excite
întărire (*pl*: **întăriri**) *f* hardening, strengthening
a întârzia (întârziu) to delay; be late
a înțelege (139²) to understand
înțelegere (*pl*: **înțelegeri**) *f* understanding
înțelepciune (*pl*: **înțelepciuni**) *f* intelligence
înțelept -leaptă (*pl*: **înțelepți -lepte**) *adj & mf* intelligent; sage
înțeles (*pl*: **înțelesuri**) *mx* meaning; **bine** — of course
a întemeia -ez to found, start
întemeietor (*pl*: **întemeietori**) *m* founder
interes (*pl*: **interese**) *mx* interest
a interesa -ez to interest
interesant -ă (*pl*: **interesanți -te**) interesting
interminabil -ă (*pl*: **interminabili -le**) *adj* interminable
a interveni to intervene (conjugated like **a veni**)
intervenție (*pl*: **intervenții**) *f* intervention
a interzice (139²) to forbid, interdict
a înteți -esc to spur
intimitate (*pl*: **intimități**) *f* intimacy
a întinde (139²) to stretch; **a se — la vorbă** to talk at length
întindere (*pl*: **întinderi**) *f* stretch of land

a întoarce (139[1]) to give back; *vr* to come back
a intra (intru) to enter
între between; in
a întreba to ask
a întrebuința -ez to use, make use of
întreg -treagă (*pl*: **întregi**) *adj* entire, whole
întregire (*pl*: **întregiri**) *f* integration
întrerupere (*pl*: **întreruperi**) *f* interruption
întretimp meanwhile
a întreține to maintain
a întrista -ez to sadden; *vr* to become sad
a introduce (139[2]) to introduce
într'una constantly
întrunire (*pl*: **întruniri**) *f* meeting
a întuneca to darken; *vr* to get dark
întuneric (*pl*: **întunerice**) *mx* darkness
inuman -ă (*pl*: **inumani -ne**) *adj* inhuman
a învălui -esc to surround; to envelop
a învârti -esc to turn
învârtitură (*pl*: **învârtituri**) *f* turn, spin
a învăța to learn, teach; — **pe din afară** to learn by heart
învățat -ă (*pl*: **învățați -te**) *adj* learned
învățător (*pl*: **învățători**) *m* teacher
învățătură (*pl*: **învățături**) *f* learning, lesson, teaching
invenție (*pl*: **invenții**) *f* invention
a invidia -ez to envy
a învinge (139[2]) to vanquish
a învita -ez to invite
invitație (*pl*: **invitații**) *f* invitation
învoială (*pl*: **învoieli**) *f* agreement, understanding
ireparabil -ă (*pl*: **ireparabili -le**) *adj* irreparable
ironic -ă (*pl*: **ironici -ce**) *adj* ironic
ironie (*pl*: **ironii**) *f* irony
is (84[1]) I am
își (134) to himself
a isprăvi -esc to end, finish
istoric -ă (*pl*: **istorici -ce**) *adj* historic
istoricu (*pl*: **istorici**) *m* historian
istorie (*pl*: **istorii**) *f* history, story
Italia Italy
Italian -ă (*pl*: **Italiani -ne**) *adj* Italian; *mf* Italian (person)
italic -ă (*pl*: **italici -ce**) *adj* italic
îți (134) to you
a iubi -esc to love
iubire (*pl*: **iubiri**) *f* love
iulie July
a ivi -esc to arise in view, see; *vr* to find suddenly
a izbuti -esc to succeed
a izola -ez to isolate
izvor (*pl*: **izvoare**) *mx* source (of water bodies)

jertfă (*pl*: **jertfe**) *f* offering, sacrifice (as to a god)
a jicni or **jigni -esc** to vex
jignitor -toară (*pl*: **jignitori -toare**) *adj* vexing
joc (*pl*: **jocuri**) *mx* game; **a-și bate — de** to make fun of
joi Thursday
jos, joasă (*pl*: **joși, joase**) *adj* low; *mf* bottom, lower part; **de — în sus** from top to bottom, up and down, **pe —** on foot, on the ground
a juca (joc) to play
a judeca to judge
judecată (*pl*: **judecăți**) *f* judgement
judecător (*pl*: **judecători**) *m* judge
judecătoresc -ească (*pl*: **judecătorești**) *adj* judicial
jumătate (*var.* **jumate**) (*pl*: **jumătăți**) *f* half
jur (*pl*: **jururi**) *mx* circle, circuit; **-împrejur** all around; **împrejur** around
jurat (*pl*: **jurați**) *m* juror
jurați: Curtea cu jurați Court where a jury is used
juridic -ă (*pl*: **juridici -ce**) *adj* judicial

kilogram (*pl*: **kilograme**) *m* kilogram
kilolitru (*pl*: **kilolitrii**) *m* 1,000 liters
kilometru (*pl*: **kilometrii**) *m* kilometer

l, -l (134) him, it
la to
lac (*pl*: **lacuri**) *mx* lake

lacom -ă (*pl*: **lacomi -me**) *adj* greedy
lăcomește greedily
lăcomie (*pl*: **lăcomii**) *f* greediness
a lăcrima -ez to shed tears
lacrimă (*pl*: **lacrime**) *f* tear
lamă (*pl*: **lame**) *f* blade
lămâie (*pl*: **lămâi**) *f* lemon
lampă (*pl*: **lămpi**) *f* lamp
a lămuri -esc to clarify
lângă near; **pe —** besides
lapte *m* milk; **lapți** *pl* roe; **lături** *mxpl* dairy foods
a lăsa to allow, leave, let
lat (*pl*: **laturi**) *mx* aspect, side
lat -ă (*pl*: **lați -te**) *adj* wide
a lăuda to praise
laur (*pl*: **lauri**) *m* laurel
le (134) them, to them
lecție (*pl*: **lecții**) *f* lesson
lectură (*pl*: **lecturi**) *f* reading; **sală de —** reading-room
a lega to tie
a legâna to rock
legânare (*pl*: **legânări**) *f* rocking
legătură (*pl*: **legături**) *f* connexion, relation; **în — cu** in connexion with
lege (*pl*: **legi**) *f* law
legendă (*pl*: **legende**) *f* legend
legiune (*pl*: **legiuni**) *f* legion
lemn (*pl*: **lemne**) *mx* wood
leneș -ă (*pl*: **leneși -șe**) *adj* lazy
leoaică (*pl*: **leoaice**) *f* lioness
a se lepăda to get rid of
li (134) to them
liber -ă (*pl*: **liberi -re**) *adj* free
libertate (*pl*: **libertăți**) *f* freedom, liberty
libru -bră (*pl*: **libri -bre**) *adj* free
lichid (*pl*: **lichide**) *mx* liquid
limbă (*pl*: **limbi**) *f* language, tongue
a limita -ez to limit
limpede (117) (*pl*: **limpezi**) *adj* limpid
lin -ă (*pl*: **lini -ne**) soft, smooth
linie (*pl*: **linii**) *f* line
linioară (*pl*: **linioare**) *f* small line; **— de dialog** (marks the beginning of dialogue)
liniște (*pl*: **liniști**) *f* silence
a liniști -esc to quiet
a lipi -esc to paste
lipsă (*pl*: **lipse**) *f* lack
a lipsi -esc to lack, miss
listă (*pl*: **liste**) *f* list, menu
literar -ă (*pl*: **literari -re**) *adj* literary
literatură (*pl*: **literaturi**) *f* literature
loc (*pl*: **locuri**) *mx* place; **de —** not at all; **a avea —** to take place
a locui -esc to inhabit, live
locuitor (*pl*: **locuitori**) *m* inhabitant, tenant
logodnic (*pl*: **logodnici**) *m* fiancé
lor (134) their, to them
a lovi -esc to strike (a blow); *vr* **de** to encounter, come up against
a lua (App V) to take; **—cunoștință de** to take cognizance of; **— pe unul drept altul** to mistake one for another; **a-și — rămas bun** to say good-bye
a lucra -ez to work
lucrare (*pl*: **lucrări**) *f* work
lucrător -toare (*pl*: **lucrători -toare**) *mf* worker
lucru (*pl*: **lucruri**) *mx* thing, work
lui (134) his, to him
lulea (*pl*: **lulele**) *f* pipe (to smoke)
lumânare (*pl*: **lumânări**) *f* candle
lume (*pl*: **lumi**) *f* world; **toată lumea** everybody
lumesc -meească (*pl*: **lumești**) *adj* pagan, worldly
a lumina -ez to light
lumină (*pl*: **lumini**) *f* light
luminos -noasă (*pl*: **luminoși -noase**) *adj* luminous
lună (*pl*: **luni**) *f* month, moon; **pe —** monthly
lung -ă (*pl*: **lungi**) *adj* long; **pe —** at length
lungime (*pl*: **lungimi**) *f* length
luni Monday
lup (*pl*: **lupi**) *m* wolf
a lupta to fight, struggle
luxos, luxoasă (*pl*: **luxoși, luxoase**) *adj* luxurious

mă, m' (134) me
măcar even if, at least, in spite of
măduvă (*pl*: **măduve**) *f* marrow; **măduva spinării** spine
a mâhni -esc to sadden
mâhnire (*pl*: **mâhniri**) *f* sadness, sorrow

mâhnit -ă (*pl*: **mâhniţi -te**) *adj* saddened, troubled, vexed
mai May
mai (127) more; with *neg* any more
mâine tomorrow
majoritate (*pl*: **majorităţi**) *f* majority, most
mal (*pl*: **maluri**) *mx* shore
mamă (*pl*: **mame**) *f* mother
mână (*pl*: **mâini, mâini**) *f* hand
mânăstire (*pl*: **mânăstiri**) *f* monastery
a mânca (App V) to eat
mâncare (*pl*: **mâncări**) *f* eating; food; **mâncăruri** *mxpl* kinds of foods
mândrie (*pl*: **mândrii**) *f* pride
mândru -dră (*pl*: **mândri -dre**) *adj* proud
a mângâia (mângâiu) to caress
mângâiere (*pl*: **mângâieri**) *f* solace
mânie (*pl*: **mânii**) *f* anger, fury
a manifesta -ez to manifest, show
a mânui -esc to enrage
măr (*pl*: **mere**) *mx* apple
mare (117) (*pl*: **mari**) *adj* big, great
mare (*pl*: **mări**) *f* sea
marfă (*pl*: **mărfuri**) *f* merchandise
mărime (*pl*: **mărimi**) *f* size, largeness
a se mărita to marry (as woman to a man)
măritiş (*pl*: **măritişuri**) *mx* marriage
marmură (*pl*: **marmori**) *f* marble
marţi Tuesday
mărunt -ă (*pl*: **mărunţi -te**) minute, tiny; **bani mărunţi** small change
masă (*pl*: **mese**) *f* table; — **de scris** writing-table; **după** — afternoon
maşină (*pl*: **maşini**) *f* automobile, machine
a măsura to measure
măsură (*pl*: **măsuri**) *f* measure; **a fi în** — **a** to be in a position to; **pe** — **ce** as, in proportion as
mătase (*pl*: **mătăsuri**) *mx* silk
maturitate (*pl*: **maturităţi**) *f* maturity
mătuşă (*pl*: **mătuşe**) *f* aunt
maximal -ă (*pl*: **maximali -le**) *adj* maximal
(Marea) Mediteraneă Mediterranean Sea
mediu (*pl*: **medii**) *mx* medium milieu
mereu continuously, repeatedly
a merge (139²) to go, walk; **cum merge?** how are things?
mesean -ă (*pl*: **meseni -ne**) *mf* table companion
metodă (*pl*: **metode**) *f* method
metru (*pl*: **metri**) *m* meter
meu (109) my
mi, -mi (134) to me
mic -ă (*pl*: **mici**) *adj* small
microb (*pl*: **microbi**) *m* microbe
mie (134) to me
mie (169) (*pl*: **mii**) *f* thousand
miel (*pl*: **miei**) *m* lamb
miercuri Wednesday
miez : miazăzi noon; **miazănoapte** midnight
mijloc (*pl*: **mijlocuri**) *mx* middle; **mijloace** *fpl* money, means
milă (*pl*: **mile**) *f* pity
miliard (*pl*: **miliarde**) *mx* billion
milion (*pl*: **milioane**) *mx* million
militar -ă (*pl*: **militari -re**) *adj* military
milostenie (*pl*: **milostenii**) *f* charity, pity
milostiv -ă (*pl*: **milostivi -ve**) *adj* charitable
minge (*pl*: **mingi**) *f* ball
ministru (*pl*: **miniştri**) *m* cabinet member
minte (*pl*: **minţi**) *f* mind
a minţi to lie
a minuna -ez to astonish; *vr* to wonder
minunat -ă (*pl*: **minunaţi -te**) *adj* wonderful
minutar (*pl*: **minutare**) *mx* hand of watch
a (se) mira to wonder
mirare (*pl*: **mirări**) *f* wonder; **nu-i de** — **!** It's no wonder!
miros (*pl*: **miroase** or **mirosuri**) *mx* odor
a mişca to move
mişcare (*pl*: **mişcări**) *f* move, movement
mititel -tică (*pl*: **mititei -tele**) *adj* tiny
mizerabil -ă (*pl*: **mizerabili -le**) *adj* miserable

mlădiere (*pl*: **mlădieri**) *f* elasticity, litheness
moale (117) (*pl*: **moi**) *adj* soft
moarte (*pl*: **morți**) *f* death
mod (*pl*: **moduri**) *mx* manner, way
a modela -ez to model
modern -ă (*pl*: **moderni -ne**) *adj* modern
moldovenism (*pl*: **moldovenisme**) *mx* Moldavianism
moleșală (*pl*: **moleșeli**) *f* torpor
moment (*pl*: **momente**) *mx* moment; **într'un — dat** in a given moment; **— de față** present day
monarh (*pl*: **monarhi**) *m* monarch
mondial -ă (*pl*: **mondiali -le**) *adj* world
monetar -ă (*pl*: **monetari -re**) *adj* monetary
mormânt (*pl*: **morminte**) *mx* grave
mort, moartă (*pl*: **morți, moarte**) *mf* dead one
mosafir (*pl*: **mosafiri**) *m* guest
motiv (*pl*: **motive**) *mx* cause, reason
muiere (*pl*: **muieri**) *f* wife, woman
mult -ă (171) (*pl*: **mulți, multe**) *adj & pron* many, much; **cu atât mai — că** especially since, so much more since; **de —** for a long time
multilateral -ă (*pl*: **multilaterali -le**) *adj* multilateral
mulțime (*pl*: **mulțimi**) *f* multitude
a mulțumi -esc to satisfy, thank
muncă (*pl*: **munci**) *f* labor, hard work
munte (*pl*: **munți**) *m* mountain
muntean -teancă (*pl*: **munteni -tence**) *mf* native of **Muntenia** (Wallachia)
murdar -ă (*pl*: **murdari -re**) *adj* dirty
a muri (mor) to die
mușama (*pl*: **mușamale**) *f* oilcloth
a mușca to bite
muscă (*pl*: **muște**) *f* fly; **cu musca pe căciulă** with a chip on the shoulder
mușteriu (*pl*: **mușterii**) *m* customer
mut -ă (*pl*: **muți -te**) *adj* dumb, mute
a muta to move

a nădâjdui -esc to hope
nădejde (*pl*: **nădejdi**) *f* hope
naiv -ă (*pl*: **naivi -ve**) *adj* naïve
nas (*pl*: **nasuri**) *mx* nose
nasture (*pl*: **nasturi**) *m* button
național -ă (*pl*: **naționali -le**) *adj* national
națiune (*pl*: **națiuni**) *f* nation
natură (*pl*: **naturi**) *f* nature, characteristic
ne (134) us, to us
ne *neg prefix*
neam (*pl*: **neamuri**) *mx* nation, race
neaoș -ă (*pl*: **neaoși -șe**) *adj* elder
neapărat absolutely
neașteptat -ă (*pl*: **neașteptați -te**) *adj* unexpected; **pe neașteptate** unexpectedly
necaz (*pl*: **necazuri**) *mx* trouble
necesar -ă (*pl*: **necesari -re**) *adj* necessary
necesitate (*pl*: **necesități**) *f* necessity
nefericire misfortune; **din —** unfortunately
nefiresc -rească (*pl*: **nefirești**) *adj* unnatural
negreșit surely, without doubt
negru, neagră (*pl*: **negri, negre**) *adj* black
negustor (*pl*: **negustori**) *m* business man, merchant
neîncetat -ă (*pl*: **neîncetați -te**) *adj* ceaseless
nemărginire (*pl*: **nemărginiri**) *f* infinity
nemărginit -ă (*pl*: **nemărginiți -te**) *adj* unlimited
nemțește German (language)
nenorocire (*pl*: **nenorociri**) *f* misfortune
nenorocit -ă (*pl*: **nenorociți -te**) *adj* unfortunate
nepăsător -toară (*pl*: **nepăsători -toare**) *adj* indifferent
nepot, nepoată (*pl*: **nepoți, nepoate**) *mf* nephew, niece, grandchild
nerăbdător -toară (*pl*: **nerăbdători -toare**) *adj* impatient
neregulă (*pl*: **neregule**) *f* disorder
nerv (*pl*: **nervi**) *m* nerve
a nesocoti -esc to disregard, ignore, neglect
nespus -ă (*pl*: **nespuși -se**) *adj* unheard of

nestrămutat -ă (*pl*: **nestrămutaţi -te**) *adj* unwavering
nevastă (*pl*: **neveste**) *f* wife
nevoe (*pl*: **nevoi**) *f* need; **a avea —** to need
a nevoi -esc to need
nicăieri nowhere
nici neither, nor: **— de cum** not at all
nimeni or **nimenea** nobody, no one
a nimeri -esc to find someone or something at the right place or time; to hit it right; *vr* to find oneself suddenly or unexpectedly with someone or something; to just happen
nimerit -ă (*pl*: **nimeriţi -te**) *adj* proper, suitable
nimic(a) *mx* nothing; **nimicuri** *mxpl* trifles; **a nu face —** not to matter
a ninge (198) to snow
nisip (*pl*: **nisipuri**) *mx* sand
nişte (78) some
noapte (*pl*: **nopţi**) *f* night; **— bună** good-night; **miazănoapte** midnight
noi we, us
nor (*pl*: **norі**) *m* cloud
noră (*pl*: **nurori**) *f* daughter-in-law
noroc (*pl*: **noroace**) *mx* luck
noroi (*pl*: **noroaie**) *mx* mud
nostru (109) our
noţiune (*pl*: **noţiuni**) *f* notion
nou -ă (*pl*: **noi, noua**) *adj* new; **ce mai e —?** what's new? **din —** again, anew
nouă (153) to us
nouă nine
nouăsprezece or **nouăspce** (169) nineteen
nu, n' no, not
numai only; **— să** provided that; **nu — . . . ci şi** not only . . . but also
numaidecât at once, immediately
număr (*pl*: **numere**) *mx* number
nume (*pl*: **nume**) *mx* name
a numi -esc to name; *vr* to be called
nuntă (*pl*: **nunţi**) *f* wedding

o (137) a, it, her
oaie (*pl*: **oi**) *f* ewe, lamb
oară (*pl*: **orі**) *f* time (as in recurring action or event)
oarecare (171) anything or anyone at all
oarecum somehow
oareşicare certain, some
oaspet (*pl*: **oaspeţi**) *m* host
obiceiu (*pl*: **obiceiurі**) *mx* habit; **de —** usually
a obicinui [obiʃnui] **-esc** to create a habit; *vr* to get used to
obligaţie (*pl*: **obligaţii**) *f* obligation
a (se) obosi -esc to tire
obosit -ă (*pl*: **obosiţi -te**) *adj* tired
obsedat -ă (*pl*: **obsedaţi -te**) *adj* obsessed
a observa to observe
ocean (*pl*: **oceane**) *mx* ocean
ochelarі (no sg) *m* eye-glasses
ochiu (*pl*: **ochі**) *m* eye; **a trage cu coada ochiului** to glance furtively, steal a glance
ocol (*pl*: **ocolurі**) *mx* turn; **a da —** to avoid by turning around
a ocroti -esc to patronize, protect
ocrotire (*pl*: **ocrotirі**) *f* protection
a ocupa to occupy; *vr* to be busy with
odaiă (*pl*: **odăі**) *f* room
odată once; **— ce** as soon as, since
a odihni to rest; *vr* to take a rest
odinioară formerly, of yore
a ofensa -ez to hurt one's feelings, offend
a oferі to offer
oficialitate (*pl*: **oficialităţi**) *f* officialdom
ofilit -ă (*pl*: **ofiliţi -te**) *adj* faded, withered
oglindă (*pl*: **oglinzi**) *f* mirror
om (*pl*: **oameni**) *m* man
omenesc -nească (*pl*: **omeneştі**) *adj* human
a omorі to kill
onoare (*pl*: **onorі**) *f* honour
operă (*pl*: **opere**) *f* work (of an author)
operaţie (*pl*: **operaţii**) *f* operation (as in surgery)
operaţiune (*pl*: **operaţiuni**) *f* operation (as in mathematics)
opinie (*pl*: **opinii**) *f* opinion
a opri -esc to stop
opt eight
optimism (*pl*: **optimisme**) *mx* optimism
optsprezece or **opspce** or **ops'ce** (169) eighteen

a opune (139[3]) to oppose
oră (*pl*: **ore**) *f* hour
oraş (*pl*: **oraşe**) *mx* city
orator (*pl*: **oratori**) *m* orator
orb, oarbă (*pl*: **orbi, oarbe**) *adj* & *mf* blind
ordine (no pl) *f* order
organ (*pl*: **organe**) *mx* organ (of body); newspaper or periodical (of a group)
a organiza -ez to organize
organizare (*pl*: **organizări**) *f* organization)
ori or; times (as in multiplying); **ori . . . ori** either . . . or
oribil -ă (*pl*: **oribili -le**) *adj* horrible
oricare (171) anything or anyone at all
oricât no matter how much
orice (171) any, anything
oricine (171) anyone
oricum anyhow, anyway
oriental -ă (*pl*: **orientali -le**) *adj* oriental
original -ă (*pl*: **originali -le**) *adj* original
orişicând any time
orişice anything
oropsit -ă (*pl*: **oropsiţi -te**) *adj* & *mf* oppressed
orşicine (171) anyone
orşicum any way
os (*pl*: **oase**) *mx* bone
ospătare (*pl*: **ospătări**) *f* hospitality, shelter
osteneală (*pl*: **osteneli**) *f* fatigue; **a-şi da** — to take pains to
oţel *m* steel; **oţele** *fpl* gun plates

păcat (*pl*: **păcate**) *mx* sin; **a fi** — to be a pity
pace (*pl*: **păci**) *f* peace
pădure (*pl*: **păduri**) *f* forest
păgân -ă (*pl*: **păgâni -ne**) *adj* & *mf* pagan
paganism (*pl*: **paganisme**) *mx* paganism
pagină (*pl*: **pagini**) *f* page
a păgubi -esc to hurt (by doing damage to someone)
pahar (*pl*: **pahare**) *mx* glass
paie (*pl*: **păi**) *f* straw
păimâine day after tomorrow
pâine (*pl*: **pâini**) *f* bread
pălărie (*pl*: **pălării**) *f* hat
palton (*pl*: **paltoane**) *mx* overcoat
pământ (*pl*: **pământuri**) *mx* earth, land
pană (*pl*: **pene**) *f* feather
până until; — **una alta** in short, before one knows
panegiric (*pl*: **panegirice**) *mx* panegyric
panglică (*pl*: **panglice**) *f* ribbon
pânză (*pl*: **pânze**) *f* linen; **pânzeturi** *fpl* things made of linen
păr (*pl*: **peri**) *m* pear tree
para *f* mil; **parale** *fpl* money
parabolă (*pl*: **parabole**) *f* parable
a părăsi -esc to abandon, leave
pardesiu (*pl*: **pardesie**) *mx* overcoat
a părea to appear, seem; — **bine** to be glad; — **rău** to be sorry
părere (*pl*: **păreri**) *f* opinion
părinte *m* father (*pl*: **părinţi**) *m* parent
a pârjoli -esc to sear
parte (*pl*: **părţi**) *f* part; **pe de altă** — on the other hand
particular -ă (*pl*: **particulari -re**) *adj* private
particularitate (*pl*: **particularităţi**) *f* peculiarity
partizan -ă (*pl*: **partizani -ne**) *mf* partisan
pas (*pl*: **paşi**) *m* step
a păsa to care (used with dative)
paşă (*pl*: **paşale**) *m* pasha
pasager -ă (*pl*: **pasageri -re**) *mf* passenger
pasăre (*pl*: **păsări**) *f* bird
pasionat -ă (*pl*: **pasionaţi -te**) *adj* passionate
Paşte Easter
a păstra -ez to keep
pat (*pl*: **paturi**) *mx* bed
pătlăgea roşie (*pl*: **pătlăgele roşii**) *f* tomato
patriot (*pl*: **patrioţi**) *m* patriot
patru four
a pătrunde (139[2]) to penetrate
pătrunzător -toară (*pl*: **pătrunzători -toare**) *adj* penetrating
patrusprezece or **paisprezece** or **paispce** (169) fourteen
pătură (*pl*: **păturі**) *f* layer

a păzi -esc to guard, watch; *vr* to protect oneself, to be careful not to
păznic (*pl*: **paznici**) *m* guard
a pedepsi -esc to punish
pentru for, in order to
pentrucă because
pentruce why
pepene (*pl*: **pepeni**) *m* melon
pereche (*pl*: **perechi**) *f* pair; **fără —** unique
perete (*pl*: **pereți**) *m* wall
perfect -ă (*pl*: **perfecți -te**) *adj* perfect
a peria -ez to brush
periculos -loasă (*pl*: **periculoși -loase**) *adj* dangerous
periferie (*pl*: **periferii**) *f* periphery
permanent -ă (*pl*: **permanenți -te**) *adj* permanent
a permite to permit
persoană (*pl*: **persoane**) *f* person
personal -ă (*pl*: **personali -le**) *adj* personal
personificare (*pl*: **personificări**) *f* personification
perspectivă (*pl*: **perspective**) *f* perspective
peste over; **a da —** to come across somebody or something
peste (*pl*: **pești**) *m* fish
a petrece to spend time; to have a good time; *vr* to happen, to take place
petrol (*pl*: **petroluri**) *m* gasoline, kerosene, petroleum
piastru (*pl*: **piaștri**) *m* piaster
piață (*pl*: **piețe**) *f* market; square
piatră (*pl*: **pietre**) *f* stone
picior (*pl*: **picioare**) *mx* foot, leg
pictură (*pl*: **picturi**) *f* painting
piepten (*pl*: **pieptени**) *m* comb
a pierde to lose: **a-și — timpul** to waste time
a pieri to perish
piersică (*pl*: **piersice**) *f* peach
piesă (*pl*: **piese**) *f* play
pilastru (*pl*: **pilaștri**) *m* pilaster
pildă (*pl*: **pilde**) *f* example; **de —** for example
a pipăi (pipăiu) to feel, touch (like the blind)
piramidă (*pl*: **piramide**) *f* pyramid
pisică (*pl*: **pisici**) *f* cat
pivniță (*pl*: **pivnițe**) *f* cellar
a plăcea (198) to like, like to, please
plăcere (*pl*: **plăceri**) *f* pleasure; **cu —** with pleasure, gladly
plăcintă (*pl*: **plăcinte**) *f* pie
plăcintărie (*pl*: **plăcintării**) *f* pastry-house
plăcut -ă (*pl*: **plăcuți -te**) *adj* pleasant
planetă (*pl*: **planete**) *f* planet
a plânge (132²) to cry, pity; *vr* to complain
plată (*pl*: **plăți**) *f* payment
a plăti -esc to pay
a pleca to leave, go away
plecare (*pl*: **plecări**) *f* departure
plic (*pl*: **plicuri**) *mx* envelope
plictiseală (*pl*: **plictiseli**) *f* boredom
a plictisi -esc to bore; *vr* to be bored
a plimba to promenade; *vr* to take a walk
plimbare (*pl*: **plimbări**) *f* walk
plin -ă (*pl*: **plini -ne**) *adj* full
ploaie (*pl*: **ploi**) *f* rain
a ploua (198) to rain
plugărie (*pl*: **plugării**) *f* tillage
a pluti -esc to float
poală (*pl*: **poale**) *f* folds (of skirt); *pl* only sides of hill
poamă (*pl*: **poame**) *f* fruit
pod (*pl*: **poduri**) *mx* bridge
podea (*pl*: **podele**) *f* floor
poet (*pl*: **poeți**) *m* poet
a pofti -esc to invite
Poftim ! Please! With pleasure!
politic -ă (politici -ce) *adj* political
politică (*pl*: **politici**) *f* politics
politicos -coasă (*pl*: **politicoși -coase**) *adj* polite
poliție (no *pl*) *f* police
pom (*pl*: **pomi**) *m* fruit tree
popor (*pl*: **popoare**) *mx* people
porc (*pl*: **porci**) *m* pig
a porni -esc to start out (to do something); to start out (on a journey)
pornit -ă (*pl*: **porniți -te**) *adj* gone, prone to, started
portocală (*pl*: **portocale**) *f* orange
poruncă (*pl*: **porunci**) *f* command
a porunci -esc to command, order
posibil -ă (*pl*: **posibili -le**) *adj* possible
post (*pl*: **posturi**) *mx* job, position
poștă (*pl*: **poște**) *f* mail, post office

poştar (*pl*: **poştarĭ**) *m* postman
poţĭ (or **pocĭ**) you are able, can
a potrivi -esc to fit
poveste (*pl*: **poveştĭ**) *f* tale
a povesti -esc to tell a story
pozitiv -ă (*pl*: **pozitivĭ -ve**) *adj* positive
poznă (*pl*: **pozne**) *f* embarrassing joke, damaging mistake
a prăbuşi -esc to crush; *vr* to collapse
practic -ă (*pl*: **practicĭ -ce**) *adj* practical
pradă (*pl*: **prăzĭ**) *f* prey
praf (*pl*: **prafurĭ**) *mx* dust
prăpastie (*pl*: **prăpăstiĭ**) *f* abyss
prăvălie (*pl*: **prăvăliĭ**) *f* store
prea too
Preacurata The Immaculata
precis -ă (*pl*: **precişĭ -se**) *adj* precise
precum according to, as
a preda to teach (give lessons)
prefaţă (*pl*: **prefeţe**) *f* preface
a prefera to prefer
a pregăti -esc to get ready, prepare
prelegere (*pl*: **prelegerĭ**) *f* lecture
premieră (*pl*: **premiere**) *f* première (first night of a play)
premisă (*pl*: **premise**) *f* premise
preocupare (*pl*: **preocupărĭ**) *f* preoccupation
preot (*pl*: **preoţĭ**) *m* priest
presă (*pl*: **prese**) press (newspapers)
a presăra to distribute, sprinkle (as salt)
preşedinte (*pl*: **preşedinţĭ**) *m* president
a presupune (139²) to suppose
presus : mai — de toate above all
preţ (*pl*: **preţurĭ**) *mx* price
a pretinde (139²) to pretend
a preţui -esc to prize
pretutindeni everywhere
a prezenta to present
a pricepe to understand
pricepere (*pl*: **priceperĭ**) *f* understanding
priceput -ă (*pl*: **priceputĭ -te**) *adj* skilled, understanding
pricină (*pl*: **pricinĭ**) *f* cause, ground for; **din această —** for this reason
prieten -ă (*pl*: **prietenĭ -ne**) *mf* friend
primăvară (*pl*: **primăverĭ**) *f* Spring
primitiv -ă (*pl*: **primitivĭ -ve**) *adj* primitive
prin by, through
principal -ă (*pl*: **principalĭ -le**) *adj* principal
a prinde (139²) to catch; *vr* to stick
prinţ (*pl*: **prinţĭ**) *m* prince
prinţesă (*pl*: **prinţese**) *f* princess
printre among
priveşte : în ce — with regard to
a privi -esc to look; to concern
privighetoare (*pl*: **privighetorĭ**) *f* nightingale
privire (*pl*: **privirĭ**) *f* appearance, aspect, glance, opinion; **cu — la** with regard to; **a arunca o —** to cast a glance
proaspăt -ă (*pl*: **proaspăţĭ -te**) *adj* fresh
problemă (*pl*: **probleme**) *f* problem
procedură (*pl*: **proceduri**) *f* procedure
producător -toară (*pl*: **producătorĭ -toare**) *adj* productive
a produce (139²) to produce
produs (*pl*: **produsurĭ**) *mx* product
profesie (*pl*: **profesiĭ**) *f* profession
profesor -soară (*pl*: **profesorĭ -soare**) *mf* professor
proiect (*pl*: **proiecte**) *mx* project
proporţie (*pl*: **proporţiĭ**) *f* proportion
proprietar -ă (*pl*: **proprietarĭ -re**) *mf* owner, proprietor
a propune (139²) to propose
propunere (*pl*: **propunerĭ**) *f* proposition
prost, proastă (*pl*: **proştĭ, proaste**) *adj* foolish
Protestant -ă (*pl*: **Protestanţĭ -te**) *adj & mf* Protestant
provincie (*pl*: **provinciĭ**) *f* province
proză (*pl*: **proze**) *f* prose
public (no *pl*) *m* public
public -ă (*pl*: **publicĭ -ce**) *adj* public
publicitate (*pl*: **publicităţĭ**) *f* publicity
pui you put
pulbere (*pl*: **pulberĭ**) *f* powder
pumn (*pl*: **pumnĭ**) *m* fist, handful
punct (*pl*: **puncte**) *mx* dot, point; **— de vedere** point of view

a pune (139[2]) to put; — **la curent** to inform
pungă (*pl*: **pungi**) *f* purse
a purta to bear (a name), carry, wear; *vr* to conduct oneself
purtare (*pl*: **purtări**) *f* conduct
pururea for ever, eternally
pustie (*pl*: **pustii**) *f* desert
pustiu, pustie (*pl*: **pustii**) *adj* deserted
a putea (102[1]) to be able, can; *vr* to be possible
putere (*pl*: **puteri**) *f* power, strength; **a lucra peste puteri** to overwork, to work extremely hard
puternic -ă (*pl*: **puternici -ce**) *adj* powerful, strong
puțin -ă (171) (*pl*: **puțini -ne**) *adj & adv* little (in quantity); **cel puțin** at least
putință: **a fi cu** — to be possible

răbdare (*pl*: **răbdări**) *f* patience
a răci -esc to cool; *vr* to catch cold
răcoros -roase (*pl*: **răcoroși -roase**) *adj* cool
rădăcină (*pl*: **rădăcini**) *f* root
a rade (139[2]) to shave
a râde (139[2]) to laugh
rafinat -ă (*pl*: **rafinați -te**) *adj* refined
a rămânea (**rămân**) (139[2]) to remain
rămășiță (*pl*: **rămășițe**) *f* remains, rest (left over)
rând (*pl*: **rânduri**) *mx* line, row
rânduială (*pl*: **rânduieli**) *f* arrangemen, order
rânduit -ă (*pl*: **rânduiți -te**) *adj* serious, settled
raport (*pl*: **rapoarte**) *mx* written reports; **rapoarte** *fpl* relations between people or things
rar -ă (*pl*: **rari -e**) *adj* rare; *adv* slowly
rareori or **arareori** rarely
a răsări to arise, spring
răsărit (*pl*: **răsărituri**) *mx* east, oriental
a răscumpăra to rebuy, repossess
a răspândi -esc to scatter, spread
a răspunde (139[2]) to answer
răspundere (*pl*: **răspunderi**) *f* responsibility
răspuns (*pl*: **răspunsuri**) *mx* answer
răspunzător -toare (*pl*: **răspunzători -toare**) *adj* responsible
a răsturna to upset, topple over
a răsuci -esc turn, twist
răsunet (*pl*: **răsunete**) *mx* echo
rău, rea (118) (*pl*: **răi, rele**) *adj* bad
râu (*pl*: **râuri**) *mx* river
a răuși -esc to succeed
răutate *f* badness; *pl* badnesses and calamities
a râvni -esc to covet
rază (*pl*: **raze**) *f* ray
război (*pl*: **războaie**) *mx* war
a răzbuna to avenge
a se răzgândi -esc to change one's mind
realitate (*pl*: **realități**) *f* reality
a realiza -ez to accomplish
a reaminti -esc to remind
rece (117) (*pl*: **reci**) *adj* cold
a recomanda to recommend
a recunoaște (**recunosc**) to recognize
recunoscător -toare (*pl*: **recunoscători -toare**) *adj* grateful
a recurge (139[2]) to have recourse
a redacta -ez to edit
a reflecta -ez to reflect
reformă (*pl*: **reforme**) *f* reform
rege (*pl*: **regi**) *m* king
regină (*pl*: **regine**) *f* queen
regional -ă (*pl*: **regionali -le**) *adj* regional
relativ -ă (*pl*: **relativi -ve**) *adj* relative
rele see **rău**
remarcabil -ă (*pl*: **remarcabili -le**) *adj* remarkable
remușcare (*pl*: **remușcări**) *f* remorse
renaștere (*pl*: **renașteri**) *f* rebirth
renume (*pl*: **renume**) *mx* renown
renumit -ă (*pl*: **renumiți -te**) *adj* renowned
repede (117) (*pl*: **repezi**) *adj* fast, quick, rapid
a repeta to repeat
a (se) repezi -esc to hurry
a reprezenta to represent

reprezentant (*pl*: **reprezentanţi**) *m* representative
reprezentanţă (*pl*: **reprezentanţe**) *f* agency, representation
reproş (*pl*: **reproşuri**) *mx* reproach
a reproşa -ez to reproach
respect (*pl*: **respecte**) *mx* respect
a respecta to respect
a respinge (139[5]) to repulse
a reţine to retain; **a se** — to contain oneself; **a-şi** — to retain for oneself
a retrage (139[2]) to withdraw
revanşă (*pl*: **revanşe**) *f* retaliation, revenge
revedere; **la** — ! good-bye, so long
revizie (*pl*: **revizii**) *f* inspection; **a trece în** — to inspect
a revolta to revolt
a rezema to lean
a rezerva to reserve
rezonanţă (*pl*: **rezonanţe**) *f* resonance
a rezulta to result, spring from
a ridica to lift, raise; *vr* to arise, rise, stand
ridicătură (*pl*: **ridicături**) *f* elevation
ridicul -ă (*pl*: **ridicoli -le**) *adj* ridiculous
roată (*pl*: **roate** or **roţi**) *f* wheel
robust -ă (*pl*: **robuşti -ste**) *adj* robust
roman (*pl*: **romani**) *m* Roman
românesc -nească (*pl*: **româneşti**) *adj* Romanian
România Romania
roş or **roşu, roşie** (*pl*: **roşii**) *adj* red
rotund -ă (*pl*: **rotunzi, rotunde**) *adj* round
rouă *f* dew
rudă (*pl*: **rude**) *f* relative
rufe (only *pl*) *f* laundry (clothes to wash)
a ruga to ask, beg, pray
rugă (*pl*: **rugi**) *f* prayer
a rupe to tear
rus, rusoaică (*pl*: **ruşi, rusoaice**) *mf* Russian
a ruşina -ez to shame; *vr* to be ashamed

-s (84[5]) I am; they are
să *conj* (used with subjunctive)
sacrificiu (*pl*: **sacrificii**) *m* sacrifice
săi (109) his
şal (*pl*: **şaluri**) *mx* shawl
sală (*pl*: **săli**) *f* hall, room
sălc'e (*pl*: **sălcii**) *f* willow
sale (109) his, her, its
sâmbătă Saturday
sâmbure (*pl*: **sâmburi**) *m* stone of a fruit
sănătate (*pl*: **sănătăţi**) *f* health
sănătos -toasă (*pl*: **sănătoşi -toase**) *adj* healthy
sânge *m* blood
săptămână (*pl*: **săptămâni**) *f* week
şaptesprezece or **şapspce** (169) seventeen
sărac -ă (*pl*: **săraci -ce**) *adj* poor
sărăcuţ -ă (*pl*: **sărăcuţi -te**) *adj* diminutive of **sărac** poor
sărat -ă (*pl*: **săraţi -te**) *adj* salty
sărbătoare (*pl*: **sărbători**) *f* celebration, holiday
sarcină (*pl*: **sarcini**) *f* load, task
a sări to jump
sărman -ă (*pl*: **sărmani -ne**) *adj* poor, unfortunate
şarpe (*pl*: **şerpi**) *m* snake
şase six
şaseprezece or **şaisprezece** or **şaispce** (169) sixteen
sat (*pl*: **sate**) *mx* village
sau or
său (109) his, her, its
a săvârşi -esc to accomplish
a scade to decrease, lessen
scădere (*pl*: **scăderi**) *f* drop (as stocks), subtraction
a scălda to bathe
a scăpa to escape
scară (*pl*: **scări**) *f* ladder, stair
scarabeu (*pl*: **scarabei**) *m* scarab
a scârţâi to squeak
scaun (*pl*: **scaune**) *mx* chair
scăzut *past part* of **a scade**
schimb *m* change, exchange; **schimburi** *mxpl* changes, exchanges; changes of linen; **în schimb** in exchange, however, on the other hand
a schimba to change
schimbăcios -cioasă (*pl*: **schimbăcioşi -cioase**) *adj* changeable
schimbare (*pl*: **schimbări**) *f* change

a şchiopăta to limp
şcoală (*pl*: **şcoale** or **şcoli**) *f* school
a scoate (scot) to take out
a scobori (106⁵) to descend
şcolar (*pl*: **şcolari**) *m* student
scop (*pl*: **scopuri**) *mx* aim
a scormoni -esc to stir (as memories)
a scotoci -esc to burrow, delve
a scrie (scriu) (App V) to write
scriere (*pl*: **scrieri**) *f* writing
scriitor -toară (*pl*: **scriitori -toare**) *mf* writer
scrisoare (*pl*: **scrisori**) *f* letter
a scula to make one rise; *vr* to awaken, rise
scump -ă (*pl*: **scumpi -pe**) *adj* dear, expensive
scurt -ă (*pl*: **scurţi -te**) *adj* short
a scutura to shake off
a scuza to excuse
se, 's (165) himself, herself, itself, themselves
seamă *f* care, importance; **a băga de —** to be careful; **a fi de —** to be important
seară (*pl*: **seri**) *f* evening; **bună seara** good evening
secol (*pl*: **secole**) *mx* century
secţiune (*pl*: **secţiuni**) *f* section
a şedea to sit
şef (*pl*: **şefi**) *m* chief
a semăna to resemble
semn (*pl*: **semne**) *mx* sign; **a face —** to signal
a semna -ez to sign
a semnala -ez to signal
semnătură (*pl*: **semnături**) *f* signature
seninătate (*pl*: **seninătăţi**) *f* serenity
sentiment (*pl*: **sentimente**) *mx* feeling, sentiment
senzaţie (*pl*: **senzaţii**) *f* sensation
serbare (*pl*: **serbări**) *f* celebration
şervet (*pl*: **şervete**) *mx* napkin
a servi -esc to serve; *vr* — **de** to make use of
serviciu (*pl*: **servicii**) *m* service; **-militar** military service
servitor -toară (*pl*: **servitori -toare**) *mf* servant
sete (no *pl*) *f* thirst; **a fi —** (used with dative) to be thirsty
a sfârşi -esc to end, finish
sfârşit (*pl*: **sfârşituri**) *mx* end, ending
sfat (*pl*: **sfaturi**) *mx* advice, counsel
a sfătui -esc to advise
sfert (*pl*: **sferturi**) *mx* quarter
sfoară (*pl*: **sfori**) *f* rope, string
şi and
şi, şi (165) to himself, to herself, to itself, to oneself, to themselves
şie (165) to himself, to herself, to oneself, to themselves
sieşi (165) to himself
sigur -ă (*pl*: **siguri -re**) *adj* sure; **de —** certainly, of course
siguranţă (*pl*: **siguranţe**) *f* certainty; **cu —** certainly
a sili -esc to force; *vr* to try hard
silitor -toare (*pl*: **silitori -toare**) *adj* diligent
simplu -plă (*pl*: **simpli -ple**) *adj* simple
simţ (*pl*: **simţuri**) *mx* feeling
a simţi to feel
simţământ (*pl*: **simţiminte**) *mx* feeling
simţire (*pl*: **simţiri**) *f* feeling
sinceritate (*pl*: **sinceităţi**) *f* sincerity
sine (165) himself, herself, oneself, themselves
singurătate (*pl*: **singurătăţi**) *f* loneliness
şir (*pl*: **şiruri**) *mx* row, series
şiret -reată (*pl*: **şireţi -rete**) *adj* shrewd
sistem (*pl*: **sisteme**) *mx* system
a situa -ez to situate
situaţie (*pl*: **situaţii**) *f* situation
slab -ă (*pl*: **slabi -be**) *adj* weak
slav -ă (*pl*: **slavi -ve**) *adj* slavic; *mf* Slav
slavă *f* fame, glory, thanks; **Slava Domnului!** Thank God! Glory be to God!
slavon -ă (*pl*: **slavoni -ne**) *adj* Slavonic
slugă (*pl*: **slugi**) *f* servant
a sluji -esc to serve (as soldier); *vr* to make use of
soare (*pl*: **sori**) *m* sun
şoarece (*pl*: **şoareci**) *m* mouse
soartă (*pl*: **soarte** (magic)) *f* fate; spell
social -ă (*pl*: **sociali -e**) *adj* social
societate (*pl*: **societăţi**) *f* society

socoteală (*pl*: **socoteli**) *f* addition (in restaurant), reckoning; **cu** — with common sense; **cum cere socoteala** as it should be
a socoti -esc to deem, reckon; to figure out
socru, soacră (*pl*: **socri, soacre**) *mf* father, mother-in-law
sofă (*pl*: **sofe**) *f* sofa
soi(u) (*pl*: **soiuri**) *mx* kind, type
soldat (*pl*: **soldaţi**) *m* soldier
solemnitate (*pl*: **solemnităţi**) *f* solemnity
soluţie (*pl*: **soluţii**) *f* chemical solution; solution of problem
soluţiune (*pl*: **soluţiuni**) *f* solution
soră (*pl*: **surori**) *f* sister
şosea (*pl*: **şosele**) *f* avenue, highway
a sosi -esc to arrive
sosire (*pl*: **sosiri**) *f* arrival
soţ (*pl*: **soţi**) *m* husband
soţie (*pl*: **soţii**) *f* wife, spouse
a şovăi -esc to hesitate
a spăla to wash; *vr* to wash oneself
a sparge to break (as a window)
spate (*pl*: **spete**) *mx* back
spaţiu (*pl*: **spaţii**) *m* space
specialitate (*pl*: **specialităţi**) *f* specialty
a spera to hope
a speria to frighten
spinare (*pl*: **spinări**) *f* back (of person)
spiritual -ă (*pl*: **spirituali -le**) *adj* spiritual
sprânceană (*pl*: **sprâncene**) *f* eyebrow
spre towards
a (se) sprijini to lean on
sprijinitor -toară (*pl*: **sprijinitori -toare**) *adj* supporting
a spune (139[2]) to say, tell
a sta (App V) to remain, stay; — **în picioare** to stand
a stabili -esc to stabilize
stâng -ă (*pl*: **stângi**) *adj* left; **la stânga** to the left
stăpân -ă (*pl*: **stăpâni -ne**) *mf* master
a stăpâni -esc to restrain; to rule; *vr* to restrain oneself
stăpânit -ă (*pl*: **stăpâniţi -te**) *adj* checked, quieted, contained
stare (*pl*: **stări**) *f* situation, state; **a fi în** — to be in a position to, to be able
stat (*pl*: **state**) *mx* state
stătător -toară (*pl*: **stătători -toare**) *adj* still (as water)
Statele-Unite The United States
stea (*pl*: **stele**) *f* star
stepă (*pl*: **stepe**) *f* steppe
a şterge (139[2]) to wipe; **a o** — to "beat it", depart quickly
sticlă (*pl*: **sticle**) *f* bottle
sticluţă (*pl*: **sticluţe**) *f* little bottle
a şti (**ştiu**) (App V) to know
a stinge (139[2]) to extinguish; **a se** — **din viaţă** to die
ştiinţă (*pl*: **ştiinţe**) *f* science
ştire (*pl*: **ştiri**) *f* news; **a da de** — to announce, inform
a stoarce (139[2]) to wring out
stradă (*pl*: **strade** or **străzi**) *f* street
străin -ă (*pl*: **străini -ne**) *adj* strange; *mf* foreigner, stranger
a străluci -esc to shine
strălucitor -toară (*pl*: **strălucitori -toare**) *adj* brilliant, shining
strămoş -moaşă (*pl*: **strămoşi -moaşe**) *mf* ancestor
strâmt -ă (*pl*: **strâmţi -te**) *adj* narrow, tight
a strânge (139[2]) to gather, collect; — **inima** to feel bad (used with dative); — **mâna** to shake hands
strâns -ă (*pl*: **strânşi -se**) *adj* close, collected
a strănuta to sneeze
straşnic -ă (*pl*: **straşnici -ce**) *adj* best, "terrific"
strategie (*pl*: **strategii**) *f* strategy
a strica to spoil
strugure (*pl*: **struguri**) *m* grape
a studia -ez to study
subiect (*pl*: **subiecte**) *mx* subject
sublim -ă (*pl*: **sublimi -me**) *adj* sublime
subt under
subţiior -oară (*pl*: **subţiiori -oare**) *adj* thinnish
subţire (117) (*pl*: **subţiri**) *adj* thin
subzistenţă (*pl*: **subzistenţe**) *f* subsistence
sud (*pl*: **sudur**) *mx* south
a şuera to swish, whistle

a suferi (sufăr) to suffer
suferinţă (*pl*: **suferinţe**) *f* suffering
a sufla (suflu) to blow
suflet (*pl*: **suflete**) *mx* soul
sufletesc -tească (*pl*: **sufleteşti**) *adj* emotional, spiritual
sufragerie (*pl*: **sufragerii**) *f* dining-room
a sui to carry up, elevate; *vr* to climb, rise
sumă (*pl*: **sume**) *f* sum
a suna to ring, sound
a supăra to anger, bother, irk; *vr* to become angry; — **din cale afară** to anger beyond measure
superior -oară (*pl*: **superiori -oare**) *adj* superior, above
superstiţie (*pl*: **superstiţii**) *f* superstition
a suporta to support
suprafaţă (*pl*: **suprafeţe**) *f* surface
a suprima to suppress
a supune (139²) to submit
supus -ă (*pl*: **supuşi -se**) *adj* subject (of a ruler); subjected
a surâde (139²) to smile
surd -ă (*pl*: **surzi, surde**) *adj* & *mf* deaf
surpriză (*pl*: **surprize**) *f* surprise
sus above, up; **de jos în** — from top to bottom; up and down
a suspenda to suspend
a şuşui -esc to whisper
sută (169) (*pl*: **sute**) *f* hundred

tabacheră (*pl*: **tabachere**) *f* cigarette case
tabără (*pl*: **tabere**) *f* encampment
tablou (*pl*: **tablouri**) *mx* picture
a tăcea to be or keep silent
tăcere (*pl*: **tăceri**) *f* silence
a tăia to cut
taină (*pl*: **taine**) *f* secret
a tăinui -esc to keep hidden
tăios -ioasă (*pl*: **tăioşi -ioase**) *adj* cutting, sharp
a tălmăci -esc to interpret, translate
tâmpit -ă (*pl*: **tâmpiţi -te**) *adj* moronic; *mf* moron
tânăr -ă (*pl*: **tineri -e**) *adj* young; *mf* young man, woman
ţară (*pl*: **ţări**) *f* country
ţăran -că (*pl*: **ţărani -nce**) *mf* peasant
târg (*pl*: **târguri**) *mx* market, market-place
a târgui -esc to bargain, shop
târziu *adj* & *adv* late
tată (*pl*: **taţi**) *m* father
tavă (*pl*: **tăvi**) *f* pan, tray
teamă (*pl*: **teme**) *f* fear; **a fi** — to be afraid of (used with dative)
teatru (*pl*: **teatre**) *mx* theatre
a telefona -ez to telephone
telegraf (*pl*: **telegrafe**) *mx* telegraph
a se teme to be afraid
temniţă (*pl*: **temniţe**) *f* jail
temperat -ă (*pl*: **temperaţi -te**) *adj* temperate
templu (*pl*: **temple**) *mx* temple
tendinţă (*pl*: **tendinţe**) *f* tendency
tenis (no *pl*) *m* tennis
terminare (*pl*: **terminări**) *f* termination
teză (*pl*: **teze**) *f* thesis
ţi, ţî (134) to you
ţie (153) to you
ţigară (*pl*: **ţigări**) *f* cigarette
tigru (*pl*: **tigri**) *m* tiger
timbru (*pl*: **timbre**) *mx* postage stamp
timp (*pl*: **timpuri**) *mx* time; **atâta — cât** as long as; **la** — on time; **cu** — in time
a tinde to aim, to tend
tine (153) you
a ţine to hold; — **la ceva sau cineva** to like something or somebody; — **minte** to remember; — **seama de** to take into account, pay attention to
tinerime (*pl*: **tinerimi**) *f* young people, youth
ţintă (*pl*: **ţinte**) *f* aim, target; **a se uita** — to look straight (ahead), stare
tipar (*pl*: **tipare**) *mx* type (as in printing)
tipărar (*pl*: **tipărari**) *m* printer
a tipări -esc to print
tipograf (*pl*: **tipografi**) *m* printer
tiraj (*pl*: **tirajuri**) *mx* circulation (of newspapers)
toamnă (*pl*: **toamne**) *f* Fall
toc (*pl*: **tocuri**) *mx* pen
tocmai just, quite
a tocmi -esc to put order in; *vr* to bargain

a topi -esc to melt
tot, toată (171) (*pl*: **toţi, toate**) *adj & pron* all, every; still, yet; **atâta tot** that's all
totdeauna always, ever
toţi see **tot**
totodată at the same time
totuşi still
tovărăşie (*pl*: **tovărăşii**) *f* comradeship, partnership
tradiţie (*pl*: **tradiţii**) *f* tradition
a traduce (139²) to translate
traducere (*pl*: **traduceri**) *f* translation
a trage (139²) to pull, to be drafty; *vr* to derive from; — **cu coada ochiului** to steal a glance; — **la cineva** or **undeva** to stop at someone's or somewhere
a trăi -esc to live
a transporta to transport
a transpune (139²) to transpose
trăsătură (*pl*: **trăsături**) *f* trait
trăsnet (*pl*: **trăsnete**) *mx* thunderclap
a trăsni -esc to strike lightning
trăsură (*pl*: **trăsuri**) *f* carriage, hansom cab
treabă (*pl*: **trebi** or **treburi**) *f* affair, task, work; **a-şi căuta de —** to mind one's business
a trebui to need, be necessary, must
trecător -toare (*pl*: **trecători -toare**) *mf* passer-by
a trece to pass; *vr* to happen — **drept** to pass for somebody or something else; — **pe la cineva** to pay a short visit
trecut (*pl*: **trecuturi**) *mx* past
treisprezece or **treispce (169)** thirteen
a tremura to tremble
tren (*pl*: **trenuri**) *mx* train
tribunal (*pl*: **tribunale**) *mx* court, tribunal
tril (*pl*: **triluri**) *mx* trill
a trimete (139²) to send
trist -ă (*pl*: **trişti -te**) *adj* sad
trupaş (*pl*: **trupaşi**) *m* trooper
tufiş (*pl*: **tufişe** or **tufişuri**) *mx* bush
a tuna to thunder
turburat -ă (*pl*: **turburaţi -te**) *adj* troubled
turbure (117) (*pl*: **turburi**) *adj* turgid
tustrei all three
tutun (*pl*: **tutunuri**) *mx* tobacco
tuturor see **tot**

a ucide (139²) to kill
a uita to forget
a se uita to look
ultim -ă (*pl*: **ultimi -me**) *adj* last
umanist (*pl*: **umanişti**) *m* humanist
a umbla (umblu) to walk
umbră (*pl*: **umbre**) *f* shade, shadow
umed -ă (*pl*: **umezi, umede**) *adj* humid
umezeală (*pl*: **umezeli**) *f* humidity
a umplea (umplu) to fill
un; unul (123) *m* a, one; the one; **unul câte unul** one by one
una (123) *f* one, the one; **cu — cu două** no sooner said than done
undeva somewhere
uneori sometimes
unghie (*pl*: **unghii**) *f* nail (of finger or toe)
unghiu (*pl*: **unghiuri**) *mx* angle
unitate (*pl*: **unităţi**) *f* unit, unity
univers (*pl*: **universuri**) *mx* universe
universitate (*pl*: **universităţi**) *f* university
unsprezece or **unspce (169)**, eleven
unt *m* butter
ureche (*pl*: **urechi**) *f* ear
a urma -ez to follow
urmă (*pl*: **urme**) *f* consequence; trace; **de pe —** as a result of; **la urma urmii** after all
urmare (*pl*: **urmări**) *f* consequence; **prin —** consequently
a urmări -esc to follow
uşă (*pl*: **uşi**) *f* door
uşor, uşoară (*pl*: **uşori, uşoare**) *adj* easy, light
a uşura -ez to ease, make easy
uşuratic -ă (*pl*: **uşuratici -ce**) *adj* light-hearted

vă, v' (134) you, to you
vacă (*pl*: **vaci**) *f* cow
vacanţă (*pl*: **vacanţe**) *f* vacation
văduvă (*pl*: **văduve**) *f* widow
vagon (*pl*: **vagoane**) *mx* railroad-car; — **de dormit** sleeping-car

Vai! Woe!
val (*pl*: **valuri**) *mx* wave
valabil -ă (*pl*: **valabili -le**) *adj* valid
vale (*pl*: **văi**) *f* valley
vălmăşag (*pl*: **vălmăşaguri**) *mx* storm (figuratively), tumult
valoare (*pl*: **valori**) *f* value
a valora -ez to evaluate; to be worth
vamă (*pl*: **vămi**) *f* customs, customs station
vanitos -toasă (*pl*: **vanitoşi -toase**) *adj* vain
vânt (*pl*: **vânturi**) *mx* wind
vânzător -toară (*pl*: **vânzători -toare**) *mf* sales person
văpaie (*pl*: **văpăi**) *f* flame, light
vapor (*pl*: **vapoare**) *mx* boat, vapor
văr (*pl*: **veri**) *m* cousin
vară (*pl*: **veri**) *f* summer
vârf (*pl*: **vârfuri**) *mx* tip
a varia -ez to vary
a vârsa to pour; *vr* to empty (as a river), spill
vasăzică that is to say
vâz (*pl*: **vâzuri**) *mx* sight
văzduh (*pl*: **văzduhuri**) *mx* heavenly atmosphere
văzut *past part* of **a vede**
veac (*pl*: **veacuri**) *mx* century
vechiu, veche (117[1]) (*pl*: **vechi**) *adj* old
vecin -ă (*pl*: **vecini -ne**) *mf* neighbor
a vede to see; *vr* to see (as reference) to seem
vedere (*pl*: **vederi**) *f* view; **punct de** — point of view
a veni to come (**vin** or **viu**); — (with dative) to feel like; — **în minte** to recall
verişoară (*pl*: **verişoare**) *f* cousin
vers (*pl*: **versuri**) *mx* verse
vesel -ă (*pl*: **veseli -le**) *adj* gay
veste (*pl*: **veşti**) *f* news; **a da de** — to announce, inform
veşted -ă (*pl*: **vestezi** [veʃtez] **-de**) *adj* faded, withered
vestiar (*pl*: **vestiare**) *mx* cloakroom
veteran (*pl*: **veterani**) *m* veteran
vi (134) to you
viaţă (*pl*: **vieţi**) *f* life
victorie (*pl*: **victorii**) *f* victory
vierme (*pl*: **viermi**) *m* worm
viitor, viitoară (*pl*: **viitori, viitoare**) *adj* future; *m* future
vin (*pl*: **vinuri**) *mx* wine
vină (*pl*: **vini**) *f* cause, fault, guilt
vioiu, vioaie (*pl*: **vioi, vioaie**) *adj* lively
a vinde (vând) to sell
a vindeca to cure
vineri Friday
virgulă (*pl*: **virgule**) *f* comma
virtute (*pl*: **virtuţi**) *f* virtue
vis (*pl*: **visuri**) *mx* dream
vită (*pl*: **vite**) *f* cattle
vitejie (*pl*: **vitejii**) *f* braveness; **cu** — bravely
viteză (*pl*: **viteze**) *f* speed
vizită (*pl*: **vizite**) *f* visit
vocaţiune (*pl*: **vocaţiuni**) *f* vocation
a voi -esc (App V) to want
voiaj (*pl*: **voiaje** or **voiajuri**) *mx* trip, voyage
a voiaja -ez to travel
vo·ie (*pl*: **voi**) *f* used only in **a da** — to give permission; **a face de bună** — to do willingly
voinic -ă (*pl*: **voinici -ce**) *adj* strong (of a person)
voinţă (*pl*: **voinţe**) *f* will, wish
vor *3rd pers pl fut aux*; alternate form for **a voi** (App V)
vorbă (*pl*: **vorbe**) *f* word; **a fi vorba de** to be a question of, be the subject of; — **cu** — word for word
vorbăreţ -reaţă (*pl*: **vorbăreţi -reţe**) *adj* talkative
a vorbi -esc to speak; — **tare** to speak loudly; — **pe larg de** to speak at length of
vot (*pl*: **voturi**) *mx* vote
vouă (153) to you
a vrâjmăşi -esc to hate
vrăstnic or **vârstnic -ă** (*pl*: **vrăstnici** or **vârstnici -ce**) *adj* of age
a vrea (App V) to want
vrednic -ă (*pl*: **vrednici -ce**) *adj* industrious, worthy
vreme (*pl*: **vremuri**) *mx* time; **pe câtă** — while; **de o** — **încoace** recently; **de** — **ce** since; **de** — early; **cu vremea** in time
vreo about, some
vreodată sometime
vu·et (*pl*: **vuete**) *mx* sough (of wind)

vultur (*pl*: **vulturi**) *m* vulture

zadar: **în** — vainly
zahăr (*pl*: **zahăre**) *mx* sugar
zâmbet (*pl*: **zâmbete**) *mx* smile
a zâmbi -esc to smile
zăpadă (*pl*: **zăpezi**) *f* snow
a zări -esc to catch a glimpse of
zeamă (*pl*: **zemi**) *f* juice
zece (124) ten
zeu (*pl*: **zei**) *m* God (mostly for pagan gods)
zgomot (*pl*: **zgomote**) *mx* noise
zi (97) (*pl*: **zile**) *f* day
zi·ar (*pl*: **ziare**) *mx* newspaper
a zice (139[2]) to say, tell
zid (*pl*: **ziduri**) *mx* wall
zilnic -ă (*pl*: **zilnici -ce**) *adj* daily
zmeu (*pl*: **zmei**) *m* kite
zvon (*pl*: **zvonuri**) *mx* rustle; rumor

ENGLISH—ROMANIAN

to abandon (by leaving) a părăsi -esc
able capabil; **to be** — a putea
about (quantitatively) cam, vreo; (speaking of) despre
above deasupra, sus; — **all** mai ales, mai presus de toate
absolute, absolutely absolut
absolutely neapărat
to abuse a abuza
to accept a accepta
according to după, precum
to accustom a deprinde, a obicinui -esc; **to become accustomed** a se obicinui -esc
ache durere
acquaintance cunoştiinţă
activity activitate
to add a aduna, a adăoga
addition adunare
to adopt a adopta
advice sfat
to advise a sfătui -esc
afraid: **to be afraid** a se teme
after după
afternoon după masă
again din nou, iarăşi, încăodată
against contra, împotrivă
age etate
agency reprezentanţă
ago acuma+amount time
to agree a fi de acord
agreement învoială
ahead înainte
aim ţintă
to aim to a tinde
air *aer*
to alarm a alarma
all tot
to allow a lăsa
alone singur
alongside dealungul
already deja
also şi, ba încă
although deşi, cu toate că
always totdeauna
among dintre, printre
to amuse a amuza
ancestor strămoş
and şi
anew din nou
to anger a supăra; **to get angry** a se supăra
angle unghiu
angry supărat
to announce a da de veste
answer răspuns
to answer a răspunde
ant furnică
antiquity antichitate
anyone oricare
anything orice, orişice
anyway orşicum
anywhere orşiunde, orişiunde
to appear a apărea
appearance aparenţă
to approach a se apropia
to approve a aproba
to arise a răsări, a se ridica, a se scula
arithmetic aritmetică
arm braţ
arm-chair fotoliu
army armată
around împrejur, jur împrejur
arrangement rânduială
arrival sosire
to arrive a ajunge, a sosi -esc
article articol
as ca; — **if** ca şi cum

to ask a cere, a întreba
to assure a asigura
atmosphere văzduh
attention atenţie; **to pay attention** a băga de seamă
to attract a atrage
aunt mătuşă
automobile maşină
to avenge a răzbuna
avenue cale, şosea
to awaken a (se) deştepta

back dos, spinare
backward îndărât
backwards înapoi
bad rău
bald chel
ball minge
bank bancă
barber bârbier
barber-shop bârbierie
to bargain a târgui -esc
base bază
basis bază
bath baie
to bathe a scălda
to be a fi
beard barbă
to beat a bate; **to — it** a o şterge
beauty frumuseţe
because căci, deoarece, fiindcă, pentrucă
bed pat
before înainte
beforehand dinainte
to beg a ruga
to begin a începe
beginning început
behind dinapoi, înapoi, îndărât
being fiinţă
to believe a crede
bell clopot; **little —** clopoţel
to belong a aparţine
below jos
bench bancă
besides pe lângă că
between între
beyond dincolo
big mare
bird pasăre
to bite a muşca
black negru
blade lamă
blind orb
blood sânge
blue albastru
to blush a se înroşi
body corp
book carte
to bore a plictisi -esc
boredom plictiseală
to borrow a împrumuta
both amândoi, ambii
to bother a supăra
bottle sticlă
to bow a se înclina
box cutie
boy băiat
brain creier
bravery vitejie
bread pâine
to break a sparge
briefly pe scurt
to bring a aduce
brother frate
brother-in-law cumnat
to brush a peria -ez
to budge a mişca
to build a clădi -esc
building clădire
to burden (render difficult) a îngreuna -ez
burial înmormântare
to burn a arde
to bury a înmormânta
business afacere; **to mind one's —** a-şi căuta de treabă
business man comerciant, negustor
busy ocupat; **to — oneself** a se ocupa
but ci, dar (da'), însă
to buy a cumpăra
to buzz a bâzâi -esc
by de, prin; de către (by a person)

cake cozonac
calculation calcul
to call a chema
candle candelă, lumânare
care îngrijire; **not to care** a fi tot una
to (take) care a îngriji -esc
carriage trăsură
to carry a purta
case caz
cat pisică
to catch a prinde; **— a glimpse of** a zări -esc

cattle vite
cause cauză, pricină
ceaselessly neîncetat
to celebrate a celebra -ez
cellar pivniță
cent ban
center centru
century secol, veac
certain *adj & pron* anumit; sigur
certainly firește
certainty siguranță
chair scaun
chance șansă; **by** — din întâmplare
to change a schimba
to change one's mind a se răzgândi -esc
changeable schimbăcios
to characterize a caracteriza -ez
cheap ieftin
check (in restaurant) plată
cheese brânză
cherry cireașă
chest (of drawers) dulap
chief șef
child copil
to choose a alege
Christ Hristos
chronicler cronicar
church biserică
churchly bisericește
cigarette țigară
cipher cifră
circle cerc
circumstance împrejurare
citizen cetățean
city oraș
to clarify a lămuri -esc
classroom clasă
clean curat
to clean a curăța
cleanliness curățenie
to clear up (as weather) a se însenina -ez
to climb a sui
to close a închide
clothes haine
cloud nor
coal cărbune
coffee cafea
coffee shop cafenea
cold frig; **I am** — mi-e frig, **you are** — ți-e frig, &c.; **to catch** — a se răci -esc
to collapse a se prăbuși -esc
collar guler
to collect a strânge
color culoare
to come a veni; — **together** a se împreuna -ez
comical hazliu
command comandă (in business or army), poruncă
comparison comparație
to complain a se plânge
completely cu desăvârșire
to comprise a cuprinde
comrade tovarăș
comradeship tovărășie
to condemn a condemna
conduct purtare
to confront a confrunta, a pune în față cu
to confuse a încurca
connexion legătură
consequence consecință, urmă
consequently deci; pe urmă, prin urmare
to constitute a constitui -esc
to contain a conține
content conținut
to continue a continua
continuously mereu
to contradict a contrazice
contradiction contrazicere
contrary contrariu; **on the** — dimpotrivă
conviction convingere
to convince a convinge
cook bucătar
cool răcoare
copyist copist
cork dop
to cork a astupa
corner colț
to cost a costa
to cough a tuși -esc
counsel sfat
to count a număra
country țară
course curs; **of** — bine înțeles
cousin văr, verișoară
to cover a acoperi
to create a crea
crisis criză
to cry a plânge
cup ceașcă

to cure a vindeca
curious curios
custom obiceiu
customer mușteriu
customs vamă

daily cotidian, zilnic
danger pericol, primejdie
dangerous periculos
to dare a îndrăzni -esc
dark (of day) întuneric
to darken (at night) a se înnopta -ez, a se întuneca
date dată
to date a data -ez
day zi
dead mort
deaf surd
to deafen a asurzi -esc
dear scump; (of a person only) drag
death moarte
debt datorie
decade decen
to decide a hotărî -ăsc
declaration declarație
to deem a socoti -esc
deep adânc
to defend a apăra
deference respect
demand cerere
to demand a cere
departure plecare
to depend a depinde
to descend a scoborî
to describe a descrie
description descriere
desire dorință
desk birou
destined destinat
detail amănunt, detaliu; **in** — amănunțit, cu deamănuntul
development dezvoltare
to die a muri
difference deosebire, diferență
different deosebit, diferit
differently altfel
difficult greu
difficulty greutate
diligent silitor
to dine a cina -ez
dining-room sufragerie
direction direcție
dirty murdar
to disappoint a desamăgi -esc
to discover a descoperi
discussion discuție, discuțiune
disease boală
disorder neregulă
to disturb a deranja -ez
to divide a împărți -esc
division împărțire
to do a face
dog câine
done făcut; **what's to be done?** ce-i de făcut?
doubt îndoială
down jos
dozen duzină
dream vis
to dress a se îmbrăca
drink băutură
to drink a bea
driver (of hansom) birjar, vizitiu
drop picătură
to drop a cade
to dry a usca
dust praf
duty datorie

each fiecare
ear ureche
early devreme; — **in the morning** desdedimineață
to earn a câștiga
earning câștig
earth pământ
east răsărit
easy ușor
to eat a mânca
echo ecou, răsunet
to edit a redacta -ez
eight opt
either fie; — . . . **or** fie . . . fie
elbow cot
to elect a alege
elevation ridicătură
to eliminate a înlătura
elsewhere aiurea
to embrace a îmbrățișa -ez
empire imperiu
empty gol
to empty a goli -esc
end sfârșit
to end a sfârși -esc
enemy dușman
England Anglia

enough destul, deajuns
to enrage (become angry) a se mânui -esc
to enter a intra
entire întreg
envelope plic
environment mediu
equally la fel
to err, make a mistake a greşi -esc, a se înşela
to escape a scăpa
especially mai ales, cu deosebire
even chiar; — **though** chiar dacă, măcar dacă
evening seară; **last** — aseară
event eveniment
everlasting veşnic
everybody fiecare, toată lumea
everywhere pretutindeni
eye ochiu
eyebrow sprânceană
exactly întocmai
to exaggerate a exagera -ez
example pildă; **for** — de pildă
to excuse a scuza
expensive scump
to explain a explica
exposition expoziţie
express (train) rapid
expression expresiune
to extinguish a stinge

face faţă
to facilitate a înlesni -esc
fact fapt; **as a matter of** — cu drept cuvânt
factory fabrică
fail: without — negreşit
to fail a eşua -ez
Fall toamnă
to fall a cădea; — **upon** a se abate
family familie
famous faimos, celebru, însemnat
far departe
fast repede
fat gras
father tată
to fatten a îngrăşa
fault cusur, greşală
fear frică, teamă; **I am afraid** mi-e frică, etc.
to fear a se teme
feast chef
to feast a petrece
feed hrană
to feed a hrăni -esc
to feel a simţi; — **like** a fi despus
feeling simţ, simţimânt, simţire
to fell a abate
fever friguri
few câţiva, puţini
field câmpie
fifteen cincisprezece
to fight a se bate
to figure out a socoti -esc
to fill a umplea
finally în fine
to find a găsi -esc; **to find oneself somewhere** a se afla
finding aflare
fine amendă
finger deget
to finish a isprăvi -esc
fire foc
first întâiu
fish peşte
fist pumn
to fit a potrivi -esc
fitting potrivit
five cinci
flag drapel, steag
flat: to leave — a lăsa baltă
to flee a fugi
to float a pluti -esc
floor podea
flower floare
flowering înflorire
fly muscă
to fly a zbura
fog ceaţă
to follow a urma -ez, a urmări -esc
food hrană
fool prost
foolish prost
foot picior; **on** — pe jos
for că *conj*, căci *conj*, pentru *prep*
to forbid (interdict) a interzice
to force a sili -esc
foreigner străin
forest pădure
forever pururea
to forget a uita
to forgive a ierta
forgiveness iertare
fork furcă (for work); furculiţă (for eating)

to form a forma -ez; a alcătui -esc
formation formare
formerly odinioară
formulation formulare
fortune avere
forward înainte
four patru
France Franţa
to free a da drumul, a libera
French (language) franţuzeşte
fresh proaspăt
to freshen a împrospăta -ez
Friday vineri
friend amic, prieten, tovarăş
to frighten a speria
from de, dela, din, dintre
front frunte; **in — of** faţă de or cu
frost ger
fruit fruct
full plin; **fully** pe deplin
funny hazliu, nostim
future viitor

game joc
garden grădină
to gather a culege
gay bucuros, vesel
general: in — în genere
generation generaţie
German (language) nemţeşte
girl fată
to give a da
glance privire; **to cast a —** a arunca o privire
glass pahar (to drink from), sticlă
to go a se duce, a merge, a pleca; **— out** a ieşi; **— to bed** a se culca; **— to get** a se duce a aduce; **— up** a se sui
goal ţintă
goat capră
gold aur
good bun
good-bye adio
good-night noapte bună
grain (of wheat) bob; **— of sand** fir de nisip
grandchild nepot, nepoată
grass iarbă
grave grav
great mare
Greek grecesc *adj*
green verde
grocery băcănie
group grup
to grow a creşte
growth creştere
to guard a păzi -esc
to guess a ghici -esc
guest mosafir

habit deprindere
hair păr
half jumătate (jumate)
hall coridor
hammer ciocan, topor
hand mână; **on the other —** pe de altă parte; **watch —** minutar
handful pumn
handkerchief batistă
handsome frumos
hansom cab trăsură
to happen a se întâmpla, a se petrece
hard tare
hardly abia
harsh aspru
hat pălărie
to have a avea; **— to** a trebui -esc
head cap
health sănătate
healthy sănătos
to hear a auzi; a afla
heart inimă
heat căldură; **summer —** arşiţă
heaven cer; **heavenly bodies** pământuri
heavy greu
hellenism elenism
help ajutor
to help a ajuta
her ea, ei, îi, i
here aici, aicea, aci; **— is** (pointing) iată!
to hesitate a şovăi -esc
to hide a ascunde
high înalt
hill colină; deal
historian istoricu
to hit a izbi -esc, a lovi -esc; **to hit upon** (just right) a nimeri -esc
to hold a ţine
holiday sărbătoare
home acasă
honest cinstit
hope nădejde, speranţă
to hope a nădăjdui -esc, a spera

horse cal
host *oa*spet
hot cald; **I am** — mi-e cald, **you are** — ţi-e cald, etc.
hour ceas
house casă; **at my** — la mine, **at your** — la tine, etc.
how cum; **how much** cât
however însă, totuşi
human omenesc
humanist umanist
humanity omenire
hundred sută
hunger foame; **I am hungry** mi-e foame; **you are hungry** ţi-e foame, etc.
hungry flămând
hurry goană, grabă; **hurriedly** în goană or grabă
to hurt a durea; — **one's feeling** a mâhni -esc
husband soţ (bărbat)

ice ghiaţă
ice cream îngheţată
idea idee
if dacă
to ignore a nesocoti -esc
ill bolnav; **to fall** — a se îmbolnăvi -esc
to imagine a închipui -esc
immediately imediat, numaidecât
impatience nerăbdare
impatient nerăbdător; **impatiently** cu nerăbdare
importance importanţă; **to be of no** — a fi tot una
to improve (in health) a se îndrepta
in în
incessantly într'una, mereu
to include a cuprinde
indignant indignat
individual ins
inducement îndemn; **to serve as** — a servi de îndemn
industrious h*a*rnic, silitor; vrednic
industry industrie
influence influenţă
to inform a da de ştire, a da de veste, a înştiinţa -ez, a pune la curent
to inhabit a locui -esc
inhabitant locuitor
to inherit a moşteni -esc
inside înăuntru
to insure a asigura
to intend a avea de gând
to interest a interesa -ez
to interfere in a se amesteca
to intervene a interveni
integration întregire
to invite a pofti -esc (a invita)
to irk a supăra
Italy It*a*lia

jail închisoare
job post
joke glumă; **jokingly** în glumă
to joke a glumi -esc
to judge a judeca
judgement judecată
judicial judecătoresc
juice zeamă
just *adv* tocmai
justice just*i*ţie

to keep a păstra -ez
to keep quiet a tăcea
key cheie
to kill a omorî, ucide
kind fel; **another** — un altfel
king rege
to kiss a săruta
kite zmeu
knife cuţit
to know a şti, a cunoaşte (to be acquainted)
knowledge cunoştiinţă

labor muncă
to labor a munci -esc
to lack a lipsi -esc
ladder scară
lady doamnă
lake lac
lamp lampă
land ţară; **stretch of** — întindere
language limbă
large mare
largeness mărime
last *u*ltim; **at** — în fine
to last a dura -ez
late târziu; **to be** — a întârzia
lately dăunăzi
to laugh a râde; — **at** a-şi bate joc
laughter râs

law drept (science of), lege
lawless fărădelege
lawyer avocat
layer (atmospheric) pătură
lazy leneş
leaf foaie
to lean a sprijini; — **on** a se sprijini
to learn a învăţa; **to learn of** a afla
learning învăţură
least cel mai puţin; **at** — baremi, cel puţin
to leave (someone or something) a lăsa; — (going away) a pleca; — (by quitting or abandoning) a părăsi -esc
lecture conferinţă
left stânga
to lend a împrumuta
lesson lecţie
to let a lăsa
letter scrisoare
library bibliotecă
to lie a minţi
life viaţă
light lumină
like ca
to like a plăcea; — **someone or something** a ţine la cineva or ceva
likewise asemenea, de asemenea
line rând
linen pânză
lip buză
to listen a asculta; — **very carefully** a asculta cu mare luare aminte
little câtva, mic, puţin; **in a** — **while** peste puţin
to live a locui -esc (in a place); a trăi -esc
living-room cameră de şezut
load sarcină
to lock (with key) a încuia
long lung; **as** — **as** cât timp, câtă vreme, pe dată ce; **so** — la revedere
to look a privi -esc, a se uita
to love a iubi -esc
to lose a pierde
luck noroc
lunch dejun

machine maşină
Madam Doamnă
mail poştă
mailman poştar
to make a face
making facere
man om
manufacture fabricare
many mulţi; **so** — atâţia, atâtea; **how** — câţi, câte
map hartă
marble marmoră
market piaţă, târg
to marry a se căsători -esc, a se mărita (for women)
match (to light) chibrit
matter materie; **no** — **how much** oricât; **what 's the** —? ce e? ce s'a întâmplat? **what 's the** — **with you?** ce ai? etc., **as a** — **of fact** cu drept cuvânt
maturity maturitate
me îmi, mă; **to** — mi, mî, mie
meal cină
to mean a însemna -ez
means mijloc; **by all** — bine înţeles, cum nu! **money** — mijloace
meanwhile întretimp
measure măsură
to measure a măsura
meat carne
to meet a întâlni -esc
mellon pepene
to melt a topi -esc
meter metru
method metodă
middle mijloc
midnight miezul nopţii (miază-noapte)
milk lapte
mind minte
mirror oglindă
misfortune nefericire
miss domnişoară
mistake greşală
mistaken: to be — a se înşela
to mix a amesteca
mockery batjocură
to model a modela -ez
moment clipă, moment; **for the** — deocamdată
monastery mânăstire
Monday luni
money bani, parale
month lună; **monthly** pe lună
more mai (used in comparisons); **mai** mult
moreover de altfel

mother mamă; — **-in-law** soacră
motion mişcare
mountain munte
mouth gură
to move a mişca; a se muta (move to another place)
much mult; **so** — atât, atâta; **too** — prea mult; **how** — cât
mud noroi, noroiu
to multiply a înmulţi -esc
must a trebui -esc
mute mut
my meu, mele

nail cui; **finger** — unghie
name nume
named: to be — a se chema
narrow îngust, strâmt
nation naţiune
natural firesc, natural; **unnatural** nefiresc
naturally firește
near, nearly aproape, lângă
neck gât
need nevoe
to need a trebui -esc
to neglect a nesocoti
neither nici
nephew nepot
nerve nerv
never niciodată
nevertheless totuşi
new nou
news noutăţi, veste
newspaper ziar
next alături *prep*; apoi *conj*
nice drăguţ
niece nepoată
night noapte; **in the, during the** — noaptea
no nu
noise gălăgie, zgomot
noisy gălăgios
noon miazăzi, prânz
nor nici
north nord
nose nas
not nu; **not at all** nicidecum
notebook caiet
noted însemnat
nothing nimic (a)
notion noţiune
now acuma; **from** — **on** de acum înainte; **now . . . now** ba . . . ba, acum . . . acum
nowadays în ziua de astăzi
nowhere nicăieri
number număr
to number a număra

to object a se opune
obligation datorie, obligaţie
obsessed obsedat
obstacle piedică
to obtain a căpăta
to offer a oferi
office birou
often adesea, des, deseori
old bătrân (of people), vechiu (of things)
on asupra, deasupra, pe
once odată; **at** — deodată, numaidecât
oneself sine
only numai
to open a deschide
opening deschidere
opinion părere
to oppose a opune
or sau
orange portocală
order ordine; **in** — **to** pentru a
ordinarily de obiceiu
organization organizaţie
other alt, altă
otherwise altfel, altminteri, dealtfel
our nostru, noştri
outside afară
over asupra, deasupra, peste
overcoat palton
to overwork a lucra peste puteri
to owe a datora -ez

package pachet
pain durere; **to take pains** a-şi da osteneală
painting pictură
pane (window) geam
parents părinţi
part parte
partner tovarăş
to pass a trece; — **for** a trece drept
passenger pasager
passerby trecător
past trecut
to paste a lipi -esc

pastry-shop cofetărie, plăcintărie
path cămin
patient răbdător
to pay a plăti -esc
payment plată
peace pace
peach piersică
peak culme
peasant ţăran
pen pană, toc
people (nation) neam, popor
perhaps (se) poate
to permit a permite
phenomenal fenomenal
physician doctor
pie plăcintă
pig porc
pipe lulea
pity milă; **it 's a** — e păcat
place loc; **to take** — a avea loc, a se petrece
plant fabrică
plate farfurie
play piesă
to play a juca
please poftim! vă rog!
to please a plăcea
pleasure plăcere
pocket buzunar
point punct; — **of view** punct de vedere
poor sărac
position post; **to be in a** — **to** a fi în stare
possibility putinţă
to postpone a amâna
to pour a vărsa
poverty sărăcie
powder pulbere
power putere
powerful puternic
to praise a lăuda
to pray a ruga
predecessor înaintaş
preface prefaţă
premise premisă
preoccupation preocupare
preparation pregătire
to prepare a pregăti -esc
to press down a apăsa
to pretend a pretinde
pretty frumos
to prevent a împiedica
price preţ
pride mândrie
to print a tipări -esc
printer tipograf
prison închisoare
private particular
to produce a produce
productive producător
to profit by a folosi -esc
promenade plimbare
promise făgăduire
to promise a făgădui -esc
proof dovadă
proportion : in — **as** pe măsură ce
to propose a propune
proprietor proprietar
prose proză
to protect a feri -esc
proud mândru
to prove a dovedi -esc
provided that numai să
to pull a trage
to punish a pedepsi -esc
purse pungă
to push a împinge
to put a pune; — **to bed** a culca

quarrel ceartă
to quarrel a se certa
quarter sfert
question chestie; **to be a** — **of** a fi vorba de or despre
quick iute, repede; **quicker** mai degrabă
quiet linişte
to quiet a linişti -esc
quite tocmai

race neam
rain ploaie
to rain a ploua
rare rar
rarely arareori, rareori
rather mai bine, mai degrabă
to reach a atinge
to read a citi -esc
ready gata
reality realitate
to realize a-şi da seama
rebirth renaştere
to recall a reaminti -esc
to receive a primi -esc
recently dăunăzi

to reckon a socoti -esc
reckoning socoteală
to recognize a recunoaşte
to reconcile a împăca
recourse: **to have** — a recurge
red roş or roşiu
regard: **with regard to** în ce priveşte
to regret a regreta, a se căi -esc
to rejoice a se bucura
relative rudă
to remain a rămânea
remarkable remarcabil
to remember a-şi aduce aminte
to remind a aminti -esc
removed (far) îndepărtat
renown renume
to repent a se căi, a regreta
to replace a înlocui -esc
reproach reproş
to reproach a reproşa -ez
researcher cercetător
resemblance asemânare
to resemble a asemâna
to reserve a rezerva
resonance rezonanţă
responsibility răspundere
responsible răspunzător
to rest a se odihni -esc
to return a întoarce
ribbon panglică
right dreptate; **to be** — a avea dreptate
to rise a se scula
river fluviu, râu
road drum
to rob a fura
to rock a (se) legâna
Romania România
Romanian român, româncă
room cameră, odaie; **to make** — a face loc
root rădăcină
rope frânghie, sfoară
round rotund
row şir
to rub a freca
rug covor
rumor svon or zvon
to run a alerga
running (as water) curgător
Russia Rusia
Russian Rus
to sadden a întrista -ez
salesman vânzător
salt sare
salty sărat
same (the) acelaş; **at the** — **time** totodată; **to be all the** — a fi tot una
sand nisip
satiated sătul
satisfied mulţumit
to satisfy a satisface
Saturday sâmbătă
to say a spune, a zice; **that is to** — adică, vasăzică
to scatter a răspândi -esc
school şcoală
science ştiinţă
sea mare
season anotimp
second secundă (of time)
to see a vede
to seek a căuta
to seem a părea
to sell a vinde
to send a trimite
to separate a despărţi -esc
series şir
servant servitor, slugă
to serve a servi
service serviciu
shadow umbră
to shake a clătina
to sharpen a ascuţi
to shave a se rade
sheep oae
shelter adăpost
to shelter a adăposti -esc
shirt cămaşă
shiver fior
shoemaker cizmar
to shop a târgui -esc
short scurt; **in** — în scurt, până una alta
shoulder umăr
to show a arăta
sick bolnav
sight văz
sign semn
to sign a iscăli -esc, a semna
to signal a semnala -ez
signature semnătură
silence tăcere
sin păcat

since de când, de vreme ce, de atunci
to sing a cânta
sister soră
to sit a se aşeza, a şedea
situation situaţie
six şase
size mărime
skill dibăcie
sky cer
sleep somn
to sleep a dormi; **to go to** — a se culca
sleeping-car vagonul de dormit
slice felie
slow încet
small mic
smell miros
to smell a mirosi
to smile a surâde, a zâmbi -esc
to smoke a fuma
snow zăpadă
to snow a ninge
so aşa
sob hohot
sock ciorap
soft moale
soldier soldat
solemnity solemnitate
solution soluţie
some nişte, unii, câţiva
somebody cineva; — **else** altcineva
someday cândva
something ceva; — **else** altceva
sometimes câteodată, uneori; vreodată
somewhat cam
somewhere undeva
son fiu
song cântec
soon curând, îndată: **as** — **as** îndată ce, odată ce
sooner (quicker, rather) mai degrabă; (earlier) mai devreme
sorrow durere
sort fel
soul suflet
sound sunet
to sound a suna
source (of water) izvor
south sud
to speak a vorbi -esc
speaking: **strictly** — cu drept cuvânt
speech vorbă; discurs
speed viteză
to spend a cheltui -esc
spine măduva spinării
spool fuior
to spread a răspândi -esc
Spring primăvară
to spur a întărâta
square (in city) piaţă
to stabilize a stabili -esc
stable grajd
stair scară
stamp marcă, timbru
star stea
to stare a se uita ţintă
to start out a porni -esc
station gară (railroad)
station master şef de gară
to stay a sta
to steal a fura
stealthily pe furiş
step pas; **to** — **aside** a se da la o parte
steppe stepă
still încă, tot, totuşi
to stop a înceta -ez, a opri -esc
store prăvălie
straight drept
to straighten a îndrepta
straw paie
street stradă
strengthening întărire
to stretch a întinde
stretched întins
to strike (a blow) a lovi -esc
string sfoară
strong tare
to struggle a lupta
subject subiect
to submit a supune
subtraction scădere
to succeed a izbuti -esc, a răuşi -esc
suddenly deodată
to suffer a se chinui -esc
suffering suferinţă
to suffice a ajunge
sugar zahăr
suit (of clothes) costum de haine, haine
Summer vară
sun soare
Sunday duminică
to suppose a presupune

sure sigur
surely neapărat, negreşit
surface suprafaţă
to surpass a depăşi -esc
to surround a împrejura, a învălui -esc
to suspect a bănui -esc
suspicion bănuială
sweet dulce

table masă; **writing** — masă de scris
tailor croitor
to take a lua; — **out** a scoate
tale poveste
tall înalt
to talk a vorbi -esc
talkative vorbăreţ
task sarcină
taste gust
tasty gustos
tea ceai
to teach a învăţa, a preda -ez
teaching învăţătură
tear lacrimă; **to shed tears** a lăcrima -ez
to tear a rupe
to telephone a telefona -ez
to tell a spune, a zice; **to — a story** a povesti -esc
ten zece
to tend a tinde
tendency tendinţă
to (make one) tender a înduioşa -ez
tenderness duioşie; **tenderly** cu duioşie
terrible grozav
than decât, ca
thanks mulţumesc
that (*conj*) că
their lor
them îi, le, li, lor
then atunci (atuncea)
there: over — acolo
therefore deci, prin urmare
thin subţire
thing lucru
to think a gândi -esc
this acest(a), ăsta
thought gândire
thousand mie
three trei; **all** — tustrei
through prin
to throw a arunca
Thursday joi
thus aşa, astfel
ticket bilet
tie cravată; legătură
to tighten a strânge
time timp; **what — is it?** cât e ceasul? **any** — oricând; **to have a good** — a se amuza; **on** — la timp; — (as occurrence) ori; **with** — cu vremea; **for a long** — de mult, îndelung
tip (gratuity) bacşiş; — **of a thing** vârf
to tire a obosi -esc
tiredness oboseală
to la; a (before infinitive); să (before subjunctive)
tobacco tutun
today astăzi, azi
together împreună, laolaltă
tomato pătlăgea roşie
tomorrow mâine; **day after** — poimâine
tongue limbă
too prea
tool unealtă
to topple over a răsturna
torch făclie
touch atingere; **to put in** — a pune la curent
to touch a atinge
toward(s) către, spre
train tren
trait trăsătură
to translate a traduce
translation traducere
to transpose a transpune
to travel a călători -esc, a voiaja -ez
traveller călător
trifle fleac
trip călătorie, voiaj
to trouble a turbura
true adevărat
trunk cufăr
trust credinţă, încredere
to trust a încrede, a avea încredere
truth adevăr
to try a încerca
Tuesday marţi
turn învârtitură
to turn a învârti -esc

ugly urât
unbelievable de necrezut

uncertain nesígur
under subt
underneath dedesubt
to understand a înțelege, a pricepe
understanding înțelegere, (in business) învoială
unexpected neașteptat
unfortunately din nefericire
unimaginable neînchipuit
uninvited nepoftit
unit unitate
United States Statele Unite
unity unitate
unlimited nemărginit
until până
us, to us ne, nouă
to use a întrebuința -ez; **to make — of** a se sluji -esc
useless de prisos
usually de obicei(u)

vain vanitos; **in —** degeaba, în zadar
valise geamantan
valley vale
value valoare
to value a valora -ez
varied variat
various diferit
verse vers
very foarte
to vex a supăra
victory victórie
view vedere; **point of —** punct de vedere
village sat
voice glas, voce

to wait a aștepta
waiter chelner
to wake up a se deștepta
walk plimbare
to walk a umbla; **to take a —** a se plimba
wall zid, perete
to want a vrea (a vroi, a voi)
war război
to warm a încălzi -esc
wash (clothes) rufe
to wash a spăla
wasteland pustíe
watch ceas, ceasórnic; **wrist —** ceasbrățară
to watch a păzi -esc
water apă
way mijloc
weak slab
weakness slăbiciúne
wealth bogățíe
weapon armă
weather timp; **the — is nice** timpul e frumos
wedding nuntă
Wednesday miercurí
weed buruiană
week săptămână
to weep a plânge
to weigh a cântări -esc
weight greutate
well bine; **fairly —** binișor
westerner apusean
wet ud
what ce
wheat grâu
wheel roată
when când
where unde
where to? încotró?
while pe când, pe câtă vreme; **for the —** deocamdată; **a little — ago** adineáori
to whisper a șușui -esc
whistle fluer
to whistle a flu·era
white alb
who cine, care
whom pe cine, care
whose cui
why de ce, pentruce
wide lat
width lărgime
wife soție
will voință; **good —** bunăvoință
willingness bunăvoință
to win a câștiga
wind vânt
window fereástră
wing aripă
Winter iarnă
to wipe a șterge
wire fir
wish dorință
to wish a dori -esc
wit: to — anume
with cu
within înăuntru
without fără

woman femeie, muiere
wonder minune, mirare
to wonder a se mira
wood lemn
word cuvânt, vorbă
work lucru, (of an author) lucrare, operă
to work a lucra -ez
worker lucrător
world lume
world, wordly mondial
worry îngrijire
to worry a se îngriji -esc., a se necăji -esc
to write a scrie
writer scriitor
writing scriere
wrong greşit; **to be** — a se înşela

yard curte
year an
yellow galben
yes da
yesterday aşeară, ieri; **day before** — alaltăieri
young tânăr; — **man** tânăr; — **woman** tânără
youth tinerime

INDEX

Numbers in bold face refer to paragraphs. See also references to individual words in the Romanian to English Glossary.

a poss art **111**; with infinitive **189a**
abbreviations **66**
accentuation **59** and note 1
address, polite form **86**; pronouns **197**
adjective, agreement **121**; comparison **127**; declension **119**; demonstrative **161–2**; gender **117**; indefinite **171**; interrogative **151–2**; noun **120**; plural **118**; position **119**; possessive **109–10**
adverb **100**
article
  definite: contraction with fem noun **77**; declension **92**; forms **76**; omission **94**; uses **93**
  indefinite: declension **78**; forms **78**; omission **81**; plural **79**; uses **80**
  demonstrative: declension **127**; forms **127**; uses **128**
  possessive: agreement **114**; declension **111**; forms **111**; omission **113**; uses **112**
-ăsc suffix in fourth conjugation **106**

cases **90**: abbreviations 91; see adjective, pronoun, etc.
conditional, past **177**; present **176**; uses **178**
consonant changes **60**; see also Phonetic changes in verb **99**; Flexional changes in verb App. I

declensions **89**; abbreviations **91**; cases **90**; see also adjectives, nouns, pronouns, etc.
demonstratives, adjective **161**; article **127–8**; pronoun **161**
diacritical marks **64**
diphthongs **29**; accented on the first vowel **30–42**; accented on second vowel **43–50**

elision **63**
-esc suffix in fourth conjugation **105**
-ez suffix in first conjugation **104**

future: anterior **159–60**; indicative **157–8**

gender **69–75**
gerund **179**: agreement **182**; uses **181**; with objective pronoun **135c**

imperative **133**: with objective pronoun **135c**
imperfect indicative **148**; uses **150**
infinitive **189**; perfect **190**
interrogation **83**

negative **92**
noun
  accusative **98b**
  changes of meaning in plural **88**
  dative **98d**
  declension **95–7**
    feminine ending in **-a, -ă, -ea 97b**
    feminine ending in **-e 97d**
    feminine ending in **-le 97c**
    feminine proper **97f**
    geographical **97f**
    masculine ending in a consonant, **-e, -u 97a**
    masculine proper **97f**
    mixed **97e**
  gender **69–75**
  genitive **98c**
  nominative **98a**
  plural **87–8**
  vocative **90c**
numbers, cardinal **122, 169** and notes 1, 2; **125, 170**; ordinal **195–6**

participles, agreement **140**; past **138–9** and note 2; as supine **141**
passive voice **168**
past indefinite **142–3**
pluperfect indicative **186–7**
plural see ad ective, article, noun, pronoun
pot-, put- stem of **a putea 102** note 1
present indicative **103**; suffix **-ăsc 106**, **-esc 105**, **-ez 104**; uses **108**

presumptive **192**
preterite **183–5**
pronoun
  demonstrative **161–2**
  identity **193–4**
  interrogative: **care 151**; **ce 145**; **cine 145**
  neuter **137**
  object
    stressed **153**; declension **154**; uses **156**
    unstressed **134**; position **135**; repetition **136**; uses **135**
  polite forms **197**
  possessive **111**
  relative **care 151–2** and note 2; **ce 145–7**; **cine 145–7**
  reflexive **165–6**
  subject **85**
  un, una 123
pronunciation **1–63**
punctuation marks **65**

reflexive verbs **163**: impersonal use **167**; past indefinite **164**; present indicative **164**; pronouns with **165**; reciprocal use **166**

subjunctive: past **172–3**; pluperfect **174–5**; present **130–2**
supine **191**; past participle form **141**
syllabification **62**

time, expressions with **144**
triphthongs **51–8**

verbs
  changes in conjugation **107**
  conjugation: auxiliaries App. III; irregular App. V; reflexive App. IV; regular App. II; **102**
  first conjugation with stems in **-i, -l, -r 103** note 3
  flexional changes App. I
  impersonal **197**
  phonetic changes **99**
vowel changes **61**

word order **67–8**